ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ : ศึกษากรณีความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเล ระหว่างประเทศในคดี หมายเลข 17

นางสาวสุทธิมาศ พยัคฆ์เกษม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย
The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RESPONSIBILITIES AND OBLIGATIONS OF STATES SPONSORING PERSONS AND ENTITIES WITH RESPECT TO ACTIVITIES IN THE AREA: A CASE STUDY ON THE ADVISORY OPINION OF SEABED DISPUTES CHAMBER OF THE INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE LAW OF THE SEA CASE NO. 17

Miss Suttimas Payakkasem

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws
Faculty of Law
Chulalongkorn University
Academic Year 2014

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ : ศึกษากรณีความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในคดีหมายเลข 17
โดย	นางสาวสุทธิมาศ พยัคฆ์เกษม
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ปัจจุสานนท์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิติศาสตร์

(ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศารทูล สันติวาสะ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ปัจจุสานนท์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ นิพิฐ อิศรางกูร ณ อยุธยา)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(อาจารย์ ทรงชัย ชัยปฏิยุทธ)

สุทธิมาศ พยัคฆ์เกษม : ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ : ศึกษากรณีความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในคดี หมายเลข 17 (RESPONSIBILITIES AND OBLIGATIONS OF STATES SPONSORING PERSONS AND ENTITIES WITH RESPECT TO ACTIVITIES IN THE AREA: A CASE STUDY ON THE ADVISORY OPINION OF SEABED DISPUTES CHAMBER OF THE INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE LAW OF THE SEA CASE NO. 17) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ. ดร.ชุมพร ปัจจุสานนท์, 180 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึง ระบอบบริเวณพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นความเป็นมาของบริเวณพื้นที่ กิจกรรมบริเวณพื้นที่ สถานะทางกฎหมายของบริเวณพื้นที่ บุคคลที่เข้าเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ การระงับข้อพิพาทในบริเวณพื้นที่ ตลอดจนขอบเขตความรับผิดชอบและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยเน้นศึกษาถึงขอบเขตความรับผิดชอบและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในคดีหมายเลข 17 ซึ่งปัญหาที่นำมาพิจารณาในครั้งนี้เนื่องมาจากการที่ขอบเขตความรับผิดชอบและความรับผิดข้างต้นยังเกิดปัญหาความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติตามโดยรัฐผู้อุปถัมภ์

ผลจากการศึกษาพบว่า ความรับผิดชอบหรือพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์แบ่งออกเป็น พันธกรณีในการประกันและพันธกรณีโดยตรง โดยพันธกรณีในการประกันถือเป็นพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องประกันว่าผู้รับงานที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์จะปฏิบัติตามพันธกรณีที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพันธกรณีในการประกันนี้ถือเป็นพันธกรณีที่จะใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถอย่างหนึ่ง ส่วนพันธกรณีโดยตรงเป็นพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องประกันว่าตนจะปฏิบัติตามในฐานะที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์ผู้รับงาน โดยการปฏิบัติตามพันธกรณีโดยตรงหล่านี้ถือเป็นพันกรณีที่สอดคล้องกับพันธกรณีที่จะใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถเช่นกัน พันธกรณีโดยตรงของรัฐผู้อุปถัมภ์มี อาทิ การช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ การใช้หลักการป้องกันล่วงหน้า การใช้แนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี การประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ส่วนความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์นั้น รัฐผู้อุปถัมภ์จะมีความรับผิดแต่ในกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อันได้แก่ การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีในการประกันและพันธกรณีโดยตรงตามที่กล่าวข้างต้น โดยเงื่อนไขที่ทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องรับผิด คือ การที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่ตนมีตามอนุสัญญาดังกล่าวและการไม่ปฏิบัติดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น

สาขาวิชา นิติศาสตร์ ลายมือชื่อนิสิต .....

ปีการศึกษา 2557 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

5486045234 : MAJOR LAWS
KEYWORDS: THE AREA / RESPONSIBILITIES AND OBLIGATIONS / STATES SPONSORING PERSONS / SEABED DISPUTES CHAMBER / LAW OF THE SEA

SUTTIMAS PAYAKKASEM: RESPONSIBILITIES AND OBLIGATIONS OF STATES SPONSORING PERSONS AND ENTITIES WITH RESPECT TO ACTIVITIES IN THE AREA: A CASE STUDY ON THE ADVISORY OPINION OF SEABED DISPUTES CHAMBER OF THE INTERNATIONAL TRIBUNAL FOR THE LAW OF THE SEA CASE NO. 17. ADVISOR: PROF. PH.D.CHUMPHORN PACHUSANOND, 180 pp.

This thesis aims to study regime of the Area whether in history, activity of the Area, the legal status, the person involved in the activity and the settlement of dispute relating to the Area, along with the responsibilities and liabilities of State Sponsoring Persons under the United Nations Convention on the Law of the Sea 1982. This thesis focused on responsibilities and liabilities of State Sponsoring Persons in the Advisory Opinion of Seabed Dispute Chamber of the Tribunal on the Law of the Sea in case no. 17 which was raised to be consider due to the uncertainly of the responsibilities and liabilities on the Area, causing a vague implementation by the Sponsoring State.

From the study, the responsibilities or Obligations of the Sponsoring State may be classified into the Obligation to ensure and the direct obligations. The obligation to ensure bound the Sponsoring State to guarantee that the contractors under their support will comply with the obligations under the United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 and other related Instruments. The obligation to ensure is due diligence obligation. The direct obligations are obligations that the Sponsoring State affirm to comply on the account of the patrons. The direct obligations also have to implement considerably, the example of direct obligations are the assistant to the International Seabed Authority, the application of precautionary approach, the good practices on environmental management, the assessment of environmental impacts. The liabilities of the Sponsoring State were only confined to the inconformity of the United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 which are the liabilities from the incompliance with the Convention and the liabilities of damage.

Field of Study: Laws Student's Signature .....

Academic Year: 2014 Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยได้รับความช่วยเหลือและความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากท่านศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ปัจจุสานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ท่านอาจารย์ได้สละเวลา ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นทางวิชาการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้เขียนเสมอมา ผู้เขียนจึงขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศารทูล สันติวาสะ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลารับเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คุณนิพิฐ อิศรางกูร ณ อยุธยา และคุณทรงชัย ชัยปฏิยุทธ ที่ได้เสียสละเวลามากรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้

ผู้เขียนขอกราบขอพระคุณบิดา นายสุทธิ และมารดา นางเบ็ญมาศ พยัคฆ์เกษม ท่านเป็นผู้ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนอบรมสั่งสอนให้ผู้เขียนมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอย่างดีตลอดมา

ผู้เขียนขอบคุณ คุณถิรณัฐ เสียงเสนาะ ที่คอยให้กำลังใจและให้การสนับสนุนผู้เขียนเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ คุณยวิษฐา จันทร์ทิพย์ คุณกันติชา รุ่งมณี คุณสุธาสินี เหล่าไทย คุณพิมพ์อร ศักดา คุณอรชนันท์ บุญมี คุณอธิพร สุขเนตร ที่คอยให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดจนขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นสาขากฎหมายระหว่างประเทศ สำหรับมิตรภาพในรั้วสีขาว คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือจนสิ้นสุดกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีประโยชน์ทางวิชาการอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบกตเวทิตาให้แก่บูรพคณาจารย์ผู้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน บิดามารดา ญาติสนิทมิตรสหาย หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ
กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ
สารบัญ ..... ช
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 สภาพและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 สมมติฐานในการวิจัย 3
1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา 4
1.4 ขอบเขตในการศึกษา 4
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา 4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 5
บทที่ 2 ระบอบบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 6
2.1 บริเวณพื้นที่ (The Area) 6
2.1.1 ความเป็นมาของบริเวณพื้นที่ 6
2.1.2 ขอบเขตของบริเวณพื้นที่ 20
2.1.3 กิจกรรมบริเวณพื้นที่ (activities in the Area) 25
2.1.4 สถานะทางกฎหมายของบริเวณพื้นที่ 34
2.2 บุคคลที่เข้าเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ 38
2.2.1 องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ 39
2.2.1.1 สมัชชาแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ 40
2.2.1.2 คณะมนตรีแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ 44
2.2.1.3 สำนักเลขาธิการแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ 45

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หน้า

2.2.2 รัฐภาคีและรัฐผู้อุปถัมภ์ 46
2.2.3 องคภาวะ 47
2.3 การระงับข้อพิพาทที่เกิดจากการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ภายใต้ภาค 11 ตอนที่ 5..... 48
2.3.1 การระงับข้อพิพาทขององค์คณะต่างๆ ภายใต้ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ..... 49
2.3.1.1 องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ (the Seabed Disputes Chamber of the Tribunal on the Law of the Sea)..... 49
2.3.1.1.1 องค์ประกอบขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล..... 49
2.3.1.1.2 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล (Rationae Personae)..... 51
2.3.1.1.3 ข้อพิพาทต่างๆ ที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีเขตอำนาจในการพิจารณา (Rationae Materiae)..... 52
2.3.1.1.4 ข้อจำกัดเขตอำนาจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เกี่ยวกับคำวินิจฉัยขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ..... 55
2.3.1.1.5 เขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ..... 56
2.3.1.2 องค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ (Ad Hoc Chamber of the Sea bed Disputes Chamber)..... 58
2.3.1.2.1 องค์ประกอบขององค์คณะเฉพาะกิจ 58
2.3.1.2.2 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทแก่องค์คณะเฉพาะกิจ (Rationae Personae)..... 59
2.3.1.2.3 ประเภทข้อพิพาทที่จะเสนอต่อองค์คณะเฉพาะกิจ (Rationae Materiae)..... 60
2.3.1.3 องค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ (Special chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea)... 60

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หน้า

2.3.1.3.1 องค์ประกอบขององค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ 61

2.3.1.3.2 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทแก่องค์คณะพิเศษ (Rationae Personae) 64

2.3.1.2.3 ประเภทข้อพิพาทที่จะเสนอต่อองค์คณะพิเศษ (Rationae Materiae) 64

2.3.2 การระงับข้อพิพาทภายใต้อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพัน (Binding commercial arbitration) 65

2.3.2.1 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทแก่อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพัน (Rationae Personae) 65

2.3.2.2 ประเภทข้อพิพาทที่จะเสนอต่ออนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพัน (Rationae Materiae) 66

บทที่ 3 ข้อเท็จจริงแห่งคดีและกระบวนการในการให้ความเห็นแนะนำ 68

3.1 ข้อเท็จจริงและลำดับเหตุการณ์แห่งคดี 69

3.2 ประเด็นแห่งคดี 73

3.3 กระบวนการในการให้ความเห็นแนะนำ 74

3.3.1 ลำดับขั้นตอนในการพิจารณาคดี 74

3.3.2 บทบาทขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในกระบวนการให้ความเห็นแนะนำ 78

3.3.3 เขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล 79

3.3.4 การรับคำขอไว้พิจารณา 85

บทที่ 4 ข้อพิจารณาจากการศึกษาความเห็นแนะนำเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ 86

4.1. ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ 86

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หน้า

4.1.1 พันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการประกันการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยผู้รับงาน 90
4.1.2 พันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 91
4.1.2.1 พันธกรณีในการประกัน 92
4.1.2.1.1 พันธกรณีที่จะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถในการประกัน (Due Diligence Obligation) 99
4.1.2.2 พันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ 101
4.1.2.3 ช่องทางดำเนินการเรียกร้องเพื่อการชดเชย 102
4.1.2.4 การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม 103
4.1.3 พันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ตามความตกลงและข้อบังคับอื่น 106
4.1.3.1 หลักการป้องกันล่วงหน้า 106
4.1.3.2 แนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด 111
4.1.3.3 การประกันในเหตุการณ์ฉุกเฉินตามคำสั่งขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล 112
4.1.4 การคำนึงถึงผลประโยชน์และความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา 114
4.2 ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ 116
4.2.1 บทบัญญัติที่นำมาบังคับใช้ 117
4.2.2 ลักษณะทั่วไปของความรับผิด 118
4.2.3 การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี 119
4.2.4 การยกเว้นความรับผิด 124
4.2.5 ขอบเขตความรับผิดภายใต้อนุสัญญา 125
4.2.6 ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในกรณีฝ่าฝืนพันธกรณีโดยตรง 130
4.3 มาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องกำหนดขึ้น 131

หน้า

4.3.1 กฎหมายข้อบังคับและมาตรการทางบริหาร 132
4.3.2 ลักษณะของมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม 135
4.3.3 สัญญาที่นำมาบังคับใช้ 141
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ 145
5.1 บทสรุป 145
5.2 ข้อเสนอแนะ 174
รายการอ้างอิง 176
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์ 180

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 1
บทนำ

1.1 สภาพและความสำคัญของปัญหา

อย่างที่เราทราบกันดีว่าทะเลมีบริเวณที่กว้างไกลและไม่สามารถกำหนดขอบเขตได้แน่นอน อีกทั้งยังมีทรัพยากรธรรมชาติทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิตมากมาย ทำให้รัฐทั้งหลายต่างก็ต้องการเข้ามาใช้ประโยชน์ในทะเล ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ต้องมีการออกกฎหมายมาบังคับใช้ เพื่อทำให้การใช้ประโยชน์ในทะเลของรัฐต่างๆ เป็นไปโดยสันติ และรัฐทั้งหลายสามารถเข้าใช้ประโยชน์ในทะเลได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในทะเลให้คงอยู่ โดยในปัจจุบันหลักกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในทะเลก็มีอยู่หลายเรื่องแต่กฎหมายที่ถือเป็นแม่แบบของกฎหมายหรือความตกลงทางทะเลอื่นๆ ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982) ซึ่งอนุสัญญานี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อใช้บังคับในทะเล รวมถึงทำให้มีการแบ่งขอบเขตของทะเลว่าบริเวณใดเป็นของรัฐใด หรือเป็นบริเวณที่ไม่ใช่ของรัฐใดไว้อย่างแน่นอน อาทิ มีการกำหนดทะเลอาณาเขต (territorial sea) เขตต่อเนื่อง (contiguous zone) ไหล่ทวีป (continental shelf) เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (economic zone) เป็นต้น

จากที่กล่าวไปแล้วว่าทะเลมีบริเวณกว้างไกลมากดังนั้นเมื่อมีกฎหมายทะเลออกมาใช้จึงมีทั้งบริเวณที่รัฐเป็นเจ้าของและบริเวณที่รัฐมิใช่เจ้าของ ซึ่งบริเวณที่รัฐเป็นเจ้าของนั้นเราทราบกันดีอยู่แล้วว่าได้แก่ บริเวณทะเลอาณาเขต ส่วนบริเวณที่รัฐไม่ใช่เจ้าของก็ได้แก่บริเวณทะเลหลวง บริเวณพื้นที่ (the area) โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมุ่งศึกษาเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่

บริเวณพื้นที่นั้นได้แก่ บริเวณพื้นดิน พื้นมหาสมุทร หรือดินใต้ทะเล[1] อันเป็นบริเวณที่อยู่ลึกลงไปใต้น้ำทะเลในบริเวณทะเลหลวง ซึ่งบริเวณพื้นที่นี้มีแร่ธาตุที่มีความสำคัญในทางเศรษฐกิจ ได้แก่ แมงกานีส โนดูลส์ (manganese nodules) ซึ่งแร่ชนิดนี้เมื่อแยกแร่ออกมาจะได้แร่ชนิดอื่นๆ ที่มีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจ และเนื่องจากบริเวณนี้เป็นบริเวณที่มิได้มีรัฐใดเป็นเจ้าของหากปล่อยให้รัฐต่างๆ เข้ามาใช้ประโยชน์ได้อย่างเสรีอาจทำให้ทรัพยากรบริเวณนี้หมดลงและเกิด

[1] The United Nations Convention on the Law of the Sea Article 1(3).

ความเสียหาย ด้วยเหตุนี้ในการประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่สาม จึงมีการถกเถียงและพิจารณาในเรื่องบริเวณพื้นที่อย่างจริงจัง และมีการออกกฎหมายในเรื่องบริเวณพื้นที่ขึ้นมา ด้วยเหตุนี้ ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อนำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจกรรมบริเวณพื้นที่ไว้ในภาค 11 และในภาคผนวก 3 และ 4 รวมถึงมีการออกความตกลงเพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อใช้บังคับกับบริเวณพื้นที่โดยเฉพาะ อันได้แก่ ความตกลงเกี่ยวกับการอนุวัติภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ฉบับลงวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ. 1982

โดยในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้กำหนดให้ บริเวณพื้นที่เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ (common heritage of mankind) และกำหนดให้มีหน่วยงานระหว่างประเทศเป็นผู้ควบคุมดูแลและจัดการเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณดังกล่าว ได้แก่ องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (International Seabed Authority) สำหรับการเข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นั้น บุคคลที่จะเข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณนี้มักจะเป็นบริษัทเอกชน เนื่องจากในการเข้าทำกิจกรรมต้องอาศัยเงินทุนและเทคโนโลยีค่อนข้างสูง การที่จะให้เอกชนเข้ามามีหน้าที่ในการดำเนินการจึงต้องมีรัฐภาคีตามอนุสัญญารับรองด้วย รัฐที่ทำการรับรองเราจะเรียกว่า รัฐผู้อุปถัมภ์ (sponsoring state)

การดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่หรือพื้นดินท้องทะเล เนื่องจากมีทั้งองค์กร รัฐ และเอกชน ที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ ดังนั้นในการเข้าทำกิจกรรมจึงต้องมีการวางกฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับ ในการกำหนดความรับผิดชอบและหน้าที่ระหว่างกันให้ชัดเจน และเนื่องจากการดำเนินการอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลได้ก็จะต้องมีการกำหนดเรื่องความรับผิดไว้ด้วยว่าองค์กร รัฐ หรือเอกชน จะมีความรับผิดเมื่อใดและความรับผิดนั้นมีมากน้อยเพียงใด และเมื่อรัฐภาคีเข้ามาเป็นผู้อุปถัมภ์เอกชนความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องมีการกำหนดความรับผิดไว้ให้ชัดเจนว่าจะต้องรับผิดเมื่อใด และจะต้องรับผิดต่อใคร ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษา เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปโดยเหมาะสม โดยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมุ่งเน้นศึกษาในเรื่องความรับผิดชอบและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ อันเป็นรัฐภาคีที่เป็นรัฐอุปถัมภ์เอกชนที่เข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่

ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แม้จะได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่อง ความรับผิดชอบ พันธกรณีและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ไว้ก็ตาม แต่อย่างที่เราทราบกันดีว่าอนุสัญญาดังกล่าวเป็นเพียงหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อให้รัฐภาคีตามอนุสัญญานำไปปฏิบัติ ดังนั้นหลักเกณฑ์ในเรื่องข้างต้นจึงเป็นเพียงกรอบกว้างๆ อันอาจเป็นปัญหาในเรื่องการตีความและการบังคับใช้ได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงควรศึกษาในเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศได้ให้ความเห็นแนะนำไว้ในคดีหมายเลย 17 โดยเป็นการให้ความเห็นและอธิบายถึงหลักเกณฑ์ในเรื่องข้างต้นรวมถึงอธิบายในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ไว้ด้วยว่าจะรับผิดเช่นไร นอกจากจะได้อธิบายหลักเกณฑ์ที่มีอยู่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แล้ว ยังมีการนำหลักกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องมาอธิบายเพิ่มเติม ทำให้เราเห็นความชัดเจนเกี่ยวขอบเขตในเรื่องความรับผิดชอบและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ การให้ความเห็นแนะนำในคดีนี้ยังเป็นการมีบทบาทในการพิจารณาคดีครั้งแรกขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศและแสดงให้เห็นถึงการตระหนักถึงพันธกรณีในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจน ซึ่งความเห็นแนะนำนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต่อไปในอนาคต[2]

1.2 สมมติฐานในการวิจัย

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศได้ให้ความเห็นแนะนำในเรื่องความรับผิดชอบ พันธกรณีและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ไว้อย่างเป็นระบบและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

[2] Ilias Plakokefalos, "Analysis Seabed Disputes Chamber International Tribunal for Law of the Sea: Responsibilities and obligations of states sponsoring persons and entities with respect to activities in the area," Journal of Environmental Law (Oxford University Press 2011) P.1 [ออนไลน์.] แหล่งที่มา http://jel.oxfordjournals.org/content/24/1/133.full.pdf+html?sid=21b8c44a-e6f4-4287-a2f2-b7bd7c92483f

1.3 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาถึงระบอบการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

1.3.2 เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ

1.3.3 เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบ พันธกรณีและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่

1.3.4 เพื่อศึกษาข้อกำหนด หลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่

1.4 ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงหลักความรับผิดชอบและพันธกรณี รวมถึงความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ ตามความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในคดีหมายเลข 17 ว่าตีความและอธิบายหลักเกณฑ์ข้างต้นอย่างไร และวิเคราะห์และอธิบายถึงหลักเกณฑ์ดังกล่าว

1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษารวบรวมข้อมูลจากกฎหมาย ข้อกำหนด คำพิพากษาและความความเห็นของศาล ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้มาโดยการค้นคว้าจากหนังสือ บทความ วารสาร จุลสาร เอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานองค์การระหว่างประเทศ รัฐบาลและเอกชนต่างๆ ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จะค้นคว้ามาจากห้องสมุดและอินเตอร์เน็ต โดยนำมาวิเคราะห์และหาข้อสรุป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบความเป็นมาและพัฒนาการของการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่

1.6.2 ทราบประเภทของกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดไว้ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

1.6.3 ทราบถึงหลักเกณฑ์ในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ และผู้เกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมบริเวณดังกล่าว รวมถึงการจัดการกรณีมีความเสียหายเกิดขึ้น

1.6.4 ทราบถึงหลักกฎหมายอื่นที่นำมาอธิบายในเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่

1.6.5 ทราบถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคดีและการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

บทที่ 2
ระบอบบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

ก่อนที่จะวิเคราะห์และอธิบายประเด็นในเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในคดีหมายเลข 17 นั้น ผู้เขียนเห็นควรที่จะอธิบายถึงระบอบบริเวณพื้นที่ หรือระบอบพื้นดินท้องทะเล ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่อง ความเป็นมาของบริเวณพื้นที่ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ รวมถึงการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้อย่างพอสังเขปเสียก่อน เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพของบริเวณพื้นที่ว่ามีความสำคัญอย่างไรบ้าง บุคคลใดบ้างที่สามารถเข้ามีส่วนร่วมทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ การเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นั้นจะมีหลักเกณฑ์อย่างไรและหากเกิดข้อพิพาทขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในบริเวณดังกล่าวจะมีการระงับข้อพิพาทได้อย่างไรบ้าง โดยอธิบายได้ดังนี้

2.1 บริเวณพื้นที่ (The Area)

2.1.1 ความเป็นมาของบริเวณพื้นที่

เราคงทราบกันดีว่าในยุคแรกๆ ทะเล หรือมหาสมุทรนั้น รัฐทั้งหลายสามารถเข้าแสวงหาประโยชน์ได้อย่างอิสระ กล่าวคือไม่ว่าบริเวณใดในท้องทะเลรัฐก็สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องคำนึงถึงรัฐอื่นๆ โดยก่อนที่จะมีระบอบบริเวณพื้นที่ (the Area regime) หรือระบอบพื้นดินท้องทะเล (Deep seabed regime) เช่นในปัจจุบันนี้ บริเวณพื้นดินท้องทะเลก็ถือเป็นบริเวณที่ใช้เสรีภาพทางทะเลได้ (Freedom of the Sea) เช่นเดียวกับบริเวณทะเลหลวง (high seas) กล่าวคือเป็นบริเวณที่เปิดให้รัฐทุกรัฐเข้าสำรวจ (exploration) และแสวงประโยชน์ (exploitation) ในบริเวณดังกล่าวได้อย่างอิสระ[1] บริเวณพื้นที่ หรือพื้นดินท้องทะเลนั้นเริ่มได้รับความสนใจเมื่อเรือเดินสมุทรศาสตร์ของอังกฤษชื่อ HMS Challenger สำรวจพบทรัพยากรแร่อันได้แก่ก้อนโลหะสารพัดชนิด (polymetallic nodules) ในบริเวณดังกล่าวและนำขึ้นมาศึกษาในช่วงปี

[1] Donald R. Rothwell & Tim Stephen, The International Law of the Sea, Hart Publishing (North America: US & Canada), 2011, p. 120.

ค.ศ. 1871 – 1877[2] แต่อย่างไรก็ตามในยุคแรกๆ บริเวณพื้นที่ หรือพื้นดินท้องทะเลก็ยังไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เนื่องจากการจะเข้าแสวงประโยชน์ในบริเวณดังกล่าวได้ต้องอาศัยเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าพอสมควร ทำให้ในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลครั้งที่หนึ่ง[**] และครั้งที่สองยังไม่มีการพูดคุยถึงบริเวณดังกล่าวนักเพราะเห็นว่ายังเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกระทำได้ในขณะนั้น เห็นได้จากรายงานคณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศ (International Law Commission) ที่รายงานโดย J. P. A. Francois ที่เสนอต่อสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1956 ที่มีใจความสำคัญว่า

> *"คณะกรรมาธิการจะไม่พิจารณาถึงเสรีภาพของรัฐในการสำรวจและแสวงประโยชน์จากบริเวณทะเลหลวงนอกไหล่ทวีป เพราะการติดตั้งสิ่งก่อสร้างถาวรเพื่อการนั้น ในบริเวณทะเลที่มีความลึกเกิน 200 เมตร ในขณะนี้ไม่สามารถกระทำได้ และจะนำมาพิจารณาในโอกาสอันสมควรต่อไป[3]"*

จากการค้นพบก้อนโลหะสารพัดชนิด (polymetallic nodules) นี้เอง ทำให้เริ่มมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับแร่ธาตุที่พบในทะเลมากขึ้น อาทิเช่น การวิจัยของสถาบัน Institute of

---

[2] Ibid, p. 123.

[**] ก่อนมีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อนุสัญญาเจนีวา 1958 (UNCLOS I) ก็ยังมิได้กำหนดในเรื่องระบบพื้นดินท้องทะเล (seabed regime) ไว้ ว่าสถานะของแร่ธาตุในพื้นทะเลหลวงจะมีสถานะในทางกฎหมายระหว่างประเทศอย่างไร หรือการแสวงหาประโยชน์ (exploitation) จากแร่ธาตุเหล่านี้จะอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์อะไรบ้าง จนรัฐทั้งหลายเริ่มให้ความสนใจและมีการประชุมในเรื่องระบอบพื้นดินท้องทะเลในช่วงการประชุมอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (UNCLOS III) (อำนาจ วงศ์บัณฑิต, "การทำเหมืองแร่ในทะเลหลวงกับกฎหมายระหว่างประเทศ," วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3 (2528) หน้า151.)

ในอนุสัญญาเจนีวา 1958 (UNCLOS I) เป็นการตกลงและกำหนดหลักในเรื่องกฎหมายทะเลไว้ โดยกำหนดไว้เพียง 4 เรื่อง ได้แก่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยเขตต่อเนื่อง (Convention on the Territorial Sea and the Contiguous Zone), อนุสัญญาว่าด้วยทะเลหลวง (Convention on the High Seas), อนุสัญญาว่าด้วยการทำประมงและการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีชีวิตในทะเลหลวง (Convention on Fishing and Conservation of the Living Resources of the High Seas) และ อนุสัญญาว่าด้วยไหล่ทวีป (Convention on the Continental Shelf) (United Nations, **United Nations Conference on the Law of the Sea, 1958** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://untreaty.un.org/cod/diplomaticconferences/lawofthesea-1958/lawofthesea-1958.html)

[3] ... It seems to the Rapporteur that the Commission will not have to consider the freedom of States to explore or exploit the subsoil of the high seas outside the continental shelf. The construction of permanent installations for that purpose in sea areas where the depth exceeds 200 metres is at present impossible, and is ikely to remain so for some considerable time.; J. P. A. Francois, "Regime of the High Seas and Regime of the Territorial Sea", A/CN/.4/97, In Yearbook of the International Law Commission, 1956, Vol. II, para. 49, p. 9.

Marine Resource มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (University of California) ในปี ค.ศ. 1958 ที่สนับสนุนให้มีการพิจารณาการทำเหมืองแร่จากท้องทะเลและเห็นว่าการผลิตแร่บางชนิดในทะเลกระทำได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าการผลิตแร่จากพื้นดินถึงร้อยละ 50 – 60 หรือการวิจัยของบริษัทเอกชนในสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1967 ที่วิจัยเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการทำเหมืองแร่บริเวณพื้นดินท้องทะเล รวมถึงศึกษากระบวนการและขั้นตอนทางเทคนิคที่เกี่ยวข้อง[4] เป็นต้น

จากการศึกษาวิจัยถึงความเป็นไปได้ในการเข้าทำเหมืองแร่ในบริเวณพื้นดินท้องทะเลเหล่านี้กอปรกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีมากขึ้นตามยุคสมัยทำให้บริเวณพื้นที่ หรือพื้นดินท้องทะเลได้รับความสนใจจากสังคมระหว่างประเทศขึ้นตามลำดับและการที่ยังไม่ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการจัดการในบริเวณดังกล่าวทำให้มีความกังวลว่าหากยังให้รัฐต่างๆ ใช้ประโยชน์ได้อย่างอิสระทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณดังกล่าวอาจหมดลง

จากความกังวลในการจัดการทรัพยากรในบริเวณพื้นดินท้องทะเลและการแย่งชิงผลประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณดังกล่าวทำให้สังคมระหว่างประเทศมีความตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญของบริเวณพื้นที่ หรือพื้นดินท้องทะเลมากขึ้น โดยในการประชุมคณะกรรมาธิการที่ 1 ในสมัยประชุมที่ 22 ของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ค.ศ. 1967 ผู้แทนของประเทศมอลตา (Malta) อาร์วิด ปาร์โด (Arvid Prado) เสนอความเห็นให้มีการประกาศและทำสนธิสัญญาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นดินท้องทะเล (seabed) และพื้นมหาสมุทร (ocean floor) ที่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ (beyond the limits of present national jurisdiction) หรือพื้นดินบริเวณทะเลหลวงเพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติและการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นต้องใช้ตามความสนใจของมนุษยชาติ (interests of mankind)[5] นอกจากนี้ในเรื่องความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีนั้น ปาร์โดยังเห็นว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้กับบริเวณเหล่านี้ในอนาคตจะมีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ซึ่งรัฐทั้งหลายสามารถแข่งขันกันได้ภายใต้การจัดสรรและการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม ซึ่งการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณเหล่านี้จะให้ผลประโยชน์มหาศาลแก่รัฐที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงควรประกาศให้บริเวณพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรเป็นบริเวณที่เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ (common heritage of mankind) และควรเริ่มดำเนินการร่าง

---

[4] เจษฎา เจนอุดมทรัพย์. ระบอบกฎหมายเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545, หน้า 11 - 12.

[5] United Nations, General Assembly Official Record, First Committee, 1515th meeting A/C.1/PV 1515, 1 November 1967, p. 1, para. 3.

สนธิสัญญาที่เกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรโดยสร้างหน่วยงานระหว่างประเทศขึ้นให้เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมในบริเวณดังกล่าวแทนประเทศต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการจะเป็นไปตามหลักการและสอดคล้องบทบัญญัติของสนธิสัญญาที่จะมีการจัดทำขึ้น[6] ข้อเสนอนี้ได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกาที่กล่าวว่า ทะเลนั้นเป็นผลประโยชน์ของมนุษยชาติและการกระทำให้เกิดผลประโยชน์ดังกล่าวนั้นทุกคนในโลกนี้ต้องร่วมมือกันและต้องกระทำอย่างไม่มีความขัดแย้ง โดยสหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้นำให้ความช่วยเหลือรัฐต่างๆ เพื่อร่วมมือกันในการพัฒนามหาสมุทรและพื้นมหาสมุทรต่อไป[7]

จะเห็นได้ว่าข้อเสนอของปาร์โดเป็นจุดเริ่มต้นให้สังคมระหว่างประเทศเริ่มให้ความสนใจแก่พื้นดินท้องทะเลและทรัพยากรในบริเวณดังกล่าวอย่างจริงจังและทำให้สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (General Assembly of the United Nations) จัดตั้งคณะกรรมาธิการเฉพาะกิจขึ้น (Ad Hoc Committee) ตามมติที่ 2340 (XXII) (resolution 2340 (XXII)) เพื่อศึกษาการใช้พื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรที่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติในทางสันติ (Committee on the Peaceful Uses of the Sea – Bed and the Ocean Floor beyond the Limits of National Jurisdiction) โดยข้อมตินี้ยอมรับหลักผลประโยชน์ร่วมกันของมวลมนุษยชาติ (common interest of mankind) ในพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรรวมถึงยอมรับว่าการสำรวจและการใช้พื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินควรดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎบัตรแห่งสหประชาชาติในเรื่องการรักษาความสงบและความปลอดภัยของมนุษยชาติ[8] โดยให้คณะกรรมาธิการเฉพาะกิจปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้[9]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[6] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 16.

[7] Ibid, pp. 16-17.

[8] General Assembly, Twenty-second session, Agenda item 92, A/RES/22/2340, 18 December, 1967.

[9] Ibid;

2. *Requests* the Ad Hoc Committee, in co-operation with the Secretary-General, to prepare, for consideration by the General Assembly at its twenty-third session, a study which would include:

a. A survey of the past and present activities of the United Nations, the specialized agencies, the International Atomic Energy Agency and other intergovernmental bodies with regard to the sea-bed and the ocean floor, and of existing international agreements concerning these areas;

b. An account of the scientific, technical, economic, legal and other aspects of this item;

c. An indication regarding practical means of promoting international co-operation in the exploration, conservation and use of the sea-bed and the ocean floor, and the subsoil thereof, as contemplated

1. สำรวจกิจกรรมทั้งในอดีตและปัจจุบันขององค์การสหประชาชาติ (the United Nations), องค์การชำนาญพิเศษ (the specialized agencies), องค์การพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency), องค์การระหว่างรัฐบาลอื่นๆ (other intergovernmental bodies) รวมถึงข้อตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทร

2. รวบรวมข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี, เศรษฐกิจ, กฎหมายและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทร

3. รวบรวมแนวโน้มความเห็นและข้อเสนอแนะที่ประเทศต่างๆ ได้แสดงไว้ในสมัยประชุมที่ 22 เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในการสำรวจสงวนรักษาและใช้พื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรตลอดจนดินใต้ผิวดิน

คณะกรรมาธิการเฉพาะกิจประกอบด้วยสมาชิก 35 คน จัดการประชุมขึ้น 3 ครั้งในปี ค.ศ. 1968 หลังจากการพิจารณาและศึกษารายงานและข้อเสนอทั้งหลายตามที่ได้ประชุมกันแล้ว คณะกรรมาธิการเฉพาะกิจได้มีการยื่นร่างคำประกาศหลักการทั่วไป (draft declaration of general principles) และร่างแถลงการณ์ตามหลักการที่ตกลงกันไว้ (draft statement of agreed principles) ให้แก่สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเพื่อพิจารณา อย่างไรก็ตามในรายงานครั้งสุดท้ายของคณะกรรมาธิการเฉพาะกิจแสดงให้เห็นถึงความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของประเทศต่างๆ และแสดงให้เห็นถึงปัญหาในทางกฎหมายและเทคนิคที่ทำให้ไม่อาจบรรลุข้อตกลงระหว่างประเทศในเรื่องพื้นดินท้องทะเลได้[10] ทั้งยังแสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติตามข้อมติของสมัชชาใหญ่แห่ง

---

in the title of the item, and of their resources, having regard to the views expressed and the suggestions put forward by Member States during the consideration of this item at the twenty-second session of the General Assembly;

[10] อำนาจ วงศ์บัณฑิต, “การทำเหมืองแร่ในทะเลหลวงกับกฎหมายระหว่างประเทศ”, วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 14 ฉบับที่ 3, น. 150.

สหประชาชาติที่ 2340 (XXII) ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดหลักเกณฑ์หรือข้อบังคับทางกฎหมายที่จะนำมาใช้กับบริเวณพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรได้[11]

ต่อมาในการประชุมครั้งที่ 23 ของสมัชชาใหญ่จึงมีการพิจารณารายงานที่เสนอโดยคณะกรรมาธิการเฉพาะกิจเพื่อที่จะหาแนวทางให้มีหลักกฎหมายในเรื่องพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทร โดยการประชุมในครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายที่จะสนับสนุนการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างเท่าเทียมกันในการสำรวจและแสวงประโยชน์จากพื้นดินท้องทะเลที่เป็นความสนใจของทุกๆ ฝ่าย เพื่อทำให้สิทธิในการสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นดินท้องทะเลชอบด้วยกฎหมายรวมถึงคำนึงถึงความสนใจของประเทศต่างๆ และพิจารณาถึงความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาด้วย (needs of developing countries)[12] จากการประชุมในครั้งนี้ประเทศต่างๆ เห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาเกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลควรจะได้รับการศึกษาและถกเถียงกันอย่างรอบคอบก่อนที่จะมีการทำข้อตกลงต่างๆ ด้วยเหตุนี้สมัชชาใหญ่จึงรับรองมติที่ 2467 A (XXIII) ในวันที่ 21 ธันวาคม ค.ศ. 1968 เพื่อจัดตั้งคณะกรรมาธิการชุดใหม่ขึ้นแทนคณะกรรมาธิการเฉพาะกิจที่ประสบปัญหายังไม่สามารถบรรลุผลในการจัดทำหลักกฎหมายเกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรได้ โดยใช้ชื่อว่า “คณะกรรมาธิการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในทางสันติในพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ” (the committee on the Peaceful Uses of the Seabed and the Ocean Floor beyond the Limits of National Jurisdiction) หรือเรียกอีกชื่อว่า “คณะกรรมาธิการพื้นดินท้องทะเล” (Sea-Bed Committee) ประกอบไปด้วยสมาชิก 41 คน ซึ่งมีหน้าที่[13]

1. ศึกษาโดยละเอียดถึงหลักกฎหมาย และบรรทัดฐานต่างๆ (norms) ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการสำรวจและใช้พื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ ทั้งคำนึงว่าการแสวงประโยชน์จากแร่ธาตุในบริเวณดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติ

---

[11] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 21.

[12] Ibid.

[13] General Assembly, Resolutions adopted on the reports of the first committee, A/RES/2467(XXIII) A, 21 December 1968, p. 15.

2. ศึกษาถึงแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมการแสวงประโยชน์และการใช้ทรัพยากรในบริเวณเหล่านี้ ตลอดจนวิธีการที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้น โดยคำนึงถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นและผลกระทบทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นจากการแสวงประโยชน์จากพื้นทะเล รวมถึงตระหนักเสมอว่าการแสวงประโยชน์ดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของมนุษยชาติ

3. ทบทวนการศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวกับการสำรวจและการวิจัยในบริเวณเหล่านี้ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิทยาศาสตร์ซึ่งกันและกัน

4. ตรวจสอบมาตรการความร่วมมือที่สังคมระหว่างประเทศยอมรับเพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหามลพิษทางทะเลที่อาจมีผลมาจากการสำรวจและแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณเหล่านี้

ในวันเดียวกันนี้สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติยังได้รับรองมติที่ 2467 C (XXIII) อันเป็นมติที่ร้องขอให้เลขาธิการแห่งสหประชาชาติ (the Secretary-General) ดำเนินการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับความเหมาะสมในการจะสร้างกลไกในทางระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการสำรวจและแสวงประโยชน์ทรัพยากรในบริเวณพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทร รวมถึงการใช้ทรัพยากรตามความสนใจของมนุษยชาติ โดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของรัฐต่างๆ แต่ให้พิจารณาเป็นพิเศษในเรื่องความสนใจและความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา รายงานของเลขาธิการแห่งสหประชาชาติในเรื่องนี้จะส่งให้แก่คณะกรรมาธิการพื้นดินท้องทะเลเพื่อประกอบการพิจารณาในการประชุมปี ค.ศ. 1969[14] ต่อไป

คณะกรรมาธิการพื้นดินท้องทะเลได้จัดตั้งคณะอนุกรรมาธิการ (Subcommittee) ขึ้น 2 คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมาธิการกฎหมาย (the Legal Sub-Committee) และคณะอนุกรรมาธิการเทคนิคและเศรษฐกิจ (the Technical and Economic Sub-Committee) และมีการจัดประชุมขึ้นที่องค์การสหประชาชาติ ในปี ค.ศ. 1969 3 ครั้งด้วยกัน โดยประเด็นแนวคิดเรื่องมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ (common heritage of mankind) ได้รับการพิจารณาและถกเถียงกันใน

[14] General Assembly, Resolutions adopted on the reports of the first committee, A/RES/2467(XXIII) C, 21 December 1968, p. 16.

คณะอนุกรรมาธิการกฎหมาย โดยพิจารณาในเรื่อง (1) สถานะทางกฎหมายของหลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ, (2) การบังคับใช้ของกฎหมายระหว่างประเทศรวมทั้งกฎบัตรของสหประชาชาติ, (3) ข้อจำกัดโดยเฉพาะเรื่องวัตถุประสงค์ในทางสันติ, (4) การใช้ทรัพยากรเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติโดยไม่ต้องคำนึงถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของรัฐทั้งหลาย แต่ให้คำนึงเป็นพิเศษถึงความสนใจและความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา, (5) เสรีภาพในการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์และการสำรวจ,(6) ความสมเหตุสมผลในเรื่องความสนใจของรัฐอื่นๆ ในการใช้เสรีภาพในทะเลหลวง (freedom of the high seas), (7) ปัญหาในเรื่องมลพิษและอันตรายอื่นๆ รวมถึงพันธกรณีและความรับผิดของรัฐต่างๆ ในการสำรวจ การใช้งานและการแสวงประโยชน์ในทรัพยากรบริเวณพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทร, (8) ปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง[15]

โดยการประชุมของคณะกรรมาธิการพื้นดินท้องทะเลในครั้งนี้มีการกล่าวถึงแนวคิดเรื่องทรัพย์ไม่มีเจ้าของ (*res nullius*)[**] และแนวคิดทรัพย์ร่วมกัน (*res communis*)[***] โดยเห็นว่าแนวคิดทั้งสองนั้นมีคุณค่าน้อยหากจะนำมาใช้ในการกำหนดสถานะทางกฎหมายของพื้นดินท้องทะเล ในขณะเดียวกันคณะกรรมาธิการบางท่านก็เห็นว่าแนวคิดมรดกร่วมกันของมนุษยชาตินั้น “เป็นแนวคิดที่ตรงข้ามกับบรรทัดฐานและหลักการในกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่” รวมถึงยังไม่ถือเป็นหลักกฎหมายในขณะนั้น[16] รายงานการประชุมนี้จึงยังไม่สามารถหาหลักการอันเป็นที่ยอมรับกันทุกประเทศในเรื่องหลักกฎหมายเกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลหรือพื้นมหาสมุทรได้

ต่อมาในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติสมัยที่ 24 ปี ค.ศ. 1969 นอกจากจะมีการพิจารณารายงานการประชุมของคณะกรรมาธิการพื้นดินท้องทะเลข้างต้นแล้ว ตัวแทนของประเทศศรีลังกายังเสนอเรื่องหลักมรดกร่วมกัน (common heritage principle) เพื่อให้

---

[15] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 24; see also 24 GAOR, Supp. No. 22, (A/7622), Part Two, paras. 5, 11, 19-97, annex, paras. 4-29.

[**] แนวคิดทรัพย์ไม่มีเจ้าของ (*res nullius*) แนวคิดนี้มีที่มาจากกฎหมายโรมันที่อธิบายถึงทรัพย์ที่ไม่มีเจ้าของไม่ว่าทรัพย์นั้นอาจไม่มีเจ้าของเพราะเจ้าของเดิมทิ้งไป หรือไม่มีเจ้าของครองครองมาแต่ต้น ซึ่งการครอบครองทรัพย์ที่ไม่มีเจ้าของนี้ต้องมีการกล่าวอ้างการครอบครองต่อตัวทรัพย์นั้นรวมถึงจะต้องควบคุมทรัพย์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ (effective control)

[***] แนวคิดทรัพย์ร่วมกัน (*res communis*) แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่อธิบายถึงทรัพย์ร่วมกัน ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคคลทุกคนสามารถใช้ประโยชนในทรัพย์ได้ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของตัวทรัพย์นั้นแต่จะไม่สามารถอ้างสิทธิครอบครองเหนือตัวทรัพย์ดังกล่าวได้ ซึ่งในกฎหมายโรมัน พระเจ้าจัสติเนียนระบุว่า ทรัพย์ร่วมกัน ได้แก่ อากาศ น้ำ ทะเลและชายฝั่งทะเล โดยแนวคิดนี้ก็ได้มีการนำมาปรับใช้กับทะเลหลวง โดยนำมาบัญญัติไว้ในอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958 ในข้อ 2

[16] SBC Report 1969, Part Two: Report of the Legal Sub-Committee, para. 19, p. 14.

สมัชชาใหญ่พิจารณา แต่อย่างไรก็ตามในการประชุมครั้งนี้ก็ยังไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในหลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติได้ เนื่องจากกลุ่มประเทศตะวันตกและสหภาพโซเวียตคัดค้านหลักการดังกล่าว[17] ด้วยเหตุนี้กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจึงตอบโต้โดยการเสนอร่างมติต่อสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติและได้รับการรับรองออกเป็นข้อมติที่ 2574 D (XXIV) ด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ 62 เสียง คัดค้าน 28 เสียง และงดออกเสียง 8 เสียง มตินี้เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ข้อมติการหยุดยั้ง” (Moratorium resolution) ซึ่งข้อมตินี้ผ่านการเห็นชอบจากสมัชชาใหญ่ เนื่องจากได้รับความเห็นชอบจากประเทศกำลังพัฒนาซึ่งมีจำนวนมากกว่าประเทศพัฒนาที่คัดค้านข้อมติดังกล่าว โดยข้อมตินี้ประกาศไว้ว่า[18]

1. รัฐและบุคคลไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลมีความผูกพันที่จะต้องงดเว้นการดำเนินกิจกรรมใดๆ ในการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ

2. การอ้างสิทธิใดๆ เหนือบริเวณดังกล่าว หรือทรัพยากรในบริเวณเหล่านั้นจะไม่ได้รับการรับรอง

ข้อมตินี้แสดงให้เห็นว่า ในระหว่างที่มีการดำเนินการเพื่อสร้างหลักเกณฑ์ในทางระหว่างประเทศเกี่ยวกับบริเวณพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติยังไม่แล้วเสร็จ รัฐ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลใดๆ ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมที่เป็นการแสวงประโยชน์จากบริเวณดังกล่าว หรือแสวงประโยชน์จากแร่ธาตุที่อยู่ในบริเวณนั้น รวมถึงไม่สามารถอ้างสิทธิใดๆ เหนือบริเวณเหล่านั้นได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ข้อมตินี้ได้รับการคัดค้านจากประเทศพัฒนาซึ่งมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและมีความสามารถที่จะเข้าแสวงประโยชน์ในบริเวณดังกล่าวได้เพราะข้อมตินี้ทำให้ประเทศพัฒนาเสียประโยชน์ที่พึงได้จากการแสวงประโยชน์ในบริเวณดังกล่าว และแม้ข้อมตินี้จะไม่มีผลเป็นการพัฒนากฎหมายจารีตประเพณีระหว่าง

---

[17] Dennis W. Arrow, Seabeds, Soverignty And Objective Regimes, Fordham International Law Journal, [Vol. 7 : 169], 1984, p. 178.

[18] General Assembly-Twenty Forth session, Resolutions adopted on the reports of the first committee, A/RES/2467(XXIII) D, 15 December 1969, p. 11.

ประเทศแต่ก็ทำให้เกิดแนวคิดอันเป็นรากฐานในการพัฒนาหลักกฎหมายเกี่ยวกับบริเวณพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรต่อไป[19]

จากปัญหาที่ยังไม่สามารถสร้างหลักเกณฑ์ในเรื่องพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทร รวมถึงการมีความเห็นที่ขัดแย้งกันระหว่างประเทศพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนาทำให้คณะกรรมาธิการพื้นดินท้องทะเลเสนอร่างข้อมติ (draft resolution) เพื่อหาหลักการที่ประเทศต่างๆ จะยอมรับในเรื่องพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรร่วมกันได้ โดยร่างนี้ถูกเสนอในการประชุมสมัชชาใหญ่สมัยที่ 25 ปี ค.ศ. 1970 และที่ประชุมสมัชชาใหญ่ได้รับร่างข้อมตินี้โดยมติเอกฉันท์มีคะแนนเสียงสนับสนุน 108 เสียง งดออกเสียง 14 เสียง และปราศจากเสียงคัดค้าน โดยรับเป็นข้อมติที่ 2749 (XXV) ในวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 1970 ข้อมตินี้เรียกอีกชื่อว่า “ประกาศหลักการเกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ” (Declaration of Principles Governing the Sea Bed and the Ocean Floor and the Subsoil thereof, beyond the Limits of National Jurisdiction) หรือเรียกอีกชื่อว่า “ประกาศหลักการ” (Declaration of Principles)[20] โดยในประกาศนี้มีหลักการสำคัญๆ อยู่ 5 หลักการ ได้แก่

1. พื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ (ซึ่งต่อไปขอเรียกบริเวณพื้นที่) รวมถึงทรัพยากรซึ่งอยู่ในบริเวณพื้นที่เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ

2. รัฐ หรือบุคคล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ไม่สามารถอ้างหรือใช้อำนาจอธิปไตยหรือสิทธิอธิปไตยเหนือบริเวณพื้นที่ได้ รวมถึงไม่อาจอ้าง ใช้ หรือทำให้ได้มาซึ่งสิทธิในบริเวณพื้นที่หรือทรัพยากรในบริเวณดังกล่าวโดยเป็นการขัดกับระบอบกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศที่จะได้จัดทำขึ้นและขัดกับประกาศหลักการนี้

---

[19] Dennis W. Arrow, Seabeds, Soverignty And Objective Regimes, Fordham International Law Journal, [Vol. 7 : 169], 1984, p. 179.

[20] General Assembly-Twenty Fifth session, Resolutions adopted on the reports of the first committee, A/RES/2749 (XXV), 17 December 1970, p. 24.

3. กิจกรรมทั้งปวงเรื่องการสำรวจและแสวงประโยชน์ในทรัพยากรบริเวณพื้นที่ รวมถึงกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้อยู่ในบังคับระบอบกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศที่จะมีการจัดทำขึ้น

4. การสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่ต้องกระทำไปเพื่อผลประโยชน์ของมนุษยชาติโดยรวม โดยไม่ต้องคำนึงถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของรัฐชายฝั่ง หรือรัฐไร้ชายฝั่ง แต่ให้คำนึงเป็นพิเศษถึงความสนใจและความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา

5. บริเวณพื้นที่จะสงวนไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติ โดยกฎเกณฑ์และกลไกระหว่างประเทศที่จะนำไปใช้กับบริเวณพื้นที่นั้นจะถูกก่อตั้งโดยสนธิสัญญาระหว่างประเทศในลักษณะเดียวกันทั้งหมด กฎเกณฑ์เหล่านี้มีไว้เพื่อการพัฒนาบริเวณพื้นที่ให้เป็นไปอย่างมีระเบียบและปลอดภัย ตลอดจนการจัดการบริเวณดังกล่าว และทรัพยากรอย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้ทุกชาติได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์จากการนี้เท่าเทียมกัน

ประกาศหลักการนี้ได้ยืนยันถึงแนวคิดพื้นฐานในเรื่องหลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติที่แสดงให้เห็นว่าการแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่นั้นต้องเป็นไปเพื่อผลประโยชน์โดยรวม มิใช่เพื่อผลประโยชน์ของประเทศใดประเทศหนึ่ง อันเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา แต่ก็มิได้ห้ามมิให้ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่อย่างเช่นข้อมติหยุดยั้ง จึงทำให้ประเทศพัฒนาแล้วสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อผลประโยชน์ของตนได้อยู่ ประกาศหลักการนี้จึงเป็นการประนีประนอมความเห็นระหว่างประเทศพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนา ทำให้กลุ่มประเทศทั้งสองฝ่ายได้รับประโยชน์ นอกจากนี้ประกาศหลักการข้างต้นยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาระบอบบริเวณพื้นที่ หรือระบอบพื้นดินท้องทะเล ดังปรากฏในข้อ 139 ถึงข้อ 149 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[21]

นอกจากนี้ในวันเดียวกันนั้นเอง (17 ธันวาคม ค.ศ. 1970) ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติยังได้รับข้อมติที่ 2750 C (XXV) เพื่อเรียกประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 (a Third

[21] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 29.

Conference on the Law of the Sea) ในปี ค.ศ. 1973 ซึ่งข้อมตินี้กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องมีการประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่ 3 ไว้ว่า[22]

> *เพื่อที่จะสร้างระบอบกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศที่เท่าเทียมกัน (an equitable international regime) และกลไกในทางระหว่างประเทศ (international machinery) สำหรับบริเวณพื้นที่และทรัพยากรในบริเวณพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ เพื่อการกำหนดขอบเขตของบริเวณดังกล่าวอย่างแน่นอน รวมถึงการจัดการปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับระบอบของทะเลหลวง (regime of the high seas), ไหล่ทวีป (the continental shelf), ทะเลอาณาเขต (the territorial sea), เขตต่อเนื่อง (contiguous zone) การประมงและการสงวนทรัพยากรมีชีวิตในทะเลหลวง (fishing and conservation of the living resources of the high seas), การรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล (the preservation of the marine environment) และการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Scientific research)*

สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้จัดการประชุมกฎหมายทะเล ครั้งที่ 3 (The Third United Nations Conference on the Law of the Sea หรือ UNCLOS III) ขึ้นโดยประชุมกันทั้งหมด 11 สมัย เริ่มในปี ค.ศ. 1973 และเสร็จสิ้นลงในปี ค.ศ. 1982 โดยเปิดให้ลงคะแนนเสียงรับรองในวันที่ 30 เมษายน 1982 มีคะแนนเสียงเห็นชอบ 130 เสียง คัดค้าน 4 เสียง และงดออกเสียง 17 เสียง อนุสัญญานี้เรียกว่า “อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982” (The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982) จะมีผลใช้บังคับหลังจาก12 เดือน นับแต่วันที่มีประเทศอย่างน้อย 60 ประเทศให้สัตยาบัน ซึ่งอนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 1994 โดยประเทศที่ให้สัตยาบันเป็นประเทศที่ 60 คือประเทศ Guyana ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 1993 ปัจจุบันมีประเทศที่ร่วมลงนามทั้งหมด 157 ประเทศ

---

[22] General Assembly-Twenty Fifth session, Resolutions adopted on the reports of the first committee, A/RES/2750 C (XXV), 17 December 1970, p. 26.

และให้สัตยาบันแล้ว 166 ประเทศ (ประเทศไทยลงนามเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1982 และให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 2011)[23]

หลักเกณฑ์เรื่องพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่นอกขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติปรากฏอยู่ในภาค 11 โดยใช้ชื่อว่าบริเวณพื้นที่ (the Area) และอยู่ในภาคผนวก 3 และภาคผนวก 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งหลักเกณฑ์ตามภาค 11 นี้ถือเป็นส่วนที่ใหญ่ที่สุดในอนุสัญญาและก่อให้เกิดความยุ่งยากที่สุดในการเจรจา โดยภาค 11 เป็นเหตุผลหลักที่ทำให้กลุ่มประเทศพัฒนา หรือกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมันและญี่ปุ่น ปฏิเสธอนุสัญญานี้ เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์บางประการ อาทิ บทบัญญัติในเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา, บทบัญญัติในการกำหนดให้ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ที่มีอัตราค่อนข้างสูง ทั้งยังเห็นว่าบทบัญญัติในภาค 11 นี้จะขัดขวางมิให้กลุ่มประเทศของตนได้เข้าทำประโยชน์ในบริเวณพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ[24] ประกอบกับตามข้อ 309 ของอนุสัญญานี้[25] กำหนดมิให้มีการตั้งข้อสงวน (reservation) หรือข้อยกเว้น (exception) ในการให้สัตยาบันอนุสัญญา เว้นแต่บทบัญญัติในอนุสัญญานี้อนุญาตไว้เท่านั้น เพื่อป้องกันมิให้รัฐทั้งหลายเลือกที่จะผูกพันเฉพาะบทบัญญัติที่จะให้ประโยชน์แก่รัฐของตน จึงยิ่งทำให้ประเทศพัฒนา หรือประเทศอุสาหกรรมเหล่านี้ปฏิเสธที่จะให้สัตยาบันตัวอนุสัญญาดังกล่าว

จากปัญหาที่เกิดขึ้นองค์การสหประชาชาติจึงเห็นความจำเป็นที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงได้จัดทำความตกลงขึ้นมาอีกฉบับหนึ่งโดยความตกลงนี้ได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1994 ชื่อว่า “ความตกลงเกี่ยวกับการอนุวัติภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ฉบับลงวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ. 1982” (Agreement relating

---

[23] Status of the United Nations Convention on the Law of the Sea, of the Agreement relating to the implementation of Part XI of the Convention and of the Agreement for the implementation of the provisions of the Convention relating to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, Table recapitulating the status of the Convention and of the related Agreements, as at 10 October 2014, [ออนไลน์] http://www.un.org/depts/los/reference_files/status2010.pdf

[24] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 3.

[25] The United Nations Convention on the Law of the Sea, Article 309:

No reservations or exceptions may be made to this Convention unless expressly permitted by other articles of this Convention.

to the Implementation of Part XI of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982) หรือเรียกว่า “ความตกลงฯ ค.ศ. 1994” (1994 Agreement) โดยความตกลงนี้ได้มีการแก้ไขข้อกังวลของประเทศพัฒนาบางประการที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติในภาค 11 อาทิ การถ่ายทอดเทคโนโลยี, ข้อกำหนดทางการเงินของสัญญา, การให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ เป็นต้น[26] ซึ่งความตกลงฯ ค.ศ. 1994 นี้ทำให้ประเทศพัฒนาบางประเทศยอมที่จะให้สัตยาบันแก่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อาทิ อังกฤษ (ให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ค.ศ. 1997) เยอรมัน (ให้สัตยาบันเมื่อ วันที่ 14 ตุลาคม ค.ศ. 1994) และญี่ปุ่น (ให้สัตยาบันเมื่อ วันที่ 20 มิถุนายน ค.ศ. 1996) อย่างไรก็ตามแม้ประเทศพัฒนาหลายประเทศจะให้สัตยาบันแก่อนุสัญญานี้แต่ประเทศสหรัฐอเมริกาก็ยังไม่การยอมรับและให้สัตยาบันแก่อนุสัญญานี้แต่อย่างใด

ในการนำความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ไปใช้นั้น ตามข้อ 2[27] ของความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ที่กำหนดว่า “บทบัญญัติแห่งความตกลงนี้กับภาค 11 ให้ตีความและใช้ร่วมกันเป็นตราสารเดียว ในกรณีการขัดแย้งใดระหว่างความตกลงนี้กับภาค 11 ให้ใช้บทบัญญัติของความตกลงนี้แทน” จะเห็นได้ว่า การทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นอกจากจะต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ตามที่ปรากฏในภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รวมถึงภาคผนวกของอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องแล้วยังต้องนำหลักเกณฑ์ตามที่ปรากฏในความตกลงฯ ค.ศ. 1994 มาพิจารณาประกอบด้วย และหากมีความขัดแย้งกันระหว่างบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในภาค 11 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ก็ให้ใช้บทบัญญัติตามที่กำหนดไว้ในความตกลงฯ ค.ศ. 1994 แทน ซึ่งจะได้อธิบายในหัวข้อเรื่องหลักเกณฑ์ในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต่อไป

---

[26] Donald R. Rothwell & Tim Stephen, The International Law of the Sea, Hart Publishing (North America: US & Canada), 2011, p. 18.

[27] Agreement relating to the Implementation of Part XI of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982, Article 2;

1. The Provisions of this Agreement and Part XI shall be interpreted and applied together as a single instrument. In the event of any inconsistency between this Agreement and Part XI, the provisions of this Agreement shall prevail.

2. Articles 309 to 319 of the Convention shall apply to this Agreement as they apply to the Convention.

2.1.2 ขอบเขตของบริเวณพื้นที่

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อ 1[28] ที่กำหนดว่า

> *"บริเวณพื้นที่ หมายถึง พื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่ อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ"*

เห็นได้ว่า บริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดในอนุสัญญาข้างต้น ได้แก่ บริเวณที่เป็นพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดิน ซึ่งอยู่นอกขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ จึงมีปัญหาที่เราจะต้องพิจารณาว่าบริเวณที่อยู่นอกขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ หรือนอกเขตอำนาจรัฐตามที่กล่าวไว้ในข้อ 1 (1) นี้คือบริเวณใด

ในกฎหมายระหว่างประเทศนั้นมิได้มีการให้คำจำกัดความ หรืออธิบายถึงขอบเขตของเขตอำนาจรัฐ (jurisdiction of state) ไว้อย่างเพียงพอ หรือชัดเจนนัก แต่อย่างไรก็ตามก็เป็นที่เข้าใจกันในระหว่างรัฐและนักกฎหมายระหว่างประเทศว่า เขตอำนาจรัฐ หมายถึงการใช้อำนาจของรัฐเหนือบุคคล ทรัพย์สินหรือเหตุการณ์ โดยอาศัยจุดเกาะเกี่ยวบางประการที่กฎหมายระหว่างประเทศได้รับรองไว้ อาทิ การออกกฎหมายและใช้บังคับแก่บุคคล ทรัพย์สินที่เกิดในดินแดนของรัฐตน โดยไม่ต้องคำนึงว่าบุคคลนั้นจะมีสัญชาติใด หรือทรัพย์สินนั้นจะเป็นของบุคคลสัญชาติใด, หรือการที่รัฐอาจใช้เขตอำนาจของตนเหนือบุคคลหรือทรัพย์สินที่ตนเป็นรัฐเจ้าของสัญชาติได้โดยไม่ต้องคำนึงว่า บุคคลหรือทรัพย์สินนั้นจะอยู่ที่ใด เป็นต้น[29]

สำหรับการใช้เขตอำนาจรัฐในทางทะเลนั้นก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการใช้เขตอำนาจรัฐทางบกเช่นกัน เขตอำนาจในทางทะเลของรัฐนั้นพิจารณาได้จากอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งกำหนดให้รัฐสามารถใช้เขตอำนาจทางทะเลของตนได้ 5 ประเภทด้วยกัน อันได้แก่ ทะเลอาณาเขต (Territorial Sea), เขตต่อเนื่อง (Contiguous

---

[28] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 1:

(1) "Area" means the seabed and ocean floor and subsoil thereof, beyond the limits of national jurisdiction;

[29] จุมพต สายสุนทร, กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1, (สำนักพิมพ์วิญญูชน : กรุงเทพฯ), 2555, pp. 250-251.

Zone), เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone : EEZ), ไหล่ทวีป (Continental Shelf) และทะเลหลวง (High Seas) ซึ่งรัฐจะมีเขตอำนาจในบริเวณต่างๆ ดังนี้

(1) ทะเลอาณาเขต (Territorial Sea)

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้กำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตไว้ในข้อ 2 ว่าทะเลอาณาเขตมีความกว้าง 12 ไมล์ทะเล โดยวัดจากเส้นฐาน (base line)[30] และรัฐจะมีเขตอำนาจตามที่กำหนดไว้ในข้อ 2[31] ของอนุสัญญาดังกล่าว กล่าวคือ รัฐชายฝั่งจะมีอำนาจอธิปไตยเหนือทะเลอาณาเขตของตนและขยายไปถึงห้วงอากาศเหนือบริเวณทะเลอาณาเขต ตลอดจนมีอำนาจอธิปไตยเหนือพื้นดินท้องทะเลและดินใต้ผิวดินในบริเวณดังกล่าวด้วย ซึ่งหมายความว่ารัฐชายฝั่งย่อมออกกฎหมาย หลักเกณฑ์และข้อบังคับมาใช้บังคับกับทะเลอาณาเขตได้อย่างเต็มที่แต่ก็ต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รวมถึงหลักเกณฑ์อื่นๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศด้วย

(2) เขตต่อเนื่อง (Contiguous Zone)

ตามข้อ 33 ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้เขตต่อเนื่องนั้นมีความกว้างไม่เกิน 24 ไมล์ทะเล โดยวัดจากเส้นฐานเช่นเดียวกับทะเลอาณาเขต ด้วยเหตุนี้ เขตต่อเนื่องจึงมีความกว้างได้เพียงไม่เกิน 12 ไมล์ทะเล โดยเขตต่อเนื่องจะมีระยะความกว้างถัดออกมาจากทะเลอาณาเขตนั่นเอง ในบริเวณเขตต่อเนื่องนี้รัฐชายฝั่งจะมีเขตอำนาจในการควบคุมที่จำเป็นเพื่อ ป้องกันการฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ในเรื่องเกี่ยวกับศุลกากร การคลัง การเข้า

---

[30] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 1:

Every State has the right to establish the breadth of its territorial sea up to a limit not exceeding 12 nautical miles, measured from baselines determined in accordance with this Convention.

[31] Ibid, Article 2:

1. The sovereignty of a coastal State extends, beyond its land territory and internal waters and, in the case of an archipelagic State, its archipelagic waters, to an adjacent belt of sea, described as the territorial sea.

2. This sovereignty extends to the air space over the territorial sea as well as to its bed and subsoil.

3. The sovereignty over the territorial sea is exercised subject to this Convention and to other rules of international law.

เมือง หรือการสุขาภิบาล รวมถึงสามารถลงโทษต่อการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ได้[32]

(3) เขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone : EEZ)

ตามข้อ 57[33] ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดความกว้างของเขตเศรษฐกิจจำเพาะไว้ไม่เกิน 200 ไมล์ทะเลโดยวัดจากเส้นฐาน ซึ่งความกว้างของเขตเศรษฐกิจจำเพาะจริงๆ นั้นจะมีความกว้างไม่เกิน 188 ไมล์ทะเล โดยอยู่ถัดออกมาจากทะเลอาณาเขต สำหรับเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งในเขตเศรษฐกิจจำเพาะนี้มีกำหนดไว้หลายเรื่องด้วยกัน อาทิ รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตย (sovereign rights) ในการสำรวจ (exploration) การแสวงประโยชน์ (exploitation) การอนุรักษ์ (conservation) การจัดการ (management) ในทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตในน้ำเหนือพื้นดินท้องทะเล ในพื้นดินท้องทะเลและดินใต้ผิวดินในบริเวณเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เช่น การผลิตพลังงานจากน้ำ กระแสน้ำและลม รวมถึงมีเขตอำนาจในเรื่องเกี่ยวกับการสร้างและการใช้เกาะเทียม (the establishment and use of artificial islands), สิ่งติดตั้งและสิ่งก่อสร้าง (installations and structures), การวิจัยทางทะเล (marine scientific research) การคุ้มครองและการรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล (the protection and preservation of the marine environment)[34] เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[32] Ibid, Article 33:

1. In a zone contiguous to its territorial sea, described as the contiguous zone, the coastal State may exercise the control necessary to:

(a) prevent infringement of its customs, fiscal, immigration or sanitary laws and regulations within its territory or territorial sea;

(b) punish infringement of the above laws and regulations committed within its territory or territorial sea.

2. The contiguous zone may not extend beyond 24 nautical miles from the baselines from which the breadth of the territorial sea is measured.

[33] Ibid, Article 57:

The exclusive economic zone shall not extend beyond 200 nautical miles from the baselines from which the breadth of the territorial sea is measured.

[34] Ibid, Article 56:

(4) ไหล่ทวีป (Continental Shelf)

ข้อ 76 (1) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดว่า “ไหล่ทวีปของรัฐชายฝั่งประกอบด้วย พื้นดินท้องทะเลและดินใต้ผิวดินของบริเวณใต้ทะเล ซึ่งขยายเลยทะเลอาณาเขตของรัฐตลอดส่วนออกไปตามธรรมชาติของดินแดนทางบกของตนจนถึงริมนอกของขอบทวีป หรือจนถึงระยะ 200 ไมล์ทะเลจากเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขตในกรณีที่ริมนอกของขอบทวีปขยายไปไม่ถึงระยะนั้น[35]”

จากบทบัญญัติข้างต้นจะเห็นได้ว่าในกรณีที่รัฐชายฝั่งมีริมนอกของขอบทวีปสั้นกว่า 200 ไมล์ทะเล รัฐชายฝั่งสามารถอ้างเขตอำนาจเหนือไหล่ทวีปได้ถึง 200 ไมล์ทะเล แต่หากเป็นกรณีที่รัฐชายฝั่งมีริมนอกของขอบทวีปยาวกว่า 200 ไมล์ทะเลนั้น รัฐสามารถอ้างเขตอำนาจเหนือไหล่ทวีปได้แต่ไม่เกิน 350 ไมล์ทะเลโดยวัดจากเส้นฐานที่ใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต หรือไม่เกิน 100 ไมล์ทะเลโดยวัดจากแนวน้ำลึก 2,500 เมตร ซึ่งเขตไหล่ทวีปนี้รัฐชายฝั่งจะมีสิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรธรรมชาติทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต โดยมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive rights) ที่จะทำการสำรวจและแสวงประโยชน์ในไหล่ทวีป หรือยินยอมให้รัฐอื่นกระทำการดังกล่าวได้[36]

(5) ทะเลหลวง (High Seas)

ตามข้อ 86 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ทะเลหลวง ได้แก่ ส่วนของทะเลที่มิได้รวมอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ทะเลอาณาเขต น่านน้ำภายในของรัฐ หรือในน่านน้ำหมู่เกาะของรัฐหมู่เกาะ[37] แต่สำหรับห้วงน้ำ (water column) และผิวน้ำเหนือไหล่

---

[35] Ibid, Article 76 (1):

The continental shelf of a coastal State comprises the seabed and subsoil of the submarine areas that extend beyond its territorial sea throughout the natural prolongation of its land territory to the outer edge of the continental margin, or to a distance of 200 nautical miles from the baselines from which the breadth of the territorial sea is measured where the outer edge of the continental margin does not extend up to that distance.

[36] Ibid, Article 77.

[37] Ibid, Article 86:

The provisions of this Part apply to all parts of the sea that are not included in the exclusive economic zone, in the territorial sea or in the internal waters of a State, or in the archipelagic waters of an archipelagic State. This article does not entail any abridgement of the freedoms enjoyed by all States in the exclusive economic zone in accordance with article 58.

ทวีปที่อยู่นอกเขตเศรษฐกิจจำเพาะนั้นถือเป็นเขตทะเลหลวงด้วย แม้ว่าไหล่ทวีป ทรัพยากรบนไหล่ทวีปและใต้ไหล่ทวีปจะตกอยู่ภายใต้สิทธิอธิปไตยของรัฐชายฝั่งก็ตาม[38] ในทะเลหลวงนั้นตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้ รัฐมีเขตอำนาจ อาทิ เขตอำนาจรัฐเหนือเรือที่ชักธงของตน[39] สิทธิในการไล่ตามติดพันเรือของรัฐอื่น[40] การตรวจค้น หรือยึดเรือที่กระทำการอันเป็นโจรสลัด[41], เรือที่กระทำการค้าทาส[42], เรือที่กระทำการออกอากาศในทะเลหลวงโดยไม่ได้รับอนุญาตและเรือปราศจากสัญชาติ เป็นต้น

เมื่อเราพิจารณาเขตอำนาจรัฐที่มีต่อเขตต่างๆ ในทะเลทั้ง 5 เขตแล้วจะเห็นได้ว่าบริเวณพื้นที่จะต้องเป็นบริเวณที่อยู่นอกขอบเขตของ ทะเลอาณาเขต, เขตต่อเนื่อง, เขตเศรษฐกิจจำเพาะ, ไหล่ทวีปและทะเลหลวงอย่างแน่นอน ตามที่เราพิจารณาจากข้อ 1 (1) ที่กำหนดว่า บริเวณพื้นที่ ได้แก่ บริเวณพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ นอกจากนี้ยังทำให้เราทราบอีกว่า บริเวณพื้นที่ต้องเป็นบริเวณที่อยู่ลึกลงไปใต้ห้วงน้ำในทะเลหลวง เนื่องจากในบริเวณทะเลหลวงนั้นรัฐจะใช้เขตอำนาจของตนได้แต่เพียง เขตอำนาจเหนือการกระทำของเรือที่ชักธงของตนและเขตอำนาจเหนือการกระทำความผิดของเรืออื่นๆ ซึ่งแตกต่างจากบริเวณทะเลอาณาเขต, เขตต่อเนื่อง, เขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปที่รัฐที่มีเขตต่างๆ เหล่านี้สามารถใช้เขตอำนาจของตนได้อย่างเต็มที่ รวมถึงจากการที่เราศึกษาถึงความเป็นมาของบริเวณพื้นที่จะเห็นได้ว่าทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณพื้นที่ อันได้แก่ ก้อนโลหะสารพัดชนิดจะอยู่ในระดับน้ำลึก 4,000 ถึง 6,000 เมตร ซึ่งทำให้ในบริเวณทะเลอาณาเขต, เขตต่อเนื่อง, เขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีป นั้นแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่จะมีก้อนโลหะสารพัดชนิดนี้อยู่

Chulalongkorn University

ดังนั้น ขอบเขตของบริเวณพื้นที่ (the Area) จึงได้แก่ บริเวณพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่ลึกลงไปใต้ขอบเขตของบริเวณทะเลหลวงนั่นเอง โดยบริเวณพื้นที่นี้นอกจากจะมีแร่อันได้แก่ก้อนโลหะสารพัดชนิด (metallic nodule) สะสมอยู่เป็นจำนวนมากแล้วยัง

---

[38] จุมพต สายสุนทร, กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม 1, (สำนักพิมพ์วิญญูชน : กรุงเทพฯ), 2555, p. 408.

[39] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 97.

[40] Ibid, Article 111.

[41] Ibid, Article 101.

[42] Ibid, Article 99 and 110.

มีแร่ธาตุที่มีความสำคัญและได้รับความสนใจในปัจจุบัน ได้แก่ Cobalt-Rich Ferromanganese Crusts และ polymetallic sulphides** อีกด้วย

2.1.3 กิจกรรมบริเวณพื้นที่ (activities in the Area)

เมื่อทราบถึงขอบเขตของบริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดไว้ในภาค 11 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แล้ว ต่อไปจะอธิบายถึงกิจกรรมว่ามีกิจกรรมใดบ้างที่เข้าลักษณะเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่ ดังนี้[43]

** นอกจากมีการการค้นพบก้อนโลหะสารพัดชนิด (polymetallic nodules) แล้วต่อมาภายหลังยังพบว่าทรัพยากรแร่ในบริเวณพื้นที่นั้นมีหลากหลายและส่วนใหญ่เป็นแร่ธาตุประเภทไฮโดรคาร์บอนซึ่งเป็นแร่ธาตุที่มีความสำคัญอย่างมากทั้งในทางอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจ ปัจจุบันแร่ธาตุที่มีการสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่มี 3 ชนิด อันได้แก่ ก้อนโลหะสารพัดชนิด (polymetallic nodules), Cobalt-Rich Ferromanganese Crusts และ Polymetallic Sulphides

ก้อนโลหะสารพัดชนิด (polymetallic nodules) พบมากใน 3 บริเวณ คือ บริเวณตรงกลางทางตอนเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิก (The north central Pacific Ocean), บริเวณลุ่มน้ำเปรูทางตะวันออกเฉียงใต้ของมหาสมุทรแปซิฟิก (the Peru Basin in the south-east Pacific Ocean) และ ทางตอนกลางของมหาสมุทรอินเดียเหนือ (the Middle of the north Indian Ocean) พบได้ในระดับน้ำลึก 4,000 ถึง 6,000 เมตร ความสำคัญของก้อนโลหะสารพัดชนิดนั้นอยู่ที่แร่ธาตุในก้อนโลหะสารพัดชนิดดังกล่าว ที่มีแร่ธาตุอยู่ภายในถึง 79 ชนิด แต่แร่ที่มีความสำคัญทางอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจ ได้แก่ นิคเกิล (nickle), ทองแดง (copper), โคบอลต์ (cobalt), แมงกานีส (manganese) และเหล็ก (iron) เป็นต้น (Donald R. Rothwell & Tim Stephen, The International Law of the Sea, Hart Publishing (North America: US & Canada), 2011, p. 124.)

Cobalt-Rich Ferromanganese Crusts เกิดจากการตกตะกอนของแร่ธาตุจากน้ำทะเล พบได้ในบริเวณภูเขาไฟใต้ทะเลทั่วไปแต่บริเวณที่พบได้มากที่สุดคือบริเวณภูเขาไฟใต้มหาสมุทรแปซิฟิกที่ความลึก 400 - 4,000 เมตร โดย Cobalt-Rich Ferromanganese Crusts นั้นนอกจากจะมีแร่โคบอลต์ (cobalt) อยู่ยังพบแร่ แมงกานีส (manganess) และนิกเกิล (nickle) อยู่ด้วย อย่างไรก็ตามแม้ว่า Cobalt-Rich Ferromanganese Crusts จะพบได้ในบริเวณที่ไม่ลึกมากนักแต่โดยสภาพของ Cobalt-Rich Ferromanganese Crusts ที่เมื่อนำขึ้นมาจากพื้นดินท้องทะเลแล้วไม่มีลักษณะเป็นก้อนเหมือนกับก้อนโลหะสารพัดชนิด จึงเป็นเรื่องยากที่ผู้ประการเหมืองแร่ที่จะแยกแร่ชนิดต่างๆ ออกมาโดยที่ได้จำนวนแร่ในปริมาณมากเพียงพอและเหมาะสมค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป (Donald R. Rothwell & Tim Stephen, The International Law of the Sea, Hart Publishing (North America: US & Canada), 2011, p. 124.)

polymetallic sulphides เป็นแร่ที่มีความสำคัญทางด้านอุตสาหกรรมพบได้บริเวณความลึกตั้งแต่ 4,000 เมตร polymetallic sulphides เกิดจากการรวมตัวกันของแร่ธาตุในบริเวณปล่องน้ำพุร้อนในทะเล ซึ่งแร่ธาตุเหล่านี้จะอยู่ในแผ่นเปลือกมหาสมุทรบริเวณที่น้ำทะเลซึมผ่านเข้าไปและเมื่อเจอกับความร้อนจากปล่องน้ำพุร้อนก็จะผลักตัวขึ้นมา แร่ธาตุที่มีอยู่ใน polymetallic sulphides มีทั้ง สังกะสี (zinc), ทองแดง (copper) รวมถึง ทอง (gold) และเงิน (silver) ด้วย (Donald R. Rothwell & Tim Stephen, The International Law of the Sea, Hart Publishing (North America: US & Canada), 2011, p. 124.)

[43] สามารถดูเพิ่มเติมได้ใน Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, pp. 34-38.

การพิจารณาว่ากิจกรรมใดเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่เริ่มพิจารณาจากอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในข้อ ข้อ 1 (3) และข้อ 133

ข้อ 1 (3) กำหนดว่า “กิจกรรมบริเวณพื้นที่ หมายถึง กิจกรรมทั้งปวงเกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณพื้นที่[44]”

ข้อ 133 (เอ) กำหนดว่า “ทรัพยากร หมายถึง ทรัพยากรแร่ทั้งปวงที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลว หรือแก๊สที่อยู่ ณ ที่นั้นในบริเวณพื้นที่ ที่หรือใต้พื้นดินท้องทะเล รวมทั้งก้อนแร่โลหะสารพัดชนิด” และข้อ 133 (บี) กำหนดว่า “ทรัพยากรเมื่อนำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่ให้เรียกว่าแร่”[45]

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมบริเวณพื้นที่ก็คือการสำรวจและการแสวงประโยชน์จากแร่ธาตุในบริเวณพื้นที่นั่นเอง อย่างไรก็ดีจะเห็นได้ว่ากิจกรรมบริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดในข้อ 1 (3) นั้นอธิบายแต่เพียงว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ได้แก่ กิจกรรมทั้งปวงเกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงประโยชน์ แต่มิได้มีการอธิบายถึงการสำรวจและการแสวงประโยชน์ไว้ว่ามีความหมายอย่างไร รวมถึงมิได้อธิบายไว้ว่ากิจกรรมใดบ้างที่เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงประโยชน์ ด้วยเหตุนี้จึงต้องอธิบายเสียก่อนว่าการสำรวจและการแสวงประโยชน์คืออะไร และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงประโยชน์มีอะไรบ้าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

จากที่กล่าวมาข้างต้นว่าในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ไม่มีการกล่าวถึงความหมายของการสำรวจและการแสวงประโยชน์ไว้เลย ด้วยเหตุนี้จึงต้องไปดูว่ามีอนุสัญญา หรือข้อบังคับอื่นใดหรือไม่ที่มีการกล่าวถึงความหมายของการสำรวจและแสวงประโยชน์ไว้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อบังคับในการตรวจหาแร่และการสำรวจโพลีเมทาลิค โนดูลส์ ในบริเวณพื้นที่

---

[44] The United Nations Conventions on the Law of the Sea 1982, Article 1 (3);

“activities in the Area” means all activities of exploration for, and exploitation of, the resources of the Area;

[45] Ibid, para 133:

For the purposes of this Part:

(a) “resources” means all solid, liquid or gaseous mineral resources *in situ* in the Area at or beneath the seabed, including polymetallic nodules;

(b) resources, when recovered from the Area, are referred to as “minerals”.

(Regulations is on prospecting and exploration for polymetallic nodules in the Area of 2000) (ต่อไปขอเรียกว่า ข้อบังคับโนดูลส์) และข้อบังคับในการตรวจหาแร่และสำรวจโพลีเมทาลิค ซัลไฟด์ ในบริเวณพื้นที่ (Regulations on prospecting and exploration for polymetallic sulphides in the Area of 2010) (ต่อไปขอเรียกว่า ข้อบังคับซัลไฟด์) ที่มีการรับรองโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (International Seabed Authority : ISA) เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และข้อบังคับในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เห็นได้ว่า ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์มีการอธิบายความหมายของ “การสำรวจ” และ “การแสวงประโยชน์” ไว้ตามลำดับ โดยความหมายของ “การสำรวจ” กำหนดไว้ใน ข้อ 1 วรรค 3 (บี) ของข้อบังคับโนดูลส์ และข้อ 1 วรรค 3 (บี) ของข้อบังคับซัลไฟด์ ส่วนความหมายของ “การแสวงประโยชน์” กำหนดไว้ใน ข้อ 1 วรรค 3 (เอ) ของข้อบังคับโนดูลส์ และข้อ 1 วรรค 3 (เอ) ของข้อบังคับซัลไฟด์ ดังนี้

> *“การสำรวจ” หมายถึง การค้นหาสสารที่ทับถมกันในก้อนโลหะสารพัดชนิดในบริเวณพื้นที่ โดยมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการวิเคราะห์ การทดสอบและการจัดการระบบของเสีย การจัดการสาธารณูปโภคและระบบขนส่ง รวมถึงการศึกษาวิจัยทางสิ่งแวดล้อม ทางเทคนิค ทางเศรษฐกิจ ทางการค้า และการกระทำอื่นๆ เพื่อประกอบในการพิจารณาเพื่อการแสวงประโยชน์*[46]

> *“การแสวงประโยชน์” หมายถึง การกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าในก้อนโลหะสารพัดชนิดที่นำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่ และการสกัดแร่ธาตุออกจากก้อนโลหะดังกล่าว รวมถึงการก่อสร้างและการปฏิบัติการในเหมืองแร่ การแปรรูปและระบบการขนส่งสำหรับผลิตภัณฑ์และการตลาดของแร่*[47]

---

[46] Regulations is on prospecting and exploration for polymetallic nodules in the Area; Regulations on prospecting and exploration for polymetallic sulphides in the Area, Regulation 1 para 3 (b);

“exploration” means searching for deposits of polymetallic nodules in the Area with exclusive rights, the analysis of such deposits, the testing of collecting systems and equipment, processing facilities and transportation systems, and the carrying out of studies of the environmental, technical, economic, commercial and other appropriate factors that must be taken into account in exploitation.

[47] Regulations is on prospecting and exploration for polymetallic nodules in the Area; Regulations on prospecting and exploration for polymetallic sulphides in the Area, Regulation 1 para 3 (a);

จากคำอธิบายในข้อบังคับทั้งสองเห็นได้ว่า การกระทำที่มีลักษณะเป็นการสำรวจและการแสวงประโยชน์นั้นมีลักษณะแตกต่างกันตรงที่ การสำรวจจะมุ่งประสงค์ไปในเรื่องการนำก้อนโลหะสารพัดชนิดมาศึกษาค้นคว้าก่อนไม่ว่าจะเพื่อการวิจัย หรือทางการค้า แต่การแสวงประโยชน์นั้นจะเน้นไปที่วัตถุประสงค์ทางการค้าอย่างเดียว ไม่ว่าจะเป็นการสกัดแร่ออกจากก้อนโลหะสารพัดชนิด การทำเหมืองแร่ในบริเวณพื้นที่ หรือการแปรรูปและขนส่งแร่ธาตุที่สกัดได้ แต่โดยส่วนใหญ่องคภาวะที่ขออนุมัติเข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ก็จะมีการทำกิจกรรมทั้งการสำรวจและการแสวงประโยชน์ควบคู่กันไป

เมื่อทราบถึงความหมายของการสำรวจและการแสวงประโยชน์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับทั้งสองแล้ว ก็ต้องพิจารณาต่อไปว่ากิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงประโยชน์นั้นมีอะไรบ้าง ซึ่งตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง มีการกล่าวถึงกิจกรรมที่ถือเป็นการสำรวจและการแสวงประโยชน์ไว้

ถ้าดูในข้อ 145 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[48] ที่กล่าวถึงการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลจะเห็นได้ว่า มีการกำหนดให้ใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากผลกระทบที่เป็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ และในข้อ 145 (เอ) ก็กำหนดให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศกำหนดหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันอันตรายของกิจกรรมต่างๆ เช่น การขุดเจาะ การลอก การขุด การขจัดของเสีย การก่อสร้างและการปฏิบัติการ หรือการบำรุงรักษาสิ่งติดตั้ง ท่อ และกลอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวกับกิจกรรมในบริเวณพื้นที่

"exploitation" means the recovery for commercial purposes of polymetallic nodules in the Area and the extraction of minerals therefrom, including the construction and operation of mining, processing and transportation systems, for the production and marketing of metals.

[48] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 145:

Necessary measures shall be taken in accordance with this Convention with respect to activities in the Area to ensure effective protection for the marine environment from harmful effects which may arise from such activities. To this end the Authority shall adopt appropriate rules, regulations and procedures for *inter alia*:

(a) the prevention, reduction and control of pollution and other hazards to the marine environment, including the coastline, and of interference with the ecological balance of the marine environment, particular attention being paid to the need for protection from harmful effects of such activities as drilling, dredging, excavation,

disposal of waste, construction and operation or maintenance of installations, pipelines and other devices related to such activities;

การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลในข้อ 145 นี้ได้รับอิทธิพลมาจากคำประกาศหลักการ (ข้อมติที่ 2749 (XXV)) ในข้อ 11[49] ที่กำหนดให้ รัฐต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมและร่วมมือกันในการกำหนดหลักเกณฑ์ระหว่างประเทศ บรรทัดฐานและมาตรการเพื่อการป้องกันมลพิษทางสิ่งแวดล้อม การปนเปื้อนและอันตรายอื่นๆ ต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล รวมถึงการปกป้องและสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณพื้นที่ โดยประกาศหลักการในข้อ 11 นี้ได้แนวคิดมาจากข้อเสนอของผู้แทนนอรเวย์ (Norway) ที่เห็นว่ารัฐควรจะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ บรรทัดฐานและมาตรการที่จำเป็นขึ้นเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อม[50]

โดยข้อ 145 มีการให้อำนาจแก่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศให้เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมต่างๆ ในการป้องกัน ลดและควบคุมมลพิษและอันตรายอื่นๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางทะเล ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในข้อ 137 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดให้องค์พื้นดินท้องทะเลเป็นผู้กระทำการแทนมวลมนุษยชาติและเป็นผู้ควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ด้วยเหตุนี้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศจึงต้องทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมต่างๆ ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ข้อ 145 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ยังมีความสำคัญดังจะเห็นได้จาก มีการนำหลักการข้อนี้ไปเป็นพื้นฐานในการกำหนดเป็นพันธกรณีแก่ ผู้รับงาน รัฐผู้อุปถัมภ์และองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการคุ้มครองและสงวนรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล อาทิเช่น ในความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ตอนที่ 5 ข้อ 1 ที่กำหนดให้รัฐภาคีต้องมีการส่งเสริมการคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล หรือในข้อบังคับ

---

[49] General Assembly-Twenty Fifth session, Resolutions adopted on the reports of the first committee, A/RES/2749 (XXV), 17 December 1970, pp. 24-25:

11. With respect to activities in the area and acting in conformity with the international régime to be established, States shall take appropriate measures for and shall co-operate in the adoption and implementation of international rules, standards and procedures for, inter alia:

(a) The prevention of pollution and contamination, and other hazards to the marine environment, including the coastline, and of interference with the ecological balance of the marine environment;

(b) The protection and conservation of the natural resources of the area and the prevention of damage to the flora and fauna of the marine environment.

[50] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 192.

ในการตรวจหาแร่และการสำรวจโพลีเมทาลิค โนดูลส์ ข้อ 31 วรรค 2 ที่กำหนดให้ องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าตามปฏิญญาริโอว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 เพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากอันตรายที่จะเกิดจากการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ หรือตามข้อ 31 วรรค 3 ของข้องบังคับเดียวกันที่กำหนดให้ ผู้รับงานต้องใช้มาตรการที่จำเป็นในการป้องกัน ลดและควบคุมมลพิษและอันตรายอื่นๆ จากสิ่งแวดล้อมทางทะเลอันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ เป็นต้น

สำหรับกิจกรรม อันได้แก่ การขุดเจาะ (drilling), การลอก (dredging), การขุด (excavation), การขจัดของเสีย (disposal of waste), การก่อสร้างและการปฏิบัติการ (construction and operation) หรือการบำรุงรักษาสิ่งติดตั้ง ท่อและกลอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวกับกิจกรรมเช่นว่านั้น (maintenance of installations, pipelines and other devices) เมื่อพิจารณาเห็นได้ว่าข้อ 145 กำหนดให้กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่[51] และเมื่อพิจารณาตามความหมายของการสำรวจและการแสวงประโยชน์ จะเห็นได้ว่ากิจกรรมเหล่านี้ก็ถือเป็นกิจกรรมการสำรวจและการแสวงประโยชน์ด้วย ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการจัดการระบบของเสีย การจัดการสาธารณูปโภค การก่อสร้าง หรือการปฏิบัติการเหมืองแร่ ด้วยเหตุนี้กิจกรรมตามข้อ 145 (เอ) จึงถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่

นอกจากกิจกรรมบริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดในข้อ 145 แล้ว ในภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ก็มีการกล่าวถึงกิจกรรมบริเวณพื้นที่ไว้เช่นกัน ซึ่ง ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ)[52] กำหนดให้มีการจัดทำหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีดำเนินการเพื่อให้มีการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างมีประสิทธิผลจากผลกระทบที่เป็นอันตรายซึ่งเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ หรือจาก**การแปรรูปแร่ที่ได้มาจากเหมือง**

---

[51] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 85, pp. 34-35.

[52] The United Nations Convention on the Law of the Sea, Annex III, Article 17 para 2 (f);

(f) Protection of the marine environment:

Rules, regulations and procedures shall be drawn up in order to secure effective protection of the marine environment from harmful effects directly resulting from activities in the Area or from shipboard processing immediately above a mine site of minerals derived from that mine site, taking into account the extent to which such harmful effects may directly result from drilling, dredging, coring and excavation and from disposal, dumping and discharge into the marine environment of sediment, wastes or other effluents.

บนเรือเหนือที่ตั้งของเหมืองนั้น โดยคำนึงถึงขอบเขตของผลกระทบที่เป็นอันตรายดังกล่าวซึ่งอาจเป็นผลโดยตรงจาก**การขุดเจาะ การลอก การคว้านและการขุด ตลอดจนการขจัด การทิ้งเท และการปล่อยทิ้งตะกอนขยะ หรือน้ำเสียอื่นๆ ลงไปในสิ่งแวดล้อมทางทะเล**

ข้อ 17 (เอฟ) นี้กำหนดให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศมีการจัดทำหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับในข้อ 145 นอกจากนี้เมื่อพิจารณารายละเอียดในข้อ 17 (เอฟ) แล้วเห็นได้ว่ามีการกำหนดกิจกรรมที่ถือว่าเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ไว้เช่นกัน เนื่องจากเมื่อพิจารณาสาระในข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) จะเห็นได้ว่า การกำหนดให้มีการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างมีประสิทธิผลจากผลกระทบที่เป็นอันตรายซึ่งเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นั้น กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ที่กล่าวถึง ก็คือ การขุดเจาะ, การลอก, การคว้าน (coring) และการขุด, ตลอดจนการขจัด (from disposal), การทิ้งเท (dumping), การปล่อยทิ้งตะกอน ขยะ หรือน้ำเสียอื่นๆ ลงไปในสิ่งแวดล้อมทางทะเล (discharge into the marine environment of sediment, wastes or other effluents) และการแปรรูปแร่ที่ได้มาจากเหมืองบนเรือเหนือที่ตั้งของเหมืองนั้น (shipboard processing immediately above a mine site of minerals derived from that mine site) นั่นเอง[53]

แต่ใน ภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1[54] ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดว่า “วิสาหกิจเป็นหน่วยงานขององค์กรซึ่งต้องดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยตรงตามข้อ 153 วรรค 2 (เอ) **รวมทั้งการขนส่ง การแปรรูป และการตลาดของแร่ที่นำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่**” เห็นได้ว่า ข้อบทข้อนี้มีการแยกประเภทของกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) กิจกรรมที่วิสาหกิจจะเป็นผู้ดำเนินการในบริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 153 วรรค 2 (เอ) และ (2) กิจกรรมที่วิสาหกิจมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ โดยกิจกรรมที่วิสาหกิจต้องรับผิดชอบนั้น ได้แก่ การขนส่ง (the transporting), การแปรรูป (processing) และการตลาดของแร่ที่นำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่ (marketing of minerals recovered from the Area) สำหรับกิจกรรมที่วิสาหกิจ

---

[53] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 87-88, p. 35.

[54] The United Nations Convention on the Law of the Sea, Annex IV, Article 1;

1. The Enterprise is the organ of the Authority which shall carry out activities in the Area directly, pursuant to article 153, paragraph 2 (a), as well as the transporting, processing and marketing of minerals recovered from the Area.

ต้องรับผิดชอบนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศก็ได้ให้ความเห็นแนะนำไว้โดยเห็นว่า กิจกรรมอื่นที่วิสาหกิจจะต้องรับผิดชอบนั้นไม่ถือเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่[55] นอกจากนี้ยังมีเหตุผลสนับสนุนอีกโดยพิจารณาจากภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) ในคำว่า “ผลกระทบที่เป็นอันตรายซึ่งเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่” เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า กิจกรรมที่วิสาหกิจรับผิดชอบ อันได้แก่ การขนส่ง การแปรรูป และการตลาดของแร่ที่นำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่นั้น ไม่ใช่กิจกรรมที่จะส่งผลกระทบที่เป็นอันตรายซึ่งเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่[56] เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่กระทำนอกบริเวณพื้นที่แล้ว ด้วยเหตุนี้กิจกรรมที่ภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1 กำหนดไว้จึงไม่ถือเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ ความหมายของการสำรวจและการแสวงประโยชน์ที่กล่าวไว้ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์นั้น กำหนดให้การแปรรูปและการขนส่งรวมอยู่ในการสำรวจและการแสวงประโยชน์ด้วย ซึ่งแตกต่างจากในภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่ไม่ถือว่าการแปรรูปและการขนส่งรวมอยู่ในกิจกรรมบริเวณพื้นที่ เห็นได้ว่าความหมายของการสำรวจและการแสวงประโยชน์ในข้อบังคับทั้งสองมีลักษณะกว้างกว่าในภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1 ด้วยเหตุนี้จึงมีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่าจะยึดตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับทั้งสอง หรือตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

สำหรับประเด็นปัญหาข้อนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศได้อธิบายไว้ว่า ความแตกต่างของขอบเขต “กิจกรรมบริเวณพื้นที่” ในข้อบทของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์จำเป็นต้องพิจารณาข้อบทที่เกี่ยวข้องกันภายในกรอบของอนุสัญญาดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการดีกว่าหากจะพิจารณาความหมายของ “กิจกรรมในบริเวณพื้นที่” ตามข้อ 139 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ที่สอดคล้องกับ “กิจกรรมในบริเวณพื้นที่” ตามข้อ 145 ภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) และภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แทนที่จะพิจารณา “การสำรวจ” และ “การแสวงประโยชน์” ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์

---

[55] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 84, p. 34.

[56] Ibid, para 87, p. 35.

นอกจากนี้ข้อบทในภาคผนวก 3 และภาคผนวก 4 ในอนุสัญญาดังกล่าวก็มาจากฐานทางกฎหมายเดียวกัน โดยได้รับการเจรจาจากประเทศเดียวกันและถูกรับรองในเวลาเดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงมีเหตุผลที่ยอมรับได้ว่าความหมายที่อธิบายไว้ในข้อบทข้อหนึ่งก็จะนำมาใช้กับข้อบทอื่นๆ ด้วย สำหรับข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ถือเป็นข้อบังคับที่ตกอยู่ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งหากบทบัญญัติใดในข้อบังคับทั้งสองไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาดังกล่าวก็ควรจะมีการตีความเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในอนุสัญญาดังกล่าวด้วย[57]

ความหมายของการสำรวจและการแสวงประโยชน์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์มีความหมายกว้างกว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดในข้อบทของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ใน ข้อ 1 วรรค 1 และข้อ 145 ภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) และภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1 เห็นได้จากการที่ข้อบังคับทั้งสองกำหนดให้การแปรรูปและการขนส่งรวมอยู่ในการสำรวจและการแสวงประโยชน์ด้วย ซึ่งแตกต่างจากอนุสัญญาดังกล่าวที่การแปรรูปและการขนส่งไม่รวมอยู่ในกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศให้ความเห็นไว้ว่า เมื่อข้อบังคับทั้งสองเกิดขึ้นภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จึงควรตีความให้สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ ด้วยเหตุนี้การแปรรูปและการขนส่งที่กำหนดในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์จึงไม่ถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่[58]

นอกจากการพิจารณาตามความหมายของการสำรวจและแสวงประโยชน์ตามที่กำหนดในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์แล้ว การพิจารณาว่า กิจกรรมใดจะถือเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หรือไม่นั้น อาจพิจารณาได้จาก กิจกรรมใดที่จะถือเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่นั้น ต้องพิจารณาว่าเป็น**กิจกรรมที่ถ้ากระทำแล้วจะส่งผลกระทบที่อันตรายอันเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมที่กระทำนั้นหรือไม่** ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในข้อ 145 และในภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) อาทิ การขุดเจาะ, การลอก, การคว้าน, การขุด และการขจัดของเสียนั้นต่างเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วจะส่งผลกระทบที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลทั้งสิ้น

---

[57] Ibid, para 93, pp. 36-37.

[58] Ibiid, para 96-97, pp. 37-38.

ด้วยเหตุนี้กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ 145 และในภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) จึงถือเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่ แต่กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในข้อ 1 วรรค 1 ในภาคผนวก 4 อันได้แก่ การขนส่ง การแปรรูปและการตลาดของแร่ที่นำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่นั้นจะเห็นได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วไม่ได้ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลในบริเวณพื้นที่โดยตรง ด้วยเหตุนี้ การขนส่ง การแปรรูปและการตลาดของแร่ที่นำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่จึงไม่เป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่[59]

2.1.4 สถานะทางกฎหมายของบริเวณพื้นที่

จากที่ได้อธิบายแล้วว่าก่อนมีการกำหนดหลักเกณฑ์มาใช้กับบริเวณพื้นที่นั้น บริเวณดังกล่าวถือเป็นบริเวณที่ใช้เสรีภาพทางทะเลได้เช่นเดียวกับทะเลหลวง โดยรัฐทุกรัฐสามารถเข้าสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณดังกล่าวได้อย่างอิสระ[60] กอปรกับในยุคแรกๆ การเข้าสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่เป็นไปได้ยาก เพราะต้องอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเงินทุนที่ค่อนข้างสูงทำให้ยังไม่ค่อยได้รับความสนใจจากการประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สองเท่าที่ควร กระทั่งเมื่อเทคโนโลยีก้าวหน้าขึ้นและรัฐพัฒนาบางรัฐมีความสามารถเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ได้ ทำให้เริ่มมีการตระหนักถึงการจัดทำกฎหมายเพื่อใช้กับระบอบบริเวณพื้นที่อย่างจริงจัง เนื่องจากเกิดความกังวลในการจัดการทรัพยากรในบริเวณพื้นที่รวมถึงการแย่งชิงผลประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณดังกล่าว ปัจจุบันระบอบบริเวณพื้นที่ถูกกำหนดไว้ใน ภาค 11 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งหนึ่งในหลักการสำคัญของบริเวณพื้นที่ได้แก่การกำหนดให้บริเวณพื้นที่และทรัพยากรในบริเวณพื้นที่เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ[61] (common heritage of mankind) เหตุที่มีการนำหลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติมาใช้กับบริเวณพื้นที่นั้นเนื่องจากต้องการที่จะจัดการให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณพื้นที่แก่มนุษยชาติอย่างเท่าเทียมและทำให้ชนรุ่นหลังยังคงมีแร่ธาตุในบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

---

[59] Ibid, para 87-88, pp. 28-29.

[60] Donald R. Rothwell & Tim Stephen, The International Law of the Sea, Hart Publishing (North America: US & Canada), 2011, p. 120.

[61] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 136;

The Area and its resources are the common heritage of mankind.

แนวคิดเรื่องมรดกร่วมกันของมนุษยชาตินี้ มีการกล่าวถึงโดยนักกฎหมายหลายท่าน อาทิ Andres Bello นักกฎหมายชาวเวเนซูเอลา ที่กล่าวว่า “สิ่งทั้งหลายไม่สามารถกล่าวอ้างได้โดยชาติเดียวโดยไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อชาติอื่นๆ ด้วยเหตุนี้จึงควรพิจารณาโดยสังคมระหว่างประเทศในฐานะมรดกร่วมกัน” A. G. de Lapradelle นักกฎหมายชาวฝรั่งเศส กล่าวว่า “ทะเลควรเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ (le patrimoine de L’humanité) และทรัพยากรธรรมชาติในทะเลควรได้รับการจัดการโดยองค์กรสันนิบาตแห่งชาติ (League of Nations)” หรือ José León Suárez นักกฎหมายชาวอาเจนตินา ที่กล่าวว่า “ทรัพย์สมบัติในทะเลควรเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ”[62] เป็นต้น

หลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติเป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นหลังปี ค.ศ. 1960 โดยนำมาใช้ครั้งแรกกับระบอบบริเวณทะเลหลวง สำหรับแนวคิดเรื่องมรดกร่วมกันของมนุษยชาตินี้เกิดขึ้นจากการถกเถียงกันที่ยาวนานในเรื่องที่ว่าทะเลหลวงไม่ใช่ของใครคนใดคนหนึ่ง[63] ซึ่งในเรื่องนี้นักกฎหมายระหว่างประเทศมีความเห็นขัดแย้งกัน กล่าวคือ ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรนำหลัก *res communis* มาใช้กับระบอบทะเลหลวง ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรนำหลัก *res nullius* มาใช้มากกว่า แต่หากพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าทั้งหลัก *res communis และ res nullius* มีพื้นฐานทางแนวคิดที่แตกต่างกัน กล่าวคือ หลัก *res nullius* ในกฎหมายโรมันนำมาใช้กับทรัพย์ที่ไม่มีเจ้าของโดยบุคคลใดๆ ก็สามารถอ้างการครอบครองต่อทรัพย์ดังกล่าวได้[64] ซึ่งแนวคิดนี้เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับทรัพยากรธรรมชาติในทะเลหลวง เนื่องจากบุคคลใดๆ ก็สามารถใช้ทรัพยากรในบริเวณดังกล่าวได้อย่างอิสระและทุกๆ คนสามารถนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม[65] แต่หากนำหลัก *res nullius* ไปใช้กับบริเวณทะเลหลวงด้วยเห็นว่าไม่มีความเหมาะสม เพราะรัฐทั้งหลายก็จะสามารถอ้างการครอบครองและอำนาจอธิปไตยในบริเวณทะเลหลวงกันได้อย่างอิสระ ด้วยเหตุนี้การใช้หลัก *res communis* กับบริเวณทะเลหลวงจึงมีความเหมาะสมมากกว่า เพราะหลัก *res communis* เป็นหลัก

---

[62] Frida M. Armas Pfirter, The Management of the Seabed Livng Resources in “the Area” under UNCLOS, [ออนไลน์, *(2006)*] *www.estig.ipbeja.pt/~ac_direito/F.**Armas**(reei11).pdf*, p. 5.

[63] Hugo Caminos, The Library of Essays in International Law : Law of the Sea, Dartmouth Publishing, England, 2001, p. 323; Alexandre Kiss, The Common Heritage of Mankind: utopia or reality?, International Journal, Vol 40 (1985)

[64] เจษฎา เจนอุดมทรัพย์, ระบอบกฎหมายเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึก, วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2545), หน้า 38.

[65] Hugo Caminos, The Library of Essays in International Law : Law of the Sea, Dartmouth Publishing, England, 2001, p. 323; Alexandre Kiss, The Common Heritage of Mankind: utopia or reality?, International Journal, Vol 40 (1985)

ที่กำหนดให้ทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ในส่วนใดส่วนหนึ่งของทรัพย์ได้ โดยถือเป็นทรัพย์ร่วมกัน แต่ไม่สามารถที่จะอ้าง หรือครอบครองส่วนใดส่วนหนึ่งในทรัพย์นั้นได้[66] การใช้หลัก *res communis* กับบริเวณทะเลหลวงทำให้รัฐทุกรัฐสามารถใช้ประโยชน์ในบริเวณทะเลหลวงกันได้อย่างอิสระ แต่ไม่สามารถอ้างการครอบครอง หรืออำนาจอธิปไตยในบริเวณดังกล่าวได้

ความแตกต่างในแนวคิดของหลักการทั้งสองมีความสำคัญทำให้เกิดการพัฒนาแนวคิดในเรื่องมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ โดยเมื่อมนุษยชาติมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถเข้าแสวงประโยชน์ในบริเวณต่างๆ ของโลกมากขึ้นก็มีแนวคิดว่าบริเวณเหล่านั้นควรเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ[67] และเมื่อมีความสามารถทางเทคโนโลยีที่จะสามารถสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นดินท้องทะเลได้ ก็มีแนวคิดว่าบริเวณดังกล่าวควรเป็นของชาติทุกชาติ และเห็นว่าทรัพยากรในบริเวณดังกล่าวมีความสำคัญและต้องได้รับการจัดสรรในเพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกัน เพื่อให้ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้บริเวณพื้นดินท้องทะเลระหว่างรัฐพัฒนาแล้วและรัฐกำลังพัฒนามีความเท่าเทียมกัน โดยเน้นว่าในเรื่องการใช้ทรัพยากรและบริเวณดังกล่าวควรใช้ในทางสันติด้วย

ในการประชุมกฎหมายทะเลครั้งที่หนึ่งก็มีการกล่าวถึงแนวคิดมรดกร่วมกันของมนุษยชาติไว้เช่นกัน อย่างไรก็ตามก็ยังไม่มีการพูดถึงแนวคิดดังกล่าวกับบริเวณพื้นที่ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1967 ในการประชุมคณะกรรมาธิการที่ 1 ในสมัยประชุมที่ 22 ของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ผู้แทนของประเทศมอลตา อาร์วิด ปาร์โด ได้เสนอความเห็นให้มีการประกาศและทำสนธิสัญญาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรที่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติเพื่อวัตถุประสงค์ในทางสันติและการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นต้องใช้ตามความสนใจของมนุษยชาติ และบริเวณดังกล่าวต้องกำหนดให้เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ[68]

---

[66] เจษฎา เจนอุดมทรัพย์, ระบอบกฎหมายเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึก, วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2545), หน้า 40.

[67] Hugo Caminos, The Library of Essays in International Law : Lae of the Sea, Dartmouth Publishing, England, 2001, p. 324; Alexandre Kiss, The Common Heritage of Mankind: utopia or reality?, International Journal, Vol 40 (1985)

[68] United Nations, General Assembly Official Record, First Committee, 1515th meeting A/C.1/PV 1515, 1 November 1967, p. 1, para. 3.

ซึ่งข้อเสนอของปาร์โดเป็นจุดเริ่มต้นให้สังคมระหว่างประเทศเริ่มให้ความสนใจผลประโยชน์ในพื้นดินท้องทะเลและทรัพยากรในบริเวณดังกล่าวอย่างจริงจัง นอกจากนี้ข้อเสนอของปาร์โดยังนำไปสู่การประชุมและจัดตั้งคณะกรรมาธิการพื้นดินท้องทะเลเพื่อศึกษาและหาหลักเกณฑ์ที่รัฐต่างๆ จะยอมรับในเรื่องพื้นดินท้องทะเลและพื้นมหาสมุทรร่วมกันได้ ซึ่งในท้ายที่สุดที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติก็มีการรับข้อมติที่ 2749 (XXV) ในวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 1970 ข้อมตินี้เรียกอีกชื่อว่า “ประกาศหลักการเกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ” หรือ “ประกาศหลักการ”

ประกาศหลักการนี้ได้ยืนยันถึงแนวคิดพื้นฐานในเรื่องหลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติที่แสดงให้เห็นว่าการแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่นั้นต้องเป็นไปเพื่อผลประโยชน์โดยรวม มิใช่เพื่อผลประโยชน์ของประเทศใดประเทศหนึ่ง อันเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา และมิได้มีการห้ามไม่ให้ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่จึงทำให้ประเทศพัฒนาสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อผลประโยชน์ของตนได้ อันถือเป็นการประนีประนอมระหว่างประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนา นอกจากนี้ประกาศหลักการนี้ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาระบอบบริเวณพื้นที่ ดังปรากฏในข้อ 139 ถึงข้อ 149 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[69]

บริเวณพื้นที่และทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ[70] และรัฐใดก็ไม่สามารถอ้างหรือใช้อำนาจอธิปไตย หรือสิทธิอธิปไตยเหนือส่วนใดส่วนหนึ่งในบริเวณพื้นที่ หรือทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ได้ นอกจากนี้ไม่ว่ารัฐ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลใด ก็ไม่สามารถยึดเอาส่วนใดในบริเวณพื้นที่ หรือทรัพยากรในบริเวณพื้นที่เป็นของตนได้เช่นกัน[71] และเนื่องจากบริเวณพื้นที่ถูกกำหนดให้เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติจึงต้องมีการกำหนดตัวแทนที่จะเข้าบริหารจัดการบริเวณพื้นที่แทนรัฐต่างๆ ซึ่งในอนุสัญญาข้างต้นกำหนดให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเป็น

---

[69] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 29.

[70] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 136.

[71] Ibid, Article 137 para 1.

ผู้กระทำการแทน[72] โดยการดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศถือเป็นการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของมนุษยชาติทั้งมวล

โดยการดำเนินการเพื่อ “ผลประโยชน์ร่วมกันของมนุษยชาติ” นั้นจะต้องไม่คำนึงถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ว่าเป็นรัฐชายฝั่ง หรือรัฐไร้ชายฝั่ง และต้องพิจารณาโดยคำนึงเป็นพิเศษถึงผลประโยชน์และความต้องการของรัฐกำลังพัฒนา และของประชาชนผู้ซึ่งยังไม่ได้รับเอกราช หรือยังไม่ได้รับสถานะการปกครองตนเองอื่นๆ[73] ซึ่งระบอบบริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเติบโตทางการค้าระหว่างประเทศที่มีความสมดุล และสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐต่างๆ โดยเฉพาะรัฐกำลังพัฒนา และทำให้มุมมองในเรื่องหลักมรดกร่วมกันระหว่างมนุษยชาติเป็นไปในทางที่ดีขึ้น[74]

2.2 บุคคลที่เข้าเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่

เนื่องจากบริเวณพื้นที่และทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 กำหนดให้เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ[75] การทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติทั้งมวลและการแบ่งปันผลประโยชน์ต้องอยู่บนพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ต้องคำนึงถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นรัฐชายฝั่ง หรือรัฐไร้ชายฝั่ง แต่ต้องมีการคำนึงเป็นพิเศษถึงผลประโยชน์และความต้องการของรัฐกำลังพัฒนา[76] ด้วยเหตุนี้อนุสัญญาดังกล่าวจึงมีการกำหนดให้มีการจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศขึ้นเพื่อทำหน้าที่บริหาร

---

[72] Ibid, Article 137 para 2.

[73] Ibid, para 140 para 1.

[74] George K. Walker, Definitions for the Law of the Sea: Terms Not Defined by the 1982 Convention, Martinus Nijhoff Publishers, 2012, p. 122.

[75] The United Nations Conventions on the Law of the Sea 1982, Article 136;

The Area and its resources are the common heritage of mankind.

[76] Ibid, Article 140 (1);

Activities in the Area shall, as specifically provided for in this Part, be carried out for the benefit of mankind as a whole, irrespective of the geographical location of States, whether coastal or land-locked, and taking into particular consideration the interests and needs of developing States and of peoples who have not attained full independence or other self-governing status recognized by the United Nations in accordance with General Assembly resolution 1514 (XV) and other relevant General Assembly resolutions.

จัดการรวมถึงควบคุมดูแลผลประโยชน์ในบริเวณพื้นที่แทนมนุษยชาติทั้งหลาย โดยกำหนดให้จัดตั้งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (International Seabed Authority) ขึ้นและจากที่เคยอธิบายข้างต้นแล้วว่าการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญและความสามารถทางเทคโนโลยีค่อนข้างสูง เพราะเป็นการเข้าสำรวจและแสวงประโยชน์ในทรัพยากรแร่ธาตุในบริเวณพื้นดินท้องทะเล พื้นมหาสมุทรและดินใต้ผิวดินที่มีความลึกมาก กล่าวคือมีความลึกจากน้ำทะเลถึง 4,000 เมตร ซึ่งผู้มีความเชี่ยวชาญส่วนใหญ่มักเป็นเอกชน ด้วยเหตุนี้การทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จึงกำหนดให้เอกชนสามารถเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ได้ แต่เนื่องจากเอกชน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ตามไม่ถือเป็นบุคคลในทางระหว่างประเทศจึงทำให้ต้องได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐภาคีของอนุสัญญาข้างต้น เพื่อให้รัฐภาคีเป็นผู้เข้าควบคุมดูแลเอกชนที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์ อาทิ การออกกฎหมายภายในเพื่อให้เอกชนปฏิบัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ในเรื่องเกี่ยวกับระบอบบริเวณพื้นที่ เป็นต้น ดังนั้นบุคคลที่เข้าเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่จึงมีหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ รัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และเอกชนที่จะเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ซึ่งอธิบายเป็นลำดับดังนี้

2.2.1 องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ หรือเรียกอีกชื่อว่า องค์กร (Authority) จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ. 1994 วันเดียวกับที่อนุสัญญาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ประเทศจาเมกา องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศถือเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีสภาพเป็นนิติบุคคลในทางระหว่างประเทศ[77] มีเอกสิทธิและความคุ้มกันในอาณาเขตของรัฐภาคี โดยทรัพย์สิน (property) และสินทรัพย์ (assets) ขององค์กรไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใดและอยู่ในการยึดถือของผู้ใดก็จะได้รับความคุ้มกันจากการค้น การริบ การเวณคืน หรือการยึดจากการกระทำของฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ รวมถึงให้ทรัพย์สินและสินทรัพย์ขององค์กรได้รับการยกเว้นจากข้อบังคับ การควบคุมและประกาศพักชำระหนี้ชั่วคราวด้วย สำหรับการเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศนั้น รัฐที่จะเข้าเป็นสมาชิกได้จะเป็นก็แต่โดยการที่รัฐนั้นเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมาย

---

[77] Ibid, Article 176;

The Authority shall have international legal personality and such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its purposes.

ทะเล ค.ศ. 1982 กล่าวคือรัฐที่เป็นภาคีของอนุสัญญาดังกล่าวก็จะเป็นสมาชิกขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีรัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เป็นสมาชิกขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ 166 ประเทศ

องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศมีหน้าที่ อาทิเช่น การจัดการและควบคุมการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลในบริเวณพื้นที่ การคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมที่อยู่ในบริเวณพื้นที่[78] เป็นต้น แม้อำนาจหน้าที่ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จะไม่ได้กำหนดไว้โดยตรงว่าองค์กรดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่อะไรบ้าง แต่อนุสัญญาข้างต้นก็ได้อำนาจหน้าที่ไว้ในหน่วยงานหลักและหน่วยงานย่อยขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ดังนั้นเราจะทราบถึงอำนาจหน้าที่ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศได้จากการศึกษาถึงอำนาจหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ขององค์กรดังกล่าวนั่นเอง องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศประกอบด้วยหน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักเลขาธิการ สมัชชาและคณะมนตรี และหน่วยงานย่อย ได้แก่ คณะกรรมาธิการกฎหมายและเทคนิค คณะกรรมาธิการวางแผนเศรษฐกิจ แต่ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะมุ่งเน้นอธิบายถึงหน่วยงานหลักขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการให้ความเห็นแนะนำในคดีหมายเลข 17 ที่จะกล่าวถึงในบทต่อไป ซึ่งจะได้อธิบายถึงอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหลักดังนี้

2.2.1.1 สมัชชาแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

(1) องค์ประกอบ

สมัชชาแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (ต่อไปขอเรียก “สมัชชาฯ”) ถือเป็นหน่วยงานสูงสุดขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและเป็นหน่วยงานเดียวที่ประกอบไปด้วยสมาชิกที่เป็นตัวแทนจากรัฐสมาชิกขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศหมดทุกรัฐ[79] หรือกล่าวอีกในหนึ่งคือประกอบไปด้วยตัวแทนจากรัฐที่เป็นภาคีของอนุสัญญา

---

[78] James Harrison, Making the Law of the Sea : A Study in the Development of International Law, Cambridge University Press, New York, 2011, p. 118.

[79] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982; Article 159 (1)

The Assembly shall consist of all the members of the Authority. Each member shall have one representative in the Assembly, who may be accompanied by alternates and advisers.

สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 นั่นเอง และเนื่องจากสมัชชาฯ เป็นหน่วยงานที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดทำให้ตอนมีการร่างอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 นั้นผู้ร่างแสดงเจตนารมณ์เห็นควรให้สมัชชามีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญๆ และมีอำนาจการตัดสินใจมากที่สุด[80]

(2) วิธีดำเนินการ

สมัชชาฯ จะใช้วิธีดำเนินการโดยการประชุม ซึ่งโดยปกติสมัชชาฯ จะประชุมกันในสมัยสามัญประจำปีแต่ในบางกรณีก็อาจมีการประชุมวิสามัญขึ้นได้หากเป็นกรณีที่สมัชชาเป็นผู้เรียกประชุมขึ้น หรือกรณีที่เลขาธิการได้เรียกประชุมตามคำขอของคณะมนตรี หรือตามคำขอของสมาชิกข้างมากขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ในสมัยประชุมสามัญแต่ละครั้งสมัชชาจะเลือกประธานและเจ้าหน้าที่ของตนขึ้นมาให้อยู่ในตำแหน่งจนกว่าจะมีการเลือกประธานและเจ้าหน้าที่ขึ้นในสมัยประชุมสามัญครั้งต่อไป ซึ่งสมัชชาจะเป็นผู้กำหนดระเบียบข้อบังคับในการประชุม[81] องค์ประชุมของสมัชชาฯ ประกอบไปด้วยสมาชิกข้างมากและสมาชิกแต่ละคนจะมีคนละหนึ่งคะแนนเสียง

สำหรับการลงคะแนนเสียงในการประชุมของสมัชชาฯ นั้นตามข้อ 159 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้กำหนดไว้ว่า หากเป็นคำวินิจฉัยปัญหาด้านวิธีดำเนินการ คำวินิจฉัยที่จะเรียกประชุมสมัยพิเศษของสมัชชาฯ ให้กระทำโดยการลงคะแนนเสียงจากสมาชิกที่มาประชุมของสมัชชาฯ โดยคะแนนเสียงข้างมาก ส่วนกรณีเป็นคำวินิจฉัยในปัญหาด้านเนื้อหานั้นให้กระทำโดยการลงคะแนนเสียงสองในสามของสมาชิกที่มาร่วมประชุม[82] ซึ่ง

---

[80] UN, GA, Committee on the Sea-Bed, Provisional Summary Record of the Seventy-Third Meeting, 1 August 1973, A/AC.138/SC.I/SR.73, 3 August 1973, p. 3.

[81] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982; Article 159 (2), (4)

(2) The Assembly shall meet in regular annual sessions and in such special sessions as may be decided by the Assembly, or convened by the Secretary-General at the request of the Council or of a majority of the members of the Authority.

(4) The Assembly shall adopt its rules of procedure. At the beginning of each regular session, it shall elect its President and such other officers as may be required. They shall hold office until a new President and other officers are elected at the next regular session.

[82] Ibid; Article 159 (7), (8)

การกำหนดการลงคะแนนเสียงเช่นนี้ทำให้ประเทศพัฒนา หรือประเทศอุตสาหกรรมคัดค้านเป็นอย่างมากเนื่องจากจำนวนประเทศเหล่านี้มีจำนวนน้อยกว่าประเทศกำลังพัฒนา ทำให้หากมีการลงคะแนนเสียงกันประเทศพัฒนาก็ย่อมมีโอกาสแพ้คะแนนเสียงได้ ด้วยเหตุนี้ในความตกลงฯ ค.ศ. 1994 จึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการออกเสียงของหน่วยงานทั้งหลายขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศขึ้นใหม่ โดยกำหนดให้การทำคำวินิจฉัยของหน่วยงานขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศต้องกระทำโดยฉันทามติ[83]

(3) อำนาจหน้าที่

ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในข้อ 160 ได้กำหนดอำนาจหน้าหน้าที่ของสมัชชาฯ แห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศไว้ อธิบายได้ดังนี้

ตามข้อ 160 วรรคแรกกำหนดให้สมัชชาฯ เป็นหน่วยงานสูงสุดขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศตามที่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยมีอำนาจในการกำหนดนโยบายทั่วไปให้สอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาข้างต้น ซึ่งบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องนั้นได้แก่บทบัญญัติที่ระบุไว้ในภาค 11 ตอนที่ 2 ข้อ 139 ถึงข้อ 149 และข้อ 150 ข้อ 151 ในตอนที่ 2[84] อาทิเรื่อง มรดกร่วมกันของมนุษยชาติ (ข้อ 139) ประโยชน์ของมนุษยชาติ (ข้อ 140) การใช้บริเวณพื้นที่เพื่อความมุ่งประสงค์ทางสันติ (ข้อ 141)

---

(7) Decisions on questions of procedure, including decisions to convene special sessions of the Assembly, shall be taken by a majority of the members present and voting.

(8) Decisions on questions of substance shall be taken by a two-thirds majority of the members present and voting, provided that such majority includes a majority of the members participating in the session. When the issue arises as to whether a question is one of substance or not, that question shall be treated as one of substance unless otherwise decided by the Assembly by the majority required for decisions on questions of substance.

[83] Agreement Relating to the Implementation of Part XI of the United Nation Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982, Section 3 para 2: As a general rule, decision-making in the organs of the Authority should be by consensus.

[84] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 402.

การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล (ข้อ 145) นโยบายเกี่ยวกับกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ (ข้อ 150) นโยบายการผลิต (ข้อ 151) เป็นต้น

นอกจากนี้สมัชชาฯ ยังมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบตามคำแนะนำของคณะมนตรีในเรื่องหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการแบ่งผลประโยชน์ทางการเงินและทางเศรษฐกิจอื่นๆ จากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่และให้ความเห็นชอบตามคำแนะนำของคณะมนตรีในหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายเงินและการให้ส่วนแบ่งเกี่ยวกับการแสวงประโยชน์จากไหล่ทวีปที่เลย 200 ไมล์ทะเลตามข้อ 82[85] โดยในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ สมัชชาจะต้องคำนึงเป็นการเฉพาะถึงผลประโยชน์และความจำเป็นของรัฐกำลังพัฒนาและประชาชนที่ยังไม่ได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์ หรือยังไม่ได้รับสถานะในการปกครองตนเองด้วย

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ที่กล่าวข้างต้นสมัชชายังมีอำนาจหน้าที่ อาทิ พิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อร่างงบประมาณประจำปีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศที่เสนอโดยคณะมนตรีแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[86] วินิจฉัยการแบ่งผลประโยชน์ทางการเงินและทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่ได้จากกิจกรรมบริเวณพื้นที่อย่างเป็นธรรม โดยวินิจฉัยให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[87] เป็นต้น

สำหรับอำนาจในการออกหลักเกณฑ์ ข้อบังคับดังกล่าวข้างต้นถือเป็นอำนาจที่สำคัญที่สุดของสมัชชาฯ และเป็นอำนาจที่ได้รับการคัดค้านจากประเทศอุตสาหกรรมมากที่สุด โดยประเทศอุตสาหกรรมเห็นว่าหากปล่อยให้การกำหนดนโยบายทั่วไปขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศกระทำโดยสมัชชาซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีคะแนนเสียงในการประชุมคนละหนึ่งคะแนนเสียงเท่ากันตนอาจเสียประโยชน์จากการกำหนดนโยบายของสมัชชาได้ เนื่องจากสมาชิกของสมัชชาประกอบไปด้วยประเทศกำลังพัฒนาเป็นส่วนใหญ่[88] ดังนั้นในภาคผนวก ตอนที่ 3

---

[85] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982; Article 160 (2) (f) (i).

[86] Ibid, Article 160 (2) (h).

[87] I bid, Article 160 (2) (g).

[88] เจษฎา เจนอุดมทรัพย์, ระบอบกฎหมายเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึก, วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2545), หน้า 56.

วรรค 2 ของความตกลงฯ ค.ศ. 1994 จึงได้เปลี่ยนแปลงอำนาจในการกำหนดนโยบายทั่วไปของสมัชชาเพื่อแก้ไขปัญหาในข้อนี้ โดยกำหนดให้นโยบายทั่วไปขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศต้องกระทำโดยความร่วมมือระหว่างสมัชชาและคณะมนตรีแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมข้างต้นนี้ต้องการสร้างความมั่นใจว่าในการทำตามอำนาจหน้าที่ของสมัชชาฯ นั้นจะกระทำโดยไม่สอดคล้องกับคำแนะนำของคณะมนตรีไม่ได้[89]

2.2.1.2 คณะมนตรีแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

(1) องค์ประกอบ

คณะมนตรีแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (ต่อไปขอเรียกว่า “คณะมนตรีฯ”) ถือเป็นอีกหนึ่งหน่วยงานหลักขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศตามที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อ 158 กำหนดไว้ คณะมนตรีฯ ประกอบไปด้วยสมาชิก 36 คน ที่ได้รับการคัดเลือกมาจากสมัชชาฯ ในสมัยการประชุมของสมัชชาฯ ซึ่งสมาชิกแต่ละรายมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งสี่ปี[90]

การคัดเลือกบุคคลากรเป็นสมาชิกของคณะมนตรีฯ เป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เนื่องจากคณะมนตรีมีส่วนในการทำคำวินิจฉัยสำคัญๆ ในระบอบการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ อาทิ การกำหนดนโยบายทั่วไปขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ซึ่งจะมีผลโดยตรงกับรัฐหรือเอกชนผู้ลงทุนในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ทำให้ประเทศอุตสาหกรรมหลายประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาคัดค้านการเลือกคณะมนตรีฯ ตามข้อ 161 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพราะเห็นว่าการคัดเลือกคณะมนตรีตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ให้หลักประกันหรือความคุ้มครองที่ได้สักส่วนกับผลประโยชน์ของตน นอกจากนี้ยังต้องการถ่วงดุลอำนาจกับประเทศกำลังพัฒนาที่มีจำนวนถึง 2 ใน 3 ของสมาชิกคณะมนตรี หากมีการเลือกคณะมนตรีตามบทบัญญัติเดิม ด้วยเหตุนี้การคัดเลือกคณะมนตรีฯ จึงต้องพิจารณาตามภาคผนวก 3 ของความตกลงฯ ค.ศ. 1994

---

[89] Myron H. Nprdquist and ETC, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary, Brill Academic, Publishers, Leiden, 2003, p. 402.

[90] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982; Article 161.

อำนาจหน้าที่หลักของคณะมนตรีฯ ปรากฏอยู่ตามข้อ 162 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อาทิ อำนาจในการออกและใช้บังคับ วิธีพิจารณาขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเป็นการชั่วคราว ก่อนที่จะได้รับความเห็นชอบจากสมัชชาฯ ควบคุมดูแล ประสานงานในการอนุวัติการตามบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รวมถึงมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีพิจารณาของตน เป็นต้น

2.2.1.3 สำนักเลขาธิการแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

สำนักเลขาธิการถือเป็นหนึ่งในหน่วยงานหลักขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ประกอบไปด้วยเลขาธิการเป็นหัวหน้าบริหารขององค์กรและพนักงานในสำนักเลขาธิการที่ได้รับแต่งตั้งจากเลขาธิการเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเลขาธิการจะได้รับเลือกจากสมัชชาขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศตามรายชื่อผู้สมัครซึ่งคณะมนตรีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเสนอและอาจได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ มีวาระในการดำรงตำแหน่งเป็นเวลา 4 ปี เลขาธิการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศจะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการประชุมของสมัชชา คณะมนตรีและหน่วยงานย่อยขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ รวมถึงปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่หน่วยงานเหล่านี้มอบหมายรวมถึงการทำรายงานประจำปีเสนอต่อสมัชชาด้วย[91] ปัจจุบันเลขาธิการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ได้แก่ Odunton, Nii Alottey

สำหรับสำนักเลขาธิการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศมีหน้าที่ ดังนี้[92]

- จัดเตรียมและเสนอร่างรายงานและเอกสารอื่นๆ รายงานการวิเคราะห์การวิจัย ข้อเสนอแนะและการแนะนำด้านนโยบาย

---

[91] The United Nations Conventions on the Law of the Sea 1982, Article 166;

1. The Secretariat of the Authority shall comprise a Secretary-General and such staff as the Authority may require.

2. The Secretary-General shall be elected for four years by the Assembly from among the candidates proposed by the Council and may be re-elected.

3. The Secretary-General shall be the chief administrative officer of the Authority, and shall act in that capacity in all meetings of the Assembly, of the Council and of any subsidiary organ, and shall perform such other administrative functions as are entrusted to the Secretary-General by these organs.

4. The Secretary-General shall make an annual report to the Assembly on the work of the Authority.

[92] [ออนไลน์; http://www.isa.org.jm/secretariat]

- ปฏิบัติหน้าที่ในการประชุมของสมัชชา คณะมนตรี คณะกรรมาธิการกฎหมายและเทคนิค คณะกรรมาธิการการเงิน จัดให้มีข้อมูลและคำแนะนำด้านการบริหารแก่หน่วยงานในองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ รวมถึงตัวแทนต่างๆ รวมถึงให้ความช่วยเหลือในการวางแผนการทำงานในแต่ละช่วงเวลา

- จัดการประชุม รวมถึงการตีความ แปลเอกสาร รวมถึงจัดทำเอกสารต่างๆ เพื่อเผยแพร่

- จัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ข้อมูล แถลงการณ์ รายงานการศึกษาต่างๆ รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ และคำวินิจฉัยขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

- การจัดระเบียบและให้บริการแก่ผู้เชี่ยวชาญทั้งหลายในการประชุม ทั้งการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ

- วางแผนการดำเนินงานและจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการให้บริการตามหน้าที่ของสำนักเลขาธิการ

2.2.2 รัฐภาคีและรัฐผู้อุปถัมภ์

การอุปถัมภ์ถือเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่และเป็นหลักการสำคัญในระบบการสำรวจและการแสวงประโยชน์ทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 การอุปถัมภ์มีการอธิบายไว้ในบทบัญญัติข้อ 153 วรรค 2 ของอนุสัญญาดังกล่าวว่า กิจกรรมการสำรวจและแสวงประโยชน์ จะต้องเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการโดยวิสาหกิจ (enterprise) โดยร่วมกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ หรือโดยรัฐภาคี รัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล

นอกจากนี้การกำหนดคุณสมบัติเพื่อที่จะเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่จะเข้าจะทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด 2 ประการกล่าวคือ

1. บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลนั้นจะต้องถือสัญชาติของรัฐภาคี หรืออยู่ภายใต้การควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพของรัฐภาคีหรือคนชาติของรัฐภาคี และ

2. บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลนั้นจะต้องได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐภาคี โดยข้อกำหนดทั้งสองตามที่กำหนดในข้อ 153 วรรค 2 (บี) ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1982[93]

วัตถุประสงค์ที่ต้องให้มีการอุปถัมภ์ผู้ยื่นคำขอสำหรับแผนงานเพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์ในทรัพยากรบริเวณพื้นที่นั้นก็เพื่อให้บรรลุผลตามพันธกรณีที่กำหนดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพื่อให้องคภาวะซึ่งเป็นบุคคลตามกฎหมายภายในปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติของอนุสัญญาข้างต้นได้ แม้ว่าอนุสัญญาดังกล่าวจะเป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่ผูกพันเพียงรัฐภาคีก็ตาม[94]

ด้วยเหตุนี้ ในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 เอกชน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล หรือองคภาวะใดๆ ที่ต้องการเข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่จึงต้องได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐภาคีตามอนุสัญญานี้เสียก่อน โดยที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะเป็นผู้ประกันว่า เอกชน หรือองคภาวะใดๆ จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาดังกล่าว นอกจากนี้รัฐผู้อุปถัมภ์ยังต้องออกกฎเกณฑ์ ข้อบังคับกฎหมายและมาตรการทางบริหารให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพื่อใช้บังคับแก่ เอกชน หรือองคภาวะใด ที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

2.2.3 องคภาวะ

จากที่ได้อธิบายในตอนต้นแล้วว่า การดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต้องใช้เทคโนโลยีและเงินทุนที่สูง จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมในบริเวณดังกล่าวผู้เข้าดำเนินกิจกรรมจึงมักเป็นเอกชน หรือองคภาวะ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล โดยการที่บุคคลเหล่านี้จะเข้าไปสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่ได้นั้นจะต้องมีการยื่นแผนงานเพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์เพื่อให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศพิจารณา ตามข้อ 3 วรรคแรกในภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งการสำรวจและการแสวงประโยชน์

---

[93] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 74, p. 32.

[94] Ibid, para 75, p. 32.

จะเริ่มดำเนินการได้ต่อเมื่อคณะมนตรีแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

สำหรับคำขอเพื่อขออนุมัติแผนงานเพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์นี้ ต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติทั่วไปของผู้ยื่นคำขอตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นคุณสมบัติด้านการเงิน ด้านเทคนิค เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ยื่นคำขอก็ต้องได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐภาคที่ตนถือสัญชาติ หรืออยู่ในการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพโดยคนชาติ หรือรัฐภาคีดังกล่าวด้วย[95]

2.3 การระงับข้อพิพาทที่เกิดจากการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ภายใต้ภาค 11 ตอนที่ 5

กรณีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ นอกจากจะสามารถใช้การระงับข้อพิพาทตามที่กำหนดไว้ในภาค 15 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้แล้ว อนุสัญญาข้างต้นยังมีการกำหนดการระงับข้อพิพาทในการดำเนินกิจกรรมบริเวณพื้นที่ไว้เป็นการเฉพาะอีกส่วนหนึ่ง โดยกำหนดไว้ในภาค 11 ส่วน 5 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อธิบายได้ดังนี้

การกำหนดให้มีการระงับข้อพิพาทภายใต้ภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ก็เนื่องมาจากบทบัญญัติในภาค 11 นี้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ อันได้แก่ การสำรวจและแสวงประโยชน์ ซึ่งมีบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่หลายฝ่ายด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ รัฐภาคีที่เป็นรัฐอุปถัมภ์ และผู้รับงานที่เป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่รัฐเป็นผู้อุปถัมภ์ จึงทำให้หากเกิดข้อพิพาทขึ้นก็จะเป็นข้อพิพาทที่มีความซับซ้อนมากกว่าข้อพิพาทในบทบัญญัติส่วนอื่นของอนุสัญญาดังกล่าว เนื่องจากข้อพิพาทที่เกิดขึ้นไม่ใช่ข้อพิพาทที่เกิดระหว่างรัฐ หรือ องค์การระหว่างประเทศเท่านั้น แต่มีเอกชนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ทำให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่มีความยุ่งยากในการจัดการมากกว่าข้อพิพาทประเภทอื่นที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ 1982 ด้วยเหตุผลที่กล่าวข้างต้น จึงควรมีการกำหนด

[95] The United Nations Conventions on the Law of the Sea 1982, Annex III, Article 4.

บทบัญญัติที่ใช้บังคับ รวมถึงมีหน่วยงานทางตุลาการที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาข้อพิพาทที่อาจจะเกิดขึ้นแยกเป็นการเฉพาะ อธิบายได้ดังนี้

2.3.1 การระงับข้อพิพาทขององค์คณะต่างๆ ภายใต้ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ

2.3.1.1 องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ (the Seabed Disputes Chamber of the Tribunal on the Law of the Sea)

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ (ต่อไปขอเรียกว่า “องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ”) จัดตั้งขึ้นโดยศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศตามบทบัญญัติในตอน 4 ภาคผนวก 6 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยมีเขตอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในภาค 11 ตอนที่ 5[96] ดังนี้

2.3.1.1.1 องค์ประกอบขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ประกอบด้วยตุลาการ 11 คน ที่ได้รับคัดเลือกมาจากตุลาการของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศโดยเสียงข้างมาก[97] โดยต้องมีการประกันว่าตุลาการที่ได้รับคัดเลือกมานี้เป็นตัวแทนของระบบกฎหมายสำคัญของโลกและมีการกระจายตามเขตทางภูมิศาสตร์อย่างเป็นธรรม[98] .โดยการเลือกประธานองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้อง ทะเลฯ ประธานจะได้รับเลือกมาจากตุลาการขององค์คณะดังกล่าวและดำรงตำแหน่ง

---

[96] Annex VI; The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982

A Seabed Disputes Chamber shall be established in accordance with the provisions of section 4 of this Annex. Its jurisdiction, powers and functions shall be as provided for in Part XI, section 5.

[97] Ibid, Article 35; para 1.

[98] Ibid, Article 35; para 2.

ตามระยะเวลาขององค์คณะที่ตนได้รับเลือกนั้น[99] ตุลาการองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และสามารถได้รับเลือกติดต่อกันสองครั้งได้[100]

นอกจากนี้ กรณีที่ตำแหน่งของตุลาการในองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ว่างลง ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศต้องคัดเลือกตุลาการเข้ามาแทนที่และให้ตุลาการดังกล่าวดำรงตำแหน่งภายในระยะเวลาที่เหลืออยู่ของตุลาการคนก่อน[101]

สำหรับการพิจารณาข้อพิพาท หรือการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ นั้น การพิจารณาข้อพิพาท หรือการให้ความเห็นแนะนำจะประกอบไปด้วยตุลาการ 7 คน และหากตุลาการที่พิจารณาคดีหมดวาระลงตามกำหนดระยะเวลา 3 ปี ตามข้อ 35 วรรค 5 ในภาคผนวก 6 (ธรรมนูญศาลกฎหมายระหว่างประเทศ) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้ตุลาการข้างต้นเป็นองค์คณะที่ดำเนินกระบวนพิจารณาคดีจนเสร็จสิ้น[102]

ตุลาการขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะได้รับการคัดเลือกโดยศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ซึ่งจะพิจาณาคัดเลือกจากการกระจายที่นั่งทางภูมิศาสตร์ ดังนี้[103]

- ตุลาการสัญชาติทวีปแอฟริกา จำนวน 3 คน

- ตุลาการสัญชาติทวีปเอเชีย จำนวน 3 คน

- ตุลาการสัญชาติทวีปละตินอเมริกาและแถบทะเลคาริเบียน จำนวน 2 คน

---

[99] Ibid, Article 35; para 4.

[100] Ibid, Article 35; para 3.

[101] Ibid, Article 35; para 6.

[102] Ibid, Article 35; para 5.

[103] MOM Ravin, ITLOS and Dispute Settlement Mechanisms of the United Nations Convention on the Law of the Sea, United Nations-The Nippon Foundation Fellow Germany, March-December, 2005.

- ตุลาการสัญชาติยุโรปตะวันออก หรือรัฐภาคีอื่นๆ จำนวน 2 คน

และ

- ตุลาการสัญชาติยุโรปตะวันตก จำนวน 1 คน

2.3.1.1.2 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล (Rationae Personae)

จากที่เราทราบแล้วว่าในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่มีผู้เข้าเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ รัฐผู้อุปถัมภ์ ผู้รับงานที่เป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่รัฐเป็นผู้อุปถัมภ์ ประกอบกับเมื่อพิจารณาข้อ 187 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทให้แก่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณา จึงมีดังนี้

(1) รัฐภาคีที่เป็นรัฐอุปถัมภ์

(2) องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

(3) ผู้รับงาน ซึ่งอาจเป็น บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล

(4) วิสาหกิจ (Enterprise) ซึ่งเป็นหน่วยงานในองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ มีหน้าที่ในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่แทนองค์กรดังกล่าว

(5) รัฐวิสาหกิจ (State Enterprise) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐภาคีโดยรัฐภาคีอาจเข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยอาศัยการดำเนินงานโดยรัฐวิสาหกิจแทนเอกชน

เมื่อทราบแล้วว่าผู้มีสิทธิ์เสนอข้อพิพาทต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้แก่บุคคลใดบ้าง ต่อไปจะกล่าวถึงประเด็นข้อพิพาทว่า ข้อพิพาทเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่ใน

เรื่องใดบ้างที่สามารถเสนอต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เพื่อพิจารณาและข้อพิพาทในแต่ละประเภทบุคคลใดบ้างที่มีสิทธิเสนอ ดังนี้

2.3.1.1.3 ข้อพิพาทต่างๆ ที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีเขตอำนาจในการพิจารณา (Rationae Materiae)

เขตอำนาจในการพิจารณาข้อพิพาทเกี่ยวกับกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ นั้น มีอยู่ตามข้อ 187[104] ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อันได้แก่ กิจกรรมการสำรวจการแสวงประโยชน์ อธิบายได้ดังนี้

1. ข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีเกี่ยวกับการตีความและการบังคับใช้บทบัญญัติในภาค 11 และภาคผนวก 3 และ 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

---

[104] Article 187; The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982

The Seabed Disputes Chamber shall have jurisdiction under this Part and the Annexes relating thereto in disputes with respect to activities in the Area falling within the following categories:

(a) disputes between States Parties concerning the interpretation or application of this Part and the Annexes relating thereto;

(b) disputes between a State Party and the Authority concerning:

(i) acts or omissions of the Authority or of a State Party alleged to be in violation of this Part or the Annexes relating thereto or of rules, regulations and procedures of the Authority adopted in accordance therewith; or

(ii) acts of the Authority alleged to be in excess of jurisdiction or a misuse of power;

(c) disputes between parties to a contract, being States Parties, the Authority or the Enterprise, state enterprises and natural or juridical persons referred to in article 153, paragraph 2(b), concerning:

(i) the interpretation or application of a relevant contract or a plan of work; or

(ii) acts or omissions of a party to the contract relating to activities in the Area and directed to the other party or directly affectingits legitimate interests;

(d) disputes between the Authority and a prospective contractor who has been sponsored by a State as provided in article 153, paragraph 2(b), and has duly fulfilled the conditions referred to in Annex III, article 4, paragraph 6, and article 13, paragraph 2, concerning the refusal of a contract or a legal issue arising in the negotiation of the contract;

(e) disputes between the Authority and a State Party, a state enterprise or a natural or juridical person sponsored by a State Party as provided for in article 153, paragraph 2(b), where it is alleged that the Authority has incurred liability as provided in Annex III, article 22;

(f) any other disputes for which the jurisdiction of the Chamber is specifically provided in this Convention.

2. ข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ในกรณีที่รัฐภาคี หรือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศถูกกล่าวหาว่ากระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติในภาค 11 ภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง หรือกระทำการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีการดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ หรือ

ข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในกรณีที่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศถูกกล่าวหาว่ากระทำการเกินขอบอำนาจของตน หรือใช้อำนาจของตนในทางที่ผิด

3. ข้อพิพาทระหว่างฝ่ายต่างๆ ในสัญญา (ฝ่ายต่างๆ ได้แก่ รัฐภาคี องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ วิสาหกิจ บุคคล หรือนิติบุคคล) ในเรื่องการตีความ หรือการใช้สัญญาที่เกี่ยวข้องกับแผนงาน รวมถึงการกระทำ หรือละเว้นการกระทำของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในสัญญาที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อผลประโยชน์โดยชอบธรรมของฝ่ายในสัญญาอีกฝ่ายหนึ่งโดยตรง[105**]

4. ข้อพิพาทระหว่างองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและผู้รับงาน ในกรณีที่ผู้รับงานปฏิเสธไม่ยอมรับสัญญา หรือไม่ยอมรับหลักกฎหมายที่นำมาใช้ในการเจรจาจัดทำสัญญา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

5. ข้อพิพาทระหว่างองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศกับรัฐภาคี รัฐวิสาหกิจ บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่อุปถัมภ์โดยรัฐภาคี ในกรณีที่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศถูกกล่าวหาว่าก่อให้เกิดความรับผิดตามที่กำหนดในข้อ 22 ภาคผนวก 3

สำหรับความรับผิดตามข้อ 22[106] ภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เป็นกรณีที่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

** สำหรับสัญญาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นี้จะจัดทำขึ้นได้นั้น ผู้รับงาน ซึ่งประสงค์จะดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต้องเสนอแผนงานที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรของตนให้แก่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศพิจารณาเสียก่อน หากองค์กรดังกล่าวเห็นชอบกับแผนงานจึงจะจัดทำในรูปของสัญญาอีกครั้งหนึ่ง

[106] Ibid, Annex III Article 22ข้อ 22

หรือผู้รับงานที่เป็นเอกชนต้องรับผิดเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ซึ่งกรณีที่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศต้องรับผิดเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำอันมิชอบในการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเอง รวมถึงการฝ่าฝืนข้อ 168 วรรค 2[107] ของอนุสัญญาข้างต้น กล่าวคือ คณะมนตรีฯ และพนักงานขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศมีผลประโยชน์ทางการเงินในกิจกรรมเกี่ยวกับการสำรวจและแสวงประโยชน์ หรือเปิดเผยความลับทางอุตสาหกรรมที่ได้รับถ่ายทอดมา ซึ่งกรณีนี้หากผู้รับงานมีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วยก็ต้องนำการกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้รับงานมาพิจารณาด้วย

ในทางกลับกันหากผู้รับงานต้องรับผิดต่อความเสียหายเนื่องจากการกระทำอันมิชอบในการดำเนินงานของตน ก็ต้องคำนึงถึงการกระทำ หรือละเว้นการกระทำขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเช่นกัน หากการกระทำ หรือละเว้นการกระทำขององค์กรดังกล่าวนั้นมีส่วนก่อให้เกิดความเสียหาย

6. ข้อพิพาทอื่นๆ ที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้กำหนดให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลมีเขตอำนาจในการพิจารณาโดยเฉพาะ

จากที่กล่าวมาข้างต้นมีข้อสังเกตว่า ข้อพิพาทตามข้อ 187 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เปิดโอกาสให้เอกชน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคลเป็นคู่กรณีในข้อพิพาทที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามภาค 11 ได้ และในการพิจารณาข้อพิพาทในข้อ 187 นอกจากองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะต้องนำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมบริเวณพื้นที่ตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มาพิจารณาแล้ว ยังต้องคำนึงถึง หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีการ

The contractor shall have responsibility or liability for any damage arising out of wrongful acts in the conduct of its operations, account being taken of contributory acts or omissions by the Authority. Similarly, the Authority shall have responsibility or liability for any damage arising out of wrongful acts in the exercise of its powers and functions, including violations under article 168, paragraph 2, account being taken of contributory acts or omissions by the contractor. Liability in every case shall be for the actual amount of damage.

[107] Ibid, Article 168.

ดำเนินการที่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศจัดทำขึ้นด้วย[108] อาทิเช่น ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์

2.3.1.1.4 ข้อจำกัดเขตอำนาจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เกี่ยวกับคำวินิจฉัยขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

แม้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีและให้ความเห็นแนะนำตามที่กำหนดไว้ในข้อ 187 และข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ดังได้อธิบายไว้ข้างต้นก็ตาม แต่องค์คณะดังกล่าวก็ยังถูกจำกัดเขตอำนาจในการพิจารณาคดีในเรื่องคำวินิจฉัยขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (Decisions of the International Seabed Authority) ตามข้อ 189[109] ของอนุสัญญาดังกล่าวกำหนดไว้ กล่าวคือ

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะไม่มีเขตอำนาจในการพิจารณาการใช้อำนาจตามดุลยพินิจขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และไม่สามารถใช้ดุลยพินิจของตนแทนดุลยพินิจขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[108] Lesther Antonio Ortega Lemus, Dispute Settlement Provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea.

[109] Article 189; The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982

The Seabed Disputes Chamber shall have no jurisdiction with regard to the exercise by the Authority of its discretionary powers in accordance with this Part; in no case shall it substitute its discretion for that of the Authority. Without prejudice to article 191, in exercising its jurisdiction pursuant to article 187, the Seabed Disputes Chamber shall not pronounce itself on the question of whether any rules, regulations and procedures of the Authority are in conformity with this Convention, nor declare invalid any such rules, regulations and procedures. Its jurisdiction in this regard shall be confined to deciding claims that the application of any rules, regulations and procedures of the Authority in individual cases would be in conflict with the contractual obligations of the parties to the dispute or their obligations under this Convention, claims concerning excess of jurisdiction or misuse of power, and to claims for damages to be paid or other remedy to be given to the party concerned for the failure of the other party to comply with its contractual obligations or its obligations under this Convention.

ด้วยเหตุนี้ทำให้ในการพิจารณาข้อพิพาทตามข้อ 187 ดังที่อธิบายข้างต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะไม่สามารถให้ความเห็นได้ว่า หลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีการดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หรือให้ความเห็นว่าหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีการข้างต้นจะมีผลใช้บังคับได้หรือไม่

ด้วยเหตุนี้ ในการพิจารณาข้อพิพาทตามข้อ 187 ข้างต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะมีเขตอำนาจในการวินิจฉัยข้อเรียกร้องจำกัดอยู่เพียง

1. การวินิจฉัยข้อเรียกร้องเรื่องการใช้หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีการดำเนินการใดๆ ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศว่าขัดแย้งกับข้อผูกพันตามสัญญาหรือข้อผูกพันตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หรือไม่

2. ข้อเรียกร้องเกี่ยวกับการใช้อำนาจเกินขอบเขตหรือการใช้อำนาจในทางที่ผิด

3. ข้อเรียกร้องสำหรับค่าเสียหายที่จะต้องชำระ

4. การแก้ไขอย่างอื่นที่จะต้องให้แก่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง ในกรณีที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือข้อผูกพันตามอนุสัญญาดังกล่าวได้

2.3.1.1.5 เขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ

เขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีกำหนดไว้ใน ข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยกำหนดไว้ว่า “องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลจะให้ความเห็นแนะนำตามคำขอของสมัชชาหรือคณะมนตรีในปัญหากฎหมายที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตกิจกรรมของสมัชชาและคณะมนตรี ความเห็นเช่นว่านั้นให้ทำเป็นเรื่องด่วน”

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะให้ความเห็นแนะนำตามข้อ 191 ได้ ประกอบไปด้วยเงื่อนไขสามประการด้วยกัน กล่าวคือ

1. คำขอเพื่อขอความเห็นแนะนำจะต้องมาจากสมัชชา หรือคณะมนตรีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

2. คำขอดังกล่าวต้องเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมาย และ

3. ปัญหาทางกฎหมายดังกล่าวจะต้องอยู่ภายในขอบเขตกิจกรรมของสมัชชาและคณะมนตรีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติในข้อ 191 นี้ ให้อำนาจแก่สมัชชาและคณะมนตรีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเท่านั้นเป็นผู้ขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นแนะนำได้และหากคำขอนั้นครบองค์ประกอบสามข้อข้างต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ก็ต้องให้ความเห็นแนะนำเสมอจะปฏิเสธไม่ให้ความเห็นแนะนำไม่ได้

โดยเหตุที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลไม่สามารถปฏิเสธการให้ความเห็นแนะนำได้นั้น พิจารณาได้จาก ข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดว่า องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ “ต้องให้” ความเห็นแนะนำ (shall give advisory opinion) ซึ่งแตกต่างจาก ข้อ 65 วรรค 1 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ที่ระบุว่า ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ “อาจให้” ความเห็นแนะนำ (may give an advisory opinion) เห็นได้ว่าบทบัญญัติทั้งสองนี้มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศมีดุลยพินิจที่จะให้หรือไม่ให้ความเห็นแนะนำก็ได้ แตกต่างจากองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ที่ไม่สามารถใช้ดุลยพินิจปฏิเสธการให้ความเห็นแนะนำได้[110]

[110] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 47-48, pp. 18-19.

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลได้ให้ความเห็นแนะนำครั้งแรกในคดีหมายเลข 17 คดีเรื่อง ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ (Responsibilities and Obligations of States Sponsoring Persons and Entities with respect to Activities in the Area) โดยในคดีนี้ คณะมนตรีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเป็นผู้มีคำขอความเห็นแนะนำ

สำหรับคดีมีข้อพิพาทและการให้ความเห็นแนะนำตามข้อ 188 และข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จะเสนอต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ดังได้อธิบายไปแล้ว ตามข้อ 188 ของอนุสัญญาข้างต้นยังให้สิทธิแก่คู่กรณีที่จะเลือกเสนอข้อพิพาทบางประเภทแก่องค์คณะอื่นๆ ได้ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

2.3.1.2 องค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ (Ad Hoc Chamber of the Sea bed Disputes Chamber)

องค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาข้อพิพาทเกี่ยวกับพื้นดินท้องทะเลบางประเภท โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะเป็นผู้จัดตั้งองค์คณะเฉพาะกิจขึ้นในกรณีที่มีคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในข้อพิพาทร้องขอ ตามข้อ 188 วรรค 1 (บี)[111] ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยองค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีองค์ประกอบและมีอำนาจในการพิจารณาข้อพิพาท ดังต่อไปนี้

2.3.1.2.1 องค์ประกอบขององค์คณะเฉพาะกิจ

องค์คณะเฉพาะกิจจัดตั้งขึ้นโดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ตาม ข้อ 36[112] ภาคผนวก 6 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ประกอบ

---

[111] Article 188; The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982

1. Disputes between States Parties referred to in article 187, subparagraph (a), may be submitted:

(b) at the request of any party to the dispute, to an ad hoc chamber of the Seabed Disputes Chamber to be formed in accordancewith Annex VI, article 36.

[112] Ibid, Annex VI Article 36.

ไปด้วยสมาชิก 3 คน ที่มาจากตุลาการที่เป็นสมาชิกขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะกำหนดสมาชิกตามความเห็นชอบของคู่กรณีฝ่ายต่างๆ แต่หากคู่กรณีฝ่ายใดไม่พอใจตุลาการองค์คณะเฉพาะกิจที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ กำหนดขึ้นเพื่อพิจารณาข้อพิพาทของตน คู่กรณีแต่ละฝ่ายอาจตั้งตุลาการขึ้นเป็นตัวแทนฝ่ายของตนได้และในการตั้งตุลาการคนที่สามก็ให้คู่กรณีเป็นผู้ตกลงกันในการตั้ง อย่างไรก็ดีหากคู่กรณีไม่สามารถตกลงกันตั้งตุลาการคนที่สามได้ก็ให้เป็นหน้าที่ของประธานองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ในการตั้งตุลาการคนที่สาม โดยตุลาการองค์คณะเฉพาะกิจที่จะพิจารณาคดีจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือถือสัญชาติเดียวกับคู่กรณีในข้อพิพาทนั้นๆ ด้วย

2.3.1.2.2 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทแก่องค์คณะเฉพาะกิจ (Rationae Personae)

ตามข้อ 188 วรรค 1 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดว่า “ข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีที่กล่าวในข้อ 187 อนุวรรค (เอ) อาจเสนอต่อ

(บี) องค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล ซึ่งจะได้จัดตั้งขึ้นตามภาคผนวก 6 ข้อ 36 ตามคำขอของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในข้อพิพาท”

เห็นได้ว่า ผู้ที่จะเสนอข้อพิพาทต่อองค์คณะเฉพาะกิจตามข้อนี้ รัฐภาคีเท่านั้นที่สามารถเสนอข้อพิพาทได้ เนื่องจาก ข้อพิพาทตามที่ระบุไว้ในข้อ 187 อนุวรรค (เอ) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เป็นข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีในเรื่องการตีความหรือการใช้บทบัญญัติของภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณ

---

1. The Seabed Disputes Chamber shall form an ad hoc chamber, composed of three of its members, for dealing with a particular dispute submitted to it in accordance with article 188, paragraph 1(b). The composition of such a chamber shall be determined by the Seabed Disputes Chamber with the approval of the parties.

2. If the parties do not agree on the composition of an ad hoc chamber, each party to the dispute shall appoint one member, and the third member shall be appointed by them in agreement. If they disagree, or if any party fails to make an appointment, the President of the Seabed Disputes Chamber shall promptly make the appointment or appointments from among its members, after consultation with the parties.

3. Members of the ad hoc chamber must not be in the service of, or nationals of, any of the parties to the dispute.

พื้นที่ (ซึ่งภาคผนวกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมนบริเวณพื้นที่ก็ได้แก่ ภาคผนวก 3 และภาคผนวก 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982) ที่คู่กรณีตามข้อบทนี้มีแต่เพียงรัฐภาคีเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การเสนอข้อพิพาทแก่องค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะต้องเป็นรัฐภาคีเท่านั้นที่มีสิทธิเสนอข้อพิพาท

2.3.1.2.3 ประเภทข้อพิพาทที่จะเสนอต่อองค์คณะเฉพาะกิจ (Rationae Materiae)

สำหรับข้อพิพาทที่รัฐภาคีจะเสนอต่อองค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นั้นต้องเป็นข้อพิพาทตามที่ปรากฏอยู่ในข้อ 187 อนุวรรค (เอ) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อันได้แก่ ข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีในเรื่องการตีความและการบังคับใช้บทบัญญัติในภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวก 3 และภาคผนวก 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982)

ทำให้พิจารณาได้ว่า องค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีเขตอำนาจในการพิจารณาข้อพิพาทในเรื่องการตีความและการบังคับใช้บทบัญญัติในภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยข้อพิพาทดังกล่าวจะต้องเป็นข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีด้วยกันเท่านั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

2.3.1.3 องค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ (Special chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea)

องค์คณะพิเศษจัดตั้งขึ้นโดยศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ตามข้อ 15 ภาคผนวก 6 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาข้อพิพาทต่างๆ ตามที่ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศกำหนดไว้ สำหรับองค์ประกอบและเขตอำนาจในการพิจารณาข้อพิพาทขององค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศมีดังนี้

2.3.1.3.1 องค์ประกอบขององค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ

(1) องค์คณะพิเศษที่พิจารณาข้อพิพาทเฉพาะประเภท (particular categories of disputes)

สำหรับการพิจารณาข้อพิพาทเฉพาะประเภทตาม ข้อ 15 (1) ภาคผนวก 6 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดว่า “ศาลอาจจัดตั้งองค์คณะซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งสามคนหรือมากกว่า ตามที่พิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อดำเนินการกับข้อพิพาทเฉพาะประเภท”

องค์คณะพิเศษที่จะพิจารณาข้อพิพาทเฉพาะประเภทนี้จัดตั้งขึ้นโดยศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ประกอบด้วยตุลาการ 3 คน ที่มาจากการเลือกตั้ง หรือในกรณีที่ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อพิพาทเฉพาะประเภทจะต้องใช้ตุลาการมากกว่า 3 คนก็สามารถคัดเลือกตุลาการมากกว่า 3 คนมาพิจารณาข้อพิพาทดังกล่าวได้

โดยศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศจะเป็นผู้กำหนดประเภทของข้อพิพาทเฉพาะ จำนวนตุลาการ ระยะเวลาและสมัยในการดำรงตำแหน่ง[113]

สำหรับการคัดเลือกสมาชิกขององค์คณะพิเศษนี้ ประธานศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศจะเป็นผู้เสนอชื่อ โดยคัดเลือกจากตุลาการศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศและต้องพิจารณาคุณสมบัติจากความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ครั้งก่อนๆ ที่เกี่ยวกับข้อพิพาทเฉพาะประเภทนั้นๆ[114] ในกรณีที่ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ

---

[113] Article 29 paragraph 1 of the Rules of tribunal

Whenever the Tribunal decides to form a standing special chamber provided for in article 15, paragraph 1, of the Statute, it shall determine the particular category of disputes for which it is formed, the number of its members, the period for which they will serve, the date when they will enter upon their duties and the quorum for meetings.

[114] Ibid, paragraph 2

ต้องการยุบองค์คณะพิเศษลง หากองค์คณะดังกล่าวยังพิจารณาข้อพิพาทอยู่ก็ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนได้[115]

องค์คณะพิเศษที่ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศได้จัดตั้งขึ้นตามข้อนี้ ได้แก่ The Chamber for Fisheries Disputes และ The Chamber for Marine Environment Disputes

(2) องค์คณะพิเศษที่พิจารณาข้อพิพาทโดยการดำเนินวิธีพิจารณาอย่างรวบรัด (summary procedure)

บทบัญญัติในข้อ 15 (3) ของภาคผนวก 6 กำหนดว่า “เพื่อความรวดเร็วในการทำงาน ให้ศาลจัดตั้งองค์คณะที่ประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งห้าคนทุกปี ซึ่งอาจพิจารณาและวินิจฉัยข้อพิพาทโดยวิธีพิจารณาความอย่างรวบรัด ให้เลือกสรรสมาชิกสำรองสองคนเพื่อเข้ารับหน้าที่แทนสมาชิกที่ไม่สามารถร่วมในกระบวนพิจารณาเรื่องหนึ่งเรื่องใดได้”

บทบัญญัติข้อนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความราบรื่นและรวดเร็ว รวมถึงลดข้อยุ่งยากในการพิจารณาข้อพิพาท ซึ่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศจะจัดตั้งองค์คณะพิเศษนี้ขึ้นเพื่อดำเนินวิธีพิจารณาอย่างรวบรัด โดยประกอบไปด้วยตุลาการที่ได้รับการเลือกตั้ง 5 คน และให้เลือกตุลาการสำรองอีก 2 คน เพื่อทำหน้าที่แทนกรณีที่ตุลาการที่ต้องพิจารณาข้อพิพาทไม่สามารถเข้าร่วมในกระบวนพิจารณาคดีได้ โดยตุลาการที่เป็นสมาชิกขององค์คณะพิเศษมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 1 ปี

สำหรับวิธีการเลือกสมาชิกนั้นตามข้อ 28 ของหลักเกณฑ์ของศาลกำหนดให้ประธานและรองประธานของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศถือเป็นสมาชิกขององค์คณะนี้ด้วย

The members of such chamber shall be selected by the Tribunal upon the proposal of the President of the Tribunal from among the Members, having regard to any special knowledge, expertise or previous experience which any of the Members may have in relation to the category of disputes the chamber deals with.

[115] Ibid, paragraph 3

The Tribunal may decide to dissolve a standing special chamber. The chamber shall finish any cases pending before it.

ส่วนสมาชิกขององค์คณะสามคนที่เหลือจะถูกเลือกโดยวิธีลับโดยคัดเลือกจากเสียงข้างมาก นอกจากนั้นเพื่อให้มีจำนวนสมาชิกของศาลเพียงพอต่อการนั่งพิจารณาคดีในแต่ละครั้งจะมีการเลือกสมาชิกของศาลอีก 2 คน เพื่อทำหน้าที่แทนในบางกรณีด้วย[116]

นอกจากนี้ตามข้อ 25[117] ของภาคผนวก 6 ยังกำหนดให้องค์คณะพิเศษข้างต้นกำหนดมาตรการชั่วคราวแทนศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ในกรณีที่ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศไม่สามารถนั่งพิจารณาในขณะนั้นได้หรือสมาชิกของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศอยู่ไม่ครบในระหว่างการเริ่มพิจารณาคดีได้ด้วย

---

[116] Ibid, Article 28

1. The Chamber of Summary Procedure shall be composed of the President and Vice-President of the Tribunal, acting ex officio, and three other Members. In addition, two Members shall be selected to act as alternates.

2. The members and alternates of the Chamber shall be selected by the Tribunal upon the proposal of the President of the Tribunal.

3. The selection of members and alternates of the Chamber shall be made as soon as possible after 1 October in each year. The members of the Chamber and the alternates shall enter upon their functions on their selection and serve until 30 September of the following year. Members of the Chamber and alternates who remain on the Tribunal after that date shall continue to serve on the Chamber until the next selection.

4. If a member of the Chamber is unable, for whatever reason, to sit in a given case, that member shall be replaced for the purposes of that case by the senior in precedence of the two alternates.

5. If a member of the Chamber resigns or otherwise ceases to be a member, the place of that member shall be taken by the senior in precedence of the two alternates, who shall thereupon become a full member of the Chamber and be replaced by the selection of another alternate.

6. The quorum for meetings of the Chamber is three members.

[117] Annex VI Article 25; The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982

2. If the Tribunal is not in session or a sufficient number of members is not available to constitute a quorum, the provisional measures shall be prescribed by the chamber of summary procedure formed under article 15, paragraph 3, of this Annex. Notwithstanding article 15, paragraph 4, of this Annex, such provisional measures may be adopted at the request of any party to the dispute. They shall be subject to review and revision by the Tribunal.

2.3.1.3.2 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทแก่องค์คณะพิเศษ (Rationae Personae)

ตามข้อ 188 วรรค 1[118] ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล กำหนดว่า “ข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีที่กล่าวในข้อ 187 อนุวรรค (เอ) อาจเสนอต่อ

(เอ) องค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ซึ่งจะได้จัดตั้งขึ้นตามภาคผนวก 6 ข้อ 15 และ 17 ตามคำขอของฝ่ายต่างๆ ในข้อพิพาท”

ซึ่งข้อพิพาทตามข้อ 187 อนุวรรค (เอ) ได้แก่ ข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีเกี่ยวกับการตีความและภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทแก่องค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ จึงได้แก่ รัฐภาคี เช่นเดียวกันกับกรณีการเสนอข้อพิพาทต่อองค์คณะเฉพาะกิจขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล

2.3.1.2.3 ประเภทข้อพิพาทที่จะเสนอต่อองค์คณะพิเศษ (Rationae Materiae)

องค์คณะพิเศษของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศมีเขตอำนาจในการพิจารณาข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีในเรื่องการตีความและการบังคับใช้บทบัญญัติในภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามข้อ 187 อนุวรรค (เอ) กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้องค์คณะพิเศษจึงพิจารณาได้เพียงข้อพิพาทในเรื่องดังกล่าวและเป็นข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีด้วยกันเท่านั้น

---

[118] Ibid, Article 188.

1. Disputes between States Parties referred to in article 187, subparagraph (a), may be submitted:

(a) at the request of the parties to the dispute, to a special chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea to be formed in accordance with Annex VI, articles 15 and 17; or

2.3.2 การระงับข้อพิพาทภายใต้อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพัน (Binding commercial arbitration)

นอกจากการระงับข้อพิพาทภายใต้ภาค 11 โดยองค์คณะต่างๆ ดังได้อธิบายข้างต้นแล้ว ตามข้อ 188 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ยังกำหนดให้คู่กรณีสามารถเลือกเสนอข้อพิพาทบางประเภทแก่อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพัน อธิบายได้ดังนี้

2.3.2.1 ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทแก่อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพัน (Rationae Personae)

ตามข้อ 188 วรรค 2 (เอ)[119] กำหนดให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับการตีความหรือการใช้บทบัญญัติที่กล่าวถึงในข้อ 187 (ซี) (1)[120] สามารถเสนอต่ออนุญาโตตุลาการการพาณิชย์ได้ ซึ่งข้อพิพาทในข้อ 187 (ซี) (1) ได้แก่ ข้อพิพาทในเรื่องการตีความหรือการใช้สัญญาที่เกี่ยวข้อง หรือแผนงาน

เนื่องจาก ข้อพิพาทข้างต้นเป็นข้อพิพาทระหว่างฝ่ายต่างๆ ในสัญญา อันได้แก่ รัฐภาคี องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ วิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ด้วยเหตุนี้ ผู้มีสิทธิเสนอข้อพิพาทให้แก่อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ตามที่ตนผูกพันจึงได้แก่ รัฐภาคี องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ วิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล

---

[119] Ibid, Article 188.

2. (a) Disputes concerning the interpretation or application of a contract referred to in article 187, subparagraph (c) (i), shall be submitted, at the request of any party to the dispute, to binding commercial arbitration, unless the parties otherwise agree. A commercial arbitral tribunal to which the dispute is submitted shall have no jurisdiction to decide any question of interpretation of this Convention. When the dispute also involves a question of the interpretation of Part XI and the Annexes relating thereto, with respect to activities in the Area, that question shall be referred to the Seabed Disputes Chamber for a ruling.

[120] Ibid, Article 187.

(c) disputes between parties to a contract, being States Parties, the Authority or the Enterprise, state enterprises and natural or juridical persons referred to in article 153, paragraph 2(b), concerning:

(i) the interpretation or application of a relevant contract or a plan of work;

2.3.2.2 ประเภทข้อพิพาทที่จะเสนอต่ออนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพัน (Rationae Materiae)

จากที่กล่าวข้างต้นแล้วว่า ข้อพิพาทที่จะเสนอต่ออนุญาโตตุลาการพาณิชย์ที่ผูกพันตามคำขอของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนั้น ได้แก่ ข้อพิพาทในเรื่องการตีความหรือการใช้สัญญาที่เกี่ยวข้อง หรือแผนงาน ในการพิจารณาข้อพิพาทโดยศาลอนุญาโตตุลาการพาณิชย์นั้น ศาลอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจที่จะวินิจฉัยปัญหาการตีความอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งหากอนุญาโตตุลาการพาณิชย์เห็นว่าข้อพิพาทใดที่ตนพิจารณาเกี่ยวพันกับปัญหาการตีความตามภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้องในเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมบริเวณพื้นที่ อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ก็ต้องเสนอข้อพิพาทนั้นแก่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลเพื่อตัดสินชี้ขาดต่อไป ตามข้อ 188 วรรค 2 (เอ) กำหนดไว้[121]

ตามข้อ 188 วรรค 2 (บี)[122] กำหนดให้ ในขณะเริ่มต้นหรือระหว่างการเริ่มกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หากศาลอนุญาโตตุลาการเห็นว่าการตัดสินข้อพิพาทที่ตนพิจารณาขึ้นอยู่กับการตัดสินชี้ขาดขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพาทพื้นดินท้องทะเล แม้คู่กรณีจะไม่ได้มีการร้องขอ ศาลอนุญาโตตุลาการก็ต้องเสนอปัญหาดังกล่าวไปยังองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลเพื่อตัดสินชี้ขาดและศาลอนุญาโตตุลาการต้องดำเนินกระบวนการให้สอดคล้องกับคำตัดสินชี้ขาดขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[121] Ibid, Article 188

2. (a) Disputes concerning the interpretation or application of a contract referred to in article 187, subparagraph (c) (i), shall be submitted, at the request of any party to the dispute, to binding commercial arbitration, unless the parties otherwise agree. A commercial arbitral tribunal to which the dispute is submitted shall have no jurisdiction to decide any question of interpretation of this Convention. When the dispute also involves a question of the interpretation of Part XI and the Annexes relating thereto, with respect to activities in the Area, that question shall be referred to the Seabed Disputes Chamber for a ruling.

[122] Ibid, Article 188.

(b) If, at the commencement of or in the course of such arbitration, the arbitral tribunal determines, either at the request of any party to the dispute or *proprio motu*, that its decision depends upon a ruling of the Seabed Disputes Chamber, the arbitral tribunal shall refer such question to the Seabed Disputes Chamber for such ruling. The arbitral tribunal shall then proceed to render its award in conformity with the ruling of the Seabed Disputes Chamber.

นอกจากนี้ ข้อ 188 วรรค 2 (ซี) ยังกำหนดถึงการใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการไว้ว่า หากสัญญาที่อนุญาโตตุลาการพาณิชย์ต้องพิจารณาไม่มีบทบัญญัติในเรื่องอนุญาโตตุลาการที่จะใช้กับข้อพิพาทไว้ ก็ให้ใช้หลักเกณฑ์ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการของคณะกรรมาธิการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศของสหประชาชาติ หรือหลักเกณฑ์อนุญาโตตุลาการอื่นๆ ตามที่องค์กรพื้นดินท้องทะเลกำหนดไว้ แต่หากฝ่ายคู่กรณีที่พิพาทกันจะตกลงใช้หลักเกณฑ์นอกเหนือจากนี้ก็สามารถทำได้เช่นกัน[123]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

[123] Ibid, Article 188

(c) In the absence of a provision in the contract on the arbitration procedure to be applied in the dispute, the arbitration shall be conducted in accordance with the UNCITRAL Arbitration Rules or such other arbitration rules as may be prescribed in the rules, regulations and procedures of the Authority, unless the parties to the dispute otherwise agree.

บทที่ 3
ข้อเท็จจริงแห่งคดีและกระบวนการในการให้ความเห็นแนะนำ

เมื่อเราได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่แล้วว่า บริเวณพื้นที่ได้แก่บริเวณพื้นดินท้องทะเลและดินใต้ผิวดินที่อยู่ลึกลงไปใต้บริเวณทะเลหลวง มีองค์การระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมในบริเวณดังกล่าว คือ องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และบุคคลที่จะสามารถเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่มีได้ทั้ง เอกชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล โดยบุคคลดังกล่าวจะต้องเสนอแผนงานสำรวจและแสวงประโยชน์แก่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเพื่อขออนุมัติเข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ อย่างไรก็ตามทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลนั้นจะต้องได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ด้วย ซึ่งการอุปถัมภ์ของรัฐภาคีนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งดังได้อธิบายไปแล้ว นอกจากนี้ในกรณีที่จะเกิดข้อพิพาทขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้กำหนดให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีอำนาจหน้าที่ในการระงับข้อพิพาท หรือให้ความเห็นแนะนำตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาดังกล่าว ต่อไปผู้เขียนจะขออธิบายถึงความเห็นแนะนำในคดีหมายเลข 17 ซึ่งเป็นคดีที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาคดีเป็นครั้งแรก โดยได้มีการให้ความเห็นแนะนำในเรื่องพันธกรณีและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ไว้ ซึ่งเป็นความเห็นแนะนำที่ได้รับมติเอกฉันท์และเป็นการเน้นย้ำแนวทางไปสู่ความสำคัญของการสำรวจพื้นดินท้องทะเลรวมถึงการแสวงประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณพื้นที่ สำหรับความเห็นแนะนำในคดีนี้เป็นคดีที่มีความสำคัญที่เราควรศึกษา เนื่องจากในการให้ความเห็นแนะนำในเรื่องพันธกรณีและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์นั้นยังไม่เคยมีการอธิบายอย่างชัดเจนมาก่อนกอปรกับในคดีนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ยังมีการกล่าวถึงพันธกรณีเพิ่มเติม อันได้แก่พันธกรณีในเรื่องสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การศึกษาความเห็นแนะนำนี้ยังจะก่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องพันธกรณีและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ได้ชัดเจนขึ้น[1] อย่างที่เราทราบกันดีว่า แม้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จะมีการกำหนดพันธกรณีและความรับผิดของรัฐผู้

[1] Ilias Plakokefalos, "Analysis Seabed Disputes Chamber International Tribunal for Law of the Sea: Responsibilities and obligations of states sponsoring persons and entities with respect to activities in the area," Journal of Environmental Law (Oxford University Press 2011) P.1 [ออนไลน์.] แหล่งที่มา http://jel.oxfordjournals.org/content/24/1/133. full.pdf+html?sid= 21b8c44a-e6f4-4287-a2f2-b7bd7c92483f

อุปถัมภ์ไว้ก็ตามแต่เนื่องจากอนุสัญญานี้เป็นเพียงกรอบที่กำหนดขึ้นอย่างกว้างๆ เพื่อให้รัฐภาคีนำหลักการภายในอนุสัญญามาเป็นต้นแบบเพื่อออกกฎหมายภายในรัฐของตนให้สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ จึงทำให้ต้องมีการนำเอาหลักกฎหมายระหว่างประเทศอื่นที่ได้รับการยอมรับมาปรับใช้ด้วย การศึกษาความเห็นแนะนำนี้จะทำให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติสำหรับเอกชน หรือรัฐที่มีความสนใจจะเข้าดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ในอนาคต ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึง ข้อเท็จจริงและลำดับเหตุการณ์แห่งคดี ประเด็นแห่งคดี กระบวนการในการให้ความเห็นแนะนำ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์หลักกฎหมายที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้ความเห็นแนะนำไว้ในคดีนี้ต่อไป

3.1 ข้อเท็จจริงและลำดับเหตุการณ์แห่งคดี

วันที่ 10 เมษายน ค.ศ. 2008 องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศได้รับคำขอ 2 ราย (two applications) ที่ยื่นโดย Nauru Ocean Resources Inc. ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับการอุปถัมภ์จากสาธารณรัฐนาอูรูและ Tonga Offshore Mining Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับการอุปถัมภ์จากราชอาณาจักรตองกา (*the Kingdom of Tonga*) โดยคำขอของทั้งสองบริษัทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อขอให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศอนุมัติแผนงานการสำรวจในบริเวณพื้นที่สงวน[2]

อย่างไรก็ดี ก่อนจะมีการพิจารณาอนุมัติแผนงานข้างต้น ในวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ. 2009 ผู้ยื่นคำขอทั้งสองรายต่างก็ยื่นคำร้องเพื่อขอให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเลื่อนการพิจารณาคำขออนุมัติแผนงานของตนออกไป ทำให้ในการประชุมครั้งที่ 15 ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ. 2009 ถึง วันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 2009

---

[2] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 4, p.16.

** สำหรับพื้นที่สงวนนี้ เป็นบริเวณที่ผู้ที่ยื่นคำขอเพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่จะต้องกำหนดขึ้นโดยกำหนดมาจากพื้นที่ในการสำรวจและแสวงประโยชน์ที่ตนเสนอไว้ในแผนงานเพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์ ซึ่งจะมีการแบ่งออกเป็นสองส่วน โดยพื้นที่ส่วนหนึ่งผู้ยื่นคำขอจะได้รับไปเพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์ของตนเมื่อคำขอของตนได้รับการอนุมัติจากองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศแล้ว ส่วนพื้นที่อีกส่วนที่เหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศจะเก็บไว้ดำเนินการโดยผ่านวิสาหกิจ หรือดำเนินการร่วมกับรัฐกำลังพัฒนาต่อ ด้วยเหตุนี้พื้นที่สงวนนี้ตามที่ปรากฏในข้อ 8 ภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จึงเป็นพื้นที่ที่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศสงวนไว้เพื่อให้วิสาหกิจ (enterprise) เป็นผู้ดำเนินกิจกรรม หรือให้องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่สงวนร่วมกับประเทศกำลังพัฒนาก็ได้

คณะกรรมาธิการกฎหมายและเทคนิคขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศตัดสินใจเลื่อนการพิจารณาคำขอทั้งสองรายออกไป[3]

ต่อมาในวันที่ 1 มีนาคม ค.ศ. 2010 สาธารณรัฐนาอูรูได้ส่งข้อเสนอของตนแก่เลขาธิการองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเพื่อขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นแนะนำในประเด็นปัญหาเรื่องความรับผิดชอบและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์[4] ซึ่งข้อเสนอของสาธารณรัฐนาอูรูจะได้รับการพิจารณาโดยคณะมนตรี เพื่อพิจารณาว่ามีเหตุผลสมควรที่จะเสนอข้อเสนอของสาธารณรัฐนาอูรูเพื่อขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นแนะนำหรือไม่

โดยสาธารณรัฐนาอูรูได้ให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนข้อเสนอของตน ดังนี้

ในปี ค.ศ. 2008 สาธารณรัฐนาอูรู ซึ่งเป็นรัฐผู้อุปถัมภ์คำขอของ Nauru Ocean Resource Inc. สำหรับการสำรวจก้อนโลหะสารพัดชนิด (polymetallic nodules)** ในบริเวณพื้นที่ เห็นว่าสาธารณรัฐนาอูรู ก็เหมือนกันกับประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ที่ยังไม่ได้เป็นเจ้าของเทคโนโลยีและมีความสามารถทางการเงินในการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลในน่านน้ำสากล ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้จึงต้องว่าจ้างองคภาวะที่ดำเนินกิจการระดับนานาชาติเข้ามาดำเนินการ[5]

ประเทศกำลังพัฒนานอกจากจะขาดความสามารถทางด้านการเงินในการดำเนินโครงการเหมืองแร่ใต้ทะเลในน่านน้ำสากลแล้ว ประเทศเหล่านี้ยังประสบปัญหาโดยไม่สามารถรับความเสี่ยงทางกฎหมายที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อดำเนินโครงการเหมืองแร่ใต้ทะเล โดยสาธารณรัฐนาอูรู ที่เป็นรัฐ

---

[3] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 4, p.16.

[4] Ibid.

** ก้อนโลหะสารพัดชนิดเป็นแร่ธาตุชนิดหนึ่ง พบมากในบริเวณพื้นที่ (โปรดอ่านเพิ่มเติมใน Donald R. Rothwell & Tim Stephen, The International Law of the Sea, Hart Publishing (North America: US & Canada), 2011, p. 124.)

[5] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 4, p. 17.

อุปถัมภ์ Nauru Ocean Resource Inc. เคยอ้างหลักฐานบนข้อสมมติฐานว่า ตนสามารถที่จะบรรเทาความรับผิด (mitigate the liability) หรือค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการที่ตนเป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ให้ลดน้อยลง

สาธารณรัฐนาอูรู เห็นว่าประเด็นที่กล่าวข้างต้นมีความสำคัญมากเพราะหากพิจารณาเรื่องความรับผิด หรือค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้น ในบางสภาวการณ์อาจเกินความสามารถทางการเงินของสาธารณรัฐนาอูรู นอกจากนี้การทำเหมืองแร่ใต้ทะเลในน่านน้ำสากลก็แตกต่างจากการทำเหมืองแร่บนบก (terrestrial minning) เพราะโดยทั่วไปประเทศที่ทำเหมืองแร่บนบกจะมีความเสี่ยงจากการทำเหมืองแร่บนบก (ยกตัวอย่างเช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ) ซึ่งเป็นความเสี่ยงจากการสูญเสียในสิ่งที่ประเทศนั้นมีอยู่ กล่าวคือในการทำเหมืองแร่บนบกเป็นการทำเหมืองแร่ในบริเวณที่ประเทศนั้นเป็นเจ้าของทั้งพื้นที่และทรัพยากรแร่ต่างๆ แตกต่างจากการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลในน่านน้ำสากลที่การทำเหมืองแร่ในบริเวณดังกล่าวไม่มีประเทศใดเป็นเจ้าของในบริเวณเหล่านั้นและไม่ได้เป็นเจ้าของแร่ธาตุในบริเวณดังกล่าวด้วย ซึ่งหากให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถรับผิดในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ได้ ก็อาจจะมีความเป็นไปได้ว่าประเทศพัฒนาอาจต้องรับผิดและเกิดค่าใช้จ่ายมากเกินกว่าความสามารถของตน (The State may potentially face losing more than it actually has.)[6]

ท้ายที่สุดแล้ว หากรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องรับผิดมาก สาธารณรัฐนาอูรู (เช่นเดียวกับประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ) อาจถูกกีดกันออกจากการเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในจุดประสงค์และหลักการตามภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยเฉพาะในข้อ 148, 150 วรรคซีและข้อ 152 วรรค 2

ด้วยเหตุนี้สาธารณรัฐนาอูรู จึงต้องพิจารณาตามแนวทางในเรื่องการตีความในภาค 11 ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบและความรับผิดอย่างรอบคอบ ว่าประเทศกำลังพัฒนาจะประเมินความสามารถของตนเองเพื่อที่จะลดความเสี่ยงเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพและแจ้งผลว่าตนจะเข้าร่วมในกิจกรรมบริเวณพื้นที่หรือไม่[7]

---

[6] Ibid, para 4, p. 17.

[7] Ibid, para 4, p. 17.

ข้อเสนอของสาธารณรัฐนาอูรู (Nauru's proposal) ถูกรวมไว้ในวาระการประชุมสมัยที่ 16 ของคณะมนตรีฯ และแม้ในการประชุมของคณะมนตรีฯ จะมีการพิจารณาข้อเสนอของนาอูรู แต่อย่างไรก็ดีคณะมนตรีฯ วินิจฉัยแล้วเห็นควรเสนอประเด็นปัญหากฎหมายขึ้นใหม่ 3 ประเด็นเพื่อร้องขอความเห็นแนะนำต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ โดยไม่รับข้อเสนอตามที่นาอูรูกำหนดขึ้น ปัญหากฎหมาย 3 ข้อนี้รวมอยู่ในคำวินิจฉัย (Decision) ที่ ISBA/16/C/13 ซึ่งออกโดยคณะมนตรีฯ ในการประชุมครั้งที่ 161 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2010 ซึ่งใน written statement ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและจากการนั่งพิจารณาคดี ระบุว่าคำวินิจฉัยที่ออกโดยคณะมนตรี ปราศจากการออกเสียงและไม่มีการโต้แย้ง (taken "without a vote" and "without objection")[8]

จากคำวินิจฉัยนี้คณะมนตรีฯ จึงมีมติให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นแนะนำตามที่กำหนดไว้ในข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และตามข้อ 131 ของหลักเกณฑ์ของศาล (the Rules of the Tribunal) โดยจะอธิบายโดยละเอียดในลำดับต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

[8] written statement of the Authority, paragraph 2.4; ITLOS/PV.2010/1/Rev.1, p. 10, lines 16-21:

Regarding the first element, namely the validity of the request by the Council, it is noted that the decision making procedures in the Council are set out in Article 161, paragraph 8, of the Convention (as read with Section 3, paragraphs 2, 5, 6, 7 and 8, of the 1994 Agreement) and Part X of the Rules of Procedure of the Council. In accordance with the 1994 Agreement, Annex, Section 3, paragraph 2, and the Rules of Procedure of the Council, Part X, rule 56, paragraph 1, 'as a general rule, decision-making in the organs of the Authority should be by consensus.' The term 'consensus' is defined under Article 161, paragraph 8(e)) of the Convention and rule 59 of the Rules of Procedure of the Council as 'the absence of any formal objection'. The decision of the Council to request the Chamber for an advisory opinion was taken without objection and can thus be regarded as having been taken by consensus (Press Release SB/16/19, Dossier No. 13). The Chamber may therefore wish to conclude that there was a valid request by the Council in terms of Article 191.

3.2 ประเด็นแห่งคดี

คำร้องที่คณะมนตรีฯ ได้เสนอต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มี 3 ข้อ ดังนี้[9]

1. อะไรคือความรับผิดชอบทางกฎหมายและพันธกรณีของรัฐภาคีของอนุสัญญาฉบับนี้ในการให้การอุปถัมภ์แก่กิจกรรมที่กระทำในพื้นดินใต้ท้องทะเล โดยเฉพาะภาค 11 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994 เกี่ยวกับการปฏิบัติตามภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

2. ความรับผิดของรัฐภาคีในฐานะที่เป็นรัฐอุปถัมภ์ภายใต้ข้อ 153 วรรค 2 จะมีมากน้องเพียงใด หากมีการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ โดยเฉพาะภาค 11 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994

3. อะไรคือมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับรัฐอุปถัมภ์ที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในส่วนของตนในฐานะเป็นรัฐอุปถัมภ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามข้อ 139 และภาคผนวกของอนุสัญญาและความตกลงฯ ค.ศ. 1994

โดยคำร้องดังกล่าวข้างต้นถูกระบุเป็นคดีหมายเลข 17 และให้มีชื่อคดีว่า “ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[9] Decision of the Council of the International Seabed Authority requesting an advisory opinion pursuant to Article 191 of the United Nations Convention on the Law of the Sea, ISBA/16/C/13, adopted by the Council of the International Seabed Authority on6 May 2010 at its sixteenth session:

1. What are the legal responsibilities and obligations of States Parties to the Convention with respect to the sponsorship of activities in the Area in accordance with the Convention, in particular Part XI, and the 1994 Agreement relating to the Implementation of Part XI of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982?

2. What is the extent of liability of a State Party for any failure to comply with the provisions of the Convention, in particular Part XI, and the 1994 Agreement, by an entity whom it has sponsored under Article 153, paragraph 2 (b), of the Convention?

3. What are the necessary and appropriate measures that a sponsoring State must take in order to fulfil its responsibility under the Convention, in particular Article 139 and Annex III, and the 1994 Agreement?

(Responsibilities and Obligations of States Sponsoring Persons and Entities with respect to Activities in the Area)[10]

3.3 กระบวนการในการให้ความเห็นแนะนำ

สำหรับกระบวนการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ อธิบายเป็นลำดับได้ดังนี้

3.3.1 ลำดับขั้นตอนในการพิจารณาคดี

ในการพิจารณาคดีในกรณีที่เป็นการให้ความเห็นแนะนำนั้น ตามข้อ 133 วรรค 1 ของ หลักเกณฑ์ของศาล และตามข้อ 4 ของ the Agreement on Cooperation and Relationship between the United Nations and the International for the Law of the Sea of 18 December 1997 กำหนดให้ นายทะเบียนศาลกฎหมายทะเลต้องแจ้งแก่รัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และเลขาธิการของสหประชาชาติว่าได้มีการร้องขอความเห็นแนะนำ[11] และเพื่อให้สอดคล้องตามข้อ 133 วรรค 2 ของ หลักเกณฑ์ของศาล[12] ประธานองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้มีคำสั่งลงวันที่ 18 พฤษภาคม ค.ศ. 2010 เพื่อเชิญองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศและรัฐภาคีให้ทำ written statement เกี่ยวกับคำถามทางกฎหมายที่ขอความเห็นแนะนำและยื่นแก่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ภายในกำหนดเวลาวันที่ 9 สิงหาคม ค.ศ. 2010 แต่เนื่องจากมีคำร้องขอเลื่อนการส่ง written statement ถึงองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ประธานองค์คณะดังกล่าวจึงมีคำสั่งลงวันที่ 28 กรกฎาคม ค.ศ. 2010 ขยายระยะเวลาในการยื่น written statement เป็นให้

---

[10] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 2, p. 15.

[11] Ibid, para 5-6, p. 18.

Article 133; Rules of the Tribunal

1. The Registrar shall forthwith give notice of the request for an advisory opinion to all States Parties.

[12] Rules of the Tribunal , Article 133 Para 2:

The Chamber, or its President if the Chamber is not sitting, shall identify the intergovernmental organizations which are likely to be able to furnish information on the question. The Registrar shall give notice of the request to such organizations.

ยื่นในวันที่ 19 สิงหาคม ค.ศ. 2010[13] และหากรัฐภาคี องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่ได้กล่าวข้างต้นประสงค์ที่จะแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ให้แจ้งแก่นายทะเบียนศาลกฎหมายทะเลไม่เกินวันที่ 3 กันยายน ค.ศ. 2010[14]

รัฐภาคีและองค์การระหว่างประเทศที่ส่ง written statement มีดังนี้[15] รัฐภาคี ได้แก่ สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐนาอูรู สาธารณรัฐเกาหลี โรมาเนีย ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สหพันธรัฐรัสเซีย สหรัฐเม็กซิโก สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐประชาชนจีน ออสเตรเรีย สาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ 2 หน่วยงาน ได้แก่ the Interoceanmetal Joint Organization และ the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources

เมื่อได้รับ statement ทั้งหลายแล้ว เพื่อให้สอดคล้องตามข้อ 133 วรรค 3 ของ Rules of Tribunal[16] นายทะเบียนศาลฯ มีหน้าที่ส่งสำเนา statement เหล่านี้ให้แก่รัฐภาคี องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ the Interoceanmetal Joint Organization และ the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources ที่เป็นผู้ส่ง statement เหล่านี้ และเพื่อให้สอดคล้องกับข้อ 134 ของ Rules of Tribunal[17] Statement ที่เสนอต่อองค์คณะว่าด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

[13] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 9, p. 18.

[14] Ibid, para 7, p. 18.

[15] Ibid, para 11, p. 19.

[16] Rules of the Tribunal , Article 133 Para 3:

States Parties and the organizations referred to in paragraph 2 shall be invited to present written statements on the question within a time-limit fixed by the Chamber or its President if the Chamber is not sitting. Such statements shall be communicated to States Parties and organizations which have made written statements. The Chamber, or its President if the Chamber is not sitting, may fix a further time-limit within which such States Parties and organizations may present written statements on the statements made.

[17] Ibid, Article 134:

The written statements and documents annexed shall be made accessible to the public as soon as possible after they have been presented to the Chamber.

ข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ นั้นต้องเปิดเผยต่อสาธารณะ โดย statement เหล่านี้ได้เผยแพร่ในเว็บไซต์ของศาลกฎหมายทะเลฯ[18]

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ในวันที่ 17 สิงหาคม ค.ศ. 2010 นายทะเบียนศาลฯ ได้รับ statement ที่ยื่นโดย กรีนพีซ (Greenpeace International) และ องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (the World Wide Fund for Nature) ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยรัฐ (non-governmental organization) โดยหน่วยงานทั้งสองได้ยื่น statement เพื่อขออนุญาตเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการให้ความเห็นแนะนำในคดีนี้ในฐานะ *amici curiae* แต่ในวันที่ 10 กันยายน ค.ศ. 2010 นายทะเบียนศาลฯ ได้แจ้งแก่หน่วยงานทั้งสองว่า statement ของทั้งกรีนพีซและองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากลจะไม่ถูกนำไปรวมไว้ในคดี เนื่องจาก statement ทั้งสองมิได้ยื่นตามข้อ 133 ของ Rules of Tribunal กำหนดไว้ เพราะตามข้อ 133 ของ Rules of Tribunal กำหนดให้รัฐภาคีและองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลเท่านั้นที่มีสิทธิ์ส่ง statement ได้ แต่ทั้งกรีนพีซและองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกต่างมิได้มีสถานะเป็นองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ statement ของทั้งสองหน่วยงานจึงเป็น statement ที่ไม่เข้าตามที่ข้อ 133 ของ rules of tribunal กำหนดไว้และองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงไม่พิจารณา statement ของกรีนพีซและองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลก อย่างไรก็ดี statement ของ กรีนพีซและองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากลก็จะถูกส่งให้แก่ รัฐภาคี องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ the Interoceanmetal Joint Organization และ the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources และแจ้งให้รัฐภาคี องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ the Interoceanmetal Joint Organization และ the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources ทราบว่า องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะไม่พิจารณา statement ทั้งสองและไม่ถือเป็นเอกสารส่วนหนึ่งของคดีนี้[19] เนื่องจากตามบทบัญญัติข้อ 133 ของ Rules of Tribunal นั้นบุคคลที่จะเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาคดีได้มีเพียง รัฐและองค์การระหว่างประเทศเท่านั้น ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้องค์การระหว่างประเทศที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยรัฐเข้าร่วมในกระบวนการพิจารณาคดีได้ อย่างไรก็ดี statement ทั้งสองจะนำไปเผยแพร่ในเว็บไซต์ของศาลกฎหมายทะเลฯ แยกต่างหากออกจากคดีนี้

---

[18] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 12, p. 19.

[19] Ibid, para 13-14, p. 19.

หลังจากหมดระยะเวลาในการการส่ง written statement แล้ว โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (the United Nations Environment Programme – UNEP) ได้มีการยื่น written statement ของตนและนายทะเบียนศาลกฎหมายทะเลได้รับไว้เมื่อวันที่ 2 กันยายน ค.ศ. 2010 ซึ่งประธานองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นควรให้นำ written statement ดังกล่าวมารวมในเอกสารการพิจารณาคดีด้วย[20]

เพื่อให้สอดคล้องตามข้อ 133 วรรค 3 ของ Rules of the Tribunal นายทะเบียนของศาลกฎหมายทะเลจะต้องส่งสำเนาของ written statement ข้างต้นให้แก่ องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศอันได้แก่ the Interoceanmetal Joint Organization, the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources และรัฐคู่ภาคีทั้ง 12 รัฐข้างต้น และตามข้อ 134 ของ Rules of the Tribunal เอกสารเหล่านี้จะถูกเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ[21]

สำหรับรัฐภาคีและองค์การระหว่างประเทศที่จะเข้าร่วมในการพิจารณาทางวาจา ได้แก่ สาธารณรัฐอาร์เจนตินา สาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐหมู่เกาะฟิจิ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สหรัฐเม็กซิโก สาธารณรัฐนาอูรู ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ สหพันธรัฐรัสเซีย สหราชอาณาจักร องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ คณะกรรมาธิการสมุทรศาสตร์ระหว่างรัฐบาลแห่งองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (the Intergovernmental Oceanographic Commission of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : IOC-UNESCO) และสหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (the International Union for Conservation of Nature and Natural Resources)[22]

โดยประธานองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้กำหนดการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย 4 ครั้ง ในวันที่ 14, 15 และ 16 กันยายน ค.ศ. 2010[23]

---

[20] Ibid, para 16, p. 19.

[21] The Rules of the Tribunal, Article 134:

The written statements and documents annexed shall be made accessible to the public as soon as possible after they have been presented to the Chamber.

[22] Ibid, para 17, p. 20.

[23] Ibid, para 19, p. 20.

3.3.2 บทบาทขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลแห่งศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศในกระบวนการให้ความเห็นแนะนำ

จากที่กล่าวมาในหัวข้อ 2.4.1.1 แล้วว่า องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เป็นหน่วยงานทางตุลาการหน่วยงานหนึ่งในศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีมีข้อพิพาทและให้ความเห็นแนะนำโดยเฉพาะในเรื่องการตีความตามภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้องในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รวมถึงข้อบังคับซึ่งเป็นฐานทางกฎหมายสำหรับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการจัดการกิจกรรมในบริเวณพื้นที่[24] โดยในการพิจารณาคดีที่มีข้อพิพาทนั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีตามข้อ 187[25] ส่วนเขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำนั้นมีอยู่ตามข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ตามลำดับ

ตามข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดว่า “องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลจะให้ความเห็นแนะนำตามคำขอของสมัชชาหรือคณะมนตรีในปัญหากฎหมายที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตกิจกรรมของสมัชชาและคณะมนตรี ความเห็นเช่นว่านั้นให้ทำเป็นเรื่องด่วน” เห็นได้ว่าเขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมของสมัชชา (Assembly) และคณะมนตรี (Council) แห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศด้วย โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะให้ความเห็นแนะนำตามคำร้องขอของหน่วยงานทั้งสองได้นั้น คำร้องขอนั้นจะต้องอยู่ในขอบเขตกิจกรรมของสมัชชาฯ หรือคณะมนตรีฯ[26] ซึ่งในคดีนี้คณะมนตรีฯ เป็นหน่วยงานที่ร้องขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นแนะนำ ด้วยเหตุนี้จึงควรต้องอธิบายถึงขอบเขตกิจกรรมของคณะมนตรี เพื่อให้ทราบถึงขอบเขตกิจกรรมของหน่วยงานดังกล่าวที่สอดคล้องกับกาให้ความเห็นแนะนำและทำให้ทราบด้วยว่าองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะมีเขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำในคดีนี้ได้หรือไม่ นอกจากนี้การให้ความเห็นแนะนำในประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่คณะมนตรีฯ มีคำขอมายังเป็นการช่วยคณะมนตรีดังกล่าว

---

[24] Ibid, para 25, p. 23.

[25] Ibid, para 28, p. 24.

[26] Ibid, para 27, p. 23

อันเป็นการทำให้กิจกรรมของคณะมนตรีบรรลุผลสำเร็จและเอื้อต่อการปฏิบัติตามระบอบของอนุสัญญานี้อีกด้วย[27]

3.3.3 เขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล

ก่อนจะมีการให้ความเห็นแนะนำในคำถามทางกฎหมายที่คณะมนตรีมีคำขอมานั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จำเป็นต้องพิจารณาเสียก่อนว่าตนจะมีเขตอำนาจในการให้ความเห็นแนะนำในคำถามตามที่คณะมนตรีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศร้องขอหรือไม่

เมื่อพิจารณาจากหลักกฎหมายทั่วไปและความเห็นแนะนำในคดีต่างๆ จะเห็นได้ว่าการให้ความเห็นแนะนำปรากฏอยู่ในข้อ 96 ของกฎบัตรสหประชาชาติ (Charter of the United Nations) และข้อ 65 วรรค 1 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (Statute of the International Court of Justice) โดยข้อ 96 ของกฎบัตรสหประชาชาติ กำหนดว่า

“1. สมัชชาหรือคณะมนตรีความมั่นคง อาจร้องขอต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศให้ให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายใดๆ

2. องค์กรอื่นของสหประชาชาติและทบวงการชำนาญพิเศษ ซึ่งอาจได้รับอำนาจจากสมัชชาในเวลาใดๆ อาจร้องขอความเห็นแนะนำเกี่ยวกับปัญหากฎหมายอันเกิดขึ้นภายในกรอบกิจกรรมของตน”[28]

---

[27] Ibid, para 30, p. 24.

[28] Charter of United Nations, Article 96:

1. The General Assembly or the Security Council may request the International Court of Justice to give an advisory opinion on any legal question.

2. Other organs of the United Nations and specialized agencies, which may at any time be so authorized by the General Assembly, may also request advisory opinions of the Court on legal questions arising within the scope of their activities.

และในข้อ 65 วรรค 1 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ กำหนดว่า “ศาลอาจให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายใดๆ เมื่อได้รับคำขอจากบุคคลที่ได้รับอนุมัติจากกฎบัตรสหประชาชาติ หรือที่ทำคำขอตามกฎบัตรสหประชาชาติได้[29]” จากหลักกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าศาลยุติธรรมระหว่างประเทศจะให้ความเห็นแนะนำได้นั้น ต้องมีการร้องขอโดยหน่วยงานที่ได้รับอนุมัติจากกฎบัตรสหประชาชาติ อันได้แก่ สมัชชาใหญ่ หรือคณะมนตรีความมั่นคง แต่หากองค์กรอื่น หรือทบวงชำนาญพิเศษของสหประชาชาติจะเป็นผู้ร้องขอก็จะต้องได้รับความยินยอมจากสมัชชาใหญ่เสียก่อน โดยคำร้องขอความเห็นแนะนำนี้จะต้องเป็นคำร้องเกี่ยวกับปัญหากฎหมายที่อยู่ในขอบเขตกิจกรรมของตน[30]

แม้ว่าการอธิบายหลักการในการให้ความเห็นแนะนำข้างต้นจะไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงในคดีนี้ แต่การให้ความเห็นแนะนำตามข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ก็ได้ดำเนินการตามรูปแบบเดียวกันกับหลักการที่ปรากฏในข้อ 96 ของกฎบัตรสหประชาชาติและข้อ 65 วรรค 1 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ กล่าวคือ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะให้ความเห็นแนะนำได้นั้นจะต้องได้รับการร้องขอจากสมัชชาฯ หรือคณะมนตรีฯ แห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และคำร้องขอความเห็นแนะนำจะต้องเป็นปัญหากฎหมายที่อยู่ในขอบเขตกิจกรรมของหน่วยงานทั้งสองด้วย ซึ่งเห็นได้ว่าการให้ความเห็นแนะนำที่กำหนดในข้อ 191 นี้ก็ได้กำหนดไว้มีลักษณะเช่นเดียวกันกับข้อ 96 ของกฎบัตรสหประชาชาติและข้อ 65 วรรค 1 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

เมื่อเราทราบถึงหลักเกณฑ์ทั่วไปในการให้ความเห็นแนะนำแล้ว ต่อไปก็จะต้องพิจารณาว่าเงื่อนไขในการให้ความเห็นแนะนำตามข้อ 191 แห่งอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 นั้น มีเงื่อนไขอย่างไรบ้าง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าเงื่อนไขในการให้ความเห็นแนะนำตามข้อ 191 นั้นมีอยู่สามประการด้วยกัน[31] ได้แก่

---

[29] Statue of International Court of Justice, Article 65:

1. The Court may give an advisory opinion on any legal question at the request of whatever body may be authorized by or in accordance with the Charter of the United Nations to make such request.

[30] Application for Review of Judgement No. 273 of the United Nations Administrative Tribunal, Advisory Opinion, I.C.J. Reports 1982 , pp. 333-334, para. 21.

[31] Ibid, para 31-32, p. 24.

1) คำขอดังกล่าวต้องมาจากสมัชชาฯ หรือคณะมนตรีฯ

2) คำขอนั้นต้องเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหากฎหมาย และ

3) ปัญหากฎหมายดังกล่าวจะต้องอยู่ภายในขอบเขตกิจกรรมของสมัชชาฯ และคณะมนตรีฯ

ตามเงื่อนไขในข้อ 1) ที่ว่าคำขอความเห็นแนะนำจะต้องมาจากสมัชชาฯ หรือคณะมนตรีฯ นั้น มีข้อสังเกตว่า ตามข้อ 191 ให้อำนาจแก่สมัชชาฯ และคณะมนตรีฯ เท่านั้นในการร้องขอความเห็นแนะนำต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ รัฐภาคี หรือหน่วยงานอื่นใด ไม่สามารถจ้อร้องขอความเห็นแนะนำได้เอง ซึ่งในคดีนี้ หน่วยงานที่เป็นผู้ร้องขอความเห็นแนะนำ ได้แก่ คณะมนตรีแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[32]

ต่อไปก็ต้องพิจารณาว่าคำร้องขอให้ความเห็นแนะนำของคณะมนตรีนี้เป็นคำร้องที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จากที่กล่าวมาข้างต้นแล้วว่าคำร้องขอความเห็นแนะนำในคดีนี้เกิดจากการที่คณะมนตรีฯ ได้พิจารณาข้อเสนอของสาธารณรัฐนาอูรูและได้ทำคำวินิจฉัย (decision-making) ขึ้น โดยเป็นคำวินิจฉัยที่ปราศจากการออกเสียงและไม่มีการโต้แย้ง (taken “without a vote” and “without objection”)[33] ซึ่งสอดคล้องตามข้อ 56 วรรค 1 ของ the Rules of Procedure of the Council และในตอน 3 วรรค 2 ในภาคผนวกของความตกลงฯ ค.ศ. 1994[34] ที่กำหนดไว้ว่า การทำคำวินิจฉัยของคณะมนตรีฯ จะต้องกระทำโดยฉันทามติ (consensus) โดยความหมายของคำว่า “ฉันทามติ” มีกำหนดไว้ในข้อ 161 วรรค 8 (e)[35] ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล

---

[32] Ibid, para 33, p. 24.

[33] written statement of the Authority, paragraph 2.4; ITLOS/PV.2010/1/Rev.1, p. 10, lines 16-21.

[34] Rules of Procedure of the Council of the International Seabed Authority, Rule 56 paragraph 1:

As a general rule, decision-making in the Council should be by consensus.

Section 3 para 2; Agreement relating to the implementation of Part XI of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982

As a general rule, decision-making in the organs of the Authority should be by consensus.

[35] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 161 8 (e):

For the purposes of subparagraphs (d), (f) and (g), "consensus" means the absence of any formal objection. Within 14 days of the submission of a proposal to the Council, the President of the Council shall determine whether there would be a formal objection to the adoption of the proposal. If the President

ค.ศ. 1982 และ ข้อ 59 ของ the Rules of Procedure of the Council[36] ว่าหมายถึง การปราศจากการคัดค้านอย่างเป็นทางการนั่นเอง[37]

ดังนั้นองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงสรุปว่าคำร้องขอความเห็นแนะนำโดยคณะมนตรีฯ กระทำโดยชอบแล้ว[38]

สำหรับเงื่อนไขข้อ 2) ที่ว่าคำขอของคณะมนตรีฯ นั้นต้องเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหากฎหมาย องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงต้องพิจารณาก่อนว่า ประเด็นปัญหากฎหมายทั้ง 3 ข้อ ที่คณะมนตรีได้เสนอต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้แก่

1. ความรับผิดชอบทางกฎหมายและพันธกรณีของรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการอุปถัมภ์การทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่

2. ความรับผิดของรัฐภาคีสำหรับความบกพร่องในการปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยองคภาวะที่ได้รับการอุปถัมภ์จะมีมากน้อยเพียงใด และ

3. มาตรการที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องกระทำเพื่อแสดงความรับผิดชอบภายใต้อนุสัญญาดังกล่าว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

determines that there would be such an objection, the President shall establish and convene, within three days following such determination, a conciliation committee consisting of not more than nine members of the Council, with the President as chairman, for the purpose of reconciling the differences and producing a proposal which can be adopted by consensus. The committee shall work expeditiously and report to the Council within 14 days following its establishment. If the committee is unable to recommend a proposal which can be adopted by consensus, it shall set out in its report the grounds on which the proposal is being opposed.

[36] Rules of Procedure of the Council of the International Seabed Authority, Rules 59:

For the purposes of these rules, "consensus" means the absence of any formal objection.

[37] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 34-35, pp. 24-25.

[38] Ibid, para 36, p. 25.

ปัญหากฎหมายข้างต้นนั้นจะถือเป็นปัญหากฎหมายในความหมายของข้อ 191 หรือไม่[39]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าปัญหากฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นเป็นคำถามเกี่ยวกับการตีความบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และถือเป็นประเด็นตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป[40] โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้เหตุผลประกอบโดยอ้างคำตัดสินของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี Accordance with International Law of the Unilateral Declaration of Independence in Respect of Kosovo, Advisory Opinion, 22 July 2010. ที่กล่าวไว้ว่า "ปัญหากฎหมายต้องอยู่ในกรอบของกฎหมายและเป็นปัญหาในทางกฎหมายระหว่างประเทศที่จะต้องได้รับการตอบโดยอาศัยฐานทางกฎหมาย[41]"

เห็นได้ว่าปัญหากฎหมายทั้งสามข้อข้างต้นเป็นปัญหาที่อยู่ในกรอบของกฎหมายซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศและการตอบปัญหาเหล่านี้ต้องอาศัยฐานทางกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงสรุปว่า ปัญหากฎหมายที่คณะมนตรีฯ มีคำขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นแนะนำนั้นเป็นปัญหากฎหมายด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น[42]

สำหรับเงื่อนไขในข้อ 3) ที่กำหนดว่าปัญหากฎหมายดังกล่าวจะต้องอยู่ภายในขอบเขตกิจกรรมของสมัชชาฯ และคณะมนตรีฯ นั้น ในคดีนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะต้องพิจารณาว่าปัญหากฎหมายที่คณะมนตรีฯ ร้องขอนั้นเกิดขึ้นภายในขอบเขตกิจกรรมของคณะมนตรีฯ หรือไม่ โดยต้องต้องพิจารณาจากหลักกฎหมายที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ว่ามีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีฯ ไว้อย่างไร ซึ่งอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีฯ ปรากฏอยู่ในข้อ 162 ของอนุสัญญา

---

[39] Ibid, para 38, p. 25.

[40] Ibid, para 39, p. 25.

[41] "questions 'framed in terms of law and rais[ing] problems of international law ... are by their very nature susceptible of a reply based on law'" (Accordance with International Law of the Unilateral Declaration of Independence in Respect of Kosovo, Advisory Opinion, 22 July 2010, paragraph 25; Western Sahara, Advisory Opinion, ICJ Report 1975, p. 12, at paragraph 15).

[42] Ibid, para 40, p. 25.

สหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยต้องพิจารณาควบคู่กับความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ไปด้วย[43] เนื่องจากความตกลงดังกล่าวเป็นความตกลงที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาบางประการในเรื่องระบอบบริเวณพื้นที่ตามภาค 11 ดังที่ได้อธิบายไปในบทที่ 2 ซึ่งตามข้อ 2 ของความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ได้กำหนดให้มีการตีความและการใช้ความตกลงฯ ค.ศ. 1994 และภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ร่วมกันและหากมีความขัดแย้งระหว่างความตกลงและอนุสัญญาดังกล่าว ก็ให้ใช้ความตกลงฯ ค.ศ. 1994 แทน ซึ่งในเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีฯ ในความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ก็ได้มีการกำหนดให้เปลี่ยนแปลงไปจากอนุสัญญาข้างต้นบางประการ ด้วยเหตุนี้จึงต้องนำความตกลงฯ ค.ศ. 1994 มาพิจารณาประกอบด้วย

อำนาจหน้าที่ของคณะมนตรีฯ ปรากฏอยู่ในข้อ 162 วรรค 1 และ2 (a) โดยกำหนดไว้ว่า

1. คณะมนตรีเป็นหน่วยงานบริหารขององค์กร ให้คณะมนตรีกำหนดนโยบายเฉพาะเรื่อง ซึ่งจะต้องปฏิบัติโดยองค์กรในปัญหาหรือเรื่องใดภายในอำนาจขององค์กรโดยสอดคล้องกับอนุสัญญานี้และนโยบายทั่วไปที่กำหนดไว้โดยสมัชชา

2. นอกจากนั้น ให้คณะมนตรี

(เอ) ควบคุมดูแลและประสานงานการอนุวัติตามบทบัญญัติของภาคนี้ในปัญหาและเรื่องทั้งปวงภายในอำนาจขององค์กร และแจ้งสมัชชาให้ทราบถึงกรณีที่มีการไม่ปฏิบัติตาม

สำหรับความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ให้พิจารณาส่วนที่ 3 วรรค 11 (e) ร่วมกับ ส่วนที่ 1 วรรค 6 ถึง 11 เห็นได้ว่า คณะมนตรีฯ มีหน้าที่ในการอนุมัติแผนงานตามที่ปรากฏในภาคผนวก 3 ข้อ 6 และเมื่อพิจารณาข้อ 162 วรรค 2 (l) ที่กำหนดให้คณะมนตรีฯ มีอำนาจควบคุมกิจกรรมต่างๆ ในบริเวณพื้นที่ให้เป็นไปตามข้อ 153 วรรค 4 ตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีการดำเนินงานขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[44] เห็นได้ว่าการที่คณะมนตรีฯ ร้องขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อ

[43] Ibid, para 41-42, p. 25.

[44] Ibid, para 43, p. 26.

พิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายทั้ง 3 ข้อนี้ถือเป็นการกระทำที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน โดยถือเป็นการควบคุมดูแลให้การดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เป็นไปโดยสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อีกทางหนึ่ง เพราะการที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ตอบปัญหากฎหมายทั้งสามจะทำให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติในเรื่องพันธกรณีและความรับผิดชอบของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า ปัญหากฎหมายนี้อยู่ภายใต้กิจกรรมของคณะมนตรีฯ แล้ว

จากเหตุผลที่กล่าวมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าตนเองมีเขตอำนาจในการพิจารณาคำร้องขอให้มีความเห็นแนะนำที่ร้องขอโดยคณะมนตรี[45]

3.3.4 การรับคำขอไว้พิจารณา

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาปัญหากฎหมายเพื่อรับคำขอไว้พิจารณา ดังนี้

เมื่อนำข้อ 191 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 คำที่ระบุว่า “ต้องให้” (Shall give) ความเห็นแนะนำ มาเปรียบเทียบกับ ข้อ 65 วรรค 1 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ที่ระบุว่า “อาจให้” (May give) ความเห็นแนะนำ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติทั้งสองมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ การให้ความเห็นแนะของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศนั้นศาลยุติธรรมระหว่างประเทศมีดุลยพินิจที่จะให้หรือไม่ให้ความเห็นแนะนำก็ได้ แตกต่างจากองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ที่หากคำร้องขอความเห็นแนะนำเข้าองค์ประกอบตามที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นแล้วก็ไม่สามารถใช้ดุลยพินิจปฏิเสธการให้ความเห็นแนะนำได้[46]

ด้วยเหตุผลดังกล่าว องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงต้องให้ความเห็นแนะนำปัญหาทางกฎหมายที่คณะมนตรีฯ ร้องขอ โดยจะปฏิเสธไม่ให้ความเห็นแนะนำไม่ได้

---

[45] Ibid, Para 45, p. 26.

[46] Ibid, para 47-48, pp. 26.

บทที่ 4
ข้อพิจารณาจากการศึกษาความเห็นแนะนำเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์บุคคลและองคภาวะในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่

ในบทนี้จะพิจารณาถึงประเด็นทางกฎหมายในเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐในการเข้าไปให้การอุปถัมภ์เอกชนผู้ที่จะเข้าทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ว่ารัฐจะมีความรับผิดชอบและพันธกรณีอย่างไรบ้าง กรณีที่การทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม รัฐผู้อุปถัมภ์จะมีหน้าที่และความรับผิดอย่างไร รวมถึงรัฐผู้อุปถัมภ์จะมีการกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมอย่างไรบ้าง เพื่อใช้บังคับกับเอกชนที่ตนอุปถัมภ์ให้ปฏิบัติสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

โดยผู้เขียนจะอธิบายโดยพิจารณาจาก การให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ในปัญหากฎหมายทั้งสามข้อว่ามีเพื่ออะไร และทำไมถึงต้องให้ความเห็นแนะนำไว้เช่นนั้น ดังนี้

4.1. ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์

สำหรับการให้ความเห็นแนะนำเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์เกิดจากประเด็นปัญหากฎหมายในข้อแรกที่ว่า **อะไรคือความรับผิดชอบทางกฎหมายและพันธกรณีของรัฐภาคีของอนุสัญญาฉบับนี้ ในการให้การอุปถัมภ์แก่กิจกรรมที่กระทำในพื้นดินใต้ท้องทะเล โดยเฉพาะภาค 11 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994 เกี่ยวกับการปฏิบัติตามภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982**

จะเห็นได้ว่าการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ในปัญหากฎหมายข้อแรกนี้เป็นเรื่องที่ว่า ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่มีอย่างไรบ้าง

ในประเด็นแรกที่ต้องพิจารณาก็คือในปัญหากฎหมายข้อแรกมีการถามถึง ความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐภาคีในการให้การอุปถัมภ์ จึงต้องมีการพิจารณาเสียก่อนว่า คำว่า “ความ

รับผิดชอบ” (Responsibility) และคำว่า “พันธกรณี” (Obligation) ที่กล่าวถึงในปัญหากฎหมายข้องแรกนี้มีความหมายเหมือนกัน หรือต่างกันอย่างไร ซึ่งในเรื่องนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าคำทั้งสองมีความหมายเหมือนกัน โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มพิจารณาความหมายของคำว่า “ความรับผิดชอบ” โดยพิจารณาจากข้อบทในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[1] ดังนี้

ข้อ 139 วรรค 1 ที่กำหนดว่า **รัฐภาคีจะต้องมีความรับผิดชอบเพื่อประกันว่า**กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ไม่ว่าจะดำเนินการโดยรัฐภาคี หรือรัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ซึ่งมีสัญชาติของรัฐภาคี หรืออยู่ในความควบคุมอย่างมีประสิทธิผลโดยรัฐภาคีหรือคนชาติของรัฐภาคี จะต้องดำเนินไปโดยสอดคล้องกับภาคนี้ ความรับผิดชอบเดียวกันนี้ใช้บังคับกับองค์การระหว่างประเทศสำหรับกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ซึ่งดำเนินการโดยองค์การเช่นว่านั้น

ข้อ 235 วรรค 1 กำหนดว่า **รัฐต้องรับผิดชอบ**ต่อการที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองและการรักษาสิ่งแวดล้อมทางทะเล รัฐจะต้องรับผิดโดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

ข้อ 304 บทบัญญัติของอนุสัญญานี้เกี่ยวกับ**ความรับผิดชอบและความรับผิด**สำหรับความเสียหาย ไม่เป็นการเสื่อมเสียต่อการใช้หลักเกณฑ์ที่มีอยู่และการพัฒนาหลักเกณฑ์ต่อไปเกี่ยวกับความรับผิดชอบและความรับผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ให้รัฐผู้อุปถัมภ์รัฐเดียวหรือหลายรัฐตามข้อ 139 **รับผิดชอบที่จะประกันว่า**ภายในระบบกฎหมายของตนผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์นั้นจะดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดตามสัญญาและพันธกรณีของตนตามอนุสัญญานี้ อย่างไรก็ตาม รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ หากรัฐภาคีนั้นได้ออกกฎหมายและข้อบังคับและได้ดำเนินมาตรการทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างสมเหตุผลภายในกรอบแห่งระบบกฎหมายของตนเพื่อให้บุคคลที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของตนต้องปฏิบัติตาม

---

[1]Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 64, p. 22. [The meaning of the term “responsibility” as used in the English text of article 139, paragraphs 1 and 2; article 235, paragraph 1; and Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention (“States Parties shall have the responsibility to ensure”; “States are responsible for the fulfilment”; “States shall … have the responsibility to ensure”) does not correspond to the meaning of the same term in article 304 of the Convention (“responsibility and liability for damage”) and Annex III, article 22, of the Convention (“responsibility or liability for any damage”).]

ภาคผนวก 3 ข้อ 22 ผู้รับงานต้อง**รับผิดชอบหรือรับผิดต่อความเสียหาย**อันเกิดจากการกระทำอันมิชอบในการดำเนินการของตน โดยคำนึงถึงการกระทำหรือการละเว้นการกระทำขององค์กรที่มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วย ในทำนองเดียวกันองค์กรต้อง**รับผิดชอบหรือรับผิดต่อความเสียหาย**อันเกิดจากการกระทำอันมิชอบในการใช้อำนาจและหน้าที่ของตนรวมทั้งการฝ่าฝืนข้อ 168 วรรค 2 โดยคำนึงถึงการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของผู้รับงานที่มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วย ความรับผิดในทุกกรณีให้เป็นไปตามความเสียหายที่แท้จริง

เห็นได้ว่า คำว่า “ความรับผิดชอบ” ตามที่ปรากฏในข้อ 139 วรรค 1 ข้อ 235 วรรค 1 และข้อ 4 วรรค 4 ในภาคผนวก 3 มีความแตกต่างจากคำว่า “ความรับผิดชอบ” ที่ปรากฏอยู่ในข้อ 304 และภาคผนวก 3 ข้อ 22 ของอนุสัญญาข้างต้น โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า คำว่า “ความรับผิดชอบในการประกัน” ในข้อ 139 วรรค 1 ข้อ 235 วรรค 1 และข้อ 4 วรรค 4 ในภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หมายถึง พันธกรณี (obligation) เนื่องจาก คำว่า “ความรับผิดชอบในการประกัน” เป็นพันธกรณีที่รัฐต้องปฏิบัติ ซึ่งต่างจากคำว่า “ความรับผิด” (liability) ที่ผลมาจากการละเมิดพันธกรณี และเมื่อพิจารณาคำว่า “ความรับผิดชอบและความรับผิด” (responsibility and liability) ตามที่ปรากฏในข้อ 235 วรรค 3 และในภาคผนวก 3 ข้อ 22 เห็นได้ว่า ความรับผิดชอบและความรับผิดจะใช้ด้วยกัน แต่คำว่า “ความรับผิดชอบ” ในข้อบททั้งสองมีความหมายเดียวกันกับในร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐ[2] ด้วยเหตุนี้สำหรับปัญหากฎหมายในข้อแรกที่ถามถึงความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ จึงเป็นการถามว่าพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์มีอะไรบ้างนั่นเอง

การให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ในเรื่องความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ นอกจากจะทำให้ทราบถึงพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ว่าพันธกรณีรัฐผู้อุปถัมภ์มีอะไรบ้างแล้ว ยังทำให้ทราบอีกว่าหากมีการละเมิดพันธกรณีเกิดขึ้น รัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลได้แบ่งประเภทของพันธกรณีไว้ 2 ประเภท ได้แก่ พันธกรณีในการประกัน (responsibility to ensure) และพันธกรณีโดยตรง (direct obligations) แต่ในวิทยานิพนธ์นี้จะขออธิบายเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจโดยแบ่งออกเป็นพันธกรณีทั้งสองออกเป็นพันธกรณีตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และพันธกรณีตามความตกลงและข้อบังคับอื่น

---

[2] Ibid, para 67, p. 31. [It should be further observed that in article 235, paragraph 3, and Annex III, article 22, of the Convention, the English version of which uses the terms “responsibility and liability” together, the term “responsibility” has the same meaning as in the ILC Articles on State Responsibility.]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้หาฐานทางกฎหมายมาใช้ในการหาว่าพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์มีอะไรบ้าง โดยพิจารณาบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ดังนี้

ข้อ 139 วรรค 1 กำหนดให้ **รัฐภาคีจะต้องมีความรับผิดชอบในการประกัน**ว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ไม่ว่าจะดำเนินการโดยรัฐภาคีหรือรัฐวิสาหกิจ หรือบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งมีสัญชาติของรัฐภาคีหรืออยู่ในความควบคุมอย่างมีประสิทธิผลโดยรัฐภาคี หรือคนชาติของรัฐภาคี จะต้องดำเนินไปโดยสอดคล้องกับภาคนี้ ความรับผิดชอบเดียวกันนี้ใช้บังคับกับองค์การระหว่างประเทศสำหรับกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ซึ่งดำเนินการโดยองค์การเช่นว่านั้น[3]

ข้อ 153 วรรค 4 กำหนดให้ รัฐภาคีช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ โดยใช้มาตรการทุกอย่างที่จำเป็นในการประกันให้มีการปฏิบัติตามข้อ 139[4] และ

ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 กำหนดให้ **รัฐผู้อุปถัมภ์รัฐเดียวหรือหลายรัฐตามข้อ** 139 **รับผิดชอบในการประกันว่า** ภายในระบบกฎหมายของตนผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์จะดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดตามสัญญาและพันธกรณีของตนตามอนุสัญญา[5]

---

[3] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 139 Para 1:

States Parties shall have the responsibility to ensure that activities in the Area, whether carried out by States Parties, or state enterprises or natural or juridical persons which possess the nationality of States Parties or are effectively controlled by them or their nationals, shall be carried out in conformity with this Part. The same responsibility applies to international organizations for activities in the Area carried out by such organizations.

[4] Ibid, Article 153 Para 4:

The Authority shall exercise such control over activities in the Area as is necessary for the purpose of securing compliance with the relevant provisions of this Part and the Annexes relating thereto, and the rules, regulations and procedures of the Authority, and the plans of work approved in accordance with paragraph 3. States Parties shall assist the Authority by taking all measures necessary to ensure such compliance in accordance with article 139.

[5] Ibid, Annex III Article 4 Para 4:

The sponsoring State or States shall, pursuant to article 139, have the responsibility to ensure, within their legal systems, that a contractor so sponsored shall carry out activities in the Area in conformity with the terms of its contract and its obligations under this Convention. A sponsoring State shall not, however, be liable for damage caused by any failure of a contractor sponsored by it to comply with its obligations if that State Party has adopted laws and regulations and taken administrative measures which are, within the framework of its legal system, reasonably appropriate for securing compliance by persons under its jurisdiction.

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้อธิบายบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง 3 ข้อด้วยกัน คือ ข้อ 139 ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักเรื่องการกำหนดความรับผิดชอบของรัฐภาคี ส่วนบทบทบัญญัติใน ข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 กล่าวถึงแต่รัฐภาคี องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาท พื้นดินท้องทะเลฯ จึงได้อธิบายความเกี่ยวพันของบทบัญญัติทั้งสามว่า เมื่อองคภาวะได้เริ่มดำเนิน กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามข้อ 139 วรรค 1 จะต้องมีรัฐภาคีเป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ (State Party Sponsoring) ดังนั้นจากการอ่านบทบัญญัติทั้งสามข้างต้น รัฐที่กล่าวถึงจึงหมายถึงรัฐผู้อุปถัมภ์ นั่นเอง[6]

4.1.1 พันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการประกันการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยผู้รับงาน

บทบัญญัติในข้อ 139 วรรค 1 ข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ระบุว่า พันธกรณี (ตามบทบัญญัติทั้งสามข้อใช้คำว่า “ความรับผิดชอบ”) ของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการประกันว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ที่ดำเนินการโดยผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์นั้นต้องกระทำโดยสอดคล้อง หรือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่กล่าวไว้ใน ข้อ 139 วรรค 1 ข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4[7]

ซึ่งการดำเนินการให้สอดคล้องกับภาคนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 139 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 นั้นหมายถึง การปฏิบัติตามบทบัญญัติในภาค 11 (ข้อ 139 วรรค 1) การปฏิบัติตามภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง หลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และแผนงานต่างๆ ตามที่ได้รับความเห็นชอบ (ข้อ 153 วรรค 4) ข้อกำหนดในสัญญาและพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4)[8]

---

[6] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 101, p. 39.

[7] Ibid, para 103, p. 40.

[8] Ibid, para 104, p. 40.

ความแตกต่างระหว่างสาระที่กำหนดไว้ในข้อ 139 และข้อ 153 ของอนุสัญญาที่กล่าวถึงในข้างต้นนั้นเป็นความแตกต่างกันในถ้อยคำที่เขียนไว้เท่านั้น โดย “การปฏิบัติตามบทบัญญัติในภาค 11” นั้นรวมถึง ภาคผนวก 3 และภาคผนวก 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ด้วย ซึ่งในมุมมองขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ การปฏิบัติตามบทบัญญัติในภาค 11 ที่กำหนดในข้อ 139 นั้นน่าจะรวมถึง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และสัญญา (หรือแผนงานต่างๆ) สำหรับการสำรวจและการแสวงประโยชน์ที่อยู่บนพื้นฐานตามภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้องนั่นเอง[9]

“พันธกรณีของผู้รับงานตามอนุสัญญา” ที่ปรากฏในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 กำหนดไว้ค่อนข้างกว้างกว่าบทบัญญัติตามข้อ 139 และข้อ 153 วรรค 4 กล่าวคือในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 กำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ประกันว่าผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์จะดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดตามสัญญาและพันธกรณีของตนตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แต่ในข้อ 139 และข้อ 153 วรรค 4 กำหนดไว้เฉพาะเลยว่าต้องดำเนินการโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติในภาค 11 หลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และแผนงานต่างๆ ตามที่ได้รับความเห็นชอบ อย่างไรก็ดีความแตกต่างนี้ก็มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าถ้อยคำที่ปรากฏในข้อบทบั้งสามนั้นเป็นความแตกต่างในถ้อยคำที่ใช้เท่านั้น แต่หากพิจารณาในสาระสำคัญของข้อบททั้งสามแล้วจะเห็นได้ว่าอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ต้องการให้ผู้รับงานปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาค 11 ภาคผนวก 3 ภาคผนวก 4 รวมถึง หลักเกณฑ์ ระเบียบ และวิธีปฏิบัติขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ หรือสัญญาดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ด้วย ไม่ใช่ว่าต้องการให้ปฏิบัติให้สอดคล้องตามแค่ข้อใดข้อหนึ่งเท่านั้น

4.1.2 พันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

เมื่อพิจารณาจากการให้ความเห็นแนะนำในคดีนี้ ผู้เขียนเห็นว่าพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มีทั้งหมด 5 พันธกรณีด้วยกัน ได้แก่ พันธกรณีในการประกัน พันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

[9] Ibid, para 105, p. 40.

ช่องทางดำเนินการเรียกร้องเพื่อการชดเชย พันธกรณีในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และผลประโยชน์และความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา โดยอธิบายได้ดังนี้

4.1.2.1 พันธกรณีในการประกัน

จากที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้วว่าการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีและเงินทุนที่ค่อนข้างสูง ทำให้ส่วนใหญ่ผู้เข้าทำกิจกรรมสำรวจและแสวงประโยชน์ในบริเวณพื้นที่มักเป็นเอกชน (ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เรียกว่า “ผู้รับงาน” (contractor)) แต่อย่างที่เราทราบกันดีว่าเอกชน ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ตาม ไม่ถือเป็นบุคคลในทางกฎหมายระหว่างประเทศ ด้วยเหตุนี้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลจึงมีการกำหนดให้การทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ของเอกชนต้องได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐภาคีของอนุสัญญา[10] เพื่อให้รัฐภาคีใช้อำนาจเหนือผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้รัฐภาคีประกันว่า ผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์จะดำเนินการโดยสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รวมถึงกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

เมื่อพิจารณาข้อ 139 และข้อ 153 วรรค 4 จะเห็นว่าไม่มีส่วนใดเลยที่กล่าวถึงรัฐผู้อุปถัมภ์ไว้ ซึ่งแตกต่างจากภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ที่มีการกล่าวถึงรัฐภาคีไว้อย่างชัดเจน ในประเด็นนี้หากเราพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อบททั้งสามแล้วจะเห็นว่า ในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ตามข้อ 153 วรรค 2 ที่กำหนดให้ เอกชน หรือผู้รับงานที่จะทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต้องได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐที่ตนถือสัญชาติ หรือรัฐที่ตนถูกควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว เห็นได้ว่า รัฐภาคีที่กล่าวถึงในข้อ 139 และข้อ 153 วรรค 4 ได้แก่ รัฐผู้อุปถัมภ์

ในเรื่องนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้เหตุผลสนับสนุนไว้ว่า เมื่อองคภาวะได้เริ่มดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามข้อ 139 วรรค 1 จะต้องมีรัฐภาคีเป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ (State Party Sponsoring) ดังนั้นจากการอ่านบทบัญญัติทั้งสาม คือ ข้อ 139 ข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 รัฐที่กล่าวถึงจึงหมายถึงรัฐผู้อุปถัมภ์[11]

---

[10] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 153 para 2

[11] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International

“ความรับผิดชอบในการประกัน” เป็นพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในเรื่องการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ และแม้อนุสัญญาข้างต้นจะผูกพันเฉพาะบุคคลในทางระหว่างประเทศเท่านั้น แต่ “ความรับผิดชอบในการประกัน” ที่กำหนดในอนุสัญญาดังกล่าวก็สร้างพันธกรณีให้แก่รัฐภาคี โดยกำหนดให้รัฐภาคีใช้อำนาจเหนือองคภาวะ หรือผู้รับงานที่มีสัญชาติของตนและอยู่ภายใต้การควบคุมของตน[12] ซึ่งการที่รัฐภาคีจะใช้อำนาจเหนือผู้รับงานได้นั้น รัฐภาคีจะต้องมีการกำหนดไว้ในกฎหมายภายในของตนเอง ด้วยเหตุนี้ผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 จึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายในของรัฐอุปถัมภ์ นั่นหมายความว่ารัฐภาคีจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีโดยใช้อำนาจของตนเหนือองค์ภาวะที่มีสัญชาติ หรืออยู่ภายใต้การควบคุมของตน

ประเด็นที่น่าสนใจอยู่ที่ว่า พันธกรณีในการประกันนี้ รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงถือว่าเป็นการเพียงพอและถือว่าใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้ว ความจำเป็นในการพิจารณาว่ารัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีในการประกันมากน้อยเพียงใดนั้น ก็เนื่องมาจากหากรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติ หรือปฏิบัติตามพันธกรณีในการประกันไม่เพียงพอแล้ว ก็มีความเป็นไปได้ที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิด (liability)[13] อย่างไรก็ตาม ความรับผิดของรัฐในเรื่องพันธกรณีในการประกันนี้ ก็ยังคงมีช่องโหว่อยู่ เนื่องจาก การที่รัฐต้องรับผิดในแต่ละเรื่อง หรือในทุกเรื่องที่เป็นการกระทำผิดกฎหมายโดยบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจของตนนั้นก็ดูเป็นไม่การไม่สมเหตุสมผลนัก

Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 101, p. 39. [A perusal of these three provisions reveals that article 139 plays a central role, as it is referred to both in article 153, paragraph 4, and in Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention. While Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention refers to sponsoring States, articles 139, paragraph 1, and 153, paragraph 4, of the Convention do not do so explicitly. However, since the entities which conduct activities in the Area mentioned in article 139, paragraph 1, of the Convention can do so only when there is a State Party sponsoring them, all three provisions must be read as referring to sponsoring States.]

[12] Ibid, para 108, pp. 40-41. [“Responsibility to ensure” points to an obligation of the sponsoring State under international law. It establishes a mechanism through which the rules of the Convention concerning activities in the Area, although being treaty law and thus binding only on the subjects of international law that have accepted them, become effective for sponsored contractors which find their legal basis in domestic law. This mechanism consists in the creation of obligations which States Parties must fulfil by exercising their power over entities of their nationality and under their control.]

[13] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber’s 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 539.

นอกจากนี้การจะนำหลักเรื่องการกระทำของเอกชน หรือองคภาวะที่ปรับเป็นการกระทำของรัฐภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศมาปรับใช้ก็ยังคงไม่เพียงพอ[14]

ตามข้อ 8 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิด กำหนดไว้ว่า “การกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจะต้องถือว่าเป็นการกระทำของรัฐภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ หากปรากฏว่าบุคคล หรือกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้กระทำการไปตามคำบอกกล่าว หรือกระทำการไปภายใต้อำนาจหรือการควบคุมของรัฐอันเป็นเหตุให้เกิดการกระทำนั้นขึ้น”

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากข้อวิจารณ์ในร่างข้อบทดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การที่จะปรับให้การกระทำที่เป็นความผิดของเอกชนเป็นการกระทำของรัฐ (attributable to the State) มีได้ 2 กรณี กล่าวคือ 1. การกระทำของเอกชนเป็นการกระทำไปตามคำสั่งของรัฐ อันทำให้เกิดการกระทำผิดขึ้น และ 2. บุคคลธรรมดาได้กระทำการภายใต้คำสั่ง หรือการควบคุมของรัฐ (under the direction or control) ซึ่งจะถือเป็นการกระทำของรัฐก็ต่อเมื่อการกระทำนั้นเป็นการปฏิบัติการพิเศษ หรือเป็นส่วนหนึ่งของปฏิบัติการพิเศษ ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ได้กระทำการด้วย[15]

จะเห็นได้ว่าในกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานนั้นการนำข้อ 8 ของร่างข้อบทความรับผิดในเรื่องการปรับเป็นการกระทำของรัฐมาใช้ก็ยังไม่เพียงพอนัก เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานนั้น ไม่ใช่กรณีเป็นการกระทำตามคำสั่ง หรือเป็นการปฏิบัติการพิเศษดังที่กล่าวข้างต้น แต่เป็นกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์มีหน้าที่ที่จะต้องประกันว่าผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์นั้นต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยกำหนดเป็นกฎหมายภายในของรัฐเพื่อใช้บังคับกับผู้รับงาน

---

[14] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 112, p. 41. [The expression “to ensure” is often used in international legal instruments to refer to obligations in respect of which, while it is not considered reasonable to make a State liable for each and every violation committed by persons under its jurisdiction, it is equally not considered satisfactory to rely on mere application of the principle that the conduct of private persons or entities is not attributable to the State under international law (see ILC Articles on State Responsibility, Commentary to article 8, paragraph 1).]

[15] Report of the International Law Commission on the work of its fifty-third session, Draft articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, with commentaries 2001, p. 47.

การที่จะถือว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ปฏิบัติตามพันธกรณีในการประกันอย่างเพียงพอและใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้วนั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำเรื่อง พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติ (obligation to conduct) และพันธกรณีที่ต้องบรรลุผล (obligation of result) มาอธิบายเชื่อมโยงกับพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ (due diligence obligation) ซึ่งถือเป็นการให้เหตุผลสำคัญว่า พันธกรณีในการประกันที่กำหนดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เป็นพันธกรณีแบบใดและจะต้องปฏิบัติตามมากน้อยเพียงใด

พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติ (obligation to conduct) และพันธกรณีที่ต้องบรรลุผล (obligation of result) หากศึกษาจากในกฎหมายคอมมอนลอว์ (common law) จะไม่มีการอธิบายถึงความแตกต่างของพันธกรณีทั้งสองไว้ แต่การอธิบายความแตกต่างนี้จะปรากฏในระบบกฎหมายแพ่ง (civil law) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกฎหมายฝรั่งเศส โดยพันธกรณีที่ต้องปฏิบัตินี้จะต้องเป็นการปฏิบัติในลักษณะที่ต้องใช้ความพยายามอย่างดีที่สุด (best effort) แต่ในพันธกรณีที่ต้องบรรลุผลนั้นเป็นพันธกรณีที่ต้องประกันผลที่เกิดขึ้นด้วย[16]

พันธกรณีในการประกัน ตามที่กำหนดในข้อ 139 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เป็นพันธกรณีทีไม่คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น กล่าวคือ เมื่อรัฐผู้อุปถัมภ์ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างเพียงพอ หรือใช้ความพยายามอย่างที่สุดแล้วก็ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีที่กำหนดในอนุสัญญาแล้ว ด้วยเหตุนี้ พันธกรณีในการประกันจึงไม่ใช่พันธกรณีที่ต้องบรรลุผล (obligation of result) แต่เป็นพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติ (obligation of conduct) กล่าวคือ หากรัฐผู้อุปถัมภ์ปฏิบัติตามพันธกรณีในการประกันอย่างสุดความสามารถแล้ว แม้จะเกิดความเสียหายขึ้นรัฐผู้อุปถัมภ์ก็ไม่ต้องรับผิด ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ อธิบายเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในการประกัน โดยกำหนดให้ผู้รับงานของตนปฏิบัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หลักเกณฑ์ ความตกลงและวิธีดำเนินงานขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ รวมถึงสัญญาที่ผู้รับงานและองค์กรดังกล่าวเป็นคู่สัญญา และได้ใช้ความพยายามในการให้ผู้รับงานปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวอย่างที่สุดแล้ว ก็ถือว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีและถือเป็นการเพียงพอแล้ว ด้วยเหตุนี้ แม้จะเกิด

[16] James Crawford, State Responsibility: The General Part, Cambridge University Press (United Kingdom), 2013, p. 221.

ความเสียหายขึ้นอันเป็นผลมาจากการที่ผู้รับงานไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีก็ไม่ทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องรับผิดแต่อย่างใด[17]

พันธกรณีในการประกันจึงถือเป็นพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติ แต่ไม่ใช่พันธกรณีที่ต้องบรรลุผล ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าพันธกรณีในการประกันถือเป็นพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ (due diligence obligation) ด้วย[18]

ในการอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติและพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถนั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำข้อวิจารณ์ของคณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศใน Articles on Prevention of Transboundary Harm from Hazardous Activities ที่รับรองในปี ค.ศ. 2001 ข้อ 3 มาใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพันธกรณีทั้งสองว่ารัฐต้นกำเนิดจะปฏิบัติตามพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติและพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถอย่างไร[19]

ข้อ 3 ของ Articles on Prevention of Transboundary Harm from Hazardous Activities ที่รับรองในปี ค.ศ. 2001 กำหนดว่า “รัฐต้นกำเนิดกิจกรรมสุ่มเสี่ยงต่อการทำให้เกิดอันตรายข้ามแดน จะต้องมีหน้าที่ที่จะกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากการข้ามแดนหรือไม่ว่าด้วยเหตุการณ์ใดก็ตามต้องลดความเสี่ยงเช่นว่านั้น” ซึ่งข้อวิจารณ์ของคณะกรรมาธิการระหว่างประเทศข้างต้นได้ให้ความเห็นว่า

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[17] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 110, p. 41. [The sponsoring State’s obligation “to ensure” is not an obligation to achieve, in each and every case, the result that the sponsored contractor complies with the aforementioned obligations. Rather, it is an obligation to deploy adequate means, to exercise best possible efforts, to do the utmost, to obtain this result. To utilize the terminology current in international law, this obligation may be characterized as an obligation “of conduct” and not “of result”, and as an obligation of “due diligence”.]

[18] Ibid.

[19] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber’s 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 539.

เป็นหน้าที่ของรัฐต้นกำเนิดที่จะมีมาตรการป้องกัน หรือลดความเสี่ยงต่างๆ ด้วยความระมัดระวัง รัฐต้นกำเนิดจะต้องพิจารณาว่า การกระทำของตนสอดคล้องกับพันธกรณีในข้อนี้หรือไม่ หน้าที่ที่จะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ (the duty of due diligence) ไม่ได้หมายความถึงการประกันว่าอันตรายที่ใหญ่หลวงจะถูกป้องกันไว้อย่างเต็มที่แล้ว แต่หากทำไม่ได้หมด รัฐต้นกำเนิดจะต้องแสดงว่าตนใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ที่จะลดความเสี่ยงเช่นว่านั้น แต่ในความหมายที่ว่าไม่ได้ประกันว่าอันตรายจะไม่เกิดขึ้น[20]

จากข้อวิจารณ์นี้จะเห็นได้ว่ารัฐต้นกำเนิดจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 3 ของ Articles on Prevention of Transboundary Harm from Hazardous Activities ที่รับรองในปี ค.ศ. 2001 โดยใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งหากรัฐต้นกำเนิดแสดงให้เห็นว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถแล้ว ก็เป็นการเพียงพอแล้ว เพราะการปฏิบัติตามพันธกรณีตามข้อนี้ไม่ได้พิจารณาถึงผลว่าจะเกิดอันตรายขึ้นหรือไม่ ซึ่งถือเป็นพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติของรัฐต้นทาง

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาคำตัดสินในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* ยังเป็นการเน้นย้ำว่า พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติมีความเชื่อมโยงกับพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ โดยศาลยุติธรรมระหว่างประเทศให้เหตุผลไว้ว่า “พันธกรณีในการออกกฎระเบียบหรือมาตรการทางบริหาร และการบังคับใช้กฎหมายเหล่านี้ถือเป็นพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติ ดังนั้นรัฐทั้งสอง (สาธารณรัฐบูรพาอุรุกวัยและสาธารณรัฐอาร์เจนตินา) จึงมีหน้าที่ตามข้อ 36 แห่งธรรมนูญแม่น้ำอุรุกวัย ในการออกมาตรการที่จำเป็นให้เป็นไปตามพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็ม

---

[20] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 116, pp. 42-43. [The obligation of the State of origin to take preventive or minimization measures is one of due diligence. It is the conduct of the State of origin that will determine whether the State has complied with its obligation under the present articles. The duty of due diligence involved, however, is not intended to guarantee that significant harm be totally prevented, if it is not possible to do so. In that eventuality, the State of origin is required ... to exert its best possible efforts to minimize the risk. In this sense, it does not guarantee that the harm would not occur.]

ความสามารถ โดยผ่านทางคณะกรรมาธิการแม่น้ำอุรุกวัย เพื่อรักษาความสมดุลทางนิเวศวิทยาของแม่น้ำให้คงอยู่”[21]

ในคดี *the Pulp Mills on the River Uruguay* ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ให้ตัวอย่างความหมายของพันธกรณีตามสนธิสัญญาที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งถือว่าเป็น “พันธกรณีในการกระทำที่ใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ” (“obligation to act with due diligence”) ไว้ว่า

> *มันเป็นพันธกรณีที่ไม่เพียงแต่จะให้มีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมและมาตรการต่างๆ เท่านั้น แต่ยังต้องมีระดับของความระมัดระวังในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายและการบริหารจัดการควบคุมต่อผู้ประกอบการที่เป็นภาครัฐและเอกชน เช่น การกำกับดูแลกิจกรรมที่ได้กระทำโดยผู้ประกอบการ*[22]

แม้ในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* จะเป็นข้อพิพาทระหว่างสาธารณรัฐบูรพาอุรุกวัยและสาธารณรัฐอาร์เจนตินาในเรื่องการแบ่งปันสายน้ำข้ามแดน (shared transboundary watercourse) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับบริเวณพื้นที่แต่อย่างใด แต่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ก็สามารถหาเหตุผลโน้มน้าวในการนำความเห็นของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* มาให้เหตุผลเชื่อมโยงกับความเห็นแนะนำในคดีนี้ได้ และถึงแม้ในการตัดสินคดีต่างๆ ข้อเท็จจริงและกฎหมายที่นำมาบังคับใช้จะเป็นที่สิ้นสุดในแต่ละคดีก็ตาม แต่คำตัดสินเหล่านี้ก็นำมาใช้สนับสนุน หรืออธิบายหลักกฎหมายในคำตัดสินอื่นๆ ได้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงนำคำตัดสินในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay*

---

[21] Advisory Opinion of the ICJ in the *Pulp Mills on the River Uruguay: “*An obligation to adopt regulatory or administrative measures ... and to enforce them is an obligation of conduct. Both parties are therefore called upon, under article 36 [of the Statute of the River Uruguay], to exercise due diligence in acting through the [Uruguay River] Commission for the necessary measures to preserve the ecological balance of the river” (paragraph 187 of the Judgment).

[22] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 115, p. 42. [It is an obligation which entails not only the adoption of appropriate rules and measures, but also a certain level of vigilance in their enforcement and the exercise of administrative control applicable to public and private operators, such as the monitoring of activities undertaken by such operators ...]

มาใช้อธิบายหน้าที่ของรัฐที่ให้การอุปถัมภ์ในกรอบของจารีตประเพณีที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ตัดสินไว้ โดยเหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้หยิบยกคำตัดสินคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* ขึ้นมาก็เนื่องจากเป็นคดีที่มีการอธิบายถึงพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถซึ่งเป็นพันธกรณีที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ หยิบยกขึ้นมาให้ความเห็นแนะนำนั่นเอง[23] นอกจากนี้คดีดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างพันธกรณีในการประกันและพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถดังได้อธิบายข้างต้น

4.1.2.1.1 พันธกรณีที่จะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถในการประกัน (Due Diligence Obligation)

ในประเด็นนี้มีข้อพิจารณาว่า พันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถจะมีเกณฑ์อย่างไรว่าการปฏิบัติตามพันธกรณีในระดับใดจึงจะถือว่าเป็นการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ความเห็นไว้ว่าการจะอธิบายเรื่องความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ (due diligence) อธิบายได้ยาก เนื่องจากแนวคิดของหลักการดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เนื่องจากบางสถานการณ์มาตรการที่กำหนดเรื่องความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถอาจเพียงพอแล้วแต่หากเป็นอีกระยะเวลาหนึ่งมาตรการนั้นก็อาจไม่เพียงพอที่จะถือเป็นการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถก็ได้ ยิ่งในปัจจุบันที่วิทยาศาสตร์สมัยใหม่และความรู้ทางเทคโนโลยีพัฒนาตลอดเวลา ก็อาจทำให้การกระทำที่จะทำให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมมีความแตกต่างกันไปในแต่ละสถานการณ์ได้ เช่น ในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ การตรวจหาแร่เป็นกิจกรรมที่ทำแล้วเกิดความเสี่ยงน้อยกว่าการสำรวจและการแสวงประโยชน์ กรณีนี้การใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถของการตรวจหาแร่ การสำรวจ และการแสวงประโยชน์ก็ย่อมต้องใช้ความระมัดระวังที่แตกต่างกัน โดยการตรวจหาแร่เมื่อมีความเสี่ยงน้อยกว่าก็ย่อมใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถที่น้อยกว่าการสำรวจและการแสวงประโยชน์ เนื่องจากการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับแร่ polymetallic nodules และ polymetallic sulphides จึงอาจทำให้มาตรฐานในการใช้หลัก

[23] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber's 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 540.

ดังกล่าวมีความแตกต่างกัน โดยกิจกรรมที่มีความเสี่ยงมากกว่าก็ต้องใช้หลักความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถที่เคร่งครัดกว่า[24]

จากการอธิบายข้างต้นพิจารณาประกอบกับข้อบทในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในข้อ 139 ข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 จะเห็นได้ว่า พันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถก็คือพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องประกันว่าตนจะใช้มาตรการที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายในของตนและต้องมีความสมเหตุสมผลและเหมาะสม[25] โดยพันธกรณีในการประกันนอกจากจะถือเป็นพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถแล้วยังถือเป็นพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติด้วย

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง แต่เป็นประเด็นที่น่าสนใจก็คือ พันธกรณีในการประกันจะถือเป็นพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมหรือไม่ หากพิจารณาจากคดีที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ให้ความเห็นแนะนำเรื่อง *The Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons* ก็มีการกล่าวถึงพันธกรณีในการประกันไว้เช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุผลสนับสนุนว่า พันธกรณีในการประกันนี้ถือเป็นพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมด้วย โดยศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้กล่าวไว้ว่า “พันธกรณีทั่วไปของรัฐในการประกันว่ากิจกรรมที่เกิดภายในเขตอำนาจรัฐ หรือความควบคุมของตนซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของรัฐอื่นหรือเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่อยู่พ้นจากการควบคุมของชาตินั้น ถือเป็นส่วนสำคัญในกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องสิ่งแวดล้อม”[26] เห็นได้ว่า ความรับผิดชอบในการประกัน (พันธกรณีในการ

Chulalongkorn University

[24] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 117, p.43.

[25] Ibid, para 120, p. 44.

[26] Advisory Opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, ICJ Reports (1996) 226, 241–242: “The existence of the general obligation of states to ensure that activities within their jurisdiction and control respect the environment of other states and of areas beyond national control is now part of the corpus of international law relating to the environment”.

ประกัน) ว่ากิจกรรมภายในเขตอำนาจรัฐ หรือความควบคุมของตนนั้นจะต้องไม่เป็นสาเหตุให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมของรัฐอื่น หรือต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่พ้นขอบเขตของเขตอำนาจแห่งชาติ[27]

จากการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะเห็นได้ว่าองค์คณะได้แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นในการปฏิบัติตามพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ กล่าวคือ แม้จะมีความเสียหายเกิดขึ้น แต่หากรัฐได้ใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถแล้ว ก็ถือเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีนี้แล้ว ด้วยเหตุนี้รัฐจึงไม่มีความรับผิด หากตนได้ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ อย่างไรก็ตามพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถนี้ก็ยังมีความไม่สมบูรณ์ กล่าวคือ แม้รัฐจะปฏิบัติตามพันธกรณีนี้แล้วก็ตามแต่ก็ไม่สามารถรับประกันได้ว่าความเสียหายจะไม่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมในการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าว โดยอาจมีการตรวจสอบมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในสัญญา ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ หรือสนธิสัญญาต่างๆ ที่รัฐ หรือองค์การระหว่างประเทศได้ตกลงกัน และหากได้รับการสนับสนุนจากประชาคมระหว่างประเทศอย่างเพียงพอ มาตรฐานที่กำหนดขึ้นก็อาจได้รับการยอมรับและนำไปปฏิบัติได้

นอกจากพันธกรณีในการประกันที่ได้อธิบายในข้างต้นแล้วว่าเป็นพันธกรณีตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งถือเป็นพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถในการปฏิบัติแล้ว องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ยังมีการกำหนดพันธกรณีเพิ่มเติมอันได้แก่พันธกรณีโดยตรง ที่รัฐภาคีที่มีฐานะเป็นรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติ ซึ่งตามอนุสัญญาดังกล่าวมีพันธกรณีดังนี้

4.1.2.2 พันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ

พันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศปรากฏอยู่ในข้อ 153 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่ให้รัฐผู้อุปถัมภ์มีหน้าที่ในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการควบคุมกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับภาค 11 และตราสารอื่นที่

---

[27] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber's 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 539.

เกี่ยวข้อง ซึ่งพันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศนี้รัฐภาคีต้องใช้มาตรการทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อประกันให้ผู้รับงานปฏิบัติโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของภาค 11 ภาคผนวก 3 และ 4 รวมถึงหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และแผนงานต่างๆ ที่ได้รับความเห็นชอบ พันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามข้อ 153 วรรค 4 นอกจากจะเป็นพันธกรณีโดยตรงแล้ว ยังเป็นพันธกรณีที่สอดคล้องกับพันธกรณีที่จะใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถเช่นเดียวกับพันธกรณีในการประกัน[28]

สำหรับพันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศนี้มีความเกี่ยวพันกับการให้ความเห็นแนะนำปัญหากฎหมายข้อสาม เรื่องมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมซึ่งจะได้อธิบายต่อไป

4.1.2.3 ช่องทางดำเนินการเรียกร้องเพื่อการชดเชย

พันธกรณีโดยตรงอีกพันธกรณีหนึ่งได้แก่ พันธกรณีตามข้อ 235 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดว่า “ให้รัฐผู้อุปถัมภ์ประกันให้มีช่องทางดำเนินการเรียกร้องตามระบบกฎหมายของตนสำหรับการชดเชยโดยพลันและพอเพียง หรือการสงเคราะห์อย่างอื่นในส่วนที่เกี่ยวกับความเสียหายที่เกิดจากภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลโดยบุคคลหรือนิติบุคคลภายใต้เขตอำนาจของตน[29]” บทบัญญัตินี้ใช้กับรัฐผู้อุปถัมภ์ที่เป็นรัฐภาคีที่มีเขตอำนาจเหนือบุคคลที่ทำความเสียหาย โดยรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องเป็นผู้กำหนดมาตรการที่จำเป็น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[28] Ibid, para 124, p. 45. [Pursuant to the last sentence of article 153, paragraphs 4, of the Convention, sponsoring States have the obligation to assist the Authority in its task of controlling activities in the Area for the purpose of ensuring compliance with the relevant provisions of Part XI of the Convention and related instruments. This obligation is to be met “by taking all measures necessary to ensure such compliance in accordance with article 139”. The obligation of the sponsoring States is a direct one, but it is to be met through compliance with the “due diligence obligation” set out in article 139 of the Convention.]

[29] UNCLOS 1982, Article 235 para 2:

States shall ensure that recourse is available in accordance with their legal systems for prompt and adequate compensation or other relief in respect of damage caused by pollution of the marine environment by natural or juridical persons under their jurisdiction.

ทั้งหลายว่าในระบบกฎหมายของตนนั้นจะมีการชดเชยในกรณีที่บุคคล หรือนิติบุคคลของตนทำให้เกิดความเสียหายขึ้น[30]

4.1.2.4 การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดเรื่องการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมไว้ในข้อ 206 โดยกำหนดว่า “เมื่อรัฐมีเหตุอันควรเชื่อว่ากิจกรรมที่วางแผนไว้ภายใต้เขตอำนาจหรือการควบคุมอาจก่อให้เกิดภาวะมลพิษร้ายแรงหรือการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเล ให้รัฐเหล่านั้นประเมินผลที่อาจเกิดจากกิจกรรมเช่นว่านั้นต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลเท่าที่จะปฏิบัติได้และรายงานผลการประเมินดังกล่าวในลักษณะที่บัญญัติไว้ในข้อ 205”

ในส่วนที่ 1 วรรค 7 ของความตกลงฯ ค.ศ. 1994 กำหนดพันธกรณีของผู้รับงานในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมไว้ว่า “คำร้องเพื่อขอความเห็นชอบแผนงานจะต้อง**แนบข้อประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม**ที่น่าจะมีขึ้นของกิจกรรมที่เสนอ...”

นอกจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ในข้อ 31 วรรค 6 ของข้อบังคับโนดูลส์ และข้อ 33 วรรค 6 ของข้อบังคับซัลไฟด์ก็มีการกำหนดพันธกรณีโดยตรงของรัฐผู้อุปถัมภ์เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมไว้เช่นเดียวกัน โดยกำหนดให้ ผู้รับงาน รัฐผู้อุปถัมภ์และรัฐที่สนใจหรือองคภาวะต้องร่วมมือกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการจัดทำแผนงาน การควบคุมและประเมินผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมในการทำเหมืองแร่ใต้ทะเล บทบัญญัติดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติและกำหนดพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการประกันให้มีการปฏิบัติตามโดยผู้รับงาน ซึ่งพันธกรณีในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมถือเป็นพันธกรณีที่รัฐผู้

---

[30] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011,para 140, p. 49. [This provision applies to the sponsoring State as the State with jurisdiction over the persons that caused the damage. By requiring the sponsoring State to establish procedures, and, if necessary, substantive rules governing claims for damages before its domestic courts, this provision serves the purpose of ensuring that the sponsored contractor meets its obligation under Annex III, article 22, of the Convention to provide reparation for damages caused by wrongful acts committed in the course of its activities in the Area.]

อุปถัมภ์จะต้องให้ความช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการควบคุมกิจกรรมบริเวณพื้นที่ตามข้อ 153 วรรค 4 และถือเป็นพันธกรณีทั่วไปเรื่องความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ ตามข้อ 139 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่เพียงแต่ถูกบังคับให้ต้องร่วมมือกับองค์กรพื้นดินท้องทะลระหว่างประเทศในการจัดทำและอนุวัติการให้มีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม แต่ยังต้องใช้วิธีการที่เหมาะสมในการประกันว่าผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์จะปฏิบัติตามพันธกรณีในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม[31] เห็นได้ว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ตกอยู่ภายใต้พันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถในการประกันว่าผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์จะปฏิบัติตามพันธกรณีในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

การกำหนดให้การทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ต้องมีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมได้รับการสนับสนุนจาก วรรค 10 ของ the Recommendations for the Guidance of the Contractors for the Assessment of the Possible environmental Impacts Arising from exploration for Polymetallic Nodules in the Area โดยคณะกรรมาธิการกฎหมายและเทคนิคแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในปี ค.ศ. 2002 ซึ่งสอดคล้องกับข้อ 38 ของข้อบังคับโนดูลส์ ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมบางอย่างจะต้อง “**มีการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมก่อนทำกิจกรรมนั้นๆ** เช่น มีแผนงานควบคุมทางสิ่งแวดล้อม”[32]

นอกจากนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ยังได้นำคำตัดสนในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* มาใช้สนับสนุนว่า พันธกรณีในการปฏิบัติเพื่อประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมเป็นพันธกรณีโดยตรงภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และเป็นพันธกรณีทั่วไปภายใต้กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ[33] โดยศาลยุติธรรมระหว่าง

---

[31] Ibid, para 142, p. 50. [The sponsoring State is obliged not only to cooperate with the Authority in the establishment and implementation of impact assessments, but also to use appropriate means to ensure that the contractor complies with its obligation to conduct an environmental impact assessment.]

[32] Ibid, para 144, p. 50. [As clarified in paragraph 10 of the Recommendations for the Guidance of the Contractors for the Assessment of the Possible Environmental Impacts Arising from Exploration for Polymetallic Nodules in the Area, issued by the Authority’s Legal and Technical Commission in 2002 pursuant to regulation 38 of the Nodules Regulations]

[33] Ibid, para 145, p. 50. [It should be stressed that the obligation to conduct an environmental impact assessment is a direct obligation under the Convention and a general obligation under customary international law.]

ประเทศได้มีการกล่าวถึงกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศไว้ในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* ไว้ดังนี้

> *แนวปฏิบัติซึ่งในปัจจุบันได้รับการยอมรับระหว่างรัฐทั้งหลาย โดยถูกพิจารณาให้เป็นตราสารภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ**เพื่อดำเนินการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม**ในบริเวณที่มีความเสี่ยงจากกิจกรรมทางอุตสาหกรรมที่อาจทำให้เกิดผลกระทบที่เป็นผลร้ายในการข้ามแดน โดยเฉพาะในเรื่องทรัพยากรที่ถูกใช้ร่วมกัน ยิ่งกว่านั้นหลักการความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถและหน้าที่ในการเฝ้าระวังและปกป้องสิ่งแวดล้อมจะไม่ถูกนำมาใช้พิจารณา ถ้ารัฐภาคีมีแผนงานที่รับผิดชอบต่อผลกระทบในระบบแม่น้ำ หรือคุณภาพของน้ำนั้นไม่อยู่ภายใต้การประเมินด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดผลกระทบมาจากการดำเนินงาน*[34]

แม้คำกล่าวข้างต้นจะไม่มีการกล่าวครอบคลุมถึงกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ไว้ก็ตาม แต่ความเห็นของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในเรื่องมลพิษข้ามแดนดังกล่าวอาจนำมาใช้กับกิจกรรมที่ทำให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ได้ นอกจากนี้ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศยังอ้างอิงไปถึงเรื่องทรัพยากรที่ถูกใช้ร่วมกันซึ่งสามารถนำมาใช้กับทรัพยากรที่เป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติได้ ดังนั้นกฎเกณฑ์จารีตประเพณีตามที่กล่าวไว้ในคดีข้างต้นอาจพิจารณาได้ว่า การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมควรนำมารวมไว้ในระบบการปรึกษาหารือและระบบการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าตามที่กำหนดไว้ในข้อ 142 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ที่อยู่นอกเขตอำนาจแห่งชาติ[35]

---

[34] Advisory Opinion of the ICJ in the *Pulp Mills on the River Uruguay:* "a practice, which in recent years has gained so much acceptance among States that it may now be considered a requirement under general international law to undertake an environmental impact assessment where there is a risk that the proposed industrial activity may have a significant adverse impact in a transboundary context, in particular, on a shared resource. Moreover, due diligence, and the duty of vigilance and prevention which it implies, would not be considered to have been exercised, if a party planning works liable to affect the régime of the river or the quality of its waters did not undertake an environmental impact assessment on the potential effects of such works." (paragraph 204).

[35] Ibid, para 148, p. 51. [Although aimed at the specific situation under discussion by the Court, the language used seems broad enough to cover activities in the Area even beyond the scope of the Regulations. The Court's reasoning in a transboundary context may also apply to activities with an impact on the environment in

4.1.3 พันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ตามความตกลงและข้อบังคับอื่น

สำหรับพันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ตามความตกลงและข้อบังคับอื่นนั้น ทางผู้เขียนเห็นว่ามีพันธกรณีทั้งหมด 3 พันธกรณี อันได้แก่ พันธกรณีในการใช้หลักการป้องกันล่วงหน้า การใช้แนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด และการประกันในเหตุการณ์ฉุกเฉินตามคำสั่งขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยพันธกรณีทั้งสามนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าเป็นพันธกรณีโดยตรงที่รัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องปฏิบัติเช่นกัน

4.1.3.1 หลักการป้องกันล่วงหน้า

หลักการป้องกันล่วงหน้าถือเป็นพันธกรณีโดยตรง ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ โดยเหตุที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีการกล่าวถึงหลักการป้องกันล่วงหน้า (precautionary approach) เอาไว้เนื่องจากองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าตาม ข้อ 31 วรรค 2 ของข้อบังคับโนดูลส์ และ ข้อ 33 วรรค 2 ของข้อบังคับซัลไฟด์ ระบุถึงบทบัญญัติที่ถือเป็นพันธกรณีโดยตรงที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องปฏิบัติไว้ โดยกำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าตามที่ปรากฏในหลักการที่ 15 ในปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 (the 1992 Rio Declaration on Environment and Development “Rio Declaration”) เพื่อประกันให้มีการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลจากความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่อย่างมีประสิทธิผล โดยหลักการที่ 15 ใน*ปฏิญญาริโอ*ว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 กำหนดไว้ว่า

> *เพื่อการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รัฐจะต้องใช้วิธีการป้องกันล่วงหน้าอย่างแพร่หลายตามความสามารถของตน เมื่อปรากฏว่ามีสิ่งที่จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่สามารถทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ รัฐจะต้องไม่นำเหตุผลการ*

---

an area beyond the limits of national jurisdiction; and the Court’s references to “shared resources” may also apply to resources that are the common heritage of mankind. Thus, in light of the customary rule mentioned by the ICJ, it may be considered that environmental impact assessments should be included in the system of consultations and prior notifications set out in article 142 of the Convention with respect to “resource deposits in the Area which lie across limits of national jurisdiction”.]

ขาดความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเหตุผลในการเลื่อนการใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพและคุ้มทุนในการป้องกันความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม[36]

สังเกตได้ว่า ประโยคแรกของหลักการข้อที่ 15 กล่าวถึง “หลักการป้องล่วงหน้า” ในบริบททั่วไป แต่ในประโยคที่สองกำหนดขอบเขตการคุกคามไว้เฉพาะกรณีเกิด “ความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือความเสียหายที่ไม่สามารถทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้” และมาตรการที่ “มีประสิทธิภาพ” ที่รับรองไว้ในหลักการข้อที่ 15 ก็มีเพื่อป้องกัน “ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม”[37] นอกจากนี้ การปฏิบัติตามหลักการป้องกันล่วงหน้ารัฐจะต้อง “ปฏิบัติตามความสามารถของตน” ซึ่งตามประโยคแรกของหลักการข้อที่ 15 ชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างในการใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าตามความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละรัฐ[38]

จากความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ข้างต้น องค์คณะดังกล่าวต้องอธิบายฐานทางกฎหมายที่มีอยู่ในเรื่องหลักการป้องกันล่วงหน้า ซึ่งปรากฏอยู่ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ ที่ได้นำหลักการที่ 15 ของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 มากำหนดไว้ โดยหลักการที่ 15 นี้ประกอบไปด้วยองค์ประกอบสองส่วน คือ ในประโยคแรก กล่าวถึงการปฏิบัติในบริบททั่วไป (“seems to refer in general terms”) ซึ่งปฏิบัติได้อย่างแพร่หลาย และในประโยคที่สอง กล่าวถึงข้อจำกัดและขอบเขต (“limits its scope”) การใช้เพื่อจำกัดความเสียหายอย่างร้ายแรงและไม่สามารถทำให้กลับสู่สภาพเดิมได้ โดยมาตรการที่จะนำมาใช้ป้องกันต้องมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคำว่า “ตามความสามารถของตน” แสดงให้เห็นว่าในการใช้หลักการป้องกันล่วงหน้านี้รัฐทั้งหลายต้องปฏิบัติตามความสามารถของรัฐที่ตนมีแต่ละรัฐ กล่าวคือ รัฐพัฒนาเมื่อมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากกว่ารัฐกำลังพัฒนา ก็ย่อมต้องใช้

---

[36] Rio Declaration on Environment and Development 1992, Principle 15 In order to protect the environment, the precautionary approach shall be widely ap plied by States according to their capabilities. Where there are threats of serious or irreversible damage, lack of full scientific certainty shall not be used as a reason for postponing cost-effective measures to prevent environmental degradation.

[37] Ibid, para 128, p. 46. [It should be noted that while the first sentence of Principle 15 seems to refer in general terms to the “precautionary approach”, the second sentence limits its scope to threats of “serious or irreversible damage” and to “cost-effective” measures adopted in order to prevent “environmental degradation”.]

[38] Ibid, para 129, p. 46. [Moreover, by stating that the precautionary approach shall be applied by States “according to their capabilities”, the first sentence of Principle 15 introduces the possibility of differences in application of the precautionary approach in light of the different capabilities of each State.]

หลักการป้องกันล่วงหน้าเพื่อป้องกันความเสียหายได้มากกว่ารัฐที่กำลังพัฒนา เป็นต้น ซึ่งการพิจารณาหลักการป้องกันล่วงหน้าในความเห็นแนะนำนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาในบริบทของพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ[39] โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้เหตุผลสนับสนุนว่าหลักการป้องกันล่วงหน้าถือเป็นพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถไว้ว่า

> *พันธกรณีที่จะใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถจะนำมาใช้ในสถานการณ์ที่หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับขอบเขตและผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดขึ้นของกิจกรรมที่เป็นปัญหานั้นมีไม่เพียงพอ แต่มีข้อบ่งชี้ที่รับฟังได้ของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น รัฐผู้อุปถัมภ์อาจไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีที่จะใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถของตนได้หากเพิกเฉยต่อความเสี่ยงนั้น ซึ่งการเพิกเฉยนั้นอาจหมายถึงการไม่ปฏิบัติตามหลักการป้องกันล่วงหน้า*[40]

ความเชื่อมโยงระหว่างพันธกรณีที่จะใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถและหลักการป้องกันล่วงหน้าได้แฝงอยู่ในคำสั่งของศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ในคดี *Southern Bluefin Tuna Case* ที่ประเทศนิวซีแลนด์และประเทศออสเตรเลียเป็นโจทก์ฟ้องประเทศญี่ปุ่น โดยศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ ได้ประกาศว่า รัฐคู่กรณีควรกระทำการด้วยความรอบคอบและระมัดระวังเพื่อประกันว่ามีการดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์ นอกจากนี้ในแถลงการณ์เพิ่มเติมในคดีข้างต้นที่ว่า “ไม่มีหลักเกณฑ์ใดที่มีความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับมาตรการที่ใช้อนุรักษ์ปลาทูน่าครีบน้ำเงินใต้ และแม้ว่าศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศ จะไม่สามารถเข้าถึงหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมได้อย่างแจ้งชัด แต่ศาลกฎหมายทะเลระหว่างประเทศเห็นว่ามาตรการใน

---

[39] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber’s 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 551.

[40] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 131, p. 46. [The due diligence obligation of the sponsoring States requires them to take all appropriate measures to prevent damage that might result from the activities of contractors that they sponsor. This obligation applies in situations where scientific evidence concerning the scope and potential negative impact of the activity in question is insufficient but where there are plausible indications of potential risks. A sponsoring State would not meet its obligation of due diligence if it disregarded those risks.]

การอนุรักษ์จะต้องมีขึ้น โดยถือว่าเป็นเรื่องเร่งด่วน”[41] จะเห็นได้ว่าองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้แสดงให้เห็นความเชื่อมโยงโดยอธิบายได้ว่า ในเรื่องการปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จะต้องกระทำด้วยความรอบคอบและระมัดระวังอันถือเป็นพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถและมาตรการในเรื่องดังกล่าวจะต้องกระทำโดยเร่งด่วนอันถือเป็นหลักการป้องกันล่วงหน้า

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำหลักการป้องกันล่วงหน้ามาอธิบายให้สอดคล้องกับการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ โดยเห็นว่า หลักการป้องกันล่วงหน้าเป็นหนึ่งในพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ โดยเป็นพันธกรณีที่ให้รัฐผู้อุปถัมภ์ใช้มาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงานที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์ นอกจากนี้ในภาคผนวก 4 ส่วนที่ 5.1 ของข้อบังคับซัลไฟด์ยังกำหนดว่า “ผู้รับงานต้องใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อป้องกัน ลดและควบคุมมลพิษและอันตรายอื่นทางสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่เกิดจากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ โดยใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าและแนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างสมเหตุสมผล” ด้วยเหตุนี้ หลักการป้องกันล่วงหน้าจึงเป็นพันธกรณีที่ผูกพันผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์ให้ต้องปฏิบัติตาม โดยรัฐผู้อุปถัมภ์มีความรับผิดชอบในการประกันการปฏิบัติของผู้รับงานดังกล่าว[42]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า การเรียกร้องให้ปฏิบัติตามหลักการป้องกันล่วงหน้าถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถและควรปรับใช้หลักการนี้กับทุกๆ กิจกรรมที่เกิดขึ้นในบริเวณพื้นที่ ไม่ใช่เพียงแต่กิจกรรมที่ควบคุม

---

[41] Ibid, para 132, p. 46. [The link between an obligation of due diligence and the precautionary approach is implicit in the Tribunal’s Order of 27 August 1999 in the *Southern Bluefin Tuna Cases (New Zealand* v. *Japan; Australia* v. *Japan*). This emerges from the declaration of the Tribunal that the parties “should in the circumstances act with prudence and caution to ensure that conservation measures are taken . . .” (*ITLOS Reports 1999*, p. 274, at paragraph 77), and is confirmed by the further statements that “there is scientific uncertainty regarding measures to be taken to conserve the stock of southern bluefin tuna” responsibilities and obligations of states with respect to 47

activities in the area (advisory opinion of 1 February 2011) (paragraph 79) and that “although the Tribunal cannot conclusively assess the scientific evidence presented by the parties, it finds that measures should be taken as a matter of urgency” (paragraph 80).]

[42] Ibid, para 133, pp. 47. [Thus, the precautionary approach is a contractual obligation of the sponsored contractors whose compliance the sponsoring State has the responsibility to ensure.]

โดยข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคัลซัลไฟด์เท่านั้น ประเด็นสำคัญก็คือ หลักการป้องกันล่วงหน้าที่ถือเป็นพันธกรณีโดยตรงนี้ปรากฏอยู่ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ ซึ่งถือเป็นกฎหมายลำดับรองแต่กลับกำหนดพันธกรณีที่เป็นองค์ประกอบหลักที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เรียกร้องให้รัฐผู้อุปถัมภ์กำหนดหลักการป้องกันล่วงหน้าเอาไว้ จะเห็นได้ว่า องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เปลี่ยนแปลงให้พันธกรณีที่อยู่ในกฎหมายลำดับรองมีความสำคัญขึ้นมาและรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องเคารพและใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าในการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ในทุกกิจกรรม ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าหากมองในแง่ของการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลแล้ว การปรับใช้หลักกฎหมายเช่นนี้ย่อมส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างแน่นอน แต่ในขณะเดียวก็ต้องพึงระวังถึงบทบาทขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ในการผลักดันให้เกิดกฎหมายเร็วเกินไปด้วย อย่างไรก็ตามการให้ความเห็นแนะนำในเรื่องหลักการป้องกันล่วงหน้าขององค์คณะข้างต้นก็มีความสมเหตุสมผลแล้วในแง่ของการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และเมื่อมีการกำหนดหลักการป้องกันล่วงหน้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่หลักการป้องกันไว้ก่อนได้ฝังลึกอยู่ในระบอบนี้อยู่แล้ว[43]

การกำหนดให้ใช้หลักการที่ 15 ของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 ตามที่กำหนดในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ ทำให้หลักการป้องกันล่วงหน้าที่อยู่ใน*ปฏิญญาดังกล่าว*จากที่ไม่มีผลผูกพันกลายมามีผลผูกพันให้ต้องปฏิบัติตาม ซึ่งการอนุวัติการหลักการป้องกันล่วงหน้าตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับทั้งสองข้างต้นเป็นหนึ่งในพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์[44] แต่ก็เป็นที่หน้าเสียดายว่าในระบอบบริเวณพื้นที่หลักการป้องกันล่วงหน้ามีกำหนดไว้ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์เท่านั้น ด้วยเหตุนี้การใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าจึงนำไปใช้เฉพาะกับกิจกรรมการสำรวจ polymetallic nodules และ polymetallic sulphides ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ หวังว่า องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศจะนำหลักการป้องกันล่วงหน้าไปใช้กับกิจกรรมแสวงประโยชน์และกิจกรรมที่เกี่ยวกับแร่ชนิดอื่นๆ ในอนาคต[45]

---

[43] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber's 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 548.

[44] Ibid, para 127, p. 45. (The provisions of the aforementioned Regulations transform this non-binding statement of the precautionary approach in the Rio Declaration into a binding obligation. The implementation of the precautionary approach as defined in these Regulations is one of the obligations of sponsoring States.)

[45] Ibid, para 130, p. 46. [It is to be expected that the Authority will either repeat or further develop this approach when it regulates exploitation activities and activities concerning other types of minerals.]

การพูดถึงหลักการป้องกันล่วงหน้าในบริบทของพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถนี้แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของหลักการป้องกันล่วงหน้าที่พัฒนาจากหลักกฎหมายที่รัฐจะปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติก็ได้ เนื่องจากตามปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 หลักการข้อที่ 15 ก็มิได้มีการกำหนดเป็นการบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติแต่อย่างใด แต่การกล่าวถึงหลักการป้องกันล่วงหน้าขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ที่เห็นว่าหลักการป้องกันล่วงหน้าเป็นพันธกรณีโดยตรงที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติ แสดงให้เห็นว่ารัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติตามหลักการป้องกันล่วงหน้าตามหลักการที่ 15 อย่างไรก็ตามองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ไม่ได้มีการอธิบายถึงเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติเรื่องการป้องกันล่วงหน้าระหว่างรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานไว้ ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญที่จะแยกแยะความแตกต่างระหว่างการใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าระหว่างรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงาน[46] ซึ่งในประเด็นนี้อาจต้องดูแนวการปฏิบัติของรัฐผู้อุปถัมภ์ ผู้รับงานต่อไปในอนาคต

4.1.3.2 แนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด

นอกจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีเรื่องหลักการป้องกันล่วงหน้าแล้ว ตามข้อ 33 วรรค 2 ของข้อบังคับซัลไฟด์ ยังกำหนดพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ไว้โดยรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องมีการใช้แนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดด้วย โดยกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติไว้ในภาคผนวก 4 ส่วนที่ 5.1 ของข้อบังคับซัลไฟด์ อย่างไรก็ตามกลับไม่ปรากฏว่ามีการกำหนดเรื่องแนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดไว้ในข้อบังคับโนดูลส์ แต่อาจเข้าใจได้ว่าระยะเวลาในการออกข้อบังคับทั้งสองมีระยะเวลาต่างกันมาก กล่าวคือ ข้อบังคับโนดูลส์ออกในปี ค.ศ. 2000 และข้อบังคับซัลไฟด์ออกในปี ค.ศ. 2010 ซึ่งในช่วงการออกข้อบังคับโนดูลส์เรื่องการปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดอาจยังไม่ได้รับความสนใจหรือเห็นว่าสำคัญก็เป็นได้

เหตุที่ต้องมีการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด เนื่องจากความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น ทำให้รัฐภาคีในองค์กรท้องดินพื้นทะเลระหว่างประเทศถูกโน้มน้าวให้จำเป็นต้องใช้แนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดอันกลายมาเป็นพันธกรณีทั่วไป โดยพันธกรณีที่กำหนดให้ต้องใช้แนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดนี้จะถูกกำหนดไว้ในสัญญาที่ทำขึ้นระหว่าง

---

[46] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber's 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 548.

ผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ เพื่อการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ด้วย ซึ่งการปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดก็ถือเป็นพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ[47]

4.1.3.3 การประกันในเหตุการณ์ฉุกเฉินตามคำสั่งขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล

พันธกรณีนี้ถือเป็นพันธกรณีโดยตรงที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องปฏิบัติอีกพันธกรณีหนึ่ง ซึ่งกำหนดไว้ในข้อ 32 วรรค 7 ในข้อบังคับโนดูลส์ และในข้อ 35 วรรค 8 ในข้อบังคับซัลไฟด์ พันธกรณีนี้จะถูกนำมาใช้ในกรณีที่ผู้รับงานไม่ได้มีการประกันด้านการเงินและไม่มีการประกันความสามารถทางเทคนิคไว้ว่าพร้อมจะปฏิบัติตามคำสั่งฉุกเฉินขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเล หรือทำให้มั่นใจว่าคณะมนตรีฯ จะสามารถใช้มาตรการฉุกเฉินได้ ซึ่งตามข้อ 32 วรรค 7[48] ในข้อบังคับโนดูลส์กำหนดว่า ภายใต้การปฏิบัติตนตามเลขาธิการแห่งองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและสอดคล้องกับข้อ 139 และข้อ 235 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รัฐผู้อุปถัมภ์หรือรัฐภาคีจะต้องใช้มาตรการที่จำเป็นในการประกันว่าผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์จะประกัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

[47] Ibid, para 136, pp. 48. [...The adoption of higher standards in the more recent Sulphides Regulations would seem to indicate that, in light of the advancement in scientific knowledge, member States of the Authority have become convinced of the need for sponsoring States to apply “best environmental practices” in general terms so that they may be seen to have become enshrined in the sponsoring States’ obligation of due diligence.]

[48] Regulations on prospecting and exploration for polymetallic nodules in the Area , Regulation 32:

paragraph 7 In order to enable the Council, when necessary, to take immediately the practical measures to prevent, contain and minimize serious harm to the marine environment referred to in paragraph 6, the contractor, prior to the commencement of testing of collecting systems and processing operations, will provide the Council with a guarantee of its financial and technical capability to comply promptly with emergency orders or to assure that the Council can take such emergency measures. If the contractor does not provide the Council with such a guarantee, the sponsoring State or States shall, in response to a request by the Secretary-General and pursuant to articles 139 and 235 of the Convention, take necessary measures to ensure that the contractor provides such a guarantee or shall take measures to ensure that assistance is provided to the Authority in the discharge of its responsibilities under paragraph 6.

หรือมีมาตรการใดๆ ว่าจะช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในเรื่องค่าใช้จ่ายตามความรับผิดชอบที่ผู้รับงานมี[49]

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงเห็นว่าในการปฏิบัติตามพันธกรณีและกรณีที่เกิดความรับผิด รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ว่าจะเป็นรัฐพัฒนา หรือรัฐกำลังพัฒนาก็ควรจะต้องปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน อย่างไรก็ตามในเรื่องหลักการป้องกันล่วงหน้าตามคำประกาศที่ 15 ในปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 กำหนดให้รัฐใช้หลักการป้องกันล่วงหน้าตามความสามารถของตน ด้วยเหตุนี้ในเรื่องการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่จึงมีเพียงหลักการป้องกันล่วงหน้าที่รัฐพัฒนาและรัฐกำลังพัฒนาปฏิบัติแตกต่างกันในเรื่องความสามารถ ดังที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลได้ให้เหตุผลไว้ว่า ในการนำหลักการป้องกันล่วงหน้ามาใช้นั้นจะบังคับกับรัฐที่พัฒนาแล้วเข้มงวดกว่ารัฐที่กำลังพัฒนา แต่ไม่มีการบ่งบอกถึงการพิจารณาเรื่องเกณฑ์ความสามารถในการใช้หลักป้องกันล่วงหน้าในปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992

จากการให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อแรกนี้เห็นได้ว่า พันธกรณีโดยตรงที่อธิบายมาข้างต้นซึ่งรัฐผู้อุปถัมภ์มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ไม่ว่าพันธกรณีนั้นจะกำหนดโดยอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ความตกลงฯ ค.ศ. 1994 หรือข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ก็ตาม ล้วนแต่มีลักษณะที่สอดคล้องกับพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถทั้งสิ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

[49] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 138, p. 48. [Another obligation which is directly incumbent on the sponsoring State is set out in regulation 32, paragraph 7, of the Nodules Regulations and in regulation 35, paragraph 8, of the Sulphides Regulations. This obligation arises where the contractor has not provided the Council "with a guarantee of its financial and technical capability to comply promptly with emergency orders or to assure that the Council can take such emergency measures". In such a case, under regulation 32, paragraph 7, of the Nodules Regulations...]

4.1.4 การคำนึงถึงผลประโยชน์และความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา

ในการให้ความเห็นแนะนำในเรื่องผลประโยชน์และความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลได้เริ่มจากการอธิบาย อารัมภบทย่อหน้าที่ 5 ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งอารัมภบทนี้มีการกล่าวถึงความสำเร็จตามเป้าหมายของอนุสัญญาดังกล่าวไว้ว่า “ความสำเร็จตามเป้าหมายเหล่านี้จะเกื้อกูลให้การจัดทำระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นจริงขึ้นมาและเกิดระเบียบเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่ยุติธรรมและเป็นธรรมที่คำนึงถึงผลประโยชน์และความต้องการของมนุษยชาติทั้งปวง **โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลประโยชน์และความต้องการพิเศษของประเทศกำลังพัฒนา**ไม่ว่าจะเป็นประเทศชายฝั่งหรือประเทศไร้ฝั่งทะเล”[50] ด้วยเหตุนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลจึงเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาการให้สิทธิพิเศษและการปฏิบัติต่อประเทศกำลังพัฒนา

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นความสำคัญที่จะต้องนำข้อ 140 วรรค 1 และข้อ 148 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มาอธิบายด้วย ซึ่งข้อบทดังกล่าว กำหนดไว้ดังนี้

ข้อ 140 วรรค 1 “กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ ตามที่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะในภาคนี้ให้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติทั้งมวล โดยไม่คำนึงถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นรัฐชายฝั่งหรือรัฐไร้ฝั่งทะเล และให้**คำนึงเป็นพิเศษถึงผลประโยชน์และความต้องการของรัฐกำลังพัฒนา**...”[51]

ข้อ 148 “การเข้าร่วมอย่างมีประสิทธิผลของรัฐกำลังพัฒนาในกิจกรรมในบริเวณพื้นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมตามที่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะในภาคนี้ **โดยคำนึงตามควรถึงผลประโยชน์และความต้องการพิเศษของรัฐเหล่านั้น** และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการพิเศษ

---

[50] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Preamble : Bearing in mind that the achievement of these goals will contribute to the realization of a just and equitable international economic order which takes into account the interests and needs of mankind as a whole and, in particular, the special interests and needs of developing countries, whether coastal or land-locked,

[51] Ibid, Article 140 para 1 : Activities in the Area shall, as specifically provided for in this Part, be carried out for the benefit of mankind as a whole, irrespective of the geographical location of States, whether coastal or land-locked, and taking into particular consideration the interests and needs of developing States ...

ของรัฐไร้ฝั่งทะเลและรัฐที่เสียเปรียบทางภูมิศาสตร์ที่จะก้าวข้ามอุปสรรคอันเกิดจากที่ตั้งที่เสียเปรียบของตน รวมทั้งความห่างไกลจากบริเวณพื้นที่ ละความยากลำบากในการเข้าออกบริเวณพื้นที่"[52]

ข้อบททั้งสองพัฒนามาจากหลักการในข้อ 5 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยให้ความสำคัญกับผลประโยชน์และความต้องการพิเศษของรัฐกำลังพัฒนา การอธิบายข้อบททั้งสองจะทำให้เข้าใจความสำคัญของการคำนึงถึงผลประโยชน์และความต้องการพิเศษของรัฐกำลังพัฒนามากขึ้น ซึ่งการสนับสนุนให้รัฐกำลังพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบริเวณพื้นที่จะต้องคำนึงเป็นพิเศษถึงผลประโยชน์และความต้องการของรัฐกำลังพัฒนาตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในภาค 11 ตามที่กำหนดในข้อ 140 ของอนุสัญญาข้างต้น นอกจากนี้จะเห็นว่าข้อบทหลายๆ ข้อในภาค 11 ก็จัดทำขึ้นมาเพื่อประกันการมีส่วนร่วมของรัฐกำลังพัฒนาในกิจกรรมบริเวณพื้นที่และคำนึงเป็นพิเศษถึงผลประโยชน์และความต้องการของรัฐกำลังพัฒนา[53] อาทิ พันธกรณีของรัฐในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลในบริเวณพื้นที่เพื่อประกันว่าโปรแกรมงานดังกล่าวจะสามารถพัฒนาเพื่อประโยชน์สำหรับรัฐกำลังพัฒนาได้ (ข้อ 143 วรรค 3) และพันธกรณีขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและรัฐภาคีในการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้รัฐกำลังพัฒนา (ข้อ 144 วรรค 1 และส่วนที่ 5 ของภาคผนวกในความตกลงฯ ค.ศ. 1994) การให้โอกาสแก่รัฐกำลังพัฒนาในการฝึกอบรม (ตามข้อ 144 วรรค 2 และส่วนที่ 5 ของภาคผนวกในความตกลงฯ ค.ศ. 1994) พันธกรณีของคณะมนตรีฯ ซึ่งจะต้องคำนึงเป็นการเฉพาะถึงผลประโยชน์และความจำเป็นของรัฐกำลังพัฒนา โดยเสนอแนะและให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการในเรื่องการแบ่งปันผลประโยชน์ทางการเงินและทางเศรษฐกิจอื่นๆ ที่ได้จากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่อย่างเป็นธรรม (ข้อ 160 วรรคสอง (เอฟ) (หนึ่ง) และข้อ 162 วรรคสอง (โอ) (หนึ่ง))[54]

---

[52] Ibid, Article 148 : The effective participation of developing States in activities in the Area shall be promoted as specifically provided for in this Part, having due regard to their special interests and needs, and in particular to the special need of the land-locked and geographically disadvantaged among them to overcome obstacles arising from their disadvantaged location, including remoteness from the Area and difficulty of access to and from it.

[53] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, para 156, p. 53. [A perusal of Part XI shows immediately that there are several provisions designed to ensure the participation of developing States in activities in the Area and to take into particular consideration their interests and needs.]

[54] Ibid, para 157.

อย่างไรก็ตาม องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าไม่มีบทบัญญัติใดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เลยที่กล่าวถึงความรับผิดชอบ (หรือความรับผิด) ของรัฐผู้อุปถัมภ์ไว้ โดยเฉพาะการบัญญัติถึงการปฏิบัติเป็นพิเศษ (preferential treatment) กับรัฐผู้อุปถัมภ์ที่เป็นรัฐกำลังพัฒนา ตามข้อสังเกตข้างต้น พบว่าบทบัญญัติที่ประสงค์จะให้พิจารณาประโยชน์หรือความต้องการของรัฐกำลังพัฒนาที่มากกว่าที่ได้ระบุไว้ในภาค 11 ก็ไม่มีเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าบทบัญญัติทั่วไปเกี่ยวกับความรับผิดชอบและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์นั้นได้ปรับใช้กับรัฐผู้อุปถัมภ์อย่างเท่าเทียมกันไม่ว่ารัฐนั้นจะเป็นรัฐที่พัฒนาแล้วหรือรัฐที่กำลังพัฒนาก็ตาม[55]

เหตุที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า การปฏิบัติตามพันธกรณีและความรับผิดของรัฐพัฒนาและรัฐกำลังพัฒนาจะต้องปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันก็เนื่องมาจากต้องการที่จะป้องกันไม่ให้บริษัทที่อยู่ในรัฐพัฒนา มาจัดตั้งบริษัทในรัฐกำลังพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากการที่รัฐกำลังพัฒนาได้รับสิทธิพิเศษ หรือมีภาระจากการปฏิบัติตามอนุสัญญา ข้อบังคับ หรือการควบคุมที่น้องกว่ารัฐพัฒนา ซึ่งการขยายตัวของรัฐผู้อุปถัมภ์โดยสะดวก (Sponsoring States “of convenience”) จะเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการบังคับใช้มาตรฐานสูงสุดในการปกป้องสิ่งแวดล้อม การพัฒนาสำหรับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่และการปกป้องสมบัติของมวลมนุษยชาติ[56]

4.2 ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่

เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อแรกในเรื่องพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์แล้ว ในปัญหากฎหมายข้อสองเป็นเรื่องที่ถามว่า **ความรับผิดของรัฐภาคีในฐานะที่เป็นรัฐอุปถัมภ์ภายใต้ข้อ 153 วรรค 2 จะมีมากน้อยเพียงใด หากมีการไม่**

---

[55] Ibid, para 158, p. 53-54. [However, none of the general provisions of the Convention concerning the responsibilities (or the liability) of the sponsoring State “specifically provides” for according preferential treatment to sponsoring States that are developing States. As observed above, there is no provision requiring the consideration of such interests and needs beyond what is specifically stated in Part XI. It may therefore be concluded that the general provisions concerning the responsibilities and liability of the sponsoring State apply equally to all sponsoring States, whether developing or developed.]

[56] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber’s 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 557.

ปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ โดยเฉพาะภาค 11 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994 โดยเหตุที่ต้องมีการให้ความเห็นแนะนำในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ก็เนื่องมาจาก หากรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ตนพึงกระทำ ไม่ว่าจะเป็นพันธกรณีในการประกัน หรือพันธกรณีโดยตรง กรณีดังกล่าวย่อมถือเป็นการฝ่าฝืนพันธกรณีในทางระหว่างประเทศ อันทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์เกิดความรับผิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นที่จะต้องทราบว่า รัฐผู้อุปถัมภ์จะมีความรับผิดในกรณีใดบ้างและมีกรณีใดหรือไม่ที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะกล่าวอ้างเพื่อยกเว้นความรับผิดได้

4.2.1 บทบัญญัติที่นำมาบังคับใช้

ในการให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อ 2 องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อ 139 วรรค 2 เรื่องความรับผิดของรัฐภาคีในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นจากการที่รัฐภาคีไม่ดำเนินการตามความรับผิดชอบที่ตนมีอยู่[57] มาพิจารณาร่วมกับประโยคที่สอง ข้อ 4 วรรค 4 ในภาคผนวก 3 เรื่องข้อยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ กรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ได้ออกกฎหมายและข้อบังคับและได้ดำเนินมาตรการทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างสมเหตุผลภายในกรอบแห่งระบบกฎหมายของตน[58]

เมื่อพิจารณาข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ในเรื่องความรับผิด องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าข้อบังคับทั้งสองซึ่งรับรองโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศกำหนดความรับผิดไว้เฉพาะในเรื่องการตรวจหาและการสำรวจเท่านั้น แต่ในเรื่องการแสวงประโยชน์ข้อบังคับทั้งสองมิได้กำหนดไว้ว่าหากเกิดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นจะทำเช่นไร

---

[57] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 139 para 2:

Without prejudice to the rules of international law and Annex III, article 22, damage caused by the failure of a State Party or international organization to carry out its responsibilities under this Part shall entail liability; States Parties or international organizations acting together shall bear joint and several liability. A State Party shall not however be liable for damage caused by any failure to comply with this Part by a person whom it has sponsored under article 153, paragraph 2(b), if the State Party has taken all necessary and appropriate measures to secure effective compliance under article 153, paragraph 4, and Annex III, article 4, paragraph 4.

[58] Ibid, Annex III, Article 4 para 4 second sentence:

A sponsoring State shall not, however, be liable for damage caused by any failure of a contractor sponsored by it to comply with its obligations if that State Party has adopted laws and regulations and taken administrative measures which are, within the framework of its legal system, reasonably appropriate for securing compliance by persons under its jurisdiction.

ดังนั้นจึงควรนำบทบัญญัติในเรื่องความรับผิดมาใช้กับการแสวงประโยชน์ด้วย องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงต้องให้แนวทางที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพื่อเป็นแนวทางให้แก่รัฐภาคีทั้งหลาย

เมื่อพิจารณาข้อ 139 วรรค 2 และข้อ 304 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อบททั้งสองระบุถึง “กฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ” และ “การปรับใช้กฎเกณฑ์ที่มีอยู่และการพัฒนากฎเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบและความรับผิดภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ” แสดงให้เห็นว่านอกจากที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้แล้วในเรื่องความรับผิดยังต้องนำกฎเกณฑ์ภายใต้กฎหมายจารีตประเพณีเหล่านั้นมาปรับใช้ อีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงควรนำร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐมาพิจารณาประกอบด้วย

4.2.2 ลักษณะทั่วไปของความรับผิด

ระบบความรับผิดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล แบ่งความรับผิดออกเป็นสามประเภทได้แก่ ความรับผิดของรัฐภาคี (อยู่ในประโยคแรกของข้อ 139 วรรค 2) ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ (ข้อ 139 วรรค 2 ประโยคที่สอง) ความรับผิดของผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (ภาคผนวก 3 ข้อ 22)

จากถ้อยคำของข้อ 139 วรรค 2 ที่กำหนดว่า “โดยไม่เป็นการเสื่อมเสียต่อหลักเกณฑ์ต่างๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศและภาคผนวก 3 ข้อ 22 **ความเสียหายอันเกิดจากการที่รัฐภาคี** หรือองค์การระหว่างประเทศ**ไม่ดำเนินการตามความรับผิดชอบที่ตนมีอยู่ตามภาคนี้จะก่อให้เกิดความรับผิด** รัฐภาคี หรือองค์การระหว่างประเทศที่กระทำการร่วมกันจะต้องรับผิดร่วมกันและเป็นรายตัว **อย่างไรก็ดีรัฐภาคีย่อมไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามภาคนี้โดยบุคคลซึ่งรัฐภาคีเป็นผู้อุปถัมภ์**ตามข้อ 153 วรรค 2 (บี) หากรัฐภาคีได้ใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผลตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4” เห็นได้อย่างชัดเจนว่าความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้นจากความล้มเหลวของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการดำเนินการที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเท่านั้น โดยรัฐ

อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิดเกี่ยวกับความล้มเหลวของผู้รับงานกรณีผู้รับงานไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตน[59]

ด้วยเหตุนี้ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์และการที่ผู้รับงานไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีและก่อให้เกิดความเสียหายจึงมีความเชื่อมโยงกัน กล่าวคือ หากทั้งรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานต่างก็ไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่ตนมีและก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น กรณีนี้รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมของผู้รับงานด้วย อย่างไรก็ดีหากรัฐผู้อุปถัมภ์ได้ใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามของผู้รับงานแล้ว หากผู้รับงานดำเนินกิจกรรมเป็นไปในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหาย กรณีนี้รัฐผู้อุปถัมภ์ย่อมไม่ต้องรับผิดในความเสียหายนั้น จะเห็นได้ว่าข้อ 139 วรรค 2 ประโยคแรก ครอบคลุมถึงความล้มเหลวของรัฐภาคี รวมถึงรัฐผู้อุปถัมภ์ในกรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบทั่วไปของตน ส่วนประโยคที่ 2 ของข้อบทดังกล่าวจะใช้กับความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เท่านั้น[60]

4.2.3 การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี

ในเรื่องการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยรัฐผู้อุปถัมภ์นั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าต้องนำข้อ 139 วรรค 2 และข้อ 4 วรรค 4 ในภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มาพิจารณาประกอบกัน

โดยการที่จะยกเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ขึ้นกล่าวอ้างได้นั้น ตามข้อ 139 วรรค 2 จะต้องเป็นกรณีที่ 1. รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนตามอนุสัญญาสหประชาชาติ

---

[59] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, para 172, p. 57. [From the wording of article 139, paragraph 2, of the Convention, it is evident that liability arises from the failure of the sponsoring State to carry out its own responsibilities. The sponsoring State is not, however, liable for the failure of the sponsored contractor to meet its obligations.]

[60] Ibid, para 174, p. 57. [Whereas the first sentence of article 139, paragraph 2, of the Convention covers the failure of States Parties, including sponsoring States, to carry out their responsibilities in general, the second sentence deals only with the liability of sponsoring States.]

ว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และ 2. การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายขึ้น[61]

จะเห็นได้ว่าความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ตนต้องรับผิดชอบตามที่กำหนดในข้อ 139 วรรค 2 นั้น การไม่ปฏิบัติดังกล่าวอาจหมายถึง การกระทำ หรือการยกเว้นการกระทำที่ได้กระทำไปโดยขัดแย้งต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐภายใต้ระบอบการทำเหมืองแร่ใต้ทะเล (ระบอบบริเวณพื้นที่) ซึ่งการพิจารณาว่า รัฐผู้อุปถัมภ์ได้ดำเนินการตามความรับผิดชอบของตนหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับพันธกรณีที่ระบุไว้ให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องดำเนินการตามที่กล่าวไว้ในปัญหากฎหมายข้อแรก กล่าวคือ ต้องพิจารณาว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยตรงในฐานะที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์และพันธกรณีที่เกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมที่ดำเนินการโดยผู้รับงานหรือไม่ ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยตรงในฐานะเป็นรัฐผู้อุปถัมภ์อาศัยฐานทางกฎหมายในข้อ 139 วรรค 2 ในประโยคแรก ขณะที่ความรับผิดในการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าวแล้วก่อให้เกิดความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของผู้รับงานอาศัยฐานทางกฎหมายทั้งในประโยคแรกและประโยคที่สองของข้อบทดังกล่าว[62]

4.2.4 ความเสียหาย

การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์อันจะทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องรับผิดตามข้อ 139 วรรค 2 องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีนั้นจะต้องเกิดความเสียหายขึ้นด้วยรัฐผู้อุปถัมภ์ถึงจะต้องรับผิด ด้วยเหตุนี้หากรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีแต่ไม่เกิดความเสียหายขึ้น รัฐผู้อุปถัมภ์ก็ไม่ต้องรับผิดซึ่งถือเป็นการยกเว้นความรับผิดของ

---

[61] Ibid, para 176, p. 58. [The wording of article 139, paragraph 2, of the Convention clearly establishes two conditions for liability to arise: the failure of the sponsoring State to carry out its responsibilities (see paragraphs 64 to 71 on the meaning of key terms); and the occurrence of damage.]

[62] Ibid, para 177, p. 58. [The nature of these obligations also determines the scope of liability. Whereas the liability of the sponsoring State for failure to meet its direct obligations is governed exclusively by the first sentence of article 139, paragraph 2, of the Convention, its liability for failure to meet its obligations in relation to damage caused by a sponsored contractor is covered by both the first and second sentences of the same paragraph.]

รัฐตามที่ปรากฏในคดี *Rainbow Warrior Arbitration*[63] และข้อวิจารณ์ร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐในวรรค 9 ของข้อ 2 ที่ระบุว่า “รัฐอาจมีความรับผิดภายใต้หลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ แม้จะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ”[64]

เมื่อทราบแล้วว่ารัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดความรับผิดต่อเมื่อรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ตนมีอันได้แก่ พันธกรณีในการประกันและพันธกรณีโดยตรงและการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าวมีความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงานด้วย โดยปกติเมื่อรัฐมีความรับผิดในทางระหว่างประเทศ รัฐย่อมจะต้องชดใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งการชดใช้ความเสียหายมีได้หลายลักษณะด้วยกัน เช่น การทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม (restitution) การชดใช้ค่าเสียหายเป็นตัวเงิน (indemnity) หรือการทำให้พอใจ (satisfaction)

สำหรับบุคคลที่สามารถเรียกร้องให้รัฐผู้อุปถัมภ์รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นได้นั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำตามร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐในข้อ 48 มาพิจารณา ซึ่งข้อ 48 กำหนดว่า

“รัฐใดก็ตาม นอกจากรัฐที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิเรียกร้องให้รัฐอื่นรับผิดชอบถ้า

(เอ) พันธกรณีที่ละเมิดนั้น เป็นพันธกรณีที่มีต่อกลุ่มของรัฐ ซึ่งรวมถึงรัฐนั้นด้วย และพันธกรณีที่ถูกละเมิดนั้นเป็นพันธกรณีที่มีขึ้นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ร่วมของกลุ่ม หรือ

(บี) พันธกรณีที่ละเมิดเป็นพันธกรณีที่มีขึ้นเพื่อสังคมระหว่างประเทศทั้งหมด”[65]

---

[63] Case concerning the difference between New Zealand and France concerning the interpretation or application of two agreements, concluded on 9 July 1986 between the two States and which related to the roblems arising from the Rainbow Warrior Affair, UNRIAA, 1990, vol. XX, p. 215, para 110.

[64] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, para 178, p. 58. [a State may be held liable under customary international law even if no material damage results from its failure to meet its international obligations.]

นอกจากนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ยังพิจารณาข้อบทในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ ข้อบังคับโนดูลส์ในข้อ 30 และข้อบังคับซัลไฟด์ในข้อ 32 ซึ่งบทบัญญัติเหล่านี้ก็มิได้ระบุโดยเฉพาะเจาะจงว่าความเสียหายเช่นใดที่จะได้รับการชดเชย หรือบุคคลใดอาจมีสิทธิในการเรียกร้องการชดเชยได้ แต่เมื่อพิจารณาจากการที่กิจกรรมที่กระทำเป็นเรื่องเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่และต้องมีการคำนึงถึงมรดกร่วมกันของมนุษยชาติแล้ว องค์คณะดังกล่าวจึงเห็นว่า ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเป็นความเสียหายที่เกิดในบริเวณพื้นที่และทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ซึ่งนับเป็นมรดกร่วมกันของมวลมนุษยชาติ และเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลด้วย ด้วยเหตุที่บริเวณพื้นที่ถือเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ บุคคลที่มีสิทธิเรียกร้องการชดเชยจึงอาจรวมถึงองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ องคภาวะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึก และผู้ใช้ประโยชน์อื่นๆ จากทะเล รวมถึงรัฐชายฝั่งได้[66] และแม้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลจะไม่ปรากฏว่ามีข้อบทใดที่ให้อำนาจแก่องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการเรียกร้องค่าชดเชย แต่เมื่อพิจารณาข้อ 137 วรรค 2 ของอนุสัญญาดังกล่าว ที่กล่าวว่า องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศสามารถกระทำการในนามของมวลมนุษยชาติได้ ก็จะเห็นได้ว่าสิทธิในการเรียกร้องค่าชดเชยได้แฝงอยู่ในข้อบทดังกล่าวโดยให้อำนาจองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศกระทำการแทนมวลมนุษยชาติทั้งมวลนั่นเอง นอกจากนี้รัฐภาคีแต่ละรัฐก็อาจมีสิทธิเรียกร้องค่าชดเชยได้อันเนื่องมาจากการที่รัฐภาคีมีหน้าที่ในการรักษาสิ่งแวดล้อมในทะเลหลวงและบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นพันธกรณีทั่วไปที่รัฐทั้งหลายต้องปฏิบัติ (*erga omnes* character) จะเห็นได้ว่าแนวคิดนี้สะท้อนให้เห็นในข้อ 48 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐที่กำหนดให้รัฐอื่นนอกจากรัฐที่เสียหายสามารถเรียกร้องให้รัฐที่ฝ่าฝืนพันธกรณีที่มีขึ้นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ร่วมของกลุ่ม หรือเพื่อสังคมระหว่างประเทศรับผิดได้ การให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ แสดงให้เห็นว่าพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ว่าจะเป็นพันธกรณีในการประกัน หรือพันธกรณีโดยตรงถือเป็นพันธกรณีในเรื่องสิ่งแวดล้อมที่รัฐภาคีจะต้องปฏิบัติ และเป็นพันธกรณีที่มีขึ้นเพื่อเพื่อสังคมระหว่างประเทศทั้งมวลด้วย”

---

[65] Draft articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts 2001, Article 48: Any State other than an injured State is entitled to invoke the responsibility of another State . . . if: (a) the obligation breached is owed to a group of States including that State, and is established for the protection of a collective interest of the group; or (b) the obligation breached is owed to the international community as a whole.

[66] Ibid, para 179, p. 59. [It may be envisaged that the damage in question would include damage to the Area and its resources constituting the common heritage of mankind, and damage to the marine environment. Subjects entitled to claim compensation may include the Authority, entities engaged in deep seabed mining, other users of the sea, and coastal States.]

ความเชื่อมโยงระหว่างการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีและความเสียหาย

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้น จะต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงาน กล่าวคือรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของผู้รับงาน รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ตนมี ซึ่งตามข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์มีความรับผิดชอบในการประกันว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ที่กระทำโดยผู้รับงานกระทำโดยสอดคล้องกับภาค 11 ของอนุสัญญาดังกล่าว หมายความว่า ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้นได้ไม่ใช่เกิดขึ้นจากการที่องค์ภาวะ หรือผู้รับงานไม่ปฏิบัติตามหนาที่ของตนให้สอดคล้องกับภาค 11 แต่ความรับผิดนั้นเกิดจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตนเองต่างหาก ซึ่งความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นและความเสียหายดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตน[67] ซึ่งความเชื่อมโยงระหว่างการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามตามพันธกรณีและความเสียหายที่เกิดจากการดำเนินงานของผู้รับงานนั้นจะต้องไม่เกิดจากคาดเดาและต้องรับการพิสูจน์ได้ อย่างไรก็ตามมีปัญหาที่ต้องพิจารณาก็คือ การกระทำของผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐภาคีนั้นจะปรับเป็นความผิดของรัฐได้หรือไม่ หากพิจารณาตามข้อข้อ 5 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐจะเห็นได้ว่า การกระทำของผู้รับงานในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่เป็นการกระทำของผู้รับงานเอง มิได้ถือเป็นการกระทำในฐานะตัวแทนของรัฐผู้อุปถัมภ์ หรือเป็นการกระทำซึ่งรัฐรับรู้และยอมรับให้กระทำตามข้อ 11 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐตามที่ได้อธิบายไว้ในปัญหากฎหมายข้อแรกที่เกี่ยวข้อง[68] ด้วยเหตุนี้หากเป็นกรณีที่ผู้รับงานกระทำให้เกิดความเสียหายต่อบริเวณพื้นที่ แต่รัฐผู้อุปถัมภ์ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนโดยใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถแล้ว รัฐผู้อุปถัมภ์ย่อมไม่ต้องรับผิดในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงาน

---

[67] Ibid, para 182, pp. 59-60. [This means that the sponsoring State's liability arises not from a failure of a private entity but rather from its own failure to carry out its own responsibilities. In order for the sponsoring State's liability to arise, it is necessary to establish that there is damage and that the damage was a result of the sponsoring State's failure to carry out its responsibilities.]

[68] Ibid, para 182, p. 60. [...under international law, the acts of private entities are not directly attributable to States except where the entity in question is empowered to act as a State organ (article 5 of the ILC Articles on State Responsibility) or where its conduct is acknowledged and adopted by a State as its own (article 11 of the ILC Articles on State Responsibility). As explained in the present paragraph, the liability regime established in Annex III to the Convention and related instruments does not provide for the attribution of activities of sponsored contractors to sponsoring States.]

ด้วยเหตุนี้จึงอาจเกิดคำถามขึ้นได้ว่าในกรณีที่ไม่พบความเชื่อมโยงของการไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของรัฐผู้อุปถัมภ์และความเสียหายที่เป็นผลสืบเนื่องกันนั้น รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิดภายใต้กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศด้วยหรือไม่

4.2.4 การยกเว้นความรับผิด

ในเรื่องการยกเว้นความรับผิด องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาจากข้อ 139 วรรค 2 ประโยคที่สอง (อย่างไรก็ดี รัฐภาคีย่อมไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามภาคนี้โดยบุคคลซึ่งรัฐภาคีเป็นผู้อุปถัมภ์ตามข้อ 153 วรรค 2 (บี) หากรัฐภาคีได้ใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผลตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4) และในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ประโยคที่สอง (อย่างไรก็ตาม รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ หากรัฐภาคีนั้นได้ออกกฎหมายและข้อบังคับและได้ดำเนินมาตรการทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างสมเหตุผลภายในกรอบแห่งระบบกฎหมายของตนเพื่อให้บุคคลที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของตนต้องปฏิบัติตาม) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

จะเห็นได้ว่าข้อบททั้งสองมีการกำหนดเพื่อยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ ซึ่งจะส่งผลในกรณีที่แม้ผู้รับงานจะไม่ปฏิบัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ หรือตามกฎระเบียบ หรือตามสัญญา และการไม่ปฏิบัติดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น รัฐผู้อุปถัมภ์ก็ไม่ต้องรับผิดจากการกระทำดังกล่าวของผู้รับงาน โดยเงื่อนไขสำหรับยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ถูกระบุเฉพาะเจาะจงไว้ในข้อ 139 วรรค 2 ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก3 ข้อ 4 วรรคสี่ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[69] ซึ่งมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องมีเพื่อเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีของตนและกล่าวอ้างเพื่อยกเว้นความรับผิดจะได้อธิบายต่อไปในการให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อสาม

---

[69] Ibid, para 186, pp. 60-61. [This clause provides for the exemption of the sponsoring State from liability. Its effect is that, in the event that the sponsored contractor fails to comply with the Convention, the Regulations or its contract, and such failure results in damage, the sponsoring State cannot be held liable. The condition for exemption of the sponsoring State from liability is that, as specified in article 139, paragraph 2, of the Convention, it has taken “all necessary and appropriate measures to secure effective compliance” under article 153, paragraph 4, and Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention.]

4.2.5 ขอบเขตความรับผิดภายใต้อนุสัญญา

สำหรับขอบเขตความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาตามข้อ 139 วรรค 2 ประโยคที่สอง โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลเห็นว่าในเรื่องขอบเขตความรับผิดจะประกอบไปด้วย มาตรฐานความรับผิด (Standard of liability) การอุปถัมภ์จากหลายรัฐ (Multiple sponsorship) ปริมาณและรูปแบบของการชดเชย (Amount and form of compensation) และความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดของผู้รับงานและรัฐผู้อุปถัมภ์ (relationship between the liability of the contractor and of the sponsoring State) โดยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานความรับผิด

สำหรับความรับผิดในกรณีนี้เป็นความรับผิดที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิดต่อเมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความเสียหายที่เกิดจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[70]

การอุปถัมภ์จากหลายรัฐ

การที่องคภาวะ หรือผู้รับงานได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐภาคีหลายรัฐเป็นกรณีที่คำขอในการสำรวจและแสวงประโยชน์กำหนดให้ต้องมีรัฐผู้อุปถัมภ์หลายรัฐ (เช่นในกรณีที่คำขอนั้นมีผู้รับงานมากกว่าหนึ่งสัญชาติทำให้ต้องมีรัฐผู้อุปถัมภ์มากกว่าหนึ่งรัฐ) ซึ่งในข้อ 139 วรรค 2 และข้อ 4 ในภาคผนวก 3 ไม่ได้กำหนดไว้ว่าหากมีรัฐผู้อุปถัมภ์หลายรัฐจะแบ่งความรับผิดกันอย่างไร องค์คณะว่า

[70] Ibid, para 189, p. 61. [With regard to the standard of liability, it was argued in the proceedings that the sponsoring State has strict liability, i.e., liability without fault. The Chamber, however, would like to point out that liability for damage of the sponsoring State arises only from its failure to meet its obligation of due diligence. This rules out the application of strict liability.]

ด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าจะต้องรับผิดร่วมกัน ถ้าไม่มีการกำหนดข้อบังคับเป็นอย่างอื่นโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[71]

ปริมาณและรูปแบบของการชดเชย

ในการพิจารณาปริมาณค่าชดเชยที่สามารถจ่ายได้นั้น พิจารณาจากข้อบทในข้อข้อ 22 ในภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[72] ที่ระบุเกี่ยวกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและผู้รับงานว่า “ความรับผิดในทุกกรณี ให้เป็นไปตามความเสียหายที่แท้จริง” โดยบริบทนี้ควรใช้ข้อ 30 ของข้อบังคับโนดูลส์และ ข้อ 32 ของข้อบังคับซัลไฟด์และส่วนที่ 16.1 ของ the Standard Clauses for exploration Contracts ในภาคผนวก 4 ของข้อบังคับทั้งสองมาใช้ควบคุม

พันธกรณีของรัฐที่ต้องมีการชดเชยเต็มจำนวนหรือ *restituto in integrum* ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ ซึ่งศาลสถิตยุติธรรมระหว่างประเทศได้กล่าวถึงครั้งแรกในคดี Factory of Chorzów case (P.C.I.J. Series A, No. 17, p. 47) และมีการนำมาพูดซ้ำโดยคณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศ ตามข้อ 31 วรรค 1 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐ ที่กำหนดว่า “รัฐมีความรับผิดชอบภายใต้พันธกรณีที่ต้องชดเชยเต็มจำนวนสำหรับความเสียหายที่มีสาเหตุมาจากการกระทำความผิดในกฎหมายระหว่างประเทศ” โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้ข้อสังเกตไว้ว่าพันธกรณีในเรื่องการชดเชยเต็มจำนวนมีกล่าวไว้ใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[71] Ibid, para 192, p. 62. [Apart from the exception mentioned in paragraph 191, the provisions of article 139, paragraph 2, of the Convention and related instruments dealing with sponsorship do not differentiate between single and multiple sponsorship. Accordingly, the Chamber takes the position that, in the event of multiple sponsorship, liability is joint and several unless otherwise provided in the Regulations issued by the Authority.]

[72] UNCLOS 1982, Annex III Article 22:

The contractor shall have responsibility or liability for any damage arising out of wrongful acts in the conduct of its operations, account being taken of contributory acts or omissions by the Authority. Similarly, the Authority shall have responsibility or liability for any damage arising out of wrongful acts in the exercise of its powers and functions, including violations under article 168, paragraph 2, account being taken of contributory acts or omissions by the contractor. Liability in every case shall be for the actual amount of damage.

สนธิสัญญาในหัวข้อเฉพาะ เช่น พลังงานนิวเคลียร์ มลพิษทางน้ำมัน ที่กล่าวถึงข้อจำกัดในเรื่องความรับผิดร่วมกันและความรับผิดเด็ดขาดไว้[73]

สำหรับรูปแบบการชดเชยนั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นควรให้พิจารณาจากข้อ 34 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐ ที่กำหนดว่า “การชดเชยเต็มจำนวนสำหรับความเสียหายที่มีสาเหตุมาจากการกระทำผิด ในกฎหมายระหว่างประเทศจะนำรูปแบบของการคืนสภาพเดิม การชดเชยและความพึงพอใจ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งหมดที่กล่าวมาตามบทบัญญัติของบทนี้มาพิจารณา[74]

สำหรับในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์นั้น หากพิจารณาจากข้อ 30 ของข้อบังคับโนดูลส์และข้อ 32 ของข้อบังคับซัลไฟด์ ที่กำหนดให้ ผู้รับงานยังคงมีความรับผิดในความเสียหายอยู่แม้ว่าผู้รับงานจะได้ดำเนินการสำรวจแล้วเสร็จก็ตาม องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่ากรณีนี้ก็ควรนำมาใช้กับกรณีความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เช่นเดียวกัน[75] กล่าวคือรัฐผู้อุปถัมภ์ก็ยังคงมีความรับผิดอยู่แม้ว่าการดำเนินงานของผู้รับงานจะแล้วเสร็จก็ตาม

ความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดของผู้รับงานและรัฐผู้อุปถัมภ์

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดของผู้รับงานและรัฐผู้อุปถัมภ์นั้น พิจารณาจากภาคผนวก 3 ข้อ 22 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดว่า “ผู้รับงานต้องรับผิดชอบหรือรับผิดต่อความเสียหายอันเกิดจากการกระทำอันมิชอบในการดำเนินการของตน โดยคำนึงถึงการกระทำหรือการละเว้นการกระทำขององค์กรที่มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วย ในทำนองเดียวกัน องค์กรต้องรับผิดชอบหรือรับผิดต่อความเสียหายอันเกิดจากการกระทำอันมิชอบในการใช้อำนาจและหน้าที่ของตนรวมทั้งการฝ่าฝืนข้อ 168 วรรค 2 โดยคำนึงถึงการกระทำ หรือ

---

[73] Ibid, para 194, p. 62. [The Chamber notes in this context that treaties on specific topics, such as nuclear energy or oil pollution, provide for limitations on liability together with strict liability.]

[74] Draft articles on Responsibility of States for Internationally Wongful Acts 2001, Article 34: Full reparation for the injury caused by the internationally wrongful act shall take the form of restitution, compensation and satisfaction, either singly or in combination, in accordance with the provisions of this chapter.

[75] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, para 198, p. 63.

การละเว้นการกระทำของผู้รับงานที่มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหายด้วย ความรับผิดทุกกรณีให้เป็นไปตามความเสียหายที่แท้จริง”

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติข้างต้นไม่มีส่วนใดเลยที่ระบุถึงความรับผิดของผู้อุปถัมภ์ไว้ แต่ระบุเพียงความรับผิดของผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ดังนั้นในเรื่องการกระทำอันมิชอบในการดำเนินการของผู้รับงาน หรือความรับผิดจากการกระทำอันมิชอบในการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ จึงเป็นความรับผิดของผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศแทนที่จะเป็นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ ด้วยเหตุนี้ หากมีความรับผิดเกิดขึ้นจากการกระทำอันมิชอบของผู้รับงาน หรือการกระทำอันมิชอบในการใช้อำนาจหน้าที่ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศแล้ว รัฐผู้อุปถัมภ์ย่อมไม่มีความรับผิด

ในประเด็นคำถามที่ว่าผู้รับงานและรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องร่วมกันรับผิดกรณีที่เกิดความเสียหายจากการดำเนินการในบริเวณพื้นที่หรือไม่นั้น ทั้งในตัวอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และตราสารอื่นที่เกี่ยวข้องต่างก็ไม่มีการกล่าวในเรื่องนี้ไว้ ซึ่งความรับผิดร่วมกันนี้จะใช้ในกรณีที่ผู้รับงานที่เข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่และทำให้เกิดความเสียหายขึ้นนั้นเป็นผู้รับงานด้วยกันเท่านั้น หมายความว่าจะกล่าวอ้างให้ผู้รับงานที่ทำให้เกิดความเสียหายขึ้นทั้งหมดหรือผู้รับงานคนใดคนหนึ่งชดใช้ค่าชดเชยได้เต็มจำนวน แต่ในกรณีความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เป็นเรื่องที่เกิดจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตนในขณะที่ความรับผิดของผู้รับงานเป็นผลมาจากการไม่ยอมปฏิบัติของผู้รับงานเอง ซึ่งรูปแบบของความรับผิดทั้งสองประเภทนี้อยู่ในลักษณะขนานกัน (exist parallel) โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ความรับผิดทั้งสองมีความเชื่อมโยงกันเพียงประเด็นเดียวเท่านั้น คือ ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ขึ้นอยู่กับความเสียหายที่เป็นผลมาจากกิจกรรมหรือการละเลยของผู้รับงาน อย่างไรก็ตาม ความเสียหายดังกล่าวจะปรับเป็นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ได้โดยอัตโนมัติไม่ได้[76] กล่าวคือความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องพิจารณาด้วยว่าผู้รับงานที่ทำให้เกิดความเสียหายฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนหรือไม่ ก่อนที่จะถือเป็นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์

[76] Ibid, para 201, p. 64. [There is only one point of connection, namely, that the liability of the sponsoring State depends upon the damage resulting from activities or omissions of the sponsored contractor (see paragraph 181). But, in the view of the Chamber, this is merely a trigger mechanism. Such damage is not, however, automatically attributable to the sponsoring State.]

ประเด็นที่ต้องพิจารณาและเป็นประเด็นที่มีความน่าใจก็คือในกรณีที่ผู้รับงานไม่ได้ชดใช้ความเสียหายเต็มจำนวน กรณีนี้รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิดชดใช่ค่าเสียหายที่เหลือหรือไม่

ปัญหาในประเด็นนี้ก็มีการถกเถียงกันในระหว่างรัฐที่ยื่น statement ในความเห็นแนะนำในคดีนี้ โดยบางรัฐเห็นว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ยังคงมีความรับผิดอยู่ แม้ว่าจะไม่เข้าเงื่อนไขในความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แต่ก็มีบางรัฐไม่เห็นด้วยกับความเห็นดังกล่าว

ในมุมมองขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทฯ เห็นว่า ระบอบความรับผิดตามบทบัญญัติข้อ 139 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 รวมถึงในตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องนั้นไม่ได้มีการระบุถึงความรับผิดที่เหลืออยู่ของรัฐผู้อุปถัมภ์ (Residual liability) เอาไว้ จากที่กล่าวว่าความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์และความรับผิดของผู้รับงานจะเกิดขึ้นคู่ขนานกันไป (กล่าวคือ แยกส่วนความรับผิดของแต่ละฝ่าย ไม่เกิดความรับผิดร่วมกัน) ซึ่งความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตนภายใต้อนุสัญญาข้างต้นและตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ส่วนความรับผิดของผู้รับงานเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนภายใต้ข้อสัญญาและกฎหมายภายในของรัฐผู้อุปถัมภ์ ด้วยเหตุนี้ ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จึงขึ้นอยู่กับการเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงาน แต่อย่างไรก็ตาม รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่เกิดความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงาน ที่ผู้รับงานต้องรัฐผิดเอง กล่าวคือ เป็นความผิดของผู้รับงานโดยแท้ รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ต้องเข้าร่วมไปรับผิดในส่วนนี้ แต่รัฐจะมีความรับผิด หากพบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเกิดจากความบกพร่องของรัฐ[77] อาทิเช่น การไม่ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการดูแลให้ผู้รับงานปฏิบัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญาและตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้แนวทางแก้ไขไว้ว่า กรณีที่เอกชนไม่สามารถรับผิดเต็มจำนวนได้และรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบตามข้อ 139 วรรค 2 องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศอาจพิจารณาตั้งกองทุนเพื่อชดใช้ค่าเสียหายแทนได้[78]

---

[77] Ibid, para 204, pp. 64-65.

[78] Ibid, para 205, p. 65.

4.2.6 ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในกรณีฝ่าฝืนพันธกรณีโดยตรง

การที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยตรงตามที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และตราสารอื่นที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้นั้นจะก่อให้เกิดความรับผิดเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าวถือเป็นการละเมิดพันธกรณีตามข้อ 139 วรรค 2 ประโยคแรกกำหนดไว้ (โดยไม่เป็นการเสื่อมเสียต่อหลักเกณฑ์ต่างๆ ของกฎหมายระหว่างประเทศ และภาคผนวก 3 ข้อ 22 ความเสียหายอันเกิดจากการที่รัฐภาคีหรือองค์การระหว่างประเทศไม่ดำเนินการตามความรับผิดชอบที่ตนมีอยู่ตามภาคนี้ จะก่อให้เกิดความรับผิด รัฐภาคีหรือองค์การระหว่างประเทศที่กระทำการร่วมกันจะต้องรับผิดร่วมกันและเป็นรายตัว)[79] ซึ่งการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยตรงจะทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่สามารถยกเว้นความรับผิดตามที่กำหนดในข้อ 139 วรรค 2 ประโยคที่ 2 (อย่างไรก็ดี รัฐภาคีย่อมไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามภาคนี้โดยบุคคลซึ่งรัฐภาคีเป็นผู้อุปถัมภ์ตามข้อ 153 วรรค 2 (บี) หากรัฐภาคีได้ใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผลตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4) ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นได้[80]

จากการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ในปัญหากฎหมายข้อสองนี้มีประเด็นที่น่าสนใจ กล่าวคือ ในเรื่องความรับผิดของผู้รับงาน (the contractor's liability) และความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ (the sponsoring State's liability) นั้นเกิดขึ้นจากความเสียหายเดียวกัน กล่าวคือเกิดจากความเสียหายที่ผู้รับงานเป็นผู้ก่อให้เกิดขึ้น นอกจากนี้ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ยังเกิดจากการละเมิดพันธกรณีในทางระหว่างประเทศ ซึ่งแตกต่างจากความรับผิดของผู้รับงานที่เกิดขึ้นจากการละเมิดพันธกรณีตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่ทำกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ หรือตามกฎหมายภายในที่รัฐผู้อุปถัมภ์มีขึ้นเพื่อควบคุมให้ผู้รับงานปฏิบัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งตามความเห็นแนะนำนี้ รัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดความรับผิดต่อเมื่อไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีเพื่อประกันและพันธกรณีโดยตรง แต่ความรับผิดของผู้รับงานนั้นเป็นความรับผิดที่เกิดขึ้นตามกฎหมายภายใน โดย

---

[79] Ibid, para 206, p. 65.

[80] Ibid, para 207, p. 65.

เป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่รัฐผู้อุปถัมภ์กำหนดขึ้น อันได้แก่ กฎหมาย ข้อบังคับ มาตรการทางบริหาร[81]

นอกจากนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลยังได้พบหลักการพื้นฐานที่สำคัญ กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้รับงานมีความรับผิด รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิดด้วย โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้เหตุผลไว้ในประเด็นเรื่องการจ่ายค่าเสียหายเต็มจำนวนที่หากผู้รับงานจ่ายไม่ครบจำนวน รัฐผู้อุปถัมภ์ก็ไม่ต้องรับผิด กล่าวคือรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ต้องรับผิดชอบในความรับผิดที่เหลืออยู่ (residual liability) ของผู้รับงาน[82]

4.3 มาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องกำหนดขึ้น

ปัญหากฎหมายในข้อสามที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลต้องให้ความเห็นแนะนำมีอยู่ว่า **อะไรคือมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับรัฐอุปถัมภ์ที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในส่วนของตนในฐานะเป็นรัฐอุปถัมภ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามข้อ 139 และภาคผนวกของอนุสัญญาและความตกลงฯ ค.ศ. 1994**

ในการให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อสามนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะต้องให้ความกระจ่างว่ามาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมตามที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องมีนั้น มีลักษณะอย่างไรบ้าง ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความเชื่อมโยงกับปัญหากฎหมายในข้อหนึ่งและปัญหากฎหมายข้อสองด้วย เนื่องจากการปฏิบัติตามมาตรการข้างต้นจะเป็นการประกันได้ว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และเป็นการประกันถึงการปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงานอีกด้วย นอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว มาตรการเหล่านี้ยังช่วยยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จากความเสียหายที่มีสาเหตุมาจากการกระทำของผู้รับงานตามที่บัญญัติไว้ใน ข้อ 139 วรรค 2 รวมถึง ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรคสี่ของอนุสัญญาดังกล่าว

---

[81] A. Boyle, “Globalising Environmental Liability : the Interplay of National and International Law”, Journal of Environment Law (2005) Vol 3.

[82] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber’s 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 560.

ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้มีการกำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องมีการกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมไว้ โดยมีการกำหนดไว้ในข้อ 139 วรรค 2 ที่ว่า รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐตน หากว่ารัฐภาคีได้ใช้**มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม**ทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผลตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4

แม้ในข้อ 139 วรรค 2 จะไม่ได้กำหนดไว้ว่า “มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม” เป็นอย่างไร แต่หากพิจารณา ข้อ 153 วรรค 4 ที่กำหนดให้ รัฐภาคีให้ความช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ โดยใช้**มาตรการทุกอย่างที่จำเป็น**เพื่อประกันให้ผู้รับงานปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาค 11 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ที่กำหนดในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ไว้ว่า รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ หากรัฐภาคีนั้นได้ออก**กฎหมายและข้อบังคับ**และได้ดำเนิน**มาตรการทางการบริหาร**ที่เหมาะสมอย่างสมเหตุสมผลภายในกรอบแห่งระบบกฎหมายของตนเพื่อให้บุคคลที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของตนต้องปฏิบัติตาม จะเห็นได้ว่า มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องมีก็คือ กฎหมาย ข้อบังคับ มาตรการทางบริหารภายในของรัฐผู้อุปถัมภ์ซึ่งมีขึ้นเพื่อควบคุมและบังคับให้ผู้รับงาน หรือองคภาวะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สอดคล้องกับกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

ปัญหาที่จะต้องพิจารณาคือ กฎหมาย ข้อบังคับ รวมถึงมาตรการบริหารที่เหมาะสมและสมเหตุสมผลนั้น อย่างไรถึงจะเรียกว่าเหมาะสมและสมเหตุสมผล และรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องออกกฎหมาย ข้อบังคับ รวมถึงมาตรการดังกล่าวมาเพื่ออะไร

4.3.1 กฎหมายข้อบังคับและมาตรการทางบริหาร

จากที่กล่าวมาแล้วว่ามาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม ได้แก่ กฎหมาย ข้อบังคับ มาตรการทางบริหารตามที่ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้ โดยเหตุผลที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องมีการออกกฎหมายและข้อบังคับไว้เป็นกฎหมายภายในของรัฐก็เพราะไม่ใช่ว่าพันธกรณีของผู้รับงานทั้งหมดจะสามารถบังคับใช้ผ่าน

มาตรการทางการบริหาร หรือความตกลงตามสัญญาได้[83] แต่จำเป็นที่จะต้องมีการออกกฎหมายและข้อบังคับขึ้นมาเพื่อใช้บังคับแก่ผู้รับงานด้วย ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับแก่ผู้รับงานตามกฎหมายภายในของรัฐผู้อุปถัมภ์เป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็นอย่างมากในเรื่องเขตอำนาจรัฐ เนื่องจากเขตอำนาจรัฐเป็นการที่รัฐใช้อำนาจอธิปไตยของตนในการออกกฎหมายและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายของตน โดยรัฐสามารถใช้อำนาจรัฐของตนเหนือบุคคลและทรัพย์สินตามกฎหมายภายในของตนได้ ดังนั้น การที่รัฐผู้อุปถัมภ์ออกกฎหมายภายในเพื่อบังคับให้ผู้รับงานปฏิบัติตามกฎหมายภายในของตน ย่อมทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์สามารถใช้อำนาจรัฐในการควบคุมผู้รับงานให้ปฏิบัติตามกฎหมายของตนได้อย่างเต็มที่ โดยมีมาตรการทางบริหารขึ้นเพื่อทำให้เกิดการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับได้ ด้วยเหตุนี้ กฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางการบริหารจึงอาจรวมถึงกลไกที่นำมาบังคับใช้เพื่อกำกับดูแลกิจกรรมของผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์ด้วย ซึ่งการออกกฎหมายข้อบังคับ และการปฏิบัติตามมาตรการทางบริหารยังถือเป็นพันธกรณีโดยตรงที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติอันเป็นการให้ความช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศให้ผู้รับงานทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ให้สอดคล้องกับภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า รัฐผู้อุปถัมภ์และองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศอาจจัดให้มีความร่วมมือระหว่างกิจกรรมต่างๆ ของรัฐผู้อุปถัมภ์และกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเพื่อขจัดความซ้ำซ้อนของการทำงาน[84] อาทิเช่น มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนะคติระหว่างกัน หรือให้คำแนะนำหรือแนวทางการแก้ปัญหาในกรณีเกิดปัญหาจากการปฏิบัติงานของผู้รับงาน เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ออกกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารเพื่อมาใช้บังคับกับผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ก็เพื่อให้รัฐผู้อุปถัมภ์สามารถควบคุมดูแลผู้รับงานของตนได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยควบคุมให้การดำเนินงานของผู้รับงานเป็นไปโดยสอดคล้องกับอนุสัญญาข้างต้นอีกด้วย

ประเด็นต่อไปที่ต้องพิจารณาก็คือกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารนี้จะใช้บังคับในระยะเวลาใด ใช้ได้ตลอดไปหรือไม่ ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า

---

[83] Ibid, para 218, p. 68. [...The adoption of laws and regulations is prescribed because not all the obligations of a contractor may be enforced through administrative measures or contractual arrangements alone.]

[84] Ibid, para 218, p. 68. [...They may also provide for the co-ordination between the various activities of the sponsoring State and those of the Authority with a view to eliminating avoidable duplication of work.]

ควรนำมาบังคับใช้ได้ตลอดระยะเวลาสัญญาที่ทำกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศยังมีผลบังคับอยู่ อย่างไรก็ตาม กฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารที่มีอยู่ไม่ถือเป็นเงื่อนไขที่จะนำมาใช้บังคับก่อนจะมีข้อสรุปสัญญาที่ทำกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[85] นั่นก็หมายความว่าหากสัญญาระหว่างผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศยังไม่ได้ข้อสรุป กฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารของรัฐผู้อุปถัมภ์จะนำมาใช้บังคับแก่ผู้รับงานไม่ได้ เพราะหากสัญญายังไม่ได้ข้อสรุป หรือยังไม่สมบูรณ์ผู้รับงานก็ไม่สามารถเข้าทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ได้ รัฐผู้อุปถัมภ์จึงยังไม่สามารถนำกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารมาใช้บังคับกับผู้รับงานได้ แต่หากสัญญาระหว่างผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศมีขึ้นแล้วกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการดังกล่าวจึงจะนำมาใช้ตลอดระยะเวลาที่สัญญาระหว่างผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศยังมีผลอยู่ ซึ่งความจำเป็นที่จะต้องให้กฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการดังกล่าวนำมาใช้ตลอดระยะเวลาของสัญญาเพราะถือเป็นการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ปฏิบัติตามพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถและเป็นการช่วยยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ได้

สำหรับมาตรการที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะกำหนดขึ้นเพื่อบังคับแก่ผู้รับงานนั้นควรกำหนดไว้ให้ครอบคลุมพันธกรณีของผู้รับงานและควรมีการตรวจสอบมาตรการดังกล่าวเสมอ เพราะการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่มักจะเกี่ยวข้องกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งในแต่ละช่วงเวลาการปฏิบัติในเรื่องสิ่งแวดล้อมเรื่องหนึ่งในยุคหนึ่งอาจจะถือเป็นการเพียงพอแล้ว แต่ในอีกยุคหนึ่งอาจจะถือว่าไม่เพียงพอก็ได้ ดังนั้นจึงควรมีการตรวจสอบเพื่อให้มาตรการดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานในปัจจุบันเพื่อที่ผู้รับงานจะสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ[86]

---

[85] Ibid, para 219, p. 68. [...State's laws, regulations and administrative measures should be in force at all times that a contract with the Authority is in force. While the existence of such laws, regulations and administrative measures is not a condition precedent for concluding a contract with the Authority, it is a necessary requirement for compliance with the obligation of due diligence of the sponsoring State and for its exemption from liability.

[86] Ibid, para 222, p. 69. [As already indicated, the national measures, once adopted, may not be appropriate in perpetuity. It is the view of the Chamber that such measures should be kept under review so as to ensure that they meet current standards and that the contractor meets its obligations effectively without detriment to the common heritage of mankind.]

4.3.2 ลักษณะของมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม

ในเรื่องมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมนั้น ทั้งข้อ 139 วรรค 2 ข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ไม่ได้กำหนดไว้เลยว่ามาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องมีนั้นจะมีลักษณะอย่างไร ด้วยเหตุนี้ในการกำหนดว่ามาตรการอะไรที่จะสอดรับกับความรับผิดชอบ หรือพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์มีตามอนุสัญญาดังกล่าวจึงเป็นหน้าที่ของรัฐผู้อุปถัมภ์ที่จะกำหนด ดังนั้นการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายใดจึงเป็นสิทธิของรัฐผู้อปถัมภ์ และองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีความเห็นว่า ในเรื่องนี้มิได้มีการร้องขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีคำแนะนำในเรื่องการออกมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นของรัฐผู้อุปถัมภ์เพื่อเป็นการปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่ตนมี อีกทั้งองค์กรตุลาการก็ไม่อาจทำหน้าที่นอกเหนือไปจากหน้าที่ในลักษณะตุลาการ กล่าวคือ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลไม่สามารถให้ความเห็นแนะนำเกินกว่าที่มีคำขอมาได้ อย่างไรก็ดี เพื่อมิให้ล่วงเกินการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายของรัฐผู้อปถัมภ์ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงมีข้อพิจารณาทั่วไปซึ่งให้รัฐผู้อุปถัมภ์สามารถตัดสินใจเลือกใช้มาตรการที่เหมาะสม ตามที่กล่าวไว้ในบทบัญญัติข้อ 139 วรรคสอง ข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวกสาม ข้อ 4 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1982[87]

ในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้อย่างชัดเจน ว่าประสงค์ให้รัฐผู้อุปถัมภ์ออกกฎหมาย ข้อบังคับ และใช้มาตรการทางบริหารภายใต้ระบบกฎหมายของตนอย่างสมเหตุสมผล (Reasonably appropriate) เพื่อประกันการปฏิบัติตามโดยบุคคลภายใต้เขตอำนาจรัฐของตน ส่วนมาตรฐานสำหรับการพิจารณาว่า

---

[87] Ilbid, para 227, p. 70. [The Convention leaves it to the sponsoring State to determine what measures will enable it to discharge its responsibilities. Policy choices on such matters must be made by the sponsoring State. In view of this, the Chamber considers that it is not called upon to render specific advice as to the necessary and appropriate measures that the sponsoring State must take in order to fulfil its responsibilities under the Convention. Judicial bodies may not perform functions that are not in keeping with their judicial character. Nevertheless, without encroaching on the policy choices a sponsoring State may make, the Chamber deems it appropriate to indicate some general considerations that a sponsoring State may find useful in its choice of measures under articles 139, paragraph 2, 153, paragraph 4, and Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention.]

อะไรคือความสมเหตุสมผลยังไร้ข้อยุติ แต่การตัดสินว่ามาตรการใดมีความเหมาะสมแล้วนั้นอาจจะพิจารณาว่าต้องมีเหตุผลสอดรับกัน มิใช่มาตรการที่ออกมาตามอำเภอใจของรัฐผู้อุปถัมภ์[88]

นอกจากนี้มาตรการใดที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะออกมาใช้บังคับก็ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับกรอบระบบกฎหมายของตน ซึ่งการพิจารณาเรื่องดังกล่าวเป็นดุลพินิจของรัฐผู้อุปถัมภ์เอง โดยภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ประสงค์แต่เพียงให้รัฐผู้อุปถัมภ์นำมาตรการเช่นว่านั้นมาบัญญัติให้เป็นกฎหมาย ข้อบังคับ หรือมาตรการทางการบริหารเพื่อนำมาบังคับใช้แก่ผู้รับงาน โดยบัญญัติด้วยความสมเหตุสมผล ซึ่งการบัญญัติดังกล่าวอาจทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์พ้นความรับผิดจากความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยผู้รับงาน เนื่องจากรัฐผู้อุปถัมภ์นั้นได้ปฏิบัติตามพันธกรณีตามที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้[89]

อย่างไรก็ตามแม้รัฐผู้อุปถัมภ์จะสามารถกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมได้อย่างอิสระ แต่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ก็ยังกำหนดข้อจำกัดไว้บางประการ ตามภาคผนวก 3 ข้อ 21 วรรค 3 ที่กำหนดว่า “รัฐภาคีไม่อาจกำหนดเงื่อนไขต่อผู้รับงานซึ่งขัดกับภาค 11 ได้ อย่างไรก็ดี การที่รัฐภาคีรัฐหนึ่งใช้กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมหรืออื่นๆ บังคับแก่ผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ หรือบังคับแก่เรือที่ชักธงของตนเข้มงวดกว่าที่อยู่ในหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีดำเนินการขององค์กรที่วางไว้ตามข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) ของภาคผนวกนี้จะไม่ถือว่าขัดกับภาค 11”

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[88] Ibid, para 228, p. 70. [What is expected with regard to the responsibility of the sponsoring State in terms of Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention is made clear in the second sentence of the same paragraph. It requires the sponsoring State to adopt laws and regulations and to take administrative measures which are, within the framework of its legal system, “reasonably appropriate” for securing compliance by persons under its jurisdiction. The standard for determining what is appropriate is not open-ended. The measures taken must be “reasonably appropriate”. The appropriateness of the measures taken may be justified only if they are agreeable to reason and not arbitrary.]

[89] Ibid, para 229, pp. 70-71. [The measures to be taken by the sponsoring State must be determined by that State itself within the framework of its legal system. This determination is, therefore, left to the discretion of the sponsoring State. Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention requires the sponsoring State to put in place laws and regulations and to take administrative measures that are “reasonably appropriate” so that it may be absolved from liability for damage caused by any failure of a contractor sponsored by it to comply with its obligations. The obligation is to act within its own legal system, taking into account, among other things, the particular characteristics of that system.]

ข้อบทข้างต้นกำหนดพันธกรณีทั่วไปแก่รัฐผู้อุปถัมภ์ที่จะต้องไม่กำหนดเงื่อนไขแก่ผู้รับงานให้ขัดแย้งกับภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อย่างไรก็ดีรัฐผู้อุปถัมภ์ก็มีทางเลือกในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมหรือกฎหมายอื่นๆ หรือข้อบังคับต่างๆ กับผู้รับงาน หรือกับเรือที่ชักธงของตนให้เข้มงวดมากกว่ากฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศได้ แต่การบังคับดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อบทบัญญัติตามภาค 11 (ในเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันสิ่งแวดล้อม)[90]

จากที่กล่าวมาทำให้เราทราบว่า**พันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์**จะเป็นไปตามบทบัญญัติของภาคผนวก 3 ข้อ 21 วรรค 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 **แต่หน้าที่ในการปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงาน**จะอยู่ภายใต้ระบอบของการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึกและพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องปฏิบัติ นอกจากนี้ซึ่งตามข้อบทในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาดังกล่าวยังกำหนดให้ผู้รับงานต้องดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดตามสัญญาซึ่งได้ทำกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและสอดคล้องกับพันธกรณีตามอนุสัญญาข้างต้นและรัฐผู้อุปถัมภ์มีความรับผิดชอบที่จะประกันว่าผู้รับงานจะดำเนินการตามพันธกรณีเหล่านี้[91] นั่นหมายความว่าในการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นอกจากรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็น อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์แล้ว ผู้รับงานยังมีหน้าที่เพิ่มเติมที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาที่ตนได้ทำกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[90] Ibid, para 232, pp. 71-72. [This provision imposes a general obligation on the sponsoring State not to impose on a contractor conditions that are “inconsistent” with Part XI of the Convention. At the same time, however, it establishes an exception thereto. The exception provides the sponsoring State with the option to apply to contractors sponsored by it, or to ships flying its flag, environmental or other laws and regulations more stringent than those in the rules, regulations and procedures of the Authority adopted pursuant to Annex III, article 17, paragraph 2(f), of the Convention (dealing with protection of the marine environment).]

[91] Ibid, para 233, p. 72. [While dealing with the obligation of the sponsoring State contained in Annex III, article 21, paragraph 3, of the Convention, account has to be taken of the obligation of the contractor under the legal regime for deep seabed mining and the corresponding obligations of the sponsoring State. According to Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention the contractor shall carry out its activities in the Area “in conformity with” the terms of its contract with the Authority and its obligations under the Convention. The same provision states that it is the responsibility of the sponsoring State to ensure that the contractor carries out this obligation.]

จากการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ข้างต้น เห็นได้ว่า การกำหนดมาตรการของรัฐผู้อุปถัมภ์ ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมาย ข้อบังคับ หรือมาตรการทางบริหารถือเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ ซึ่งสอดคล้องกับพันธกรณีที่ได้กล่าวไว้ในปัญหากฎหมายข้อแรก ไม่ว่าจะเป็นพันธกรณีในการประกัน หรือพันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ นอกจากนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลยังได้เน้นย้ำว่า จะไม่มีการแทรกแซงอำนาจในการใช้ดุลพินิจทางกฎหมายของรัฐและนโยบายใดที่รัฐกำหนดขึ้นเกิดขึ้นจากดุลยพินิจของรัฐแต่ละรัฐเอง อย่างไรก็ตามการกำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ออกกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารได้อย่างอิสระและไม่สามารถแทรกแซงได้ก็อาจทำให้เกิดปัญหาได้ เนื่องจากอาจทำให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานทางตุลาการ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างเต็มที่ เพราะอาจทำให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ไม่สามารถก้าวล่วงไปพิจารณาถึงกฎหมาย ข้อบังคับหรือมาตรการทางบริหารของรัฐใดได้ อย่างไรก็ตาม องค์คณะดังกล่าวยังสามารถที่จะให้ความเห็นแนะนำในข้อพิจารณาทั่วไปซึ่งรัฐผู้อุปถัมภ์อาจนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ก็ให้ข้อสังเกตไว้ว่า การที่จะกำหนดให้การออกมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของรัฐผู้อุปถัมภ์เองดูจะไม่เพียงพอ เพราะหากให้รัฐผู้อุปถัมภ์ออกมาตรการดังกล่าวโดยใช้ดุลยพินิจของตนเพียงอย่างเดียว รัฐผู้อุปถัมภ์ก็อาจออกมาตรการโดยเอื้อประโยชน์แก่รัฐของตนเพียงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้มาตรการดังกล่าวจึงต้องมีความสมเหตุสมผลด้วย ซึ่งการกำหนดมาตรการของรัฐผู้อุปถัมภ์อย่างสมเหตุสมผลทำให้เกิดผลดี 4 ประการ ได้แก่ (1) ทำให้ทราบหลักเกณฑ์เฉพาะเจาะจงที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะนำไปบังคับใช้ (2) กฎหมายภายในของรัฐผู้อุปถัมภ์ที่ออกมาเป็นการยืนยันถึงแนวปฏิบัติที่ดี (good practice)[92] (3) เป็นการยืนยันว่ากฎหมายภายในของรัฐต้องมีการกำหนดเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดกว่าที่มีอยู่ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และ

[92] “the Deep Seabed Mining Law adopted by Germany and of similar legislation adopted by the Czech Republic” (Advisory Opinion, paragraph 237). Press Release (14 July 2011): Seabed Council discusses Recent Advisory Opinion (http://www.isa.org.jm/files/docu-ments/EN/Press/Press11/SB-17-5.pdf (last accessed: July 2011)) : “ผู้แทนจากออสเตรเลีย บังคลาเทศและบราซิลได้สนับสนุน “กฎหมายต้นแบบ” (model law) ของเม็กซิโกที่ได้รับการพัฒนาโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ โดยตัวแทนจากเยอรมนี กล่าวว่าประเทศของตนจะใช้ความเห็นแนะนำในคดีนี้มาเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการตรวจสอบกฎหมายของตนที่ออกมาเพื่อการทำกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ในเรื่องการขอความช่วยเหลือและค่าตอบแทนที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ตัวแทนของเนเธอร์แลนด์ยังชี้ให้เห็นว่าในการทำกฎหมายต้นแบบ องค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศอาจขอแนวทางจากรัฐภาคีที่มีการออกกฎหมายในเรื่องการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่ไว้แล้วก็ได้”

(4) สิ่งที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลให้ความเห็นแนะนำในเรื่องข้อพิจารณาทั่วไปจะช่วยทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์นำไปใช้เป็นแนวทางในการออกมาตรการเหล่านี้ได้[93]

นอกจากกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารของรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องออกให้สอดคล้องกับพันธกรณีตามปัญหากฎหมายข้อแรกไม่ว่าจะเป็น พันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการใช้อำนาจควบคุมการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ พันธกรณีในการใช้หลักป้องกันล่วงหน้า พันธกรณีในการใช้แนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุด พันธกรณีที่จะใช้มาตรการต่างๆ เพื่อประกันการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในคำสั่งฉุกเฉินซึ่งออกโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศในการป้องกันสิ่งแวดล้อมทางทะเล พันธกรณีที่จะประกันว่าจะมีหนทางสำหรับการชดเชยความเสียหายที่เกิดจากมลพิษ และพันธกรณีที่จะทำการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมแล้ว หากรัฐผู้อุปถัมภ์เห็นว่ามีความจำเป็นต้องนำข้อบทใดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มาออกเป็นกฎหมายภายในเพื่อเอื้อให้เกิดการปฏิบัติตามพันธกรณีที่ระบุไว้ในอนุสัญญาดังกล่าวรัฐผู้อุปถัมภ์ก็สามารถทำได้เช่นกัน ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถทางการเงิน ความสามารถทางเทคนิคของผู้รับงาน เงื่อนไขในการออกใบรับรองการอุปถัมภ์และบทลงโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงาน[94] เป็นต้น

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ภาคผนวก 3 ข้อ 21 วรรค 3 กำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องนำ หลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีปฏิบัติในเรื่องการป้องกันสิ่งแวดล้อมที่รับรองโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศมาใช้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการกำหนดเป็นกฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพื่อบังคับแก่ผู้รับงานและบทบัญญัติข้างต้นยังแสดงให้เห็นว่ารัฐผู้อุปถัมภ์สามารถใช้กฎหมายเช่นว่ามาบังคับได้โดยเข้มงวดกว่ามาตรฐานตามที่

---

[93] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber's 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 568.

[94] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 234, p. 72. [The sponsoring State may find it necessary, depending upon its legal system, to include in its domestic law provisions that are necessary for implementing its obligations under the Convention. These provisions may concern, inter alia, financial viability and technical capacity of sponsored contractors, conditions for issuing a certificate of sponsorship and penalties for non-compliance by such contractors.]

บัญญัติไว้ในภาคผนวก 3 ข้อ 21 ได้ตราบเท่าที่รัฐผู้อุปถัมภ์เห็นสมควรในเรื่องการป้องกันสิ่งแวดล้อมทางทะเล[95]

นอกจากนี้ ข้อ 209 วรรค 2 ของอนุสัญญาดังกล่าว ยังประสงค์ให้รัฐผู้อุปถัมภ์ออกกฎหมายและข้อบังคับเพื่อป้องกัน ลดและควบคุมภาวะมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลอันเกิดจากกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ เพื่อบังคับแก่เรือ สิ่งติดตั้ง สิ่งก่อสร้างและกลอุปกรณ์อื่นๆ ที่ชักธง หรือจดทะเบียนของรัฐอุปถัมภ์ หรือที่ปฏิบัติการภายใต้อำนาจของรัฐผู้อุปถัมภ์ ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายและข้อบังคับในเรื่องเหล่านี้จะต้องมีผลบังคับไม่น้อยไปกว่าหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีดำเนินการตามภาค 11 โดยการออกกฎหมายและข้อบังคับดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศตลอดจนข้อบังคับ และวิธีดำเนินการซึ่งรับรองโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[96]

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ต้องการจะอธิบายถึงการกำหนดกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการของรัฐผู้อุปถัมภ์ว่า แม้รัฐผู้อุปถัมภ์จะสามารถออกกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารได้อย่างอิสระแต่ก็ต้องคำนึงถึงความสมเหตุสมผล นอกจากนี้กฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารที่ออกมานั้นก็จะต้องสอดคล้องกับภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หรือหากเป็นเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจะออกไว้เข้มงวดกว่าที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาดังกล่าวก็ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[95] Ibid, para 240, p. 73. [under Annex III, article 21, paragraph 3, of the Convention, the rules, regulations and procedures concerning environmental protection adopted by the Authority are used as a minimum standard of stringency for the environmental or other laws and regulations that the sponsoring State may apply to the sponsored contractor. It is implicit in this provision that sponsoring States may apply to the contractors they sponsor more stringent standards as far as the protection of the marine environment is concerned.]

[96] Ibid, para 241, p. 73. [Article 209, paragraph 2, of the Convention is based on the same approach. According to this provision, the requirements contained in the laws and regulations that States adopt concerning pollution of the marine environment from activities in the Area "undertaken by vessels, installations, structures and other devices flying their flag or of their registry or operating under their authority . . . shall be no less effective than the international rules, regulations, and procedures" established under Part XI, which consist primarily of the international rules, regulations and procedures adopted by the Authority.]

4.3.3 สัญญาที่นำมาบังคับใช้

สัญญาที่สามารถนำมาบังคับใช้ได้นั้นจะต้องเป็นสัญญาระหว่างองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและผู้รับงานพียงเท่านั้น โดยที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ส่วนเกี่ยวข้อง หรือผูกพันกับสัญญานั้นด้วย อย่างไรก็ดีรัฐผู้อุปถัมภ์ยังคงผูกพันภายใต้พันธกรณีที่จะต้องประกันว่าผู้รับงานจะปฏิบัติตามข้อสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นหมายความว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ต้องออกกฎหมาย ข้อบังคับและใช้มาตรการทางบริหาร ในทางที่จะไม่ขัดขวางการปฏิบัติตามข้อสัญญาของผู้รับงานและรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องให้การช่วยเหลือผู้รับงานให้สามารถปฏิบัติตามข้อสัญญาได้[97] ซึ่งพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการประกันว่าผู้รับงานต้องปฏิบัติตามข้อสัญญามีสภาพบังคับและถือเป็นพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถด้วย[98]

นอกจากนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ยังเห็นว่า สัญญาที่ทำระหว่างองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและผู้รับงานนั้นควรจะต้องตรวจสอบได้และจะต้องให้สาธารณะชนเข้าถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัญญานั้นได้ด้วย[99] อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงการตรวจสอบและการเข้าถึงเอกสารในสัญญาก็อาจทำไม่ได้อย่างเต็มที่นัก เพราะอาจจะมีเรื่องความลับทางการค้าเข้ามาเกี่ยวข้อง (commercial confidentiality) จากการศึกษาความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อสามนี้เห็นได้ว่า องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลพยายามที่จะโน้มน้าวให้รัฐผู้อุปถัมภ์ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนในเรื่องการออกมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อนำมาใช้แก่ผู้รับงาน โดยการออกมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมนี้ยังถือเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีในการให้ความช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศตามข้อ 153 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่ารัฐผู้อุปถัมภ์แม้มิได้เป็นคู่สัญญาในการทำกิจกรรมบริเวณพื้นที่แต่ก็ต้องออกมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้รับงานปฏิบัติตามสัญญาและสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

---

[97] Ibid, para 238, p. 73. [While the applicable contract is a contract between the Authority and the contractor only and as such does not bind the sponsoring State, the sponsoring State is nevertheless under an obligation to ensure that the contractor complies with its contract. This means that the sponsoring State must adopt laws and regulations and take administrative measures which do not hinder the contractor in the effective fulfilment of its contractual obligations but rather assist the contractor in that respect.]

[98] Ibid, para 239, p. 73. [It is inherent in the “due diligence” obligation of the sponsoring State to ensure that the obligations of a sponsored contractor are made enforceable.]

[99] Ibid, para 225, p. 69. [The “contractual” approach would, moreover, lack transparency. It will be difficult to verify, through publicly available measures, that the sponsoring State had met its obligations.]

จากที่อธิบายในข้างต้น สังเกตได้ว่า รัฐผู้อุปถัมภ์ถูกกำหนดให้ต้องออกกฎหมายภายในของตนให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ อันได้แก่ พันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ[100] โดยในความเห็นแนะนำนี้ ก็มีการพูดถึงพันธกรณีดังกล่าวไว้ในปัญหากฎหมายในข้อที่หนึ่ง ได้แก่ พันธกรณีในการประกัน พันธกรณีในการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ พันธกรณีที่ต้องใช้หลักการป้องกันล่วงหน้า พันธกรณีที่ต้องใช้แนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี พันธกรณีในการปฏิบัติในกรณีมีเหตุการณ์ฉุกเฉินตามคำสั่งขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ พันธกรณีในการชดเชยในกรณีเกิดความเสียหายขึ้น และพันธกรณีในการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม นั่นก็หมายความว่าในการออกกฎหมายภายใน รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องมีการกำหนดให้ผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ปฏิบัติตามพันธกรณีเหล่านี้เอาไว้ เพื่อเป็นการควบคุมผู้รับงานให้ดำเนินการให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และตราสารอื่นที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวก 3 ภาคผนวก 4 ความตกลงฯ ค.ศ. 1994 ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์) ซึ่งการออกกฎหมายภายในของรัฐผู้อุปถัมภ์ก็ถือเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้รัฐผู้อุปถัมภ์ก็ควรมีมาตรการทางบริหารเพื่อจัดการการดำเนินการของเอกชนเพิ่มเติมด้วย

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าหลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติมีอิทธิพลต่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เป็นอย่างมาก อันจะเห็นได้จากการให้ความสำคัญกับพันธกรณีในเรื่องสิ่งแวดล้อมและความต้องการและความสนใจของรัฐกำลังพัฒนา ทั้งยังมีการนำคำตัดสินในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* มาอธิบายในกรณีอันตรายจากการข้ามแดน จึงอาจสรุปได้ว่าพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่เพียงแต่จะมีการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 การกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม แต่ในการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวก็ต้องใช้เหมาะสมและใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ

แม้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะไม่ได้อธิบายไว้ว่ามาตรการ อันได้แก่ กฎหมาย ข้อบังคับ มาตรการทางบริหารที่รัฐต้องมีขึ้นเพื่อนำมาบังคับใช้กับผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์นั้น มาตรการเช่นไรจึงจะถือว่าเหมาะสมและสมเหตุสมผล แต่หากพิจารณาจากคำตัดสินในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศก็มีการอธิบายเกี่ยวกับ

---

[100] Ducan French, From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber's 2011 Advisory Opinion, The International Journal of Marine and Coastal Law 26 (2011), p. 562.

มาตรการที่จะต้องมีเพื่อรักษาสมดุลทางด้านสิ่งแวดล้อม อันได้แก่มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเช่นกัน โดยศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้อธิบายว่า มาตรการที่จำเป็นที่รัฐจะต้องมี รัฐไม่สามารถกระทำโดยรัฐใดรัฐหนึ่งได้ โดยศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเห็นว่าควรมีคณะกรรมการขึ้นมาช่วยดูแลโดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นมานี้แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในเรื่องผลประโยชน์ร่วมกัน (the common interest) ในเรื่องการจัดการที่ยั่งยืนและการปกป้องสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ[101]

นอกจากนี้ในเรื่องมาตรการที่เหมาะสม ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศก็ได้ให้เหตุผลไว้ว่า “ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการป้องกันมลพิษทางน้ำนั้น ควรมีการบัญญัติข้อบังคับและมาตรการที่เหมาะสม อันถือเป็นพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ โดยศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ยกตัวอย่างมาตรการที่เหมาะสม อาทิ การเฝ้าระวังกิจกรรมต่างๆ ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของผู้ดำเนินกิจกรรมดังกล่าว เป็นต้น โดยมาตรการที่ออกมานี้ควรสอดคล้องกับการใช้ความตกลงระหว่างประเทศ และควรคำนึงถึงมาตรฐานทางเทคนิคที่ยอมรับกันในทางระหว่างประเทศ[102]

---

[101] Advisory Opinion of the ICJ in the *Pulp Mills on the River Uruguay:* “It is the opinion of the Court that compliance with this obligation cannot be expected to come through the individual action of either Party, acting on its own. Its implementation requires co-ordination through the Commission. It reflects the common interest dimension of the 1975 Statute and expresses one of the purposes for the establishment of the joint machinery which is to co-ordinate the actions and measures taken by the Parties for the sustainable management and environmental protection of the river. The Parties have indeed adopted such measures through the promulgation of standards by CARU. These standards are to be found in Sections E3 and E4 of the CARU Digest. One of the purposes of Section E3 is “[t]o protect and preserve the water and its ecological balance”. Similarly, it is stated in Section E4 that the section was developed “in accordance with . . . Articles 36, 37, 38, and 39”. (paragraph 184 of the Judgment).

[102] Ibid, “Thirdly, the obligation to “preserve the aquatic environment, and in particular to prevent pollution by prescribing appropriate rules and measures” is an obligation to act with due diligence in respect of all activities which take place under the jurisdiction and control of each party. It is an obligation which entails not only the adoption of appropriate rules and measures, but also a certain level of vigilance in their enforcement and the exercise of administrative control applicable to public and private operators, such as the monitoring of activities undertaken by such operators, to safeguard the rights of the other party. The responsibility of a party to the 1975 Statute would therefore be engaged if it was shown that it had failed to act diligently and thus take all appropriate measures to enforce its relevant regulations on a public or private operator under its jurisdiction. The obligation of due diligence under Article 41 (a) in the adoption and enforcement of appropriate rules and measures is further reinforced by the requirement that such rules and measures must be “in accordance with applicable international agreements” and “in keeping, where relevant, with the guidelines and recommendations

หากพิจารณาจากที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้กล่าวไว้ข้างต้น ในการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและสมเหตุสมผลของรัฐ นอกจากรัฐจะไม่ควรออกมาตรการ อันได้แก่ กฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารตามอำเภอใจแล้ว มาตรการที่ออกก็ควรสอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งในที่นี้ก็คือควรออกให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 หลักเกณฑ์ ข้อบังคับขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

of international technical bodies". This requirement has the advantage of ensuring that the rules and measures adopted by the parties both have to conform to applicable international agreements and to take account of internationally agreed technical standards". (paragraph 197 of the Judgment).

บทที่ 5
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อแรก องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการหาหลักกฎหมายเพื่อนำมาใช้ในการตอบคำถาม โดยเริ่มจากการวางหลักในเรื่องการตีความ (Interpretation) องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ อธิบายว่าตามกฎหมายระหว่างประเทศ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ผูกพันที่จะนำหลักการตีความตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 (the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties) ในข้อ 31 ถึงข้อ 33 ซึ่งสะท้อนหลักกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศมาใช้[1]

นอกจากนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ยังได้อ้างคดีต่างๆ ที่ศาลกฎหมายทะเล ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและศาลกฎหมายระหว่างประเทศอื่นนำหลักในเรื่องการตีความไปใช้[2] เพื่อเป็นเหตุผลสนับสนุนการใช้หลักการตีความของตนว่า การนำหลักในเรื่องการตีความมาใช้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ไม่ได้นำมาใช้ตามอำเภอใจ แต่นำมาใช้ตามที่ศาลกฎหมายระหว่างประเทศอื่นๆ ได้เคยปฏิบัติมา

---

[1] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 57, p. 28. [Among the rules of international law that the Chamber is bound to apply, those concerning the interpretation of treaties play a particularly important role. The applicable rules are set out in Part III, Section 3 entitled “Interpretation of Treaties” and comprising articles 31 to 33 of the 1969 Vienna Convention on the Law of Treaties (hereinafter “the Vienna Convention”). These rules are to be considered as
reflecting customary international law.]

[2] Example Cases in Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 57, p. 28.

เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้วางหลักในเรื่องการตีความแล้ว ต่อมาองค์คณะดังกล่าว ได้ใช้หลักการตีความตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 มาตีความบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ภาคผนวกที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาและความตกลงฯ ค.ศ. 1994 อย่างไรก็ดีการใช้หลักการตีความในความเห็นแนะนำนี้ มิได้ใช้แต่เฉพาะกับสนธิสัญญา ภาคผนวกของอนุสัญญา และความตกลงข้างต้นเท่านั้น แต่ยังนำไปใช้กับข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ ที่ไม่ได้เป็นสนธิสัญญาด้วย โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ถือแนวทางการปฏิบัติตามศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในการให้ความเห็นแนะนำในกรณีการประกาศอิสรภาพฝ่ายเดียวของโคโซโว (advisory opinion on Accordance with International Law of the Unilateral Declaration of Independence in Respect of Kosovo) ที่มีการตีความข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ[3]

โดยเหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ อ้างความเห็นแนะนำในกรณีการประกาศอิสรภาพฝ่ายเดียวของโคโซโว ก็เพื่อนำมาใช้สนับสนุนการตีความข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ เนื่องจากในความเห็นแนะนำข้างต้น ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ใช้หลักการตีความในการตีความข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่มิได้เป็นสนธิสัญญาเช่นกัน

ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มตีความโดยใช้การตีความตามตัวอักษรประกอบกับการตีความตามเจตนารมณ์ ดังนี้

ในการตีความบทบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำตัวบททั้งในภาษาอาหรับ ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซียและภาษาสเปน มาตีความ เพราะตามข้อ 320[4] ของอนุสัญญาข้างต้นกำหนดให้

---

[3] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 60, p. 29.

[4] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 320:

ตัวบททั้ง 6 ภาษามีความถูกต้องเท่าเทียมกัน (equally authentic) ดังนั้น การตีความจะตีความแต่เพียงตัวบทในภาษาใดภาษาหนึ่งไม่ได้[5]

นอกจากนี้เมื่อตัวบทมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน คำที่ใช้ในแต่ละภาษาอาจมีความหมายที่แตกต่างกันได้ ด้วยเหตุนี้การตีความจะตีความแต่เพียงตามตัวอักษรไม่ได้ แต่ต้องตีความตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาด้วย โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยดูจาก the Draft Committee of the Third United Nations Conference on the Law of the Sea แล้วเห็นว่า ตัวบทในภาษาต่างๆ นั้นมีความหมายเหมือนกันและการเปรียบเทียบบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องข้างต้นในภาษาที่ถูกต้องในต้นฉบับของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1982 ทั้ง 6 ภาษาจะทำให้เข้าใจความหมายของคำในภาษาต่างๆ ได้กระจ่างขึ้น[6]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มตีความความหมายของคำที่นำไปใช้ในการตอบคำถามในข้อแรก โดยเริ่มพิจารณาความหมายของคำว่า “ความรับผิดชอบ” (responsibility) ในคำภาษาอังกฤษที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในข้อ 139 วรรค 1 (รัฐภาคีต้องมีความรับผิดชอบในการประกัน...) ข้อ 235 วรรค 1 (รัฐต้องรับผิดชอบต่อการปฏิบัติ...) และในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 (ให้รัฐผู้อุปถัมภ์...รับผิดชอบในการประกันว่า) องค์คณะ

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall, subject to article 305, paragraph 2, be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

[5] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 61, p. 29. [In interpreting the provisions of the Convention, it should be borne in mind that it is a multilingual treaty: the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic (article 320 of the Convention). It should also be noted that these six languages are also official languages of the Council and that the Regulations of the Authority, as well as the decision of the Council containing the questions submitted to the Chamber, were adopted in those languages with the original in English.]

[6] Ibid, para 63, p. 30. [In the view of the Chamber, there is, however, no difference of meaning between the authentic texts of the relevant provisions of the Convention. A comparison between the terms used in these provisions of the Convention is nonetheless useful in clarifying their meaning.]

ว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า คำว่า “ความรับผิดชอบ” ที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติดังกล่าวมิได้มีความหมายเดียวกันกับ คำว่า “ความรับผิดชอบ” ที่กำหนดไว้ในข้อ 304 (ความรับผิดชอบและความรับผิดต่อความเสียหาย) และภาคผนวก 3 ข้อ 22 (ความรับผิดชอบหรือความรับผิดต่อความเสียหาย) ในอนุสัญญาข้างต้น[7]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ต้องมีการหาความหมายความของคำว่า “ความรับผิดชอบ” ก็เพราะ คำถามที่ถามข้อแรกนั้นเป็นการถามถึงความรับผิดชอบในบริบทที่วไป องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เลยต้องเริ่มจากการหาขอบเขตของคำว่า “ความรับผิดชอบ” โดยพิจารณาจากบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในข้อบทต่างๆ เห็นได้ว่า แม้ในข้อบทต่างๆ ที่กล่าวข้างต้นจะมีการใช้คำว่า “ความรับผิดชอบ” เหมือนกัน แต่ก็มิได้มีความหมายเดียวกันทั้งหมด

คำว่า “ความรับผิดชอบ” ตามที่ปรากฏในข้อ 139 วรรค 1 ข้อ 235 วรรค 1 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาข้างต้น เป็นความรับผิดชอบในการประกัน (responsibility to ensure) ซึ่งหมายถึง “พันกรณี” เหตุผลที่คำว่า “ความรับผิดชอบในการประกัน” มีความหมายเหมือนคำว่า “พันธกรณี” ก็เพราะ เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาถ้อยคำและเจตนารมณ์ในอนุสัญญาข้างต้นแล้ว เห็นว่า “ความรับผิดชอบในการประกัน” ตามบทบัญญัติข้างต้นเป็น primary obligation ที่เป็นการกำหนดหน้าที่ หรือพันธกรณีที่รัฐจะต้องปฏิบัติด้วยเหตุนี้ ความรับผิดชอบในการประกันจึงหมายถึงพันธกรณี

แต่คำว่า “ความรับผิดชอบ” ที่ใช้ควบคู่กับ “ความรับผิด” ตามที่ปรากฏในข้อ 235 วรรค 3 และในภาคผนวก 3 ข้อ 22 องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า “ความรับผิดชอบ”

---

[7] Ibid, para 64, p. 30. [The meaning of the term “responsibility” as used in the English text of article 139, paragraphs 1 and 2; article 235, paragraph 1; and Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention (“States Parties shall have the responsibility to ensure”; “States are responsible for the fulfilment”; “States shall . . . have the responsibility to ensure”) does not correspond to the meaning of the same term in article 304 of the Convention (“responsibility and liability for damage”) and Annex III, article 22, of the Convention (“responsibility or liability for any damage”).]

ตามบทบัญญัติดังกล่าวมีความหมายเช่นเดียวกันกับที่กำหนดไว้ในร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐ[8] และ “ความรับผิด” (liability) ตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นผลมาจากการละเมิดพันธกรณีที่เป็น primary obligations[9]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ต้องมีการอธิบายความหมายของคำว่า “ความรับผิดชอบ” ข้างต้น ก็เพื่อหาขอบเขตในการให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อแรกที่เป็นการถามถึงความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ จะเห็นได้ว่าในการตอบปัญหากฎหมายข้อแรก เป็นการให้ความเห็นแนะนำว่าพันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์มีอะไรบ้าง

ปัญหากฎหมายข้อแรกถามว่า **อะไรคือความรับผิดชอบทางกฎหมายและพันธกรณีของรัฐภาคีของอนุสัญญาฉบับนี้ ในการให้การอุปถัมภ์แก่กิจกรรมที่กระทำในพื้นดินใต้ท้องทะเล โดยเฉพาะภาค 11 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994 เกี่ยวกับการปฏิบัติตามภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982**

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการอธิบายความหมายของคำว่า การอุปถัมภ์ (sponsorship) และ กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ (activities in the area) เนื่องจากมีการกล่าวไว้ในปัญหากฎหมายข้อแรกและต้องการแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างการอุปถัมภ์ กิจกรรมบริเวณพื้นที่และพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการอธิบายแนวคิดของการอุปถัมภ์ ที่ถือเป็นหลักการสำคัญ (key element) ในระบบการสำรวจ (exploration) และการแสวงประโยชน์ (exploitation) ทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.

---

[8] Ibid, para 67, pp. 31. [It should be further observed that in article 235, paragraph 3, and Annex III, article 22, of the Convention, the English version of which uses the terms “responsibility and liability” together, the term “responsibility” has the same meaning as in the ILC Articles on State Responsibility.]

[9] Ibid, para 66, pp. 30. [In the view of the Chamber, in the provisions cited in the previous paragraph, the term “responsibility” refers to the primary obligation whereas the term “liability” refers to the secondary obligation, namely, the consequences of a breach of the primary obligation.]

1982 เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มอธิบายแนวคิดของการอุปถัมภ์เพื่อนำไปอธิบายเชื่อมโยงให้เห็นถึงระบบระบบการอุปถัมภ์ว่ามีลักษณะเช่นไร

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลเริ่มอธิบายระบบการอุปถัมภ์ โดยอาศัยฐานทางกฎหมายในข้อ 153 วรรค 2 ที่มีการกำหนดเงื่อนไขในกรณีที่บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล จะเข้าดำเนินกิจกรรมการสำรวจและแสวงประโยชน์ว่าต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 153 วรรค 2 เพื่อให้ตนเองมีคุณสมบัติที่เหมาะสม ประการแรก บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลต้องถือสัญญาของรัฐภาคี หรืออยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐภาคี หรือคนชาติของรัฐภาคี ประการที่สอง บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลต้องได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐ[10]

จากการสังเกตของผู้เขียนเห็นว่า ระบบการอุปถัมภ์ไม่ได้กำหนดไว้ว่าบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลที่ถือสัญชาติของรัฐภาคีจะต้องได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐภาคีที่ตนถือสัญชาติเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลจะได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐใดก็ได้ที่เป็นรัฐภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องให้มีการอุปถัมภ์ผู้ยื่นคำขอสำหรับแผนงานเพื่อการสำรวจและแสวงประโยชน์ในทรัพยากรบริเวณพื้นที่ว่า การอุปถัมภ์มีขึ้นเพื่อให้เกิดการบรรลุผลในการปฏิบัติตามพันธกรณีที่ปรากฏในอนุสัญญาดังกล่าว ที่ให้รัฐภาคีปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญาตามที่ตนมีความผูกพันและทำให้องคภาวะที่เป็นเอกชนปฏิบัติตามที่กำหนดในบทบัญญัติในอนุสัญญาได้[11]

---

[10] Ibid, para 74, p. 32. [It further states that, in order to be eligible to carry out such activities, natural and juridical persons must satisfy two requirements. First, they must be either nationals of a State Party or effectively controlled by it or its nationals. Second, they must be “sponsored by such States”. Article 153, paragraph 2(b), of the Convention makes the requirement of sponsorship applicable also to state enterprises.]

[11] Ibid, para 75, p. 32. [he purpose of requiring the sponsorship of applicants for contracts for the exploration and exploitation of the resources of the Area is to achieve the result that the obligations set out in the Convention, a treaty under international law which binds only States Parties thereto, are complied with by entities that are subjects of domestic legal systems.]

จากที่กล่าวข้างต้น เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ กล่าวเช่นนั้น ก็เพราะอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เป็นสนธิสัญญาที่ผูกพันรัฐภาคี แต่มิได้ผูกพันเอกชนซึ่งเป็นผู้รับงานที่เป็นบุคคลตามกฎหมายภายใน (domestic law) เนื่องจากเอกชนมิได้ถือเป็นบุคคลในทางระหว่างประเทศ ด้วยเหตุนี้การอุปถัมภ์จึงมีขึ้นเพื่อทำให้รัฐภาคีปฏิบัติตามพันธกรณีที่ตนมีตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และทำให้เอกชนสามารถปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลได้ โดยผ่านทางกฎหมายภายในที่รัฐภาคีที่ทำหน้าที่รัฐผู้อุปถัมภ์กำหนดขึ้น

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้อธิบายถึงบทบาทของรัฐผู้อุปถัมภ์ว่าต้องมีการตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของมนุษยชาติ (common interest of all States) ตามหลักมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ (the common heritage of mankind) อันเป็นพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติโดยกำหนดไว้ในภาค 11 บทบาทในการคำนึงถึงผลประโยชน์ของมวลมนุษยชาติได้รับการยืนยันโดยข้อ 153 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดให้รัฐภาคีมีหน้าที่ช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศที่กระทำการในฐานะตัวแทนของมนุษยชาติ[12]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้อธิบายความเชื่อมโยงระหว่างรัฐภาคีและองคภาวะที่อยู่ภายใต้กฎหมายภายในไว้ว่า ผู้รับงาน และผู้มีคำขอทำสัญญาจะต้องทำให้ตัวเองมีคุณสมบัติที่เหมาะสมและเป็นที่ไว้วางใจแก่รัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้รัฐภาคียังคงทำหน้าที่ในการอุปถัมภ์ตนอยู่ ซึ่งการอธิบายขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ แสดงให้เห็นว่าไม่ใช่แต่รัฐภาคีที่จะมีหน้าที่ในการอุปถัมภ์ผู้รับงานเพียงอย่างเดียว แต่ผู้รับงานก็ต้องปฏิบัติ หรือทำหน้าที่ให้ตนเองให้เหมาะสมเพียงพอที่รัฐภาคีจะต้องอุปถัมภ์ตนอยู่ด้วย

---

[12] Ibid, para 76, p. 33. [The role of the sponsoring State, as set out in the Convention, contributes to the realization of the common interest of all States in the proper application of the principle of the common heritage of mankind which requires faithful compliance with the obligations set out in Part XI. The common interest role of the sponsoring State is further confirmed by its obligation, set out in article 153, paragraph 4, of the Convention, to “assist” the Authority, which, as stated in article 137, paragraph 2, of the Convention, acts on behalf of mankind.]

ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มอธิบายกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เพื่อหาแนวคิดในเรื่องกิจกรรมในบริเวณพื้นที่และหาความเชื่อมโยงระหว่างการอุปถัมภ์ กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ และพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ ดังนี้

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มให้เหตุผลในการอธิบายกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ โดยให้เหตุผลไว้ว่า เมื่อปัญหากฎหมายข้อแรกเป็นคำถามเกี่ยวกับความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงหาฐานทางกฎหมายเพื่อนำมาใช้อธิบายกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ โดยกิจกรรมในบริเวณพื้นที่มีการอธิบายความหมายไว้ในข้อ 1 วรรค 1 (3) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ไว้ว่า “กิจกรรมบริเวณพื้นที่ หมายถึง กิจกรรมทั้งปวงเกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณพื้นที่”

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มพิจารณาจากข้อ 1 วรรค 1 (3) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ว่า “กิจกรรมบริเวณพื้นที่ หมายถึง กิจกรรมทั้งปวงเกี่ยวกับการสำรวจและการแสวงประโยชน์จากทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ ” และพิจารณาต่อไปในข้อ 133 (เอ) ที่กำหนดว่า “ทรัพยากร” หมายถึง “ทรัพยากรแร่ทั้งปวงที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลว หรือแก๊สที่อยู่ ณ ที่นั้นในบริเวณพื้นที่ ที่หรือใต้พื้นดินท้องทะเล รวมทั้งก้อนแร่โลหะสารพัดชนิด” และตาม ข้อ 133 (บี) ที่กำหนดว่า ทรัพยากรเมื่อนำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่ให้เรียกว่าแร่[13]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาบทบัญญัติทั้งสามข้อนี้ ก็เพื่อหาว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มีอะไรบ้าง ซึ่งเห็นได้ว่า กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ได้แก่กิจกรรมการสำรวจและการแสวงประโยชน์ทรัพยากรที่เป็นแร่นั่นเอง

แต่การทราบแค่เพียงเท่านี้ไม่เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่มีลักษณะเช่นไร องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงหาฐานทางกฎหมายในบทบัญญัติอื่นๆ ของ

[13] Ibid, para 82, p. 34.

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยพิจารณาจาก ภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1, ข้อ 145, ภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติทั้งหลายแล้ว องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้อธิบายว่ากิจกรรมใดจะถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นั้น พิจารณาจากกิจกรรมที่ทำว่าเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วส่งผลกระทบที่อันตรายอันเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมที่ทำหรือไม่ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่ากิจกรรมที่กำหนดไว้ในข้อ 145 อันได้แก่ การขุดเจาะ (drilling) การลอก (dredging) การขุด (excavation) การขจัดของเสีย (disposal of waste) การก่อสร้างและการปฏิบัติการ (construction and operation) หรือ การบำรุงรักษาสิ่งติดตั้ง ท่อและกลอุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวกับกิจกรรมเช่นว่านั้น (maintenance of installations, pipelines and other devices) เป็นกิจกรรมที่ เมื่อกระทำแล้วส่งผลกระทบที่เป็นอันตรายอันเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมที่ทำ ด้วยเหตุนี้กิจกรรมตามที่กำหนดในบทบัญญัติดังกล่าวจึงถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่[14]

ด้วยเหตุนี้ การแปรรูปแร่ที่ได้มาจากเหมืองบนเรือเหนือที่ตั้งของเหมืองนั้น (shipboard processing immediately above a mine site of minerals derived from that mine sit) ตามที่กำหนดในภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) จึงถือเป็นกิจกรรมบริเวณพื้นที่ด้วย เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วส่งผลกระทบที่เป็นอันตรายซึ่งเป็นผลโดยตรงมาจากกิจกรรมบริเวณพื้นที่เช่นเดียวกัน[15] ส่วนกิจกรรมตามภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1 อันได้แก่ การขนส่ง การแปรรูปและการตลาดของแร่ที่นำขึ้นมาจากบริเวณพื้นที่นั้นมิใช่กิจกรรมที่จะเกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่โดยตรงจึงไม่ถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่

---

[14] Ibid, para 87, p. 35. [The provisions considered in the preceding paragraphs confirm that processing and transporting as mentioned in Annex IV, article 1, paragraph 1, of the Convention are excluded from the notion of “activities in the Area”. They set out lists of activities whose harmful effects are indicated as directly resulting from such activities. These lists may be seen as an indication of what the Convention considers as included in the notion of “activities in the Area”. These activities include: drilling, dredging, coring, and excavation; disposal, dumping and discharge into the marine environment of sediment, wastes or other effluents; and construction and operation or maintenance of installations, pipelines and other devices related to such activities.]

[15] Ibid, para 88, p. 35. [under Annex III, article 17, paragraph 2(f), of the Convention, “shipboard processing immediately above a mine site of minerals derived from that mine site” is to be considered as included in “activities in the Area”. As the aforementioned list of activities refers without distinction to the harmful effects resulting directly from “activities in the Area” and from “shipboard processing”, the two are to be seen as part of the same kind of activities.]

เหตุผลที่ศาลต้องมีการพิจารณาบทบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้นก็เพื่อนำมาอธิบายเกณฑ์ในการใช้จำแนกกิจกรรมที่ถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ และกิจกรรมที่ไม่ถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่นั่นเอง

ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาความหมายของคำว่า “การสำรวจ” และ “การแสวงประโยชน์” ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ เนื่องจากในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มีการกล่าวถึงการสำรวจและการแสวงประโยชน์ไว้แต่ไม่ได้อธิบายความหมายไว้ด้วย

เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาความหมายของการสำรวจและแสวงประโยชน์ตามที่กำหนดในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์แล้ว ในข้อบังคับทั้งสองได้มีการกำหนดให้การสำรวจ รวมถึง การจัดการสาธารณูปโภค และการแสวงประโยชน์ รวมถึง การแปรรูปและระบบการขนส่งสำหรับผลิตภัณฑ์และการตลาดของแร่ เห็นได้ว่า การสำรวจและการแสวงประโยชน์ตามที่กำหนดในข้อบังคับทั้งสองได้รวมกิจกรรมที่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ไม่ถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เข้าไปด้วย

ความแตกต่างของขอบเขต “กิจกรรมในบริเวณพื้นที่” ในบทบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ จำเป็นต้องพิจารณาบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกันภายในกรอบของอนุสัญญาข้างต้น เนื่องจาก ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ถือเป็นข้อบังคับที่ตกอยู่ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งหากบทบัญญัติใดในข้อบังคับทั้งสองไม่สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ ก็ควรจะมีการตีความเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในอนุสัญญาข้างต้น ดังนั้น การแปรรูปและการขนส่งที่กำหนดในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์จึงไม่ถือเป็นกิจกรรมในบริเวณพื้นที่[16]

จากการอธิบายข้างต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำมาใช้เป็นเหตุผลในการอธิบายกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ว่า กิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามที่กำหนดในข้อ ข้อ 139 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ควรนำมา

---

[16] Ibiid, para 93, pp. 36-37. [The Regulations are instruments subordinate to the Convention, which, if not in conformity with it, should be interpreted so as to ensure consistency with its provisions. They may, nevertheless be used to clarify and supplement certain aspects of the relevant provisions of the Convention.]

พิจารณาให้สอดคล้องกับ “กิจกรรมในบริเวณพื้นที่” ตามที่กำหนดในข้อ 145 ภาคผนวก 3 ข้อ 17 วรรค 2 (เอฟ) และภาคผนวก 4 ข้อ 1 วรรค 1 ของอนุสัญญาข้างต้น แทนที่จะพิจารณากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามความหมายของ “การสำรวจ” และ “การแสวงประโยชน์” ในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ เนื่องจากบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ภาคผนวก 3 และ 4 มาจากฐานทางกฎหมายเดียวกัน โดยได้รับการเจรจาจากประเทศเดียวกันและถูกรับรองในเวลาเดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงมีเหตุผลที่ยอมรับได้ว่าความหมายที่อธิบายไว้ในบทบัญญัติหนึ่งจะนำมาใช้กับบทบัญญัติอื่นๆ ด้วย[17]

การตรวจหาแร่ (prospecting) มีการกล่าวถึงไว้ในภาคผนวก 3 ข้อ 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ แต่การตรวจหาแร่ไม่ได้ถูกรวมอยู่ในคำนิยามของกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ในอนุสัญญาข้างต้น เนื่องจากตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์แยกการตรวจหาแร่ออกจากการสำรวจและการแสวงประโยชน์ และการตรวจหาแร่ก็ไม่จำเป็นจะต้องได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐภาคี ด้วยเหตุนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงจะไม่กล่าวถึงกิจกรรมการตรวจหาแร่ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับการตอบคำถามในปัญหากฎหมายข้อแรกนี้ อย่างไรก็ตามองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาว่า อาจจะนำมุมมองความเห็นในบางมุมในความเห็นแนะนำนี้ที่อาจนำมาใช้กับการตรวจหาแร่ได้[18]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

[17] Ibid.[The difference in scope of “activities in the Area” in the provisions of the Convention and in the Nodules Regulations and the Sulphides Regulations makes it necessary to examine the relevant provisions within the broader framework of the Convention. It would seem preferable to consider that the meaning of “activities in the Area” in articles 139 and Annex III, article 4, paragraph 4, of the Convention is consistent with that of article 145 and Annex III, article 17, paragraph 2(f), and Annex IV, article 1, paragraph 1, rather than with that of “exploration” and “exploitation” in the two Regulations. The aforementioned articles of the Convention and of Annexes III and IV, all belong to the same legal instrument. They were negotiated by the same parties and adopted at the same time. It therefore seems reasonable to assume that the meaning of an expression (or the exclusion of certain activities from the scope of that expression) in one provision also applies to the others.]

[18] Ibid, para 98, p. 38. [“Prospecting”, although mentioned in Annex III, article 2, of the Convention and in the Nodules Regulations and the Sulphides Regulations, is not included in the Convention’s definition of “activities in the Area” because the Convention and the two Regulations distinguish it from “exploration” and from “exploitation”. Moreover, under the Convention and related instruments, prospecting does not require sponsorship. In conformity with the questions submitted to it, which relate to “activities in the Area” and to sponsoring States, the Chamber will not address prospecting activities. However, considering that prospecting is

จะเห็นได้ว่าการอธิบายเรื่องการอุปถัมภ์และกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ข้างต้น มีความเชื่อมโยงกับการตอบคำถามเรื่องพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ กล่าวคือ ประการแรก องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะหาฐานทางกฎหมายที่เกี่ยวกับพันธกรณีของรัฐภาคีในการอุปถัมภ์เท่านั้น มิใช่พิจารณาพันธกรณีของรัฐในทุกเรื่อง ประการที่สอง พันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องเป็นพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในบริเวณพื้นที่

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มหาฐานทางกฎหมายในเรื่องพันธกรณีของรัฐภาคีที่เป็นรัฐผู้อุปถัมภ์ โดยพิจารณาจากบทบัญญัติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ในข้อ ข้อ 139 วรรค 1[19] ข้อ 153 วรรค 4[20] และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4[21]

ในการพิจารณาบทบัญญัติทั้งสามนั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลเห็นว่า ข้อ 139 เป็นบทบัญญัติหลักเพราะทั้งข้อ 153 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ต่างก็มีการอ้างถึงบทบัญญัติในข้อ 139 และแม้ตามภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 จะมีการกล่าวถึงรัฐผู้อุปถัมภ์ แต่ในข้อ 139 วรรค 1 และข้อ 153 วรรค 4 จะไม่ได้มีการกล่าวถึงรัฐผู้อุปถัมภ์ไว้ แต่กล่าวถึงรัฐภาคีก็ตาม แต่

---

often treated as the preliminary phase of exploration in mining practice and legislation, the Chamber considers it appropriate to observe that some aspects of the present Advisory Opinion may also apply to prospecting.]

[19] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 139 Para 1:

States Parties shall have the responsibility to ensure that activities in the Area, whether carried out by States Parties, or state enterprises or natural or juridical persons which possess the nationality of States Parties or are effectively controlled by them or their nationals, shall be carried out in conformity with this Part. The same responsibility applies to international organizations for activities in the Area carried out by such organizations.

[20] Ibid, Article 153 Para 4:

The Authority shall exercise such control over activities in the Area as is necessary for the purpose of securing compliance with the relevant provisions of this Part and the Annexes relating thereto, and the rules, regulations and procedures of the Authority, and the plans of work approved in accordance with paragraph 3. States Parties shall assist the Authority by taking all measures necessary to ensure such compliance in accordance with article 139.

[21] Ibid, Annex III Article 4 Para 4:

The sponsoring State or States shall, pursuant to article 139, have the responsibility to ensure, within their legal systems, that a contractor so sponsored shall carry out activities in the Area in conformity with the terms of its contract and its obligations under this Convention. A sponsoring State shall not, however, be liable for damage caused by any failure of a contractor sponsored by it to comply with its obligations if that State Party has adopted laws and regulations and taken administrative measures which are, within the framework of its legal system, reasonably appropriate for securing compliance by persons under its jurisdiction.

องคภาวะจะเริ่มดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ตามที่กล่าวไว้ในข้อ 139 วรรค 1 ได้ก็แต่การได้รับการอุปถัมภ์โดยรัฐภาคี ด้วยเหตุนี้ บทบัญญัติทั้งสามข้อจึงเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับรัฐผู้อุปถัมภ์[22]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ นำบทบัญญัติทั้งสามมาพิจารณาเพื่อหาพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ก็เพราะ จากการตีความถ้อยคำในภาษาต่างๆ ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แล้ว “ความรับผิดชอบในการประกัน” หมายความถึง “พันธกรณี” ด้วยเหตุนี้ หารหาว่าพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์มีอะไรบ้าง ต้องพิจารณาจากบทบัญญัติทั้งสาม

และแม้ในข้อ 139 วรรค 1 ข้อ 153 วรรค 4 ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 จะมีความแตกต่างกันในการใช้ถ้อยคำ กล่าวคือ ข้อ 139 วรรค 1 ใช้ถ้อยคำว่า “รัฐภาคีมีความรับผิดชอบในการประกันว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่...จะดำเนินไปโดยสอดคล้องกับภาค 11” ข้อ 153 วรรค 4 ใช้ถ้อยคำว่า “...จำเป็น เพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของภาคนี้และของภาคผนวกที่เกี่ยวเนื่องและหลักเกณฑ์และข้อบังคับ และวิธีดำเนินการขององค์กร และแผนงานต่างๆที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรค 3 ให้รัฐภาคีช่วยองค์กร โดยใช้มาตรการทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อประกันให้มีการปฏิบัติตามเช่นนั้นตามข้อ 139” และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ที่ใช้ถ้อยคำว่า “ให้รัฐผู้อุปถัมภ์รัฐเดียวหรือหลายรัฐตามข้อ 139 รับผิดชอบที่จะประกันว่า ภายในระบบกฎหมายของตนผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์นั้นจะดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดตามสัญญาและพันธกรณีของตนตามอนุสัญญานี้”

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ความแตกต่างในถ้อยคำดังกล่าวนั้นเป็นความแตกต่างกันในถ้อยคำที่เขียนไว้เท่านั้น ซึ่งการกำหนดว่า “การปฏิบัติตามบทบัญญัติในภาค 11” ตามที่กำหนดในข้อ 139 นั้นรวมถึง ภาคผนวก 3 และภาคผนวก 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ด้วย ซึ่งในมุมมองขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ การปฏิบัติตามบทบัญญัติในภาค 11 ที่กำหนดในข้อ 139 นั้นรวมถึง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับและวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และสัญญา (หรือแผนงานต่างๆ)

[22] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 101, p. 39.

สำหรับการสำรวจและการแสวงประโยชน์ที่อยู่บนพื้นฐานตามภาค 11 และภาคผนวกที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ด้วย[23]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีการอธิบายเรื่องพันธกรณีในการประกันและอธิบายเรื่องถึงความเชื่อมโยงในการดำเนินการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติทั้งสามตามที่กล่าวข้างต้น ก็เพื่อให้เหตุผลสนับสนุนว่าควรจะนำบทบัญญัติทั้งสามมาพิจารณาและอธิบายในเรื่องพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์นั่นเอง

ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับการตอบปัญหากฎหมายข้อแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการอธิบาย “ความรับผิดชอบในการประกัน” ที่กำหนดไว้ในข้อ 139 วรรค 1 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[24] โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการอธิบายความรับผิดชอบในการประกันตามที่แชปรากกอยู่ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่ว่า “ความรับผิดชอบในการประกัน” เป็นพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ที่สร้างกลไกผ่านหลักเกณฑ์ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และแม้ว่าอนุสัญญาดังกล่าวจะเป็นสนธิสัญญาที่ผูกพันเพียงบุคคลในกฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับตามที่ตกลงกัน แต่ “ความรับผิดชอบในการประกัน” ที่กำหนดในอนุสัญญานี้ก็ได้สร้างพันธกรณีให้แก่รัฐภาคี โดยใช้อำนาจของตนเหนือองคภาวะที่มีสัญชาติ หรืออยู่ภายใต้การควบคุมของตน โดยนำระบบกฎหมายภายในมาใช้ควบคุม[25]

ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้อธิบายถึงลักษณะของ “พันธกรณีในการประกัน”ว่า พันธกรณีในการประกันของรัฐผู้อุปถัมภ์นี้ไม่ใช่พันธกรณีเพื่อบรรลุผลการปฏิบัติ (The sponsoring State’s obligation “to ensure” is not an obligation to achieve) กล่าวคือ เมื่อรัฐผู้อุปถัมภ์ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีอย่างเพียงพอ หรือใช้ความพยายามอย่างที่สุดแล้วก็ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีตามที่อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้แล้ว แม้จะเกิดความเสียหายขึ้นอันเป็นผลมาจากการที่ผู้รับงานไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีก็ไม่

[23] Ibid, para 105, p. 40.
[24] Ibid, para 107, p. 40.
[25] Ibid, para 108, pp. 40-41.

ทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องรับผิด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งพันธกรณีนี้เป็นพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ (due diligence obligation) นั่นเอง[26]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ต้องอธิบายลักษณะของพันธกรณีในการประกันก็เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่าง พันธกรณีในการปฏิบัติ (obligation to conduct) ที่มีความสัมพันธ์กับพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ (due diligence obligation) โดยเพื่ออธิบายว่าการปฏิบัติตามพันธกรณีในการประกันของรัฐผู้อุปถัมภ์นี้ รัฐผู้อุปถัมภ์เพียงแต่ปฏิบัติอย่างใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถก็เพียงพอแล้ว แม้จะเกิดความเสียหายขึ้นก็ไม่ทำให้รัฐต้องรับผิด

โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้อธิบายให้เห็นความเชื่อมโยงดังกล่าวโดยอ้างคำตัดสินในคดี *Pulp Mills on the River Uruguay* และ ที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศได้ให้ตัวอย่างความหมายของพันธกรณีในการใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถไว้

แต่การอธิบายพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ให้เหตุผลไว้ว่า เป็นเรื่องที่อธิบายได้ยาก เนื่องจากแนวคิดในหลักการดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ในบางกรณีมาตรการที่กำหนดเรื่องความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถอาจเพียงพอแล้วแต่ในอีกระยะเวลาหนึ่งมาตรการนั้นก็อาจไม่เพียงพอที่จะถือเป็นหลักการความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถก็ได้ ซึ่งองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ต้องการเชื่อมโยงไปสู่เหตุผลที่ว่า ด้วยเหตุนี้การใช้พันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ จึงอาจทำให้มาตรฐานในการใช้หลักดังกล่าวมีความแตกต่างกัน โดยกิจกรรมที่มีความเสี่ยงมากกว่าก็ต้องใช้หลักความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถที่เคร่งครัดกว่า[27]

จากการให้อธิบายขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ทำให้เห็นว่า พันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถ ก็คือพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องประกันว่ารัฐผู้อุปถัมภ์

---

[26] Ibid, para 110, p. 41.

[27] Ibid, para 117, p.43.

จะใช้มาตรการที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายภายในของตนและต้องมีความสมเหตุสมผลและเหมาะสมด้วย[28]

นอกจากนี้ เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาฐานทางกฎหมายในบทบัญญัตินอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ความตกลงฯ ค.ศ. 1994 และข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์แล้ว เห็นว่า รัฐผู้อุปถัมภ์ยังมีพันธกรณีโดยตรงที่ต้องปฏิบัติอีกซึ่งได้อธิบายไว้ในบทที่ 4 นั่นเอง

ปัญหากฎหมายข้อสองถามว่า **ความรับผิดของรัฐภาคีในฐานะที่เป็นรัฐอุปถัมภ์ภายใต้ข้อ 153 วรรค 2 จะมีมากน้องเพียงใด หากมีการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้ โดยเฉพาะภาค 11 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994**

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการหาฐานทางกฎหมายในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ โดยพิจารณาจากบทบัญญัติในข้อ 139 วรรค 2 เรื่องความรับผิดของรัฐภาคีในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นจากการที่รัฐภาคีไม่ดำเนินการตามความรับผิดชอบที่ตนมีอยู่[29] มาพิจารณาร่วมกับประโยคที่สอง ข้อ 4 วรรค 4 ในภาคผนวก 3[30] เรื่องข้อยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ กรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ได้ออกกฎหมายและข้อบังคับและได้ดำเนินมาตรการทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างสมเหตุผลภายในกรอบแห่งระบบกฎหมายของตน[31]

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

---

[28] Ibid, para 120, p. 44.

[29] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Article 139 para 2:

Without prejudice to the rules of international law and Annex III, article 22, damage caused by the failure of a State Party or international organization to carry out its responsibilities under this Part shall entail liability; States Parties or international organizations acting together shall bear joint and several liability. A State Party shall not however be liable for damage caused by any failure to comply with this Part by a person whom it has sponsored under article 153, paragraph 2(b), if the State Party has taken all necessary and appropriate measures to secure effective compliance under article 153, paragraph 4, and Annex III, article 4, paragraph 4.

[30] Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea, 2011, para 165, p. 55.

[31] The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Annex III, Article 4 para 4 second sentence:

นอกจากนี้ เมื่อองคณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาบทบัญญัติในข้อ 235 ข้อ 304 และภาคผนวก 3 ข้อ 22 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แล้ว องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ในเรื่องความรับผิดมาพิจารณาด้วย

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ต้องนำเรื่องความรับผิดตามที่ปรากฏในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์มาพิจารณา เนื่องจากข้อบังคับทั้งสองซึ่งรับรองโดยองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศกำหนดเรื่องความรับผิดไว้เฉพาะการตรวจหาและการสำรวจเท่านั้น แต่ในกรณีการแสวงประโยชน์ข้อบังคับทั้งสองมิได้กำหนดไว้ว่าหากเกิดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมขึ้นจะทำเช่นไร องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าควรนำบทบัญญัติในเรื่องความรับผิดมาใช้กับการแสวงประโยชน์ด้วย ด้วยเหตุนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงให้แนวทางที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพื่อเป็นแนวทางให้แก่รัฐภาคีทั้งหลาย[32]

จากเหตุผลข้างต้น เห็นได้ว่า องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะได้อธิบายต่อไปอาจเป็นแนวทางในการกำหนดความรับผิดของรัฐในกรณีการแสวงประโยชน์ตามที่ปรากฏในข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ได้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถ้อยคำในข้อ 139 วรรค 2 และข้อ 304 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดเรื่อง “กฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศ” และ “การปรับใช้กฎเกณฑ์ที่มีอยู่และการพัฒนากฎเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบและความรับผิดภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ” องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้นำกฎเกณฑ์ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศเหล่านี้มาปรับใช้ในการวางหลักเกณฑ์ในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์

A sponsoring State shall not, however, be liable for damage caused by any failure of a contractor sponsored by it to comply with its obligations if that State Party has adopted laws and regulations and taken administrative measures which are, within the framework of its legal system, reasonably appropriate for securing compliance by persons under its jurisdiction.

[32] Ibid, para 168, p. 56.

ด้วย โดยเฉพาะตามที่ปรากฏในร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐ ที่แม้จะเป็นเพียงร่างกฎหมาย แต่ก็ได้ถูกนำไปใช้อ้างอิงในการพิจารณาเรื่องความรับผิดโดยศาลกฎหมายระหว่างประเทศอยู่เสมอ[33]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ อธิบายการนำบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลและภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ รวมถึงร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐมาพิจารณา ก็เพื่อพิจารณาถึงขอบเขตความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์โดยอาศัยฐานทางกฎหมายในกฎหมายข้างต้น

เริ่มต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ต้องการแสดงความเข้าใจเกี่ยวกับระบบความรับผิดที่เกี่ยวพันกับรัฐผู้อุปถัมภ์ ดังที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และตราสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง[34]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการพิจารณาบทบัญญัติในข้อ 139 วรรค 2 และภาคผนวก 3 ข้อ 22 เห็นได้ว่าความรับผิดของรัฐในกิจกรรมบริเวณพื้นที่มีอยู่ 3 ประเภท กล่าวคือ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับความรับผิดของรัฐภาคี (ประโยคแรกของข้อ 139 วรรค 2) กฎเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ (ประโยคที่ 2 ข้อ 139 วรรค 2) และกฎเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดของผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ (ภาคผนวก 3 ข้อ 22)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถ้อยคำว่า “โดยไม่เป็นการเสื่อมเสีย” ที่ใช้ในประโยคแรกของข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 มีความหมายถึงกฎเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับความรับผิดของรัฐภาคีและองค์การระหว่างประเทศตามที่ปรากฏในข้อ 304 ของอนุสัญญาข้างต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่ากฎเกณฑ์ต่างๆ ดังกล่าวมาข้างต้นจะช่วยอธิบายและเสริมกฎเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ดังที่ระบุในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982[35]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาบทบัญญัติในข้อ 139 วรรค 2 และภาคผนวก 3 ข้อ 22 เพื่อจำแนกความรับผิดแต่ละประเภทที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติข้างต้น โดย

---

[33] Ibid, para 169, p. 56.

[34] Ibid, para 170, p. 57.

[35] Ibid, para 171, p. 57.

ความรับผิดตามบทบัญญัติข้อ 139 วรรค 2 และภาคผนวก 3 ข้อ 22 ประกอบไปด้วย (1) ความรับผิดของรัฐภาคี (2) ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ (3) ความรับผิดของผู้รับงานและองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และนำหลักเกณฑ์ในกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องความรับผิดของรัฐและองค์การระหว่างประเภทมาใช้อธิบายในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เพิ่มเติม

เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มพิจารณาถ้อยคำในข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่ตนมี อย่างไรก็ตามรัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ต้องรับผิดเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงาน[36]

จากที่กล่าวข้างต้นเห็นได้ว่า มีความเชื่อมโยงระหว่างความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์และการที่ผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี และก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น ซึ่งจากการพิจารณาข้อ 139 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ประโยคที่ 2 แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของความเสียหายที่เกิดจากผู้รับงานและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์[37]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้มีการอธิบายถึงความเชื่อมโยงระหว่างความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์และความเสียหายที่เกิดจากผู้รับงาน ก็เพื่ออธิบายถึงความรับผิดตามปัญหากฎหมายข้อสองว่าจะมีมากน้อยเพียงใดนั่นเอง

สำหรับการอธิบายเรื่องการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ องค์คณะด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มพิจารณาจากฐานทางกฎหมายในข้อ 139 วรรค 2 และข้อ 4 วรรค 4 ในภาคผนวก 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

---

[36] Ibid, para 172, p. 57. [From the wording of article 139, paragraph 2, of the Convention, it is evident that liability arises from the failure of the sponsoring State to carry out its own responsibilities. The sponsoring State is not, however, liable for the failure of the sponsored contractor to meet its obligations.]

[37] Ibid, para 173, p. 57.

เมื่อพิจารณาข้อ 139 วรรค 2 แล้ว องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้นโดยเงื่อนไขสองประการ คือ 1. รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตน และ 2. มีความเสียหายเกิดขึ้น[38]

ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มอธิบาย “การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์” หรือการไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของรัฐผู้อุปถัมภ์ ว่าอาจหมายถึงการกระทำหรือการละเว้นการกระทำที่ได้กระทำไปโดยขัดแย้งต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของรัฐภายใต้ระบอบการทำเหมืองแร่ใต้ทะเล โดยการพิจารณาว่า การที่รัฐผู้อุปถัมภ์ได้ดำเนินการตามความรับผิดชอบของตนหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับพันธกรณีที่ระบุไว้ให้รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องดำเนินการตามที่กล่าวไว้ในปัญหากฎหมายข้อแรก อันได้แก่ พันธกรณีในการประกันและมีพันธกรณีโดยตรง[39]

จะเห็นได้ว่าความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตน อันได้แก่พันธกรณีในการประกันและพันธกรณีโดยตรง และต้องเกิดความเสียหายอันเป็นผลมาจากการดำเนินงานของผู้รับงาน ด้วยเหตุนี้จึงต้องหาความเชื่อมโยงระหว่างการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์และความเสียหายที่เกิดขึ้น

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มหาฐานทางกฎหมายเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์และความเสียหายที่เกิดจากดำเนินการของผู้รับงาน โดยพิจารณาจากข้อ ข้อ 139 วรรค 2 ของอนสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งในความเห็นขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้น จะต้องมีความเชื่อมโยงระหว่างการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีรัฐและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงาน[40]

ตามข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 การกำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์มีความรับผิดชอบในการประกันว่ากิจกรรมในบริเวณพื้นที่ได้กระทำโดยสอดคล้องกับภาค 11 หมายความว่า ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้นมิใช่จากการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่องคภาวะมีะ แต่ความรับผิดนั้นจะเกิดจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามความ

---

[38] Ibid, para 176, p. 58.

[39] Ibid, para 177, p. 58.

[40] Ibid, para 181, p. 59.

รับผิดชอบของตนเอง ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นและความเสียหายดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตน

ตามกฎหมายระหว่างประเทศการกระทำขององคภาวะไม่สามารถปรับเป็นความผิดของรัฐได้โดยตรง เนื่องจากการกระทำขององคภาวะมิได้ถือว่าเป็นการกระทำในฐานะหน่วยงานของรัฐ (ตามบทบัญญัติในข้อ 5 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐ) หรือเป็นการกระทำซึ่งได้รับรู้และยอมรับโดยรัฐนั้นเอง (ตามบทบัญญัติในข้อ 11 ของร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดของรัฐ) ด้วยเหตุนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า จะไม่เกิดกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานต้องรับผิดร่วมกัน หรือรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องรับผิดแทนผู้รับงาน

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าไม่มีกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานจะรับผิดร่วมกันนั้น เนื่องจากระบบความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานนั้นอาศัยฐานทางกฎหมายที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เกิดจากการกำหนดไว้ในอนุสัญญาและหลักเกณฑ์ในกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เกิดจากการกำหนดไว้ในระบบกฎหมายภายในและตามสัญญาที่ผู้รับงานทำกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ ด้วยเหตุนี้รัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานจึงไม่สามารถรับผิดร่วมกันได้

จากเหตุผลดังกล่าวองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงสรุปว่า ความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์อันเกิดจากการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 และความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงานนั้นจะต้องมีความเชื่อมโยงกัน กล่าวคือรัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องรับผิดในกรณีที่ผู้รับงานทำให้เกิดความเสียหายขึ้นนั้น ต้องเป็นกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญาข้างต้น[41]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลพิจารณาฐานทางกฎหมายในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ข้อบังคับโนดูลส์และข้อบังคับซัลไฟด์ แล้วเห็นว่ามิได้มีการระบุเฉพาะเจาะจงว่าความเสียหายเช่นใดที่จะได้รับการชดเชย หรือบุคคลใดอาจมีสิทธิในการเรียกร้องการชดเชย ซึ่งคาดการณ์ได้ว่าความเสียหายเช่นว่าอาจจะรวมถึงความเสียหายที่เกิดในบริเวณพื้นที่และทรัพยากรในบริเวณพื้นที่ซึ่งนับเป็นมรดกร่วมกันของมวลมนุษยชาติ และความ

[41] Ibid, para 184, p. 60.

เสียหายที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมทางทะเลด้วย บุคคลที่มีสิทธิเรียกร้องการชดเชยอาจรวมถึงองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ องคภาวะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึก และผู้ใช้ประโยชน์อื่นๆ จากทะเล รวมถึงรัฐชายฝั่งได้[42]

เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้อธิบายแล้วว่า รัฐผู้อุปถัมภ์จะมีความรับผิดในกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ตนมีหน้าที่จะต้องกระทำและมีความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของผู้รับงาน ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พยายามหาเหตุผลว่าจะมีการยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ได้หรือไม่ โดย

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มหาฐานทางกฎหมายโดยพิจารณาความหมายของประโยคที่ว่า “ไม่ต้องรับผิดแม้มีความเสียหายเกิดขึ้น” ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 139 วรรค 2 ประโยคที่สอง (อย่างไรก็ดี รัฐภาคีย่อมไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามภาคนี้โดยบุคคลซึ่งรัฐภาคีเป็นผู้อุปถัมภ์ตามข้อ 153 วรรค 2 (บี) หากรัฐภาคีได้ใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผลตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4) และในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ประโยคที่สอง (อย่างไรก็ตาม รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ หากรัฐภาคีนั้นได้ออกกฎหมายและข้อบังคับและได้ดำเนินมาตรการทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างสมเหตุผลภายในกรอบแห่งระบบกฎหมายของตนเพื่อให้บุคคลที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของตนต้องปฏิบัติตาม) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ประโยคดังกล่าวเป็นประโยคที่กำหนดไว้เพื่อยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ ซึ่งจะส่งผลในกรณีที่แม้ผู้รับงานจะไม่ปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามอนุสัญญานี้ หรือตามกฎระเบียบ หรือตามสัญญา และการไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหาย รัฐผู้อุปถัมภ์ก็ไม่ต้องรับผิดจากการกระทำดังกล่าวของผู้รับงาน โดยมีเงื่อนไขในการยกเว้นความรับผิดตามที่ปรากฏในข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดว่าถ้ารัฐใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก3 ข้อ 4 วรรคสี่ ของอนุสัญญานี้ รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิด[43] อย่างไรก็ตามในเหตุการณ์ที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ได้ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยตรงจะทำให้รัฐผู้

[42] Ibid, para 179, p. 59.

[43] Ibid, para 186, pp. 60-61.

อุปถัมภ์ไม่สามารถยกเว้นความรับผิดตามที่กำหนดในข้อ 139 วรรค 2 ประโยคที่ 2 (อย่างไรก็ดี รัฐภาคีย่อมไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามภาคนี้โดยบุคคลซึ่งรัฐภาคีเป็นผู้อุปถัมภ์ตามข้อ 153 วรรค 2 (บี) หากรัฐภาคีได้ใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผลตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4) ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นได้[44]

นอกจากนี้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาเรื่องขอบเขตความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยอาศัยฐานทางกฎหมายตามข้อ 139 วรรค 2 และเมื่อพิจารณาความรับผิดตามบทบัญญัติดังกล่าว องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าประกอบด้วยเรื่อง มาตรฐานความรับผิด (Standard of liability) การอุปถัมภ์จากหลายรัฐ (Multiple sponsorship) ปริมาณและรูปแบบของการชดเชย (Amount and form of compensation) และความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดของผู้รับงานและรัฐผู้อุปถัมภ์ (relationship between the liability of the contractor and of the sponsoring State) ตามที่ได้มีการอธิบายไว้ในบทที่ 4

เห็นได้ว่า เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีการอธิบายเรื่องความรับผิดของรัฐเชื่อมโยงกับความเสียหายที่เกิดจากการดำเนินการของผู้รับงาน การอธิบายถึงการยกเว้นความรับผิดและการอธิบายขอบเขตความรับผิดของรัฐ ก็เพื่อให้แนวทางแก่รัฐภาคีในเรื่องความรับผิด ว่าความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จะมีก็แต่เพียงในกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนตามปัญหากฎหมายในข้อแรกและเกิดความเสียหายจากการดำเนินการของผู้รับงาน

ปัญหากฎหมายข้อสามถามว่า **อะไรคือมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นสำหรับรัฐอุปถัมภ์ที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบในส่วนของตนในฐานะรัฐผู้อุปถัมภ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามข้อ 139 และภาคผนวกของอนุสัญญาและความตกลงฯ ค.ศ. 1994**

การให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายข้อ 3 เรื่องรัฐผู้อุปถัมภ์นี้เป็นการพิจารณาว่า “มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม” ที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องใช้เพื่อปฏิบัติตามความรับผิดชอบที่ตนมี

---

[44] Ibid, para 207, p. 65.

ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยเฉพาะในข้อ 139 ภาคผนวก 3 และความตกลงฯ ค.ศ. 1994 นั้น มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมได้แก่อะไรบ้าง

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการพิจารณาฐานทางกฎหมายในข้อ 153 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงแนวคิดเรื่องรัฐผู้อุปถัมภ์และมาตรการที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องใช้ อย่างไรก็ตามข้อ 153 ไม่ได้ระบุมาตรการที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องใช้เอาไว้เป็นการเฉพาะ ด้วยเหตุนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาฐานทางกฎหมายในเรื่องมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมเพิ่มเติม โดยพิจารณาข้อ 139 ของอนุสัญญาข้างต้น[45]

ตามข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามภาค 11 ของอนุสัญญาดังกล่าว โดยองคภาวะที่ได้รับการอุปถัมภ์ตามข้อ 153 วรรค 2 (บี) “หากรัฐภาคีได้ใช้มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งปวงเพื่อให้ได้มาซึ่งการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผลตามข้อ 153 วรรค 4 และภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4”[46]

เมื่อองค์คณะพิจารณาฐานทางกฎหมายทั้งสองข้อข้างต้นแล้ว เห็นได้ว่า ตามข้อ 139 วรรค 2 ของอนุสัญญาข้างต้นไม่ได้กำหนดเป็นการเฉพาะว่า มาตรการที่ “จำเป็นและเหมาะสม” นั้นเป็นอย่างไร แต่หากนำข้อ 139 พิจารณาประกอบกับภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ที่กำหนดว่า “ให้รัฐผู้อุปถัมภ์รัฐเดียวหรือหลายรัฐตามข้อ 139 รับผิดชอบที่จะประกันว่าภายในระบบกฎหมายของตนผู้รับงานที่ได้รับการอุปถัมภ์นั้นจะดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดตามสัญญาและพันธกรณีของตนตามอนุสัญญานี้ อย่างไรก็ตาม รัฐผู้อุปถัมภ์จะไม่ต้องรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ หากรัฐภาคีนั้นได้ออกกฎหมายและข้อบังคับและได้ดำเนินมาตรการทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างสมเหตุสมผลภายในกรอบแห่งระบบกฎหมายของตนเพื่อให้บุคคลที่อยู่ภายใต้เขตอำนาจของตนต้องปฏิบัติตาม”[47]

---

[45] Ibid, para 213, pp. 66-67.

[46] Ibid, para 214, p. 67.

[47] Ibid, para 215, p. 67.

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า แม้ถ้อยคำที่ใช้ในบทบัญญัติเหล่านี้จะแตกต่างกันไปบ้าง แต่สาระสำคัญที่กำหนดไว้ต่างก็เป็นเรื่องเดียวกันและมีความหมายเหมือนกัน และแม้ ระบบความรับผิดชอบและความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ในเรื่อง “มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม” จะมีความแตกต่างกันอยู่ 2 ประเด็น กล่าวคือ ในทางหนึ่ง มาตรการเหล่านี้มีหน้าที่ในการประกันการปฏิบัติตามพันธกรณีของผู้รับงานที่มีอยู่ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ตราสารอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อสัญญาที่เกี่ยวข้องด้วย ในทางกลับกัน มาตรการเหล่านี้ก็มีหน้าที่ยกเว้นความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์จากความเสียหายที่มีสาเหตุมาจากการกระทำของผู้รับงานตามที่บัญญัติไว้ใน ข้อ 139 วรรค 2 รวมถึง ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรคสี่ของอนุสัญญาข้างต้นด้วย โดยหน้าที่ข้อแรกได้มีการอธิบายตัวอย่างไว้ในปัญหากฎหมายข้อ 1 เกี่ยวกับพันธกรณีที่ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถของรัฐผู้อุปถัมภ์ในการประกันให้ผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ปฏิบัติตาม ส่วนหน้าที่ในข้อสองเป็นส่วนหนึ่งในการตอบคำถามกฎหมายข้อ 2 ในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์และบางส่วนตามที่กล่าวไว้ข้างต้น[48]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีการอธิบายมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมตามที่มีการถามในปัญหากฎหมายข้อสามนี้ เนื่องจาก มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องมีจะช่วยให้รัฐผู้อุปถัมภ์สามารถกล่าวอ้างเพื่อยกเว้นความรับผิดได้ ซึ่งการอธิบายในเรื่องมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมนี้เชื่อมโยงกับปัญหากฎหมายทั้งสองข้อที่ได้มีการกล่าวถึงข้างต้น

สิ่งที่ต้องถามต่อไปก็คือ มาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมนั้น คือมาตรการอย่างไรและมีลักษณะอย่างไร

ในประเด็นนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาจากภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ที่กำหนดให้รัฐผู้อุปถัมภ์ออกกฎหมาย ข้อบังคับและดำเนินมาตรการทางการบริหารที่เหมาะสมอย่างสมเหตุสม

บทบัญญัติในภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องมีการออกกฎหมาย ข้อบังคับ รวมถึงมาตรการบริหารเพื่อนำมาบังคับกับผู้รับงานที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์ โดยองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ขอบเขตของกฎหมาย ข้อบังคับ

[48] Ibid, para 217, pp. 67-68.

และมาตรการทางบริหารที่รัฐต้องกำหนดขึ้นตามภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญานี้ขึ้นอยู่กับระบบกฎหมายภายในของรัฐผู้อุปถัมภ์ด้วย

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้เหตุผลในการที่ต้องมีการออกกฎหมายและข้อบังคับไว้ในกฎหมายภายในของรัฐ เนื่องจาก พันธกรณีของผู้รับงานไม่ใช่ว่าจะสามารถบังคับใช้ผ่านมาตรการทางการบริหาร หรือความตกลงตามสัญญาพันธกรณีของผู้รับงานไม่ใช่ว่าจะสามารถบังคับใช้ผ่านมาตรการทางการบริหาร หรือความตกลงตามสัญญาได้อย่างเพียงพอ การออกกฎหมายและข้อบังคับจะช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายแก่ผู้รับงานมีสภาพบังคับมากขึ้น ซึ่งการบังคับใช้พันธกรณีของผู้รับงานตามกฎหมายภายในของรัฐผู้อุปถัมภ์เป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็นอย่างมากในเรื่องเขตอำนาจของรัฐ กล่าวคือ วัตถุประสงค์ในการกำหนดให้รัฐต้องมีการออกกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหาร ก็เพื่อให้รัฐผู้อุปถัมภ์สามารถใช้อำนาจของตนในการบังคับแก่ผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์ได้ โดยกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางการบริหารของรัฐควรนำมาบังคับใช้ได้ตลอดระยะเวลาที่สัญญาที่ทำกับองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศยังมีผลบังคับอยู่ เพื่อเป็นการควบคุมการดำเนินกิจกรรมของผู้รับงานนั่นเอง

นอกจากนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาต่อไปว่า บทบัญญัติตามภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ประสงค์ให้มาตรการที่จะต้องปฏิบัติโดยรัฐผู้อุปถัมภ์นั้น ต้องกำหนดออกมาในรูปแบบของกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหาร ไม่ใช่เพียงตามความตกลงในรูปแบบของสัญญา

จากเหตุผลข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมนั้น รัฐผู้อุปถัมภ์จะต้องออกเป็นกฎหมายภายใน มีการกำหนดข้อบังคับและมาตรการทางบริหาร จะออกมาเป็นข้อตกลงในสัญญาเป็นกรณีๆ ไปไม่ได้ เนื่องจากถือว่าไม่เป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีและถือเป็นการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในอนุสัญญาและภาค 11[49] นอกจากนี้การนำพันธกรณีที่เกิดจากสัญญาระหว่างรัฐผู้อุปถัมภ์กับผู้รับงานมาใช้เพียงอย่างเดียว ไม่อาจก่อให้เกิดประสิทธิภาพในเรื่องการบังคับใช้ได้ หากเปรียบเทียบกับการกำหนดให้เป็นกฎหมาย ข้อบังคับ และมาตรการทางบริหาร ตาม

[49] Ibid, para 223, p. 69.

บทบัญญัติในภาค 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้[50]

เหตุผลที่องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าการกำหนดพันธกรณีไว้ในข้อตกลงในสัญญาระหว่างรัฐผู้อุปถัมภ์และผู้รับงานไม่เพียงพอที่จะเกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้ได้ เนื่องจาก ข้อกำหนดในสัญญาอาจขาดความโปร่งใส เนื่องจากเปิดเผยสู่สาธารณชนได้ยาก ทำให้การตรวจสอบว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ปฏิบัติตามพันธกรณีที่ตนมีอย่างครบถ้วนหรือไม่นั้นเป็นไปได้ยากนั่นเอ[51]

โดยการออกกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารของรัฐผู้อุปถัมภ์เพื่อบังคับใช้กับผู้รับงานนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลเห็นว่า เป็นพันธกรณีในการให้ความช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศเพื่อประกันให้ผู้รับงานปฏิบัติให้สอดคล้องอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

จากที่ได้กล่าวข้างต้น เห็นได้ว่า บทบาทของรัฐผู้อุปถัมภ์ก็คือการอำนวยให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันของรัฐทั้งมวลและการนำหลักมรดกของมวลมนุษยชาติมาใช้ปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง โดยการให้ความช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ และกระทำการใดๆ เพื่อประกันว่าองคภาวะซึ่งอยู่ภายใต้เขตอำนาจของตนจะปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในการทำเหมืองแร่ใต้ทะเล เห็นได้ว่าเพียงความตกลงในรูปแบบของสัญญาแต่เพียงอย่างเดียวไม่ทำให้เกิดการปฏิบัติตามพันธกรณีโดยรัฐผู้อุปถัมภ์อย่างเพียงพอได้ และไม่ถือเป็นการช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศตามบทบัญญัติข้อ 153 วรรค 4 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1982[52]

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ พิจารณาจากบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 แล้วเห็นว่า ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดว่ามาตรการที่รัฐจะต้องออกนี้ จะต้องออกในลักษณะใด ด้วยเหตุนี้ ในการกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม รัฐผู้อุปถัมภ์สามารถกำหนดได้เองว่า มาตรการอะไรที่จะกำหนดขึ้นสอดรับกับความรับผิดชอบตามที่ตนมี ดังนั้นการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายใดจึงเป็นสิทธิของรัฐผู้อปถัมภ์ และองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มีความเห็นว่า ในเรื่องนี้มิได้มีการร้องขอให้องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้อง

---

[50] Ibid, para 224, p. 69.
[51] Ibid, para 225, pp. 69-70.
[52] Ibid, para 226, p. 70.

ทะเลฯ มีคำแนะนำในเรื่องการออกมาตรการที่เหมาะสมและจำเป็นของรัฐผู้อุปถัมภ์ อีกทั้งองค์กรตุลาการก็ไม่อาจทำหน้าที่นอกเหนือไปจากหน้าที่ในลักษณะตุลาการ แต่ถึงกระนั้นเพื่อมิให้ล่วงเกินการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายของรัฐผู้อปถัมภ์ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จึงมีข้อพิจารณาทั่วไปซึ่งให้รัฐผู้อุปถัมภ์สามารถตัดสินใจเลือกใช้มาตรการที่เหมาะสม ตามที่กล่าวไว้ในบทบัญญัติข้อ 139 วรรคสอง ข้อ 153 วรรค4 และภาคผนวกสาม ข้อ 4 ของอนุสัญญาฯ ค.ศ. 1982[53]

เมื่อองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้ให้เหตุผลถึงการที่รัฐต้องมีการออกกฎหมาย ข้อบังคับ และมาตรการทางบริหารเพื่อนำมาบังคับกับผู้รับงานที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์แล้ว ต่อมาองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้เริ่มให้แนวทางในการกำหนดกฎหมาย ข้อบังคับ และมาตรการทางบริหาร

องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่า ภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้อย่างชัดเจน ว่าประสงค์ให้รัฐผู้อุปถัมภ์ออกกฎหมาย ข้อบังคับ และใช้มาตรการทางบริหารภายใต้ระบบกฎหมายของตนอย่างสมเหตุสมผล (Reasonably appropriate) เพื่อประกันการปฏิบัติตามโดยบุคคลภายใต้เขตอำนาจรัฐของตน อย่างไรก็ตามมาตรฐานสำหรับการพิจารณาว่าอะไรคือความสมเหตุสมผลยังไร้ข้อยุติ แต่การตัดสินว่ามาตรการใดมีความเหมาะสมแล้วนั้นอาจจะพิจารณาว่าต้องมีเหตุผลสอดรับกัน มิใช่มาตรการที่ออกมาตามอำเภอใจของรัฐผู้อุปถัมภ์[54]

เห็นได้ว่า แม้รัฐผู้อุปถัมภ์จะสามารถกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมได้เอง โดยการกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสม ถือเป็นดุลยพินิจของรัฐผู้อุปถัมภ์ แต่มาตรการดังกล่าวก็ต้องมีเหตุผลสอดรับกัน และมิใช่มาตรการที่ออกมาตามอำเภอใจของรัฐผู้อุปถัมภ์ ซึ่งตามภาคผนวก 3 ข้อ 4 วรรค 4 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ประสงค์แต่เพียงให้รัฐผู้อุปถัมภ์นำมาตรการเช่นว่านั้นมาบัญญัติให้เป็นกฎหมาย ข้อบังคับ หรือมาตรการทางการบริหารเพื่อนำมาบังคับใช้ โดยบัญญัติด้วยความสมเหตุสมผล ซึ่งการบัญญัติมาตรการที่สมเหตุนี้อาจทำให้รัฐผู้อุปถัมภ์หลุดพ้นจากความรับผิดจากความเสียหายที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีโดยผู้รับงาน

---

[53] Ilbid, para 227, p. 70.

[54] Ibid, para 228, p. 70.

เนื่องจากรัฐผู้อุปถัมภ์นั้นได้ปฏิบัติตามพันธกรณีอันถือเป็นพันธกรณีในการให้ความช่วยเหลือองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศแล้ว[55]

สำหรับการบัญญัติว่า กฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการทางบริหารที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องออกมาเพื่อบังคับใช้กับผู้รับงานที่ตนอุปถัมภ์นั้นมีข้อจำกัดในการออกหรือไม่นั้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ได้พิจารณาจากบทบัญญัติในภาคผนวก 3 ข้อ 21 วรรค 3

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติข้างต้น องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เห็นว่าบทบัญญัตินี้กำหนดพันธกรณีทั่วไปแก่รัฐผู้อุปถัมภ์ที่จะต้องไม่กำหนดเงื่อนไขแก่ผู้รับงานให้ขัดแย้งกับภาค 11 ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติข้อนี้ได้สร้างข้อยกเว้นให้แก่รัฐผู้อุปถัมภ์มีทางเลือกในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมหรือกฎหมายอื่นๆ หรือข้อบังคับต่างๆ กับผู้รับงาน หรือกับเรือที่ชักธงของตนให้เข้มงวดมากกว่ากฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และวิธีดำเนินการขององค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศ[56]

สำหรับสัญญาที่สามารถนำมาบังคับใช้ได้นั้นจะต้องเป็นสัญญาระหว่างองค์กรพื้นดินท้องทะเลระหว่างประเทศและผู้รับงานพียงเท่านั้น ซึ่งสัญญาดังกล่าวจะไม่มีผลผูกพันรัฐผู้อุปถัมภ์ แต่รัฐผู้อุปถัมภ์จะผูกพันภายใต้พันธกรณีที่จะต้องประกันว่าผู้รับงานจะปฏิบัติตามข้อสัญญา นั่นหมายความว่ารัฐผู้อุปถัมภ์ต้องออกกฎหมาย ข้อบังคับ และใช้มาตรการทางบริหาร ในทางที่จะไม่ขัดขวางการปฏิบัติตามข้อสัญญาของผู้รับงานให้มีประสิทธิภาพ และรัฐผู้อุปถัมภ์ต้องให้การช่วยเหลือผู้รับงานให้สามารถปฏิบัติตามข้อสัญญาได้[57] ซึ่งพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องประกันว่าผู้รับงานต้องปฏิบัติตามข้อสัญญานั้นมีสภาพบังคับ และถือเป็นพันธกรณีที่รัฐผู้อุปถัมภ์ต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเต็มความสามารถด้วย[58]

---

[55] Ibid, para 229, pp. 70-71.
[56] Ibid, para 232, pp. 71-72.
[57] Ibid, para 238, p. 73.
[58] Ibid, para 239, p. 73.

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความเห็นแนะนำในคดีหมายเลข 17 ผู้เขียนเห็นว่า ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ที่ได้ตอบคำถามในปัญหากฎหมายทั้งสามข้อนั้นทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่ศึกษากฎหมายระหว่างประเทศ ดังนี้

ในประเด็นแรก ก่อนที่จะมีการให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายที่ถามองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ องค์คณะดังกล่าวเริ่มจากการตีความถ้อยคำและเจตนารมณ์ของบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบและพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ โดยพิจารณาจากตัวบทที่แท้จริงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ทั้ง 6 ภาษา เห็นว่า ความรับผิดชอบที่จะมีความหมายเหมือนกับพันธกรณีนั้น ต้องเป็น “ความรับผิดชอบในการประกัน” (responsibilities to ensure)

ด้วยเหตุนี้ ในการตอบปัญหากฎหมายข้อแรกจึงเป็นการตอบคำถามในเรื่องพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 โดยในการตอบคำถามองค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ ไม่เพียงแต่กล่าวถึงพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ แต่ยังได้เริ่มให้แนวคิดและอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการอุปถัมภ์และกิจกรรมในบริเวณพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การอธิบายพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ว่า การตอบปัญหาในเรื่องพันธกรณีตามปัญหากฎหมายข้อแรกนี้ องค์คณะจะพิจารณาและตอบปัญหาเฉพาะในเรื่องพันธกรณีของรัฐผู้อุปถัมภ์ที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่

ในการตอบปัญหากฎหมายข้อสอง องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการพิจารณาความคิดพื้นฐานในเรื่องความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ เพื่อให้ทราบถึงหลักความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์ตามที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพื่อนำไปสู่การพิจารณาว่าความรับผิดของรัฐผู้อุปถัมภ์เกิดขึ้นในกรณีใดบ้าง และมีในกรณีใดบ้างที่รัฐผู้อุปถัมภ์จะสามารถกล่าวอ้างเพื่อให้ตนยกเว้นความรับผิดได้

ในการตอบปัญหากฎหมายข้อสาม องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการพิจารณาว่ามาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมตามที่ปรากฏในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลในข้อ 139 นั้นเป็นมาตรการเช่นไรและมีลักษณะอย่างไร โดยเริ่มพิจารณาจากฐานทางกฎหมายในภาคผนวก 3 ข้อ 22 และข้อ เห็นได้ว่าในการพิจารณาเพื่อหาลักษณะของมาตรการที่จำเป็นและเหมาะสมนี้ องค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ มิได้พิจารณาแต่เพียงบทบัญญัติใดบทบัญญัติหนึ่งแต่ต้องมีการพิจารณาบทบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะต้องตอบคำถามประกอบกันด้วย

จากการให้ความเห็นแนะนำในปัญหากฎหมายทั้งสามข้อ แสดงให้เห็นว่า ในการให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ จะต้องเริ่มจากการตีความถ้อยคำและเจตนารมณ์ของบทบัญญัติในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับระบบการดำเนินกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เสียก่อนเพื่อให้ทราบขอบเขต ความหมายของคำ รวมถึงเจตนารมณ์ในการบัญญัติตัวบทกฎหมายในแต่ละข้อ

การให้ความเห็นแนะนำขององค์คณะว่าด้วยข้อพิพาทพื้นดินท้องทะเลฯ เริ่มจากการพิจารณาฐานทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหากฎหมายในแต่ละข้อ โดยเริ่มพิจารณาจากฐานทางกฎหมายที่เป็นบทบัญญัติหลักก่อนแล้วจึงพิจารณาบทบัญญัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและเริ่มอธิบายความเกี่ยวพันระหว่างบทบัญญัติต่างๆ ประกอบการให้เหตุผลสนับสนุนการตอบคำถามในแต่ละข้อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

รายการอ้างอิง

Accordance with International Law of the Unilateral Declaration of Independence in Respect of Kosovo, Advisory Opinion, (22 July 2010).

Advisory Opinion of the Icj in the Pulp Mills on the River Uruguay, (2010).

Advisory Opinion on the Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons , Icj Reports, (1996).

Agreement Relating to the Implementation of Part Xi of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 10 December 1982.

Anton, Donald K. "The Principle of Residual Liability in the Seabed Disputes Chamber of the International Tribunal for the Law of the Sea." *McGill International Journal of Sustainable Development Law and Pollicy* (2011): 1-23.

Arrow, Dennis W. "Seabeds, Soverignty and Objective Regimes." *Fordham International Law Journal* 7 (1984).

Boyle, A. "Globalising Environmental Liability : The Interplay of National and International Law." *Journal of Environment Law* 3 (2005).

Caminos, Hugo. *The Library of Essays in International Law : Law of the Sea*. England: Dartmouth Publishing, 2001.

Crawford, James. *State Responsibility: The General Part*. United Kingdom: Cambridge University Press, 2013.

Draft Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, 2001

ETC, Myron H. Nprdquist and. *United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 : A Commentary*. Leiden: Brill Academic Publishers, 2003.

Francois, J. P. A. "Regime of the High Seas and Regime of the Territorial Sea a/Cn/.4/97." In *Yearbook of the International Law Commission*, 1956.

French, Ducan. "From the Depths: Rich Pickings of Principles of Sustainable Development and General International Law on the Ocean Floor—the Seabed Disputes Chamber's 2011 Advisory Opinion." *The International Journal of Marine and Coastal Law* 26 (2011): 525 - 68.

GA. "Resolutions Adopted on the Reports of the First Committee, a/Res/2467(Xxiii) A." http://legal.un.org/diplomaticconferences/lawofthesea-1982/docs/res/a_res_2467_xxiii.pdf.

———. "Twenty-Second Session, Agenda Item 92, a/Res/22/2340." http://www.un-documents.net/a22r2340.htm.

———. "Twenty Fifth Session, Resolutions Adopted on the Reports of the First Committee, a/Res/2750 C (Xxv)." http://legal.un.org/diplomaticconferences/lawofthesea-1982/docs/res/a_res_2750_xxv.pdf.

GA UN, GA, Committee on the Sea-Bed, Provisional Summary Record of the Seventy-Third Meeting, 1 August 1973, A/AC.138/SC.I/SR.73, 3 August 1973, United Nations Conference on the Law of the Sea United Nations, 1958 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา , and "Ga, Committee on the Sea-Bed, Provisional Summary Record of the Seventy-Third Meeting, 1 August 1973, a/Ac.138/Sc.I/Sr.73." http://untreaty.un.org/cod/diplomaticconferences/lawofthesea-1958/lawofthesea-1958.html.

Harrison, James. *Making the Law of the Sea : A Study in the Development of International Law*. New York: Cambridge University Press, 2011.

ISBA. "Decision of the Council of the International Seabed Authority Requesting an Advisory Opinion Pursuant to Article 191 of the United Nations Convention on the Law of the Sea." http://www.isa.org.jm/files/documents/EN/16Sess/Council/ISBA-16C-13.pdf.

Kiss, Alexandre. "The Common Heritage of Mankind: Utopia or Reality?". *International Journal* 40 (1985).

Lemus, Lesther Antonio Ortega. "Dispute Settlement Provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea."

Oxman, Bernard H. "Law of the Sea Forum : The 1994 Agreement on Implementation of the Seabed Provisions of the Convention on the Law of the Sea." *American Journal of International Law* 88 (1994): 687 - 97.

Pfirter, Frida M. Armas. "The Management of the Seabed Livng Resources in “the Area” under Unclos." www.estig.ipbeja.pt/~ac_direito/F.Armas(reei11).pdf.

Plakokefalos, Ilias. "Analysis Seabed Disputes Chamber International Tribunal for Law of the Sea: Responsibilities and Obligations of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to Activities in the Area." *Journal of Environmental Law* (2011).

Ravin, MOM. "Itlos and Dispute Settlement Mechanisms of the United Nations Convention on the Law of the Sea." United Nations-The Nippon Foundation Fellow Germany, 2005.

Regulations on Prospecting and Exploration for Polymetallic Nodules in the Area, 2000.

Regulations on Prospecting and Exploration for Polymetallic Sulphides in the Area, 2010.

Responsibilities and Obligation of States Sponsoring Persons and Entities with Respect to the Activities in the Area, Advisory Opinion, Judgment of 1 February 2011, (2011).

Rothwell, Donald R., and Tim Stephen. *The International Law of the Sea*. North America: US & Canada: Hart Publishing, 2011.

UN. "General Assembly Official Record, First Committee, 1515th Meeting a/C.1/Pv 1515." http://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/pardo_ga1967.pdf.

———. "United Nations Conference on the Law of the Sea." http://untreaty.un.org/cod/diplomaticconferences/lawofthesea-1958/lawofthesea-1958.html.

The United Nations Convention on the Law of the Sea 1982.

Walker, George K. *Definitions for the Law of the Sea: Terms Not Defined by the 1982 Convention*. US: Martinus Nijhoff Publishers, 2012.

เจษฎา เจนอุดมทรัพย์. "ระบอบกฎหมายเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ใต้ทะเลลึก." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

Chulalongkorn University

เพ็ญประภา นวลศิลป์. "กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องความรับชอบของรัฐ : ศึกษาคำพิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดีเกี่ยวกับอาวีนาและบุคคล สัญชาติเม็กซิกันคนอื่น ๆ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต นิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.

สายสุนทร, จุมพต. กฎหมายระหว่างประเทศ เล่ม *1*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2555.

อำนาจ วงศ์บัณฑิต. "การทำเหมืองแร่ในทะเลหลวงกับกฎหมายระหว่างประเทศ." วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 3 (2528): 91 - 117.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุทธิมาศ พยัคฆ์เกษม เกิดเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2529 ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2551 และศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554 ในระหว่างการศึกษาปริญญาโท เคยเป็นผู้ช่วยวิจัย รองศาสตราจารย์ จันตรี สินศุภฤกษ์ ปัจจุบันทำงานอยู่ที่กรมศุลกากร ถ.สุนทรโกษา เขตคลองเตย กรุงเทพฯ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University